

ဓမ္မမုနိန် အာမည်၏
နှင့်
အာဂင်ဂါဇာ

မောင်ချစ်ဖေ (မဟာဝိဇ္ဇာ)

မွေပနိတ်
ဒလပညီဒေါနှင့်
ဘုရင်ရာဇာ

မောင်ချစ်ဖေ(မဟာဝိဇ္ဇာ)

နိကာယအစောသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုပဋိကွဇေ

တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုပဋိကွဇေ

အဆွေအခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး

နိ.အရေး

နိ.အရေး

နိ.အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်နိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပအဖျက်သမားများအား တုံ့ရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။
- နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
- အမျိုးသား ပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- ခိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ပြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး
- စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်
- စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် စိမ့်ဝင်စွာ ပြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဝန်တီးနိုင်စွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး
- လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်
- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကွင့်စာနိဗ္ဗာန်မြင်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဓာတ်ဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေး လက္ခဏာများ ပေါက်ပျက်မှုကိုအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဗညာရည်မြင့်မားရေး

အမှားစာ

စုပ်ရှင်ကားဟောင်းများကို စုပ်ရှင်ကားအသစ်ပြန်ရိုက်နေကြသည်။ မိဒီယိုကားအသစ်အဖြစ် ပြန်ရိုက်နေကြသည်။ စာအုပ်အဟောင်းများကိုလည်း အသစ်ပြန်ထုတ်နေကြသည်။ စာအုပ်အဟောင်းများကို ဈေးကြီးကြီးဖြင့် ပြန်ရောင်းနေကြသည်။

ကျွန်တော်လည်း ဝန်ကြီးမဉ္ဇားဒလ၏ ပြန်မာလို ရာဇာဓိရာဇ်အရေးတော်ပုံကျမ်းကို အလွန်ကြိုက်သည်။ မဉ္ဇားဒလ အမတ်ကြီး၏ ပြန်မာစကားပြေကလည်း အလွန်ကောင်းသည်။ အလွန်လှသည်။ မူရင်းကပင်ကောင်းနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ (ဝေသန္တရာဇာတ်တော်ကြီးကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ မူရင်းအဋ္ဌကထာကပင်အလွန်ကောင်းနေပါသည်။ ဦးဩဘာသာသာပြန်သောအခါ အဟောင်းတွင် အယဉ်ဆင့်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။)

ထို့ကြောင့် ဂုဏ်သိရန်အရေးတော်ပုံကျမ်းကြီးကို ပြန်
ထုတ်ချင်သည်။ သို့သော် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း၄၀၀ကျော်က
စကားပြေဖြစ်သည့်အတွက် ခေတ်လူငယ်အတော်များများက နားမရှင်း
ကြပါ။ ဒါကို ခေတ်လူငယ်များနားရှင်းအောင် ခေတ်စကားပြေအဖြစ်
ပြန်ရေးချင်သည်မှာကြာပြီဖြစ်ပါသည်။ ဆန္ဒအရပြန်ရေးခဲ့ပါသည်။
ရေးဖြစ်ခဲ့သော်လည်း တစ်အုပ်လုံးတော့မဟုတ်ပါ။ အချို့ကိုအခြေ
အနေအရ ချန်လှပ်ထားခဲ့ပါသည်။ အချို့ကိုရေးသားခဲ့ပါသည်။
စာရေးပြီးမှန်ကိုပြန်ကြည့်လိုက်ပြန်တော့ ၂၅-၆-၇၆(စစ်တက္ကသိုလ်)
ဖြစ်နေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ခေတ်လူငယ်များအတွက် ထုတ်ဝေ
ဖြန့်ချိလိုက်ပါပြီ။

မောင်ချစ်ဖေ(မဟာဝိဇ္ဇာ)

မဝဒူး။ သူတောင် နှမတစ်ယောက်ရှိသည်။ နှင်းဦးရိုင်းဟု
ခေါ်သည်။ မဝဒူးအရွယ်ရောက်သော် ကုန်သည်သုံးဆယ်၏
အကြီးအကဲဖြစ်၏။ သူလူသုံးဆယ်နှင့်အတူ သောက္ကစသို့သွား
ကြ၏။ လမ်းခရီး ဘုရားတောင်ခြေရင်းတွင် သူတပည့်တစ်
ယောက် နာမကျန်းဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်နာမကျန်းဖြစ်သော သူတ
ပည့်၏ ကုန်ပစ္စည်းများကို သူကပင်ထမ်းပိုး၍ တောင်ပေါ်သို့
တက်၏။ သူတို့အဖွဲ့တောင်ထိပ်သို့ ရောက်သောအခါမိုးကြီး
သည်ထန်စွာရွာ၏။ အခါမဟုတ်ဘဲ ရွာသောမိုးသည် သူ့အဖို့
ထူးခြားနေ၏။ သူပခုံးထက်ရှိထမ်းပိုးကို မိုးကြိုးပစ်၏။ သို့သော်
မဝဒူးကားဘာမျှမဖြစ်၊ သူတပည့်များလည်း အန္တရာယ်မရှိကြ၊
ထူးဆန်း၏။ သူသည် အနောက်သို့လှည့်ကြည့်လိုက်သော်
လျှပ်စစ်ရောင်ခြည်တန်းထဲတွင် ရွှေပြာသားဒ်ကြီးကို မြင်ရ
ပြန်၏။ ပို၍ထူးဆန်းနေပြန်၏။

မိုးလည်းချုပ်ပြီ။ ထို့ကြောင့်တောင်ယံတွင်ပင်အိပ်ကြတော့၏။ ဤအရပ်သည် တိုင်းစွန်ပြည်နား နိဂုံးရွာကြီးဖြစ်၏။ ၎င်းရွာကြီးတွင် သူ့အဖြစ်ဆန်းကို နိမိတ်ဖတ်တတ်သော ပညာရှိကိုရှာ၏။ တွေ့ပါပြီ။ **ဧဟေဏိတိ** ဟူသောပညာရှိ။ **ဧဟေဏိတိ** ထံသို့ **မဂဒ္ဒ** သွား၏။ ဖြစ်ကြောင်းကုန်စဉ်ကို ပြောပြ၏။

“အေး မင်း၏အဖြစ်က တကယ်ထူးပါသည်။ သို့ပေမဲ့ ဝါဒီအတိုင်းတော့နိမိတ်ဖတ်မပေးနိုင်။ မင်းအရပ်အမောင်းနှင့် ညီမျှအောင်ငွေတွေကိုပုံပြီး ငါ့ကိုပူဇော်နိုင်လျှင် ငါက သည်နိမိတ်ကို ဖတ်ပေးနိုင်မည်။”

ဧဟေဏိတိ သည် ပညာရှိပီပီ သူ့ကိုအကဲစမ်းလိုက်၏။ **မဂဒ္ဒ** ကလည်းမခေ။ သည်လိုအကဲစမ်း၍မရ။ သူ့မှာပါလာသောငွေသုံးဆယ်ကို တောင်ပို့ပေါ်မှာတင်လိုက်၏။ တောင်ပို့၏အောက်ခြေတွင် သူ့ရပ်နေလိုက်၏။ **ဧဟေဏိတိ** အမြင်တွင် ငွေပုံသည် သူ့ဦးခေါင်းနှင့်တစ်ညီတည်း ဖြစ်သွားတော့၏။

“ကဲဆိုလော့ဆရာကြီး ဆရာကြီးကို ကျွန်ုပ်အရပ်နှင့် အညီငွေပုံပြီး ပူဇော်ပြီးပါပြီ။” **ဧဟေဏိတိ** သည်ပြုံးလိုက်၏။

“ဒီသူငယ်လူတော်ဖြစ်၏။ ပညာလဲရှိသည်မှာ သေချာပြီ။ ဘုန်းတန်ခိုးလည်းကြီးသည်မှာသေချာပြီ။ ကံကြမ္မာလည်းကောင်းနေသည်မှာ သေချာပြီ။ သူ့အတိတ်နိမိတ်အတိုင်း ကြီးပွားမည်မှာသေချာ၏။” ဟု **ဧဟေဏိတိ** သည် စိတ်ထဲကချီးမွမ်းနေ၏။

“ဒီနေ့ကစပြီး မင်းကုန်သွယ်ခြင်းအမှုကို မလုပ်နှင့်တော့။ မင်း ဧကရာဇ် တစ်ပါးပါးဆီမှာ သွားပြီးခစားပါ။ ဒီနှစ်ထဲမှာပင် မင်း ဘုရင်ဖြစ်မည် သေချာသည်။”

ဧဟေဏိတိ ၏စကားကို **မဂဒ္ဒ** ကြားသော် ကြက်သီးဖြန်းဖြန်းထ၏။ ဝမ်းသာခြင်းပီတိအဟုန်သည် ဦးခေါင်းမှသည်ခြေဖျားထိ ပြန့်နှံ့သွားတော့၏။ ပညာရှိ **ဧဟေဏိတိ** ကိုလည်း အလွန်လေးစား သွားတော့၏။ ထို့ကြောင့် **ဧဟေဏိတိ** အား ဦးသုံးကြိမ်ချလိုက်၏။

မဂဒ္ဒ သည် သူ့ခရီးကိုဆက်ပြန်၏။ **ဇောက္ကဏ** သို့ရောက်ကြ၏။ ပါလာသည့်ကုန်တို့ကို ရောင်းချ၏။ သူ့တပည့် ကုန်သည်သုံးဆယ်တို့သည် ရောင်း၍ရသည့်ငွေဖြင့် ကုန်ပစ္စည်း အသစ်အသစ်တို့ကို ထပ်ဝယ်ပြီး မိမိတို့နေရာ **တကျောဝန်း** သို့ ပြန်ကြ၏။ **မဂဒ္ဒ** သည်မပြန်တော့။

ဧဟေဏိတိ ၏စကားကို ယုံကြည်ကာ **ဇောက္ကဏ** မင်း ထံတွင်ခစားမည်ဟု ရည်ရွယ်ပြီး **ဇောက္ကဏ** တွင်ပင် ဆက်၍နေရစ်၏။ အကြံသာရှိသည်၊ လက်တွေ့တွင်မူ မပြည့်စုံ။ ဘုရင်ထံဝင်ရောက်ခစားရန် အဝတ်အစားကအစ လိုအပ်၏။ မင်းမှူထမ်းအင်္ဂါနှင့် ညီညွတ်အောင် ရှင်ဘုရင် အလေးထားလောက်သော အဝတ်အစားသူတွင် မရှိ ကံဇောတာကလည်း ညှိုးငယ်လှပါဘိ။

“ဘုရင့်ဆီ မခစားနိုင်ပေမယ့် ဘုရင်နှင့် နီးစပ်အောင် တော့ ကြရပေဦးမည်။ ဆင်ကဲထဲတွင် ခစားရလျှင် သင့်တော် မည်။” ဤသို့ အကြံပေါ်၏။ သူ့စိတ်ကူးကို အကောင်အထည် ပေါ်ရန် ကြိုးစား၏။

ဆင်ကဲကလည်း မဂဒူးကိုမြင်လျှင် လေးစား၏။ ချစ်ခင်
၏။ သနားလည်းသနား၏။ ထို့ကြောင့်ဆင်ကဲက သူ့ကို ကြည့်ရှု
စောင့်မ၏။ မဂဒူးကလည်း သူ့တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်း
ဆောင်၏။ လုံ့လဝီရိယအပြည့် လုပ်ဆောင်၏။ သူ့အလုပ်ကား
ဆင်စာကျွေးရသော အလုပ်။ သို့သော် ဆင်တာဝန်အားလုံးကို
နေ့ညမရွေး အချိန်ပြည့်ထမ်းဆောင်၏။ ဆင်ချေးဆိုလျှင်လည်း
တစ်မျှင်မကျန်ရအောင် အမြဲကြုံး၏။ လွဲကျင်း၏။

တစ်နေ့သ၌ **သောက္ခတမင်း** ဆင်ကြည့်ရန် ကြွလာတော်
မူ၏။ **မဂဒု**ကို မြင်သွား၏။

“ဆင်ကဲ၊ ဒီသုဇယံက ဘယ်ကလဲ၊ ဘယ်သုလဲ”

“မှန်လှပါ။ ကောင်းမွန်သော အမျိုးသားတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးထံတွင် လာရောက် ကူညီလုပ် ဆောင်ပေးနေသူ ဖြစ်ပါသည်။”

“အင်းတော်လှသည်၊ သူ့ကို အဝတ်အစား ညှိုးညှိုး နွမ်းနွမ်း မရှိပါစေနှင့်၊ အစာစား ပေးကမ်းစွန့်ကြဲပါ။”

ဆင်ကဲသည် မစွန်းရင်းကလည်းရှိသဖြင့် ကန်စွန်းခင်း
ကလည်း ငြိတော့သည်။ နဂိုက သနားခင်မင်ရသည့်အထဲ

ဘုရင်ကိုယ်တိုင်က ပေးကမ်းစွန့်ကြဲပါဟု အမှာအထားရှိပြန်
သဖြင့် ပို၍ပင် ပေးသနား၏။ မဝဒူးကလည်း နေညမရွေး အမှု
တော်ကိုထမ်း၏။ နောက်တစ်ကြိမ် **သောဏ္ဍတပင်** လာပြန်သော
အခါ **မဝဒူး**ကို တွေ့ပြန်၏။

သောက္ခတံမင်းသည် ဝါးလက်စကွမ်းကို ထွေးလိုက်၏။
 ရေတစ်ခွက်တောင်း၍ ပလုပ်ကျင်းလိုက်၏။ မြေပြင်သို့ ငွဲကာ
 ပလုပ်ရေများကိုထွေးလိုက်၏။ ပြောင်ပြောင်လက်လက် ကြွေ
 စေကလေး တစ်လုံးပေါ်လာ၏။ မဂဒူးကိုခေါ်ကာ ကြွေစေ
 လေးကို လက်ညှိုးညွှန်ပြလိုက်၏။ မဂဒူး လည်း ပြည့်ရှင်မင်းအား
 ဦးခိုက်လိုက်ပြီး ကြွေစေလေးကိုငွဲကောက်လိုက်၏။ မဂဒူးကလည်း
 မည်သို့မျှမမေး။ ပြည့်ရှင်မင်းကလည်း မည်သို့မျှ နှုတ်နှင့်မပြောဘဲ
 နန်းတော်သို့ပြန်တော်မူ၏။

သို့သော် မဂဒူးက အကြံသမား။ ဂေဟဏ္ဍိဂ်၏ နိမိတ်
ဖတ်ခံထားရသူ။ ထို့ကြောင့် ကြံ၏။

“ဤကြွေစေ့ကလေးတစ်လုံးကို ခေါ်ပြီးပေးခြင်းသည် အကြောင်းမဲ့မဟုတ်တန်ရာ။ ငါ လုပ်ရည် ကြံရည်ကိုစမ်းသပ်လို သောကြောင့် အဖိုးမတန်သော ကြွေစေ့ကလေးကို ခေါ်ပြီးပေး ခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။ ”

သည့်တော့ -

မဝဒ္ဒါးဈေးသို့သွား၏။ ငြော့စေ့ငလးဖြင့် ဟင်းနုနွယ်စေ့

များတိုလဲပါဟု မျိုးစေ့ရောင်းသူကိုပြော၏။

“ကံ ငါလည်းမပေးတတ်၊ မင်းကြွေစေ့လေးက ဘယ်မျှ တန်ဖိုးရှိသည်လဲမဟုတ်၊ သည်တော့သည်လိုလုပ်၊မင်းလက်ညှိုး တစ်ချောင်းဖြင့် ယူနိုင်သလောက် ယူသွားပေတော့”

မျိုးစေ့ရောင်းသော အမျိုးသမီး၏ စကားအတိုင်း မဂဒူးသည် ဟင်းနုနွယ်စေ့များကို ယူပါ၏။ သို့သော် ဉာဏ်သမားသည် အလုပ်တိုင်းကို ဉာဏ်ဖြင့်ယှဉ်၍ လုပ်တတ်သည်။ မဂဒူးသည်လက်ညှိုးကို ပါးစပ်တွင်းသို့သွင်းလိုက်၏။ တံတွေးများ စိုရွဲသွားအောင်ဆွတ်လိုက်၏။ ဟင်းနုနွယ်စေ့အပုံထဲသို့ လက်ညှိုးကိုသွင်းလိုက်၏။ လက်ညှိုးနှုတ်လိုက်သောအခါ ဟင်းနုနွယ်စေ့များ အများအပြားရ၏။ အကြံပိုင်သော မဂဒူးကို မျိုးစေ့ရောင်းသူမြင်လျှင်ပြုံး၏။ စိတ်ထဲကကြိတ်၍ “ ပညာရှိလှပါပေ၏ ” ဟုချီးမွမ်း နေမိတော့၏။

မဂဒူးသည် နေအိမ်သို့ ပြန်ရောက်သော် မြေကိုတူးဆွ၏။ ဆင်ချေးခြောက်များဖြင့် သမအောင် ရော၏။ နောက်မှ ဟင်းနုနွယ်စေ့များကို ကြ၏။ နံနက်တစ်ခါ၊ ညတစ်ခါ နေ့စဉ် မှန်မှန်ရေလောင်းပေး၏။ မဂဒူး၏ စိုက်ပျိုးရေးပညာ၊ လုံ့လဝီရိယတို့ကြောင့် ဟင်းနုနွယ်ပင်ကြီးများသည် မြင်မကောင်းအောင် အလွန်ဖွံ့ထွား၏။ အချို့အပင်များကား အနီရောင်သန်း၏။ အချို့အပင်များကား အဖြူရောင်သန်း၏။ အဖြူရော၊ အနီပါသန်းသည့်နေရာ၌ မည်သူမျှလိုက်၍မမီ။

သောက္ကတမင်းသည် မဂဒူးထံသို့ ရောက်လာပြန်၏။

မဂဒူးသည် လှသောသူဟင်းနုနွယ်ပင်များအနက် အသန်ဆုံးအကောင်းဆုံးကို ရွေးနုတ်၏။ ရေဖြင့်စင်အောင်ဆေး၏။ ပြီးမှ ပြည်ရှင်မင်းအား ဆက်၏။

“ ဟဲ့ သည်လောက်သန်လှသည့် ဟင်းနုနွယ်မျိုး ငါတစ်ခါမျှ မတွေ့ဘူးပါလား၊ မင်းဘယ်ကရသလဲ ပြောစမ်း ”

“ မှန်လှပါ၊ အရှင်ဘုရား တစ်ခါက ကျွန်တော်မျိုးကို ကြွေစေ့တစ်လုံး ပေးဖူးသည်ကို မှတ်မိမည်ထင်ပါသည် ဘုရား။ အသည်ကြွေစေ့လေးဖြင့် ကျွန်တော်မျိုး ဟင်းနုနွယ်စေ့များကို ဝယ်ပါသည်။ နောက်ပြီး ကိုယ်တိုင်လုံ့လဝီရိယဖြင့် စိုက်ပျိုးထားပါသည်။ အရှင်ဘုရား၏ ကြည့်ရှုစောင့်မမှုကြောင့် ယခုလို ဟင်းနုနွယ်များ ရလာကြောင်းပါ ဘုရား။ ဘုန်းတော်ကြောင့် ယခုလို ဖွံ့ဖြိုးခြင်းဖြစ်ကြောင်းပါ ဘုရား ”

ပြည်ရှင်မင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးကို ဝါသနာအလွန်ထုံတော်မူသည့်အတွက် မဂဒူးကို အလွန်သဘောကျသွား၏။ ဆင်ကဲထံမှမဂဒူးကို တောင်းယူလို၏။ ဆင်ကဲကလည်း မဂဒူးကိုလက်ဆွဲ၍ ပြည်ရှင်မင်းအား ဆက်တော်မူ၏။ သောက္ကတမင်းသည် အလွန်အားရ နှစ်သက်တော်မူသဖြင့် စားတော်မူရာ တိုင်းတော်မူ၏။ မဂဒူးသည် သူ့တာဝန်ကို လုံ့လဝီရိယပြင်းစွာ ကြီးစားဆောင်ရွက်၏။ နံနက်စောစောထပြီး ချက်သင့်သော

ဟင်းတို့ကို စားတော်သည်တို့ကို နံနက်စောစောထချက်စေ၏။
ညဦးကစပြီး ချက်သင့်သောဟင်းကို ညဦးကပင် ချက်စေ၏။
ညသန်းခေါင်မှစ၍ ချက်သင့်သောဟင်းကို ညသန်းခေါင်ကျမှ
ထချက်စေ၏။ ကိုယ်တိုင်ကလည်း အမြဲမပြတ် စောင့်ကြည့်၏။
အခြားမင်းမှုထမ်းများက “ ဤစားတော်ကဲကတော့ တကယ့်လူ
ပါပဲဗျာ၊ ညမအိပ်ဘဲကို ဟင်းချက်နေတော့တာပဲ ” ဟုပြောယူ
ရလောက်အောင် စီမံဆောင်ရွက်နေ၏။

ပြည်ရှင်မင်းသည် မဂဒုးကို နှစ်သက်လာ၏။ သဘော
ကျသထက်ကျလာ၏။ ထမင်းချက် ဟင်းချက်အလုပ်ကိုပင် နေ့
မအိပ် ညမအိပ်လုပ်နေလျှင် သည့်ထက်ကြီးသော တာဝန်ကို
ရပါက ပို၍တာဝန်ကျေမည်။ သင့်တော်မည်ဟု ယူဆလာ၏။
ထို့ကြောင့် မဂဒုးကို ဝင်းမှူးခန့်တော်မူပြန်၏။ ဝင်းမှူးဖြစ်လာ
သောအခါ မဂဒုးသည် ဆထက်တမ်းပိုးတိုး၍ တာဝန်ကိုကျေပွန်
စွာထမ်းဆောင်၏။ နေ့တာဝန်၊ ညတာဝန် မလစ်ဟင်းရအောင်
ဆောင်ရွက်၏။ မအိပ်မနေ ဆောင်ရွက်နေသည်ဟု ထင်ရ
လောက်အောင် တာဝန်ကိုကျေပွန်နေတော့၏။

လုံ့လဝီရိယ၊ ကြံရည်ဖန်ရည်ထူးခြား လှသောကြောင့်
ပြည်ရှင်မင်းက မဂဒုးကို စောဒိုသုရည် ဟူသောအမည်ကို ပေး
တော်မူ၏။

ယင်းသို့သော ကာလတွင် ကုလားဇဝါမင်းက သောက္ကဏ
မင်း၏ ကျေးစွန့်ရွာစွန့်ကို ဖျက်ဆီးလာ၏။

“ ဘုန်းတော်ကြီးလှသောအရှင်မင်းကြီး ကိုယ်တိုင်
ကုလားဇဝါမင်း၏ တပ်တို့ကို ချီတက်တိုက်ခိုက်တော်မူပါမှ
ကျွန်တော်မျိုးတို့မှာ သုံးပန်းအဖြစ်မှ လွတ်ကင်းရပါလိမ့်မည် ” ဟု
ကျေးစွန့်ရွာသားများက ဘုရင်ကိုတက်၍ လျှောက်ကြ၏။

သောက္ကဏမင်းသည် စောဒိုသုရည်(မဂဒုး)ကို ဝင်းမှူး
တာဝန်ကိုသာမက **မြို့စောင့်**တာဝန်ကို ပူးတွဲခန့်အပ်တော်မူ
ပြီး “ အတွင်းမှူး၊ အပြင်မှူးများကို အစစမလစ်ဟင်းရအောင်
စီမံဆောင်ရွက်ရမည် ” ဟုအမိန့်တော်ချမှတ်ခဲ့၏။ အမိန့်တော်
ကို မလစ်ဟင်းရအောင် နန်းတွင်းနန်းပြင်ကိစ္စအဝဝကို စီမံ
ဆောင်ရွက်နေရသော **စောဒိုသုရည်(မဂဒုး)**သည် အတွင်းတော်
သို့ ဝင်ရန်များသည့်အတွက် **သောက္ကဏမင်း၏ သမီးတော်**
မည်းနှင်းသွယ်ဒါ နှင့်ရင်းနှီးမိကြလေ၏။ အကျွမ်းတဝင် ဖြစ်သွား
ကြ၏။ မကြာမတိုင်ပင် လူငယ်တို့ဘာဝ ချစ်ကျွမ်းဝင်မိကြ
တော့၏။ ကြာသော် နန်းတွင်းသူနန်းတွင်းသား များက
သူတို့နှစ်ဦးအကြောင်းကို သိသွားကြတော့၏။ **စောဒိုသုရည်** ကို
မနာလိုသူတို့က အကျိုးကိုလိုလားဟန်ဖြင့် **စောဒိုသုရည်** ကိုပြော
ကြဆိုကြသည်။

“ မင်းတို့လုပ်ပုံကိုင်ပုံတို့သည် မသင့်တော်၊ ငါတို့ပြည်
ရှင်မင်းကြီး သိသွားလျှင် မင်းတော့ မင်းပစ်မင်းဒဏ်ကေနိမ့်ချ
ခံရတော့မည် ” ဟု ဆုံးမစကားဆိုကြ၏။ တားမြစ်ကြ၏။

စောဒိုသုရည်(မဂဒုး)သည် အလွန်ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်

သွား၏။ သူ့ချစ်သူကိုတိုင်ပင်၏။ ဘုရင့် သမီးတော်သူ့ချစ်သူက
“လွတ်အောင်ထွက်မပြေးနိုင်ဘူးလား။ လွတ်အောင်
ပြေးနိုင်လျှင် ကျွန်ုပ်ကိုခိုး၍ပြေးတော့” ဟုဆို၏။

ခြေလျင်သွားရာ၌ အလွန်မြန်သော ဆင်မပေါ်တွင်
သမီးတော်၊ ရွှေငွေများစွာတို့တင်၍ ခိုးပြေးလေ၏။ မဂဒူးနှင့်
အတူ ခိုင်းကိုင်စစ်သည်တော်ခုနစ်ဆယ်၊ မဂဒူးကို လိုလားသော
စိတ်တူရည်တူ သူရဲနှစ်ရာကျော်တို့ လိုက်ပါသွားကြ၏။

သောက္ကမင်း ကြားသိတော်မူသောအခါ မဂဒူးတို့ကို
လိုက်ဖမ်း၏။ သို့သော်မမီတော့ချေ။ မဂဒူးသည် ဒမြိုင်ပတ်ဝါမှ
တဆင့် အရပ်ဟောင်းတကျောဝန်းသို့ ရောက်သွားကြ၏။ ယခင်
ကတပည့်တုန်သည်(၃၀)တို့လည်း ကျွန်ခံလာကြတုန်၏။

မဂဒူးသည် တကျောဝန်းတွင် မင်းပြုနေ၏။ ပြည်သူပြည်
သားတို့ကို ရင်ဝယ်သားကဲ့သို့ တရားသဖြင့် အုပ်ချုပ်နေ၏။
မင်းတိုင်ပင် အမတ်ပညာရှိများနှင့် တိုင်းရေးပြည်မှုကို တိုင်ပင်
သော် မုတ္တမင်းနှင့် မိတ်ဖွဲ့သင့်ကြောင်း အကြံပြုကြ၏။ မုတ္တမမြို့
ကိုစားသော အင်္ဂါပွာဟူသောမင်းသည် ဘုန်းလက်ရုံးကြီးသည်။
ထိုမင်းနှင့်မိတ်ဖွဲ့ထားပါမှ နောင်ရေးစိတ်အေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း
ပညာရှိများက အကြံပေးသည့်အတွက် နယ်ပယ်ချဲ့ ထွင်ရေးကို
စဉ်းစား၏။ မုတ္တမကို သူပိုင်နက်ဖြစ်လို၏။

မုတ္တမသည် သူ့ဘဝဟောင်းက နေရာဟောင်းဖြစ်၏။

မုတ္တမသည် မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်က မောတမောဖြစ်၏။
မောတမောတွင် မဂဒူးသည် သူမနဘီလူးဘဝက နေခဲ့၏။ မြတ်စွာ
ဘုရားကို ကုသိုလ်ပြုခဲ့သောကြောင့် ဤအရပ်တွင် သူသည်
ဆင်ပြုရှင်ဘုရင်မင်းမြတ်ဖြစ်မည်ဟု မြတ်စွာဘုရားက ဗျာဒိတ်
ပေးခဲ့၏။ မြတ်စွာဘုရားဗျာဒိတ်တော်အတိုင်း ခေတ်အဆက်
ဆက်ပြောင်းပြီးနောက် နရပတိစည်သူမင်းသည် လှေစကြာဖြင့်
တိုင်းခန်းလှည့်လည်တော်မူလာ၏။ ဒမြိုင်ပတ်ဝါသို့ ရောက်သော
အခါ မောတမောမြို့ကိုပြုလုန်၍ အင်္ဂါပွာကို မြို့စားအဖြစ်ခန့်အပ်
ကာ ပုဂံသို့ပြန်တော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် မောတမောသည် ယခု မုတ္တမ ဖြစ်နေပေပြီ။
မြို့လည်းဖြစ်နေပေပြီ။

“ထိုမုတ္တမမြို့စားအင်္ဂါပွာအား နှမတော် နှင်းဦးရီရီကို
ပေးမည်၊ ယောက်ဖတော်မည်၊ ယောက်ဖအဖြစ်နှင့် တရင်း
တန်းမိတ်ဖြစ်မှ အခွင့်သာလျှင်သတ်မည်” ဟု မဂဒူးကြံ၏။

ထို့ကြောင့် ပဏ္ဍာလက်ဆောင်၊ ရွှေဖလား၊ ပုဆိုး
တောင်းများကို လက်ဆောင်အဖြစ် အင်္ဂါပွာထံသို့ပို့ကာ ပထမ
ဦးစွာမိတ်ဖွဲ့၏။ အင်္ဂါပွာကလည်း မဂဒူးထံသို့တမန်တော်များ
တို့စေလွှတ်ကာ လက်ဆောင်ပဏ္ဍာများကို ပြန်ပို့၏။ ဤသို့
မင်းနှစ်ပါး တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး လက်ဆောင်ပဏ္ဍာများ အပြန်
အလှန်ပို့သကြ၏။ နှစ်ပြည်ထောင်ချစ်ကြည် နေကြသည်

အတွက် နှစ်ပြည်ထောင်လုံး သာယာကြည်နူးနေကြ၏။

ကြာသော် မဂဒ္ဒားက နှမတော် နှင်းဦးရီကို အလိမ္မာအားဆက်သမည်ဟု တမန်တော်တစ်ယောက်ကို စကားထည့်၍ လွှတ်လိုက်၏။ အလိမ္မာသည် မဂဒ္ဒား၏ နှမတော်ကို ရမည်ဆို၍ အလွန်ဝမ်းသာနေ၏။ နှင်းဦးရီကို မြင်လိုလှပြီဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် တံငါသည်ဟန်ဆောင်၍ တံငါသည်များနှင့်အတူ လှေငယ်တစ်စင်းနှင့် မြစ်အတိုင်းဆန်တက်သွား၏။ အလိမ္မာကွန်ပစ်နေစဉ် နှင်းဦးရီသည် အထိန်းအချိများနှင့်အတူ မြစ်ဆိပ်သို့ ရေကစားရန်ထွက်လာခဲ့၏။ ဤသို့ ကြိုကြိုက်သဖြင့် နှင်းဦးရီကို အလိမ္မာ မြင်သွား၏။

အလိမ္မာသည် နှင်းဦးရီကို အလွန်သဘောကျသွား၏။ တပ်မက်ခြင်း ပြင်းပြလွန်းသည့်အတွက် မဂဒ္ဒားသို့ ပဏ္ဍာလက်ဆောင်များ ပို့ကာ နှင်းဦးရီကိုတောင်း၏။ မဂဒ္ဒားသည် မိခင်နှင့်တကွ နှင်းဦးရီကို အလိမ္မာထံသို့ပို့ရလေ၏။

အလိမ္မာသည် အကြံသမား။

“မဂဒ္ဒားနှမကိုလည်းယူမည်။ မဂဒ္ဒားကိုလည်းသတ်မည်” ဟုကြံ၏။ ထို့ကြောင့် သောင်လွဲသဲပြင်တွင် မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်ကနားဖျင်းကြီးကို ထိုး၍ မဂဒ္ဒားတို့ကိုအကြောင်းကြားလိုက်၏။ ထိုတောင်လွဲသဲပြင်တွင် မဂဒ္ဒားလူများကို အရက်မူးအောင်တိုက်မည်။ ထမင်းကျွေးမည်။ အရက်မူးပြီးအိပ်ပျော်နေသောအခါ

တွင် မဂဒ္ဒားလူများကို သတ်မည်ဟုကြံ၏။ ဤသို့အောင်သေအောင်သား စားမည်ဟုကြံမည်ကို မဂဒ္ဒား၏မိခင်သည်ကြိုတင်သိနေတော့၏။ ထို့ကြောင့် မဂဒ္ဒားအား သူ့မိခင်ကပြန်ပြောပြ၏။ သူမဦးခင်ကိုယ်ကဦးရပေမည်ဟု မဂဒ္ဒားအကြံပေါ်၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏သူရဲကောင်းတို့ကို ကြိုတင်၍ စကားထည့်ထား၏။

“မင်းတို့ အလိမ္မာ၏ ကျွန်များနှင့် အရက်သောက်ကြသောအခါ မူးအောင်မသောက်ကြနှင့်။ နံနံသောက်ပြီး မူးချင်ယောင်ဟန်ဆောင်ကြ။ သို့မဟုတ် လုံးဝမသောက်ဘဲ သောက်ဟန်ဆောင်နေကြ။ အလိမ္မာ၏ကျွန်များမူးလျှင် ငါက အချက်ပေးမည်။ ပထမဦးစွာ (မဇ)ဟုငါကဆိုမည်။ ဤကဲ့သို့ (မဇ)ဟု ငါဆိုလိုက်လျှင် ခဏစောင့်ကြဦး။ (ပုံရုံ)ဟု ငါကဆို လိုက်လျှင် မင်းတို့အားလုံး ထမင်းစားကြ။ (မင်္ဂါဇာ)ဟု ငါဆိုလျှင် အလိမ္မာ၏ကျွန်တွေကို မင်းတို့ကထပြီး ခုတ်ကြပေတော့။”

ကနားဖျင်းထိုးထားရာသို့ မဂဒ္ဒားရောက်လာပြီဖြစ်၍ အလိမ္မာသည် ဆင်မကိုစီး၍ထွက်လာ၏။ ထို့နောက် မဂဒ္ဒားနှင့်အတူနေကြ၏။

နေမွန်းတိမ်း၍ ဒီရေတက်လာ၏။ အရက်သောက်ကြတော့၏။ ဒီရေသည် ကမ်းလုံးပြည့်ရှိလျှင် (ပုံရုံ)ဟု မဂဒ္ဒားကဆိုလိုက်၏။ အားလုံးထမင်းစားကြတော့၏။ (မင်္ဂါဇာ)ဟု ဆိုလိုက်သောအခါ မဂဒ္ဒားလူတို့သည် အလိမ္မာ၏လူတို့ကို ထ၍ခုတ်ကြ

တော့၏။ အင်္ဂါမှာသည် ကြောက်အားလန့်အားဖြင့် ဆင်ပေါ်သို့ ပြေးတက်ကာ ထွက်ပြေးလေတော့၏။ မဂဒူး၏ လူတို့သည် ထပ်ချပ်မကွာ လိုက်ကြ၏။ အင်္ဂါကိုမိ၏။ သတ်လိုက်ကြ တော့၏။ ဧကင်လွဲသဖြင့်တွင်ပင် အင်္ဂါ၏အလောင်းကို မြှုပ်နှံ လိုက်ကြတော့၏။ ထို့ကြောင့် ဧကင်လွဲသဖြင့်ကို ယနေ့တိုင် အောင် အင်္ဂါသဖြင့်ဟု ခေါ်စမှတ်ပြုနေကြတော့၏။

သက္ကရာဇ်(၆၃၄)ခုနှစ်တွင် မဂဒူးသည် မုတ္တမမြို့ကို ပိုင်လိုက်တော့၏။ မုတ္တမမြို့လယ်တွင် တန်ဆောင်းကြီး ဆောက် ၍ ဗေဒင်တတ်၊ ပညာရှိရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ဓမ္မသတ်တစ်စောင်ကို ပြုစု၏။ ထိုဓမ္မသတ်ကို နောင်အခါမဂဒူး သည် ဝါရူမင်းဟူ၍ အမည်ခံသောအခါ ဝါရူမင်းဓမ္မသတ် ဟူ၍ ကျော်ကြားလာတော့၏။

ဓမ္မသတ်ကို ရေးဆွဲပြီးသောအခါ မြို့တည်ရန်စီစဉ် ပြန်၏။ ဒဇာဆရာမဟာသာမီ၊ လဝါသေယောဆရာ၊ ကာဝေါ ဆရာ စသောပညာရှိများနှင့် တိုင်ပင်၍မြို့တည်ရန် နေရာကို ရှာ၏။ ရွေးဦးစွာကျားတို့တွေ၍ ပညာရှိတို့က သည်မြို့သည် တန်ခိုးကြီးမည်၊ စစ်မက်ရှိမည်ဟု နိမိတ်ဖတ်ကြကုန်၏။ နောက် ဝပါးကြီးမြွေကိုတွေ့ပြန်၍ သင်္ဘောဆိပ်မြို့ဖြစ်မည်ဟု နိမိတ် ဖတ်ကြပြန်၏။

သက္ကရာဇ်(၆၄၉) ခု၊ တပို့တွဲလပြည့်၊ ကြာသပတေးနေ့

တွင် မြို့ကြွင်းတိုင်ချ၏။ ထိုအချိန်၌ မကာလလက်၊ လက်တွင် စန်း၊ နက္ခတ်နှစ်ဆယ့်တစ်လုံးပေါ်သော အခါသမယ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်စစ်ရှိမည်၊ သို့သော် ဆင်ဖြူရောက်မည်ဟုပညာရှိများ နိမိတ်ဖတ်ကြပြန်၏။

ဤသို့ဖြင့် မုတ္တမမြို့တွင် မြို့အင်္ဂါနှင့်အညီ စီရင်ပြီးသော အခါ နန်းတက်ပွဲကျင်းပရန် အစီအစဉ်လုပ်ရပြန်၏။ မဂဒူးသည် ယောက္ခမတော်သူ အရှင်သခင်ဟောင်း ဘောဏ္ဍတမင်းကို သတိ ရလာ၏။ ဘောဏ္ဍတမင်းထံသို့ လောကီဟုအမည်ရှိသော အမတ်ကို စေလွှတ်လိုက်၏။ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာအများအပြား ကိုလည်း ထူသွားစေ၏။ ထီးဖြူ မင်းမြှောက်တန်ဆာပလာများ၊ မိမိခံယူ မည် ဘွဲ့အမည်တို့ကိုချီးမြှင့်ပါရန် ခွင့်ပန်စကားမှာကြားလိုက် လေ၏။ ဘောဏ္ဍတမင်းသည် လောကီအမတ်ယူဆောင်လာသော လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ၊ မဂဒူး၏ မှာစကားတို့ကိုကြားရ၊ တွေ့ရသောအခါ အလွန်ဝမ်းသာပီတိဖြစ်၏။ အမှူးအမတ် တို့တို့ခေါ်၍လည်းတိုင်ပင်၏။

“မဂဒူးငယ်သည် ငါပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့၍ ယခုလို ချမ်းသာတိုးတက်စားရခြင်းဖြစ်သည်။ သူသည်ငါ့ကျွန်သား၊ ငါ့သမီး နှင့်ပတ်သက်၍ ငါ့သမက်တော်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ငါ့ဆွေမျိုးသာဖြစ်သည်။ ငါ့ဆွေမျိုး ဖြစ်၍ သူ့ဘွဲ့အမည်ကိုလည်း ငါနှင့်ဆင်ဆင်တူသော ဘွဲ့အမည်ကိုသာ ပေးသင့်သည်ဟု ဆိုသည်။”

သောက္ခဝါဒီ၏ အမိန့်တော်မြတ်ကို ပန်ဆင်နေကြ သောများမတ်၊ ပညာရှိများကလည်း တညီတညွတ်တည်း သဘောတူကြသည်။

“ ငါသည် ကောင်းကင်ပြင်ကို ထွန်းလင်းတောက်ပ သောမင်းဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ရှိသောဘွဲ့တော်ကို ခံယူသည်။ ထိုကြောင့်ငါက ဆင်းသက်၍ဖြစ်သော မဂဒူးကိုလည်း သုဝါရူ ဟု အမည်ခံသင့်သည် ”

သောက္ခဝါဒီက အမိန့်တော်ချွေလိုက်၏။ မှူးမတ် အားလုံးစုံညီက နှစ်သက်သဘောကျကြသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဝါရူဟူသည် မိုးပေါ်ကကျလာသည့်မင်းဟူ၍ အဓိပ္ပါယ် ရှိသောကြောင့်ဖြစ်၏။

လောကီအမတ်ကို သုဝါရူဟူသောဘွဲ့အမည်၊ မကိုဋ်၊ ထီးဖြူ မင်းမြှောက်တန်ဆာငါးပါးတို့ကို ပေးတော်မူလိုက်၏။

မြို့သစ်တည်သော ကြာသပတေးနေ့တွင် မဂဒူးလူများ သည်စတေးရန် စောင့်နေကြ၏။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမတစ် ယောက်သည် လင်ကိုမာန်စောင့်ကာ လင်နှင့်စိတ်ဆိုးပြီးထွက် လာခဲ့၏။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမသည် ယနေ့ကကြမ္မာကုန်သော နေ့ဖြစ်မည်ထင်၏။ သူသည်မြို့သစ်တည်ရန် မြို့တံခါးစိုက်ဖို့တူး ထားသော တွင်းနားသို့ရောက်လာ၏။ ပုဏ္ဏားပညာရှိပြောထား သောအချိန်နှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ ရောက်လာသော အချိန် သည် ကိုက်ညီနေတော့၏။ အသင့်စောင့်နေကြသော မဂဒူး

လူများသည် ဘွားကနဲပေါ်လာကာ ထိုမိန်းမကိုဖမ်းချုပ်၍ တွင်းထဲသို့တွန်းချလိုက်တော့၏။ မြေများကိုယက်ကာဖို့လိုက် ကြတော့၏။

ကိုယ်စန်ဆောင်မိန်းမကို တွင်းထဲသို့တွန်းချလိုက်စဉ်က ၎င်းမိန်းမသည်ဗိုက်ကွဲ၍ သွေးများစင်ထွက်လာတော့၏။

သွေးရှစ်စက်သည် မြေရှစ်ကောင်ဖြစ်သွားကြ၏။ မြေခုနစ်ကောင် သည် ချက်ချင်းပင်သေသွားကြ၏။ မြေတစ်ကောင်မူကားသေ သဲအနောက်ဘက်သို့ တရွေ့ရွေ့သွားပြီးမှ သေသွားလေ၏။

ဤအဖြစ်အပျက်ကို စောင့်ကြည့်နေကြသော ပညာရှိ များသည် နိမိတ်ဖတ်ကြပြန်၏။

“ သည်မြို့တွင် မင်းရှစ်ဆက်စိုးစံကြလိမ့်မည်။ ခုနစ် ဆက်သောမင်းတို့ကား သည်အရပ်တွင်ပင် အနိစ္စရောက်မည်။ မင်းတစ်ဆက်မူကား မုတ္တမမှာပင်မင်းပြုပြီးနောက် အနောက် အရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့၍မင်းပြုလိမ့်မည် ”

မဂဒူးသည် မြို့သစ်တည်ပြီးနောက်သောက္ခဝါဒီပေး အပ်လိုက်သော ဘွဲ့တော်သုဝါရူကိုခံယူကာ မုတ္တမတွင်မင်းပြု တော်မူ၏။ ပြည်သူဖြည့်သားတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုမပြတ် စောင့်ရှောက်တော်မူ၏။ မင်းတင်တရားနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်မင်း လုပ်နေ၏။ (နောက်ပိုင်းတွင် သုဝါရူဟုမသုံး ဝါရူဟုသာသုံးပါ တော့သည်။)

မုတ္တမတွင် ဝါရူမင်းအုပ်စိုးနေစဉ်ကပဲဦးကို တရုဏ္ဏမင်း၊

အုပ်ချုပ်၏။ ထိုမင်းနှစ်ပါးသည် တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး သံတမန်များစေလွှတ်ကာ မိတ်ဆွေအဖြစ် ဆက်ဆံနေကြ၏။ သမီးကညာလက်ဆောင် ပဏ္ဏာများကိုလည်းအပြန်အလှန်ပို့ကြ၏။
တရုတ်များကသူ၏သမီးတော် **ဒလရှင်စောလှ** ကို **ဝါဂ္ဂမင်း**သို့ပေး၏။
ဝါဂ္ဂမင်းကလည်း သမီးတော် **မည်းနှင်းသီတာ**ကို **တရုတ်များ**သို့ပေး၏။
 မင်းနှစ်ပါးချစ်ကြည်နေကြပြီး သစ္စာဆိုထား၏။

မိမိတိုင်းနိုင်ငံကို ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်လာသူအား လက်ပိုက်ကြည့်မနေဘဲ ကူညီကြစတမ်းဟူ၍ မင်းနှစ်ပါးသစ္စာဆိုထားကြ၏။

ဝါဂ္ဂမင်းသည် **တရုတ်များ**ကိုကူညီ၏။ တိုက်ပွဲအဆက်ဆက်အောင်နိုင်လေသောအခါ **ဝါဂ္ဂမင်း**နှင့် **တရုတ်များ** တို့သည်စိတ်ဝမ်းကွဲလာကြတော့၏။ ပဲခူးမင်း **တရုတ်များ**သည် ဥပါယ်တမည်ဖြင့် **ဝါဂ္ဂမင်း**ကိုသတ်ရန်ကြံတော့၏။

“အဆွေတော်နှင့်ကျွန်ုပ်သည် မိတ်ဆွေအရင်းအချာများဖြစ်ကြသည်။ တိုက်ပွဲအဆင့်ဆင့်ကို အောင်မြင်ပြီဖြစ်၍ အဆွေတော်နှင့် အဆွေတော်၏ရဲမက်များကို နည်းဝတ်ပြုလိုပါသည်။ ပြုစုကျွေးမွေးလိုပါသည်။ ထို့ပြင်အဆွေတော်နှင့် ကျွန်ုပ်ခိုင်မြဲသောစကားတို့ကို ထပ်မံသစ္စာ ပြုလိုပါသေးသည်”

ဤသို့ **တရုတ်များ**သည် **ဝါဂ္ဂမင်း**အားစကားဆိုပြီး သူ့ရဲဘော်များနှင့်အတူ ပဲခူးသို့အလျင်အမြန် ပြန်သွားလေ၏။ လွင်ပြင်တွင် တပ်များဖွေးဖွေးလှုပ်လှုပ်ရှိနေ၏။ **တရုတ်များ**စီးသော

ဆင်မှတ်ခွန်ကို **ဝါဂ္ဂမင်း**သည် အထင်းသားမြင်နေရတော့၏။

တရုတ်များမင်း၏ အကြံအစည်ကို **ဝါဂ္ဂမင်း**သိသွားတော့၏။ ထို့ကြောင့်ထက်ဝန်းကျင်အရပ်၌ စောင့်ကြပ်နေကြသော နတ်များကိုသက်သေထား၍ သူ့ဆင်ဦးတွင် ရွှေဖလားဖြင့် ရေလောင်းကာဓိဋ္ဌာန်၏။

“တရုတ်များ၏ ရန်သူများကို ငါကူညီတိုက်ခိုက်ပေးသည်အတွက် ရန်သူမြို့ရွာအများအပြားကိုရခဲ့သည်။ ငါသည်တရုတ်များ၏ကျေးဇူးရှင်အစစ်ဖြစ်ပေသည်။ ငါကဲ့သို့သောကျေးဇူးရှင်ကို တရုတ်များသည်ဖြစ်မှားမည်ပြု၏။ သစ္စာမစောင့်သော၊ ကျေးဇူးကန်းသော တရုတ်များကိုငါအောင်မြင်ရပါလိမ့်”ဟုသစ္စာအဓိဋ္ဌာန်၏။

ဝါဂ္ဂမင်းနှင့်**တရုတ်များ**တို့၏ တိုက်ပွဲကားစလေပြီ။ **တရုတ်များ**နှင့် **ဝါဂ္ဂ**တို့သည် ဆင်စီး၍တိုက်ကြ၏။ သူ့စွာမျက်သော ကျေးဇူးကန်းသောသူကား အောင်ပွဲနှင့်ဝေးရမည်သာ။ **တရုတ်များ**ဆင်ကို **ဝါဂ္ဂမင်း**၏စစ်သူရဲ **ကျောမှူးသောက်**ထိုးမိ၍ **တရုတ်များ**ထွက်ပြေးလေတော့၏။

တရုတ်များပြေးရခြင်းမှာ **ကျောမှူးသောက်** ကြောင့်ဖြစ်သည်ကို **ဝါဂ္ဂမင်း**မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်၏။ **ကျောမှူးသောက်**ကို ချက်ချင်းဆုတော်ဘွဲ့တော်ပေးလို၏။ သို့သော် တိုက်ပွဲကားမပြီးသေး၊ ထို့ကြောင့် ဆုမပေးသာသေး၊ အသိအမှတ်ပြု

ကြောင်း တစ်ခုခုတော့ ပေးထားရမည်ဟု ဝိဇ္ဇမင်းတွေ့လိုက်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဇ္ဇမင်းသည် တိုက်ပွဲကိုဆက်လက်ဆင်နွှဲရင်း ကျေးဇူးသောက်အား သူ့လက်ထဲတွင်ရှိသော လက်သုတ်ပုဝါ တစ်ထည်ကို ပစ်ပေးလိုက်၏။ ကျေးဇူးသောက်သည် “ ငါတို့ အရှင်သည် ငါကိုအသိအမှတ်ပြုပေသည် ” ဟုတွေ့ကာပို၍ ရဲသွေးရဲမာန်တက်ကြွလာ၏။ ဆက်၍တိုက်ပွဲကို ဆင်နွှဲ၏။ ပြေးလေသော တရဖျားနောက်သို့ လိုက်၏။ ကျစ်ပေါ်စောင့်မြဲ သို့ တရဖျားပြေးလေ၏။ ဒလကြမ်းဆက်တိုက်လိုက်ရာ တရဖျားကို လက်ရပမ်းမိလေ၏။

တရဖျားကို ဝိဇ္ဇမင်းထံသို့ ရဲမက်တော်များက ဆက်၏။ ကျေးဇူးတန်းသူအား အရှင်မထားရန် ရည်ရွယ်သော်လည်း ရဟန်းတော်များက တရဖျား၏အသက်ကို မသတ်ပါရန် မေတ္တာရပ်ခံသဖြင့် အသက်ချမ်းသာရာရသွား၏။ တရဖျားကိုသား မယားနှင့်တကွ ပုတ္တမမြို့သို့ ဝါရူမင်းသည် ယူဆောင်လာ၏။ ပဲခူးကိုမူကား သောက္ခစံပြည် ဂူင်မင်းထံလွှတ်ခဲ့ဖူးသော လောကီအမတ်ကို စားစေ၏။

တရဖျားဆင်ကို ထိုးနိုင်ခဲ့သည့် သူရဲသည် ဝါရူမင်းပစ်ပေးခဲ့သော လက်သုတ်ပုဝါကို တရုတ်သေသိမ်းထား၏။ တိုက်ပွဲပြီးမှ ဝါရူမင်းအား လက်သုတ်ပုဝါကို ပြ၏။

“ အေး မင်း၏လက်ရုံးရည်ကို ချီးမွမ်းထိုက်ပါသည်။ မင်းကို ဘွဲ့ကြီးကြီးပေးထိုက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းကို မိုလ်တုချက်ဟူသောဘွဲ့ကို ငါပေးတော်မူသည် ” ဟုမိန့်မြှတ်တော် မူ၏။ ထို့ပြင် သိန်းခုံစည်ကိုလည်း အပိုဆုအဖြစ် ချီးမြှင့်လိုက်သေး၏။

“ ဤသိန်းခုံစည်ကို ပေးသည်ကား အကြောင်းမဲ့မဟုတ်။ ဤစည်ကို မင်း၏မိဘရပ်ရွာကိုယူသွား၊ ဤစည်ကို တီး၊ စည်သံကြားရာ အရပ်လေးမျက်နှာလုံးကို မင်းအပိုင်စားယူပေတော့ ” ဟု နယ်မြေအပိုင်စားပေးလိုက်သေး၏။ ဤကား ကော့မှူးသောက် အံ့ထွက် ရဲဆုဖြစ်ပေ၏။

တရဖျားကို ပုတ္တမတွင်အကျယ်ချုပ်ဖြင့် ထားသော်လည်း တရဖျားသည် ကောင်းကောင်းမနေ၊ ဝိဇ္ဇမင်းကို သတ်ရန်ကြံ၏။ သူ့အကြံကို ဝိဇ္ဇမင်းသိသွား၏။

“ တရဖျားသည် ပဲခူးမှာ မင်းလုပ်နေစဉ်ကလည်း ငါ့ကိုသစ္စာပျက်ခဲ့သည်။ ငါသို့သောကျေးဇူးရှင်ကိုပြစ်မှားခဲ့သည်။ ထိုစဉ်ကပင် သေဖို့ကောင်းနေပြီ။ သို့သော် အရိယာသမ္မာများ မေတ္တာရပ်ခံသောကြောင့် သူ့အသက်ကို ငါလွှတ်ခဲ့သည်။ ငါလွှတ်၍ အသက်ရှင်သည့်အတွက် ငါ့ကိုသူသေကြောင်း ကြံမြန်သည်။ သူ့ကိုအရှင်မထားသင့်တော့၊ တွပ်မျက်စေ ”

ဝိဇ္ဇမင်းသည် သူ့သတ်တို့ကို အမိန့်ချမှတ်တော်မူ၏။ သူသတ်တို့လည်း တရဖျားထံသွားကြ၏။ အမိန့်တော်ကိုပြန်၏။

ဝါဂ္ဂမင်း၏သမီးတော်၊ တရဖျား၏မိဖုရား၊ မည်းနှင်းသီတာသည် တရဖျားကို အလွန်စွဲလမ်း နှစ်သက်နေမိသည်ဖြစ်၍ မသတ်ပါရန်ငိုယိုကာ အမျိုးမျိုးတောင်းပန်၏။ မရသော် တရဖျား၏ ဆံပင်နှင့်သူ့ဆံပင်ကို မြဲအောင်ချည်ထား၏။ သူ့သတ်တို့လည်း အရှင့်သမီးတော်၏ ဆံပင်ကိုမထိရဲကြ။ ဝါဂ္ဂမင်း ထံပြန်သွားကြလေ၏။

“အရှင်မင်းကြီး၏ သမီးတော်ဆံပင်နှင့် တရဖျားဆံပင် ဆက်၍ထားပါသည်။ တရဖျားရာဇဝတ်သားကို သတ်ရဲသော်လည်း အရှင့်သမီးတော်ကို မထိရဲပါ။ မည်သို့ပြုမူရမည်ကို အမိန့်တော်ချမှတ်ပေးစေလိုပါသည်။ ”

ဝါဂ္ဂမင်းအား သူ့သတ်တို့က လျှောက်ထားကြ၏။

“ အိမ်း ငါ့သမီးတော် ဆံပင်ကို မထိရဲလျှင် တရဖျားဆံပင်ကို အရင်းကဖြတ်၊ တရဖျားကို ခေါ်သွားပြီး သတ်စေ ”

ဘုရင့်အမိန့်တော်အတိုင်းပြုမူကာ တရဖျားကို ကွပ်မျက်လိုက်ကြလေ၏။

မည်းနှင်းသီတာနှင့်ရသော တရဖျားသား ချိုကြီး၊ ချိုငယ် နှစ်ယောက်ကိုမူ သူ၏မြေးရင်းများပင် ဖြစ်သောကြောင့် နန်းတွင်း၌ ခံစားစေ၏။

သက္ကရာဇ် (၆၅၅)ခု

မုတ္တမတွင် ဝါဂ္ဂမင်းမင်းပြု၍(၆)နှစ်မြောက်နှစ်၊ သက္ကရာဇ် (၆၅၅)ခုနှစ်တွင် မြတ်စွာဘုရား ဗျာဒိတ်တော်အတိုင်း အဓိအဓ နှစ်ပါးလုံး ဆဋ္ဌန်မင်းမျိုးနွယ်ဖြစ်သော ဆင်ဖြူပေါက်တစ်စီး

သောက္ကတမင်းထံသို့ ရောက်လာ၏။ ထိုဆင်ဖြူ၏ အဆင်းကား ဗိုင်းဝါဂ္ဂမင်းကဲ့သို့ဖြစ်၏။ အစွယ်ကားခေါင်ရမ်းပွင့် အဆင်းနှင့်တူ၏။ ခံတွင်းကား ကျီးအာသီးမှည့်အဆင်းနှင့် တူ၏။ မျက်လုံးနှစ်ဖက်ကား ပတ္တမြားအဆင်းနှင့်တူ၏။ ခြေသည်းလက်သည်းကား ဟင်္သာခြေဖျားအဆင်းနှင့်တူ၏။

ဆင်ဖြူအသက် (၉)နှစ်ရှိသောအခါ သောက္ကတမင်းကို ဆင်ဖြူသည် အိပ်မက်ပေး၏။

“ ယခု ငါသည်ဤသောက္ကတံတွင် မနေကောင်းပြီ။ ဆက်၍နေသော် အေးဥပါဒ်ရောက်လိမ့်မည် ”

သောက္ကတမင်းဤသို့ အိပ်မက်တော်မူသဖြင့် များမတ်များကိုခေါ်၍ အိပ်မက်ကိုပြန်ပြောပြပြီး တိုင်ပင်တော်မူ၏။ များမတ်များက ဆင်ဖြူတော်နေလိုသောအရပ်ကို ဆင်ဖြူတော်ကို ပင်မေးသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားကြ၏။

ဝါဂ္ဂမင်းနှင့် များမတ်များကြံကြဖန်ကြ၏။ နောက်ဆုံး အကြံအစည်ကို အကောင်အထည်ဖော်တော့၏။

ဇင်းယယ်က မြက်တစ်ထုံး၊ လူနန်းက မြက်တစ်ထုံး၊ ယိုးဒယားက မြက်တစ်ထုံး၊ မုတ္တမက မြက်တစ်ထုံး၊ ဤမြက်လေးထုံးအနက် ကြိုက်ရာမြက်တစ်ထုံး ကိုစားစေသော၊ ဆင်ဖြူစားသော မြက်ရှိရာအရပ်သို့ ဆင်ဖြူတော်သွားရောက်နေလိုပါသည်ဟု ယူဆပါမည် ” ဟုခံဌာန်၍ ဆင်ဖြူတော်အား မြက်လေးထုံးကိုပေး၏။

ဆင်ဖြူတော်သည် မြက်သုံးထုံးကိုနှာမောင်းဖြင့် တွန်း
ဖယ်၍ မုတ္တမမြက်ထုံးကိုသာ ရွေးစားလေ၏။

ဤသို့ပြုမူသည်ကို **သောက္ခစာမင်း** မြင်လျှင် အလွန်ဝမ်းသာတော်မူ၏။

“ဆင်ဖြူတော်သည် ယခုအခိုက်အကံ စိတ်မသက်
မသာရှိ၍သာ ဤအရပ်၌ မနေလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဆင်ဖြူတော်
စိတ်ပြေသော် ငါ့ဆီသို့ပြန်လာလိုက လာပေမည်။ အခြားအရပ်
သို့ ဆင်ဖြူတော်ကိုပို့ထားရပါက ပြန်ရလမ်းမမြင်၊ ယခုဆင်မင်း
သွားလိုသောအရပ်သည် ငါ့သမက်တော် ဝါရူမင်းပိုင်နက်မှတ္တမ
ဖြစ်၍ ဆင်မင်းပြန်လာလိုကပြန်ယူ၍ရနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်
ယခုပင် မတ္တမသို့ပို့တော့အံ့ ”

သောက္ခစာမင်းသည် ဆင်ဖြူတော်ပို့မည့်အကြောင်းကို
ဝါရူမင်းထံသို့လည်း အကြောင်းကြားလိုက်၏။

ဝါဠုမင်းသည်လည်း ဆင်ဖြူတော်ရောက်မည် ဖြစ်သဖြင့် အလွန်ဝမ်းသာနေ၏။ ထိုသို့စိတ်ကြည်နူးနေခိုက် မှူးမတ်၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်တို့က **သောက္ကတမင်း**ထံသို့ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ ပို့လိုကြောင်း လျှောက်ထားကြ၏။ ဝါဠုမင်းက သူလည်းလက်ဆောင်ပဏ္ဏာပို့ဦးမည်ဟုဆို၏။ မင်းနှင့် မှူးမတ်၊ သူဌေးသူကြွယ်များ တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်း ဖြစ်ကြ၍ **သောက္ကတမင်း**ထံသို့ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများကို ပို့ဆက်ကြ၏။

သောက္ခစံမြို့သူ၊ မြို့သား၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်း
မုစ္ဆမမြို့သို့ ဆင်ဖြူတော်ပို့မည်စီရင်သည်ကို စိတ်နှစ်လုံးမသာ
မယာဖြစ်ကြလေ၏။ သည်းထန်စွာ ငိုကြွေးကြလေ၏။ ဆင်ဖြူ
တော်ကိုလည်း ပန်းပေါက်ပေါက်တို့ဖြင့် ပွဲဇော်ကြကုန်၏။

သောက္ခတပင်းသည် ဆင်ဖြူတော်ပို့ရန်လူငါးရာကို
ရွေးချယ်၍ အကြီးအကဲတစ်ယောက်ကိုခန့်၏။ လူငါးရာ
အနက်(၁၀၀)ကို တူရွှင်းကိုင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ (၁၀၀)ကို
ပုဆိန်ကိုင်အဖြစ်လည်းကောင်းခန့်အပ်၍၊ အခြားလူ(၃၀၀)
ကိုလည်း ဆင်ဖြူတော်ပို့ဆောင်ရေး တာဝန်အသီးသီးကိုခန့်အပ်
ပြီး၊ ဆင်ဖြူတော်ပို့ရာလမ်းစာစ်လျှောက် ကုန်း၊ ကျင်း၊ သစ်ငုတ်၊
ခလုပ် ကံသင်း၊ မရှိရအောင်ခုတ်ထွင်း ရွင်းလင်းစေ၏။ ညီညာ
ပြန့်ပြူးသောလမ်းဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်စေ၏။ ဆင်ဖြူတော်
တို့ပန်းဆိုင်ဆွဲသော ဝိတာန်မျက်နှာကြက်ဖြင့် ကာစေ၏။
ဥညာရှိ သုခမိန်လေးယောက်ကိုလည်း ဆင်ဖြူတော်၏
လေးမျက်နှာတွင်နေစေ၍ ပရိတ်တော်ကို ရွတ်စေ၏။

“ငါသည်ဆင်ဖြူတော်ကိုသာ သူမနေလို၍ မုတ္တမသိ
ဦးခြင်းဖြစ်သည်။ ဆင်ဖြူတော်မိခင်ကမူ ဘာမျှမပြောမဆို
သည့်အတွက် မိခင်ကိုမူငါမပျို သို့သော် ဆင်ဖြူတော်လေး
စိတ်ချမ်းသာရေးအတွက် လမ်းခရီးတစ်ဝက်အထိ သူ့မိခင်နှင့်
အတူသွားစေမည်။ ဆင်ဖြူတော်လေး၏ မိခင်ကိုပြန်ခေါ်ခဲ့ရ
မည်။”

သောက္ခဏမင်းသည် ဆင်ဖြူတော်ပို့ရေး အစီအစဉ်အား လုံးကို အသေးစိတ်စီရင်တော်မူ၏။ ဝါဂ္ဂမင်းသည်လည်း မုတ္တမ မြို့မှ များစွာသောလှေတက်များနှင့်တကွ မြစ်ကြောင်းဖြင့်ဆန် တက်လာ၏။ ဆင်ဖြူတော်ကိုသယ်ယူရမည့် မေါင်ကိုလည်း ကောင်းမွန်စွာဖွဲ့၏။

မုတ္တမမင်းက ပြည်မြို့မှတစ်ဆင့် မေါင်ဖြင့်သယ်ယူရန် အစီအစဉ်လုပ်၏။ ဆင်ဖြူရတနာသည် မုတ္တမမင်းမေါင်တော် သို့ဆင်းသက်လာသောအခါ သူ့မိခင်ကိုရှေ့ကတွန်း၍ မိခင်ကို အလျင်ဦးစွာ ဆင်းသက်စေ၏။ ဆင်ဖြူတော်လေးက နောက်က လိုက်၏။

ဤသို့ ဆင်ဖြူတော်ကလေးပြုမူနေသည်ကို မြင်ကြ သောဆင်ပို့မှုထမ်းတို့သည် စိတ်မသက်မသာဖြစ်ကြရ၏။

“ဆင်မင်းသည် မယ်တော်ကိုပါ တစ်ပါတည်း ခေါ်၍ သွားခဲ့သော် ဆင်မင်းသည် ငါတို့ကိုသေဒဏ်ပေးသည်ကဲ့သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မယ်တော်ကို ပြန်ခေါ်ခဲ့ရန် ငါတို့အရှင်သခင် က မှာလိုက်သည်။ ငါတို့ကိုးညွှာ ထောက်ထားစေလိုပါသည်”

ဆင်ပို့မှုထမ်းတို့၏စကားကို ဆင်မင်းကြားလျှင် ငွေ ရောင်အဆင်းနှင့်တူသော နှာမောင်းကို မိခင်၏ကျောက်ကုန်း ထက်တွင်စာင်၍ ငိုတော်မူ၏။ မိခင်နှင့်ခွဲရတော့မည့်အတွက် အားရအောင်ငိုပြီးမှ မိခင်ကို မေါင်ပေါ်မှ ကမ်းပေါ်သို့ တွန်း တင်၏။ ဤသို့ဆင်ဖြူတော်လေးက မိခင်ကိုတွန်းတင်သောအခါ

ကျမှ မိခင်သည် ကုန်းပေါ်သို့ပြန်တက်လာ၏။ ထိုအခါကျမှ ဆင်ပို့မှုထမ်းတို့သည် “ဟင်း” ချနိုင်တော့၏။ မျက်နှာများ တွင်ပြုံးပန်းပွင့်လာတော့၏။

ဝါဂ္ဂမင်းသည် ဆင်ဖြူတော်ပို့သူအကြီးအကဲနှင့်တကွ နောက်လိုက် (၅၀၀)လုံးကို ဆုလာဘ်များစွာပေး၏။ ဆင်ပို့သူ များလည်း ဆင်ဖြူမိခင်ကြီးကိုခေါ်ဆောင်၍ သောက္ခဏသို့ ပြန် ကြကုန်၏။ ဝါဂ္ဂမင်းသည်လည်း ဆင်ဖြူတော်တင်သော မေါင်ကို အချွေအရံများစွာခြံရံ၍ မုတ္တမသို့ စုန်ဆင်းခဲ့တော့၏။ သတ္တရာဇ် (၆၅၅)ခုနှစ်တွင် ဆင်ဖြူရတနာသည် မုတ္တမမြို့သို့ရောက်၏။

ဝါဂ္ဂမင်းခေါ် မဂဒူးသည် ဘုန်းရှင်ကံရှင်ဖြစ်၏။ ထို့ ကြောင့် ယခုကဲ့သို့ အလိုအလျောက် ဆင်ဖြူတော်ရောက်လာ ရခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ဆင်ဖြူရှင်ဝါဂ္ဂမင်း ဖြစ်လာရ တော့၏။

ဝါဂ္ဂမင်းခေါ် မဂဒူးသည်ခေသူမဟုတ်။ ဆင်ဖြူရှင်အဖြစ် နှင့်မုတ္တမတွင်မင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဘာဒိတ်ပေးခံခဲ့ရသူဖြစ်၏။

နောက်ကြောင်းပြန်သော် ဤသို့ဖြစ်သတည်း။

အောင်သူတကာတို့၏ ထွတ်ဖူး အောင်ပွဲများဖြစ်တော် မူသော ငါတို့ဘုရားအလောင်းတော်သည် သုဓမ္မဝါရှင်ရသေ့ ဖြစ်တော်မူသောအခါက ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရားအား သူ့ခန္ဓာ

ကိုယ်ကို တံတားခင်းပေးပြီး နင်းသွားတော်မူပါဟု ဝပ်လျက်ခံတော်မူ၏။ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရားသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် ကြည့်တော်မူလတ်သော် **သုဗေပါ**ရှင်ရသေ့သည် **ဂေါတမ**မြတ်စွာဘုရားဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဗျာဒိတ်စကားဟောကြားတော်မူ၏။

သုဗေပါရှင်ရသေ့သည် ထိုဘဝမှစုတေပြီး ပါရမီဆယ်ပါး၊ အပြားသုံးဆယ်၊ စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါးတို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် တုသိတာနတ်ပြည်တွင် နတ်သားသွားဖြစ်၏။ ထိုမှ စုတေသော် **ဣလဝဂ်**ပြည်၌ **သုဒ္ဓါဒန**မင်းကြီး၏ မိဖုရား **သီရိမဟာမာယာ**ဝမ်းတွင် ပဋိသန္ဓေယူတော်မူ၍ (၁၀)လစေ့လျှင် ဖွားတော်မူ၏။ ဖွားတော်မူသောအခါ မြောက်အရပ် သို့ ခုနစ်ဖဝါးလှမ်းသွားပြီး “လူတွင် ငါသာအထွတ်အမြတ်၊ ငါသာအကြီးအကဲ” ဟုဆိုတော်မူ၏။

(၁၆)နှစ်သားမှစ၍ မြောက်သားတော်**ယဿာဓရာ**နှင့် လူမင်းစည်းစိမ်ကို (၂၉)နှစ်စံတော်မူ၏။ သားတော်**ရာဟုလ**ကို မျက်နှာမြင်သောနေ့၌ ဥယျာဉ်ကစားတော်မူရာကအပြန် နိမိတ်ကြီး(၄)ပါးမြင်၍ သံဝေဂရတော်မူသည်။ ထိုနေ့၌ပင် ကျွန်ငါ့ဆန်နှင့် ကဏ္ဍိကမြင်းကို စီးလျက်တောထွက်တော်မူသည်။

ဘုရားလောင်းသည် **အနော်ရမာရ်**ကိုကူး၍ **အနုပိယဏ**၌နေစဉ် **ယဋိကာရမြဟာကြီး**ကသယ်န်းလာရောက်ကပ်တော်မူ၏။ ဘုရားလောင်းသည် ဆံတော်ကို သန်လျက်ဖြင့် ဖြတ်တော်မူ၍

ကောင်းကင်သို့ပစ်လိုက်သည်။ ၎င်းဆံတော်ကို သိကြားမင်းက ဆောင်ယူသွားပြီး တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ စေတီတည်ထား၏။ ထိုစေတီသည် **ဓူဌာမဏိ**ဟုထင်ရှားကျော်ကြား၏။

ဘုရားလောင်းသည် လူဝတ်ကိုစွန့်ပြီး ဗြဟ္မာကပ်သော သင်္ကန်းကိုဝတ်၍ ရဟန်းပြုတော်မူ၏။ ဒုက္ကရစရိယာ (၆)နှစ်ကျင့်တော်မူပြီးလျှင် အဇပါလညောင်ပင်ရင်း၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေထိုင်နေတော်မူစဉ် သူ့ဇာတာသည် ရွှေခွက်နှင့်တကွ နို့ဆွမ်းကို လာရောက်လှူ၏။ ရွှေခွက်နှင့်နို့ဆွမ်းကို သာယာညှင်းပြောင်းစွာ ခံယူတော်မူ၍ (၄၉)လုပ်ဘုန်းပေးတော်မူ၏။ ထို့နောက် နေရဉ္စရာချောင်းတွင် အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ရွှေခွက်ကိုမျှောတော်မူ၏။ မျှောသောရွှေခွက်သည် ဝမ်းဘဲကဲ့သို့ ရေကိုဆန်၍တက်လေ၏။

ထို့နောက် ဘုရားလောင်းသည် ဗောဓိပင်ဆီသို့ သွားရောက်၏။ သုဒ္ဓိယစင်လှူသော နေဇာမြက်ရှစ်ဆုပ်ကိုကြတော်မူသောအခါ ဗောဓိပလ္လင်ပေါက်လာ၏။ ထိုပလ္လင်ပေါ်တွင် ထက်ဝေဖွဲ့ခွေနေတော်မူ၏။ မကြာမီမာရ်စစ်ရောက်လာ၏။ နေ့ကပြုကျင့်တော်မူခဲ့သော ပါရမီတော်ကိုအောက်မေ့နေတော်မူသောအခါမာရ်စစ်ပျက်လေ၏။ ကဆုန်လပြည့်ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရတော်မူ၍ ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် **ရာဇာ**တနတွင်(၄၉)ရက်နေတော်မူ၏။ (၄၉)ရက်စေ့သောနေ့၌

တဖုဿ၊ ဘလိက ကုန်သည်ညီနောင် နှစ်ယောက်လှသော
ပျားမုန့်ဆွမ်းကို ဘုန်းပေးတော်မူ၏။ ထိုကုန်သည်ညီနောင်
နှစ်ယောက်တို့အား ဆံတော် ရှစ်ချောင်းကို ပေးအပ်တော်မူ၏။
၎င်းဆံတော်(၈)ချောင်းကို ကုန်သည်ညီနောင်တို့သည် သိဝိတ္တရ
ကုန်းတော်ထိပ်တွင် စေတီတည်၍ဌာပနာ၏။ ထိုစေတီသည်
ဒဂုံဆံတော်ရှင်ဟု ထင်ရှားကျော်ကြား၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမှရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံကြ
တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်ရှိခိုက်
ဂဝံပတိအမည်ရှိသောရဟန္တာသည်သူ့မယ်တော်ကိုဉာဏ်တော်
ဖြင့် ရှုကြည့်၏။ မယ်တော်သည် သထုံပြည်တွင် လူဖြစ်နေသည်
ကိုမြင်၍ ဂဝံပတိသည် သထုံပြည်သို့ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်သွား
၏။ သထုံသို့ရောက်လျှင် ပြည်ရှင်မင်းသီရိမဟာသောကမင်း
အား ဗျာဒိတ်စကားဟောကြား၏။ ကိုယ်ကိုလည်း ထင်ထင်
ရှားရှားမြင်သာအောင်ပြ၏။ သီရိမဟာသောကမင်း မြင်လျှင်
အလွန်ကြည်ညိုသွား၏။ ဂဝံပတိထက် မနှိုင်းယှဉ်သာအောင်
ကြီးမြတ်သောမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ချင်လာသည့်အတွက်
မြတ်စွာဘုရားကို ပင့်ပေးပါရန် ဂဝံပတိအား တောင်းပန်၏။
ဂဝံပတိသည် သူ့မယ်တော်အား မုဆိုးမျိုးနွယ်၌ လူဖြစ်နေရ
သည့်အတွက် ဆုံးမတရားဟောကြားခဲ့၏။ မယ်တော်နှင့်တကွ
ဆွေမျိုးများအားလုံး သူတော်ကောင်းများ ဖြစ်သွားကြကုန်၏။

ဂဝံပတိသည် ကောင်းကင်မှ သူ၏တန်ခိုးဖြင့် မြတ်စွာ
ဘုရားထံတော်သို့သွား၏။ မြတ်စွာဘုရားအားပင့်၏။ မြတ်စွာ

ဘုရားသည် သထုံပြည်သို့ ကြွတော်မူ၍ သီရိမဟာသောကမင်း
နှင့်ပြည်သူတို့ကို တရားဟောတော်မူ၏။ သီရိမဟာသောက
မင်းမှစ၍ ပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့သည် များလှစွာသော
အလှကြီးကို (၇)ရက်တိုင်တိုင် ပေးကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် သထုံပြည်မှ မောတမောအရပ်သို့
ကြွသွားလေ၏။ မောတမောမြို့တွင် ဘီလူးတို့နေကြ၏။ အစ
ပထမ၌ဘီလူးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကိုရန်ပြုရန် ကြံကြသေး
၏။ နောက်မှ စိတ်နှလုံးနူးညံ့ပျော့ပျောင်းသွားကြ၏။ သုမနဘီလူး
စာမူကား မြတ်စွာဘုရားအား ဖြူစင်စွာသော ကျောက်ဖျာကို
ခင်းပေး၍ ဤနေရာ၌နေတော်မူပါဟု လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာ
ဘုရား ထိုင်နေတော်မူသောအခါ အင်မက်ဖြင့် နေကာပေး၏။
သစ်သီးကို အဖျော်ယမကာပြု၍ မြတ်စွာဘုရားအားကပ်၏။
ဗျားစွာသော ပန်းတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအားပူဇော်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဉာဏ်တော်ဖြင့်ကြည့်ရှုလတ်သော်
ဤ သုမနဘီလူးသည် ဤအရပ်၌ပင် ဆင်ဖြူရှင်မင်းမြတ်ပါရမင်း
ဖြစ်မည်ဟု ဗျာဒိတ်စကား ဟောကြားတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားဗျာဒိတ်တော်အတိုင်း ယခုကဲ့သို့ ဆင်ဖြူ
တော်အလိုအလျောက် ရောက်လာရခြင်းဖြစ်၏။

မုတ္တမမြို့သို့ ဆင်ဖြူရတနာရောက်သည်ဟု တစ်ခြား
ထင်ပြည်ထောင်မှ ငေါဒေါမင်းကြားလျှင် စစ်သည်သူရဲကောင်း
ဗိုလ်ခြေတစ်သိန်း၊ ရှစ်သောင်းကျော်တို့နှင့် မုတ္တမမြို့သို့ တိုက်

ခိုက်ရန်အတွက် ဝန်းရံလာ၏။ ငါငါမင်းမြို့ကို ဝန်းရံလျှင် မုတ္တမမြို့သူမြို့သားတို့သည် ထိတ်လန့်ကြကုန်၏။ အမှူးအမတ် များနှင့် ပြည်သူပြည်သားတို့သည် ခေါင်းချင်းရိုက်နေကြတော့ ၏။ ကျူးကျော်စစ်ကို မည်သို့တုန့်ပြန်ရမည်ကို ဆွေးနွေးတိုင် ပင်နေ၏။

ထိုအခါ “ယခုလိုစစ်ရောက်လာခြင်းသည် ငါတို့ပြည် ရှင်မင်း၏ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသည်ကို ကျော်ဇောထင်ရှားခြင်း၊ ဘုန်းတန်ခိုးပိုမိုရှိလာအောင် ပြုလုပ်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ မင်းတို့ မကြောက်ကြကုန်နှင့် ရန်သင်းပျံ့ထုံလွန်းသည့်ရေကို ရွှေအင်တုံ မှာထည့်ပြီး ငါ့အနီးမှာထားပါ ” ဟု ဆင်ဖြူတော်လေးက အိပ်မက်ပေး၏။

အိပ်မက်အတိုင်း ရွှေအင်တုံမှာ ရေထည့်ထားသောအခါ ဆင်မင်းသည် ရေကိုနှာမောင်းဖြင့် လှူ၍နေရာအနှံ့လျှောက် ဖျန်း၏။

ဆင်ဖြူတော်၏တန်ခိုးကြောင့် ငါငါမင်း၏စစ်တပ် ကြီးသည် ဝါးအစည်းပြေသည့်နှယ် ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးရလေ၏။ စစ်ပြေးသူပုန်များနောက်သို့ ဝါရုမင်းက အမှူးအမတ်ရဲမက်ဗိုလ်ပါ တို့ကိုလိုက်၍တိုက်စေ၏။ ကိုယ်လွတ်လက်လွတ် ထွက်ပြေးရ သည်များလည်းရှိ၏။ လက်ရအဖမ်းခံရသူများ မနည်းပေ။ သူပုန်တို့၏ လူသူဆင်မြင်း၊ ရွှေငွေစသည့်တို့ကို အများအပြား ရလိုက်၏။ ကျူးကျော်လာသူတို့၏ ကျေးဇူးကြောင့် မုတ္တမသား

တို့သည် ပို၍ကြွယ်ဝလာ၏။ မုတ္တမမြို့သည် ပို၍စည်ပင်လာ တော့၏။ ဆင်ဖြူတော်၏ စကားသည် မှန်ပေစွ။

မကြာပါ။ သာမန်ကုန်သည်လေးဘဝမှ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးမားသော ရေမြေရှင်ဘုရင်ဘဝသို့ တက်လွန်းလာနိုင်ခဲ့သော ဝါရုမင်း(မဂဗ္ဗ)သည် မြေးငယ်လေး(၂)ယောက်၏ လက်ချက်ဖြင့် တံကုန်ခဲ့ရသည်။

တရဖျားကိုသတ်ပြီး တရဖျားသား(၂)ယောက်ကို မြေး အရင်းဖြစ်သည့်အတွက် အတွင်းတော်၌ဝင် ကွမ်းငရုကိုင်အဖြစ် ခစားစေခဲ့ခြင်းသည် ဝါရုမင်း၏အမှားဖြစ်နေတော့သည်။ တရဖျားသား ရှင်ကြီး၊ ရှင်ငယ် (၂)ယောက်သည် သူတို့၏ဘခင် ကိုသတ်သော ဝါရုမင်းကို အငြိုးမပြေနိုင်ခဲ့၊ အတွင်းကြိတ်၍ ကြံစည်နေသည်။ အရွယ်ကြီးရင့်သောအခါ ဝါရုမင်းအိမ်သာသို့ အဝင် လူအလစ်၌လုပ်ကြံသတ်ဖြတ် လိုက်ကြတော့သည်။

ရှင်ကြီး၊ ရှင်ငယ်တို့သည် မှူးမတ်များကို ကြိုတင် စည်းရုံးထားခြင်းမရှိခဲ့သဖြင့် မှူးမတ်များကိုကြောက်ကာ ဝါရုမင်းကိုသတ်ပြီးနောက် ထွက်ပြေးကြ၏။ ရာဇဝတ်ဘေး ပြေးမလွတ်ပါ။ ရှင်ကြီး၊ ရှင်ငယ်ကို လိုက်လံဖမ်းဆီးကြပြီးသတ် လိုက်ကြသည်။ သူတို့(၂)ယောက်၏အလောင်းကို ဝါရုမင်းအား မီးသဂြိုဟ်သောမြေနေရာ၌ပင် မီးသဂြိုဟ်လိုက်ကြ၏။ ဤဇာတ် လမ်းကို သိသောလူကြီးသူမတို့က ဤသို့ဆို၏။

“ကြိမ်ညောင့်ကိုဖြတ်သော် အမြစ်မကျန်စေနှင့်၊ အဘ
ကိုသတ်သော် သားကိုအနီးအပါးမှာ မနေစေနှင့် ”

ဤစာသားအတိုင်း ငှက်ရုပ်တွင် အက္ခရာရေးပြီး ပါဂ္ဂမင်း
၏ သင်္ချိုင်းနေရာတွင် တိုင်ထူ၍ထား၏။

သက္ကရာဇ်(၆၅၈)ခု၊ အိမ်နိမ့်(၃၉)နှစ်၊ မင်းစည်းစိမ်
(၂၂)နှစ်၊ သက်တော် (၆၁)နှစ်တွင် ပါဂ္ဂမင်းအနိစ္စရောက်၏။

ပါဂ္ဂမင်းမရှိလျှင်မုတ္တမမြို့၌ ဝါရူမင်း၏ညီတော် ခုံလော
မင်းပြု၏။ ခုံလောမင်းသည် ဝေါဝေါလျောလျော နေတတ်သူ
ဖြစ်၏။ မြို့ပြ၊ လက်နက်ကိရိယာတို့ကိုလည်း စီမံခန့်ခွဲခြင်း
မရှိပေ။ ခုံလောမင်းကို အနှစ်မရှိသော သစ်ပင်နှင့် တူသည်ဟု
ဆိုစမှတ်ပြုကြကုန်၏။ နယ်စွန့်နယ်ဖျားမိမိပိုင်နက် များကိုလာ
ရောက်ကျူးကျော်တိုက်လာသော အရပ်တစ်ပါးမှစစ်သည်တော်
များလာကာမျှနှင့် အရှုံးပေးရသည်သာများ၏။ ခုံလောမင်း၏
ပြည်ရွာတို့သည် တစ်ပါးသူ၏ဖျက်ဆီးခြင်းကို မကြာခဏခံ
ရ၏။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူပြည်သား၊ ရဟန်းသံဃာတို့သည်
စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်နေကြရ၏။ ဤသို့ ဖြစ်ပျက်နေသည်ကို
တိုင်းတစ်ပါးမှ မင်းတစ်ပါးပါးသာသိသွားပါက ဘုရင်ကိုယ်တိုင်
ချီတက်လာပြီး ငါတို့မင်းကိုဖမ်းဆီးကြလိမ့်မည်။ ငါတို့သည်
လည်းတစ်ပါးသူ၏ သုံးပန်းဘဝသို့ ရောက်ရပေတော့မည်။
ငါတို့၏ ဆင်ဖြူရတနာကိုလည်း တစ်ပါးသူက ရသွားပေတော့
မည်ဟု မျှမှတ်ပြည်သူတို့သည် ကြံဆတွေးတောနေကြ၏။

ထို့ကြောင့် မင်းသံမြတ်စွာဘုရား၏အနီး၌ ဆင်ကောင်း
များရောက်နေသည်ဟူသော စာတန်းကလေးကို ပစ္စည်းကိရိယာ
တစ်ခုပေါ်တွင် ရေးသားထားကြ၏။ ထိုစာတန်း ကလေးကို
ခုံလောမင်း မြင်အောင်ပရိယာယ်ဖြင့် တမင်ဖန်တီးထားကြ၏။
ခုံလောမင်းမြင်သောအခါ မင်းသံမြတ်စွာဘုရားအနီး၌ ဆင်ကောင်း
များတကယ်ပင် ရောက်နေသည်ဟုထင်မှတ်သွား၏။ ထို့ကြောင့်
ခုံလောမင်းသည် ဆင်ဖမ်းရန်မြို့ပြင်သို့ ထွက်သွား၏။

ဆင်ကိုမတွေ့သောကြောင့် ခုံလောမင်းသည် နန်းတော်
သို့ပြန်လာသောအခါ မျှမှတ်များသည် မြို့တံခါးကို ပိတ်ထားကြ
၏။ ခုံလောမင်းသည်မုတ္တမမြို့ထဲသို့ မဝင်နိုင်သောကြောင့် ငှက်ပျော
ဥယျာဉ်ထဲတွင် သွားရောက်နေထိုင်ရ၏။ အလစ်ချောင်းနေသော
မျှမှတ်တို့က ဥယျာဉ်တွင်း၌ပင် ခုံလောမင်းကိုဖမ်း၍သတ်လိုက်
ကြကုန်၏။

ခုံလောမင်းသည် အိမ်နိမ့် (၁၉)နှစ်၊ မင်းစည်းစိမ်(၁၄)
နှစ်၊ အသက် (၃၃)နှစ်တွင် အနိစ္စရောက်လေ၏။

ခုံလောမင်းအနိစ္စရောက်သောအခါ သမိန်မင်းလှမင်း
ပြုမည်ဆို၏။ ထိုအခါ သမိန်မင်းလှ၏ဇနီး ဌင်းဦးရိုင်က တား
မြစ်၏။

“ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်သောသူသည် ခြင်္သေ့မင်း
ကဲ့သို့ စွမ်းအားရှိမှသာ ပြည်သူ့အပေါင်းတို့က လေးစားကြောက်

ရွံ့ပေမည်။ မင်းဧကရာဇ်လက္ခဏာရှိပေမည်။ ယခုမင်းကြီးသည် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်နေပါပြီ။ ငါတို့သားနှစ်ယောက်အနက် သားကြီးစောအိုကို မင်းပြုစေရသော်မသင့်လော"ဟု နှင်းဦးရိုင်း ကအကြံပြုသည်။ **သမိန်မင်းလှ**ကလည်း **နှင်းဦးရိုင်း**၏အကြံပေး စကားကိုလက်ခံ၏။ ထို့ကြောင့် သမိန်မင်းလှသည် **ပလင်ပူဏောင်** ထက်တွင် နန်းတော်ဆောက်၍ စံနေတော်မူ၏။ တစ်နေ့သ၌ ရေကစားရန် **ကမာဘရန်** ဟူသော ကန်ကြီးသို့သွားလေ၏။ သူ၏ နန်းတော်တံခါးများကို အပြင်ကသော့ခပ်ထားခဲ့၏။ ရှေးဝိပါတ် ကံကြမ္မာသည် အငြိုးထားလေပြီထင်။ ကျီးတစ်ကောင်သည် လူတစ်ယောက် ဟင်းအဖြစ်စားရန်ကင်ထားသော သားတစ် ကင်ကိုချီလာခဲ့၏။ သားတစ်ကင်တွင် မီးကျိုးခဲ့သည်ကပ်၍ပါ လာ၏။ ကျီးသည် သမိန်မင်းလှ၏ နန်းတော်ထက်တွင်နားရာ၊ မီးကျိုးခဲ့သည် နန်းတော်ပေါ်သို့ကျ၍ နန်းတော်ကိုမီးစွဲလောင် လေတော့၏။ နန်းတွင်းမှာကျန်ရစ်ခဲ့ကြသော ကိုယ်လုပ်မောင်းမ များသည်အပြင်မှ သော့ခပ်ထားရသည့်အတွက် ထွက်ပေါက် မရှိဘဲပိတ်မိကာ မီးလောင်ခံကြရသောကြောင့် သေကြ နေကုန်၏။

သမိန်မင်းလှရေကစားရာမှပြန်ရောက်သောအခါနန်းတော် သစ်သားအချို့သည် ပြာကျနေပေပြီ။ အချို့သော သစ်သားတို့ မှာမူမီးစွဲကာစသာ ရှိသေးသည်။ **သမိန်မင်းလှ**သည် မီးစွဲကာ သစ်သားတို့ကိုစု၍ ၎င်းသစ်သားတို့ဖြင့်ပင် သေနေသော

ကိုယ်လုပ်မောင်းမ အလောင်းကောင်တို့ကိုမီးသင်္ဂြိုဟ်၏။ ဤသို့ မီးသင်္ဂြိုဟ်ရာအရပ်တွင် စေတီတစ်ဆူတည်၏။ ယင်းစေတီကို **ကျွန်ပွန်ပလင်**ဟုတွင်၏။

စောအိုသည် **ပုတ္တပမြို့**တွင် မင်းပြုနေ၏။

စောအိုမင်း ကွယ်လွန်သော် စောအို၏ညီ **စောစိမ့်**မင်း ပြု၏။

စောဇိမ့်မင်း၏ မိဖုရား**စန္ဒမင်းလှ**တွင် သမီးတော်နှစ်ပါး တို့ဖွားမြင်၏။ အကြီးကား ကွယ်လွန်သွားလေပြီ။ အငယ်ကို **မောဒဝီ**ဟု အမည်ပေး၏။ နောက်သားတစ်ယောက် ဖွားမြင် ပြန်သောအခါ **ဗညားဦး**ဟု အမည်ပေးတော်မူ၏။

မိဖုရားမညားဦးတွင် သမီးတော်တစ်ပါးဖွားမြင် သောအခါ **မိုးမသံ**ဟု အမည်ပေးတော်မူ၏။ သားတစ်ယောက် ဖွားမြင်သောအခါ **မင်းလက်ျာ**ဟု အမည်ပေး၏။

စောစိမ့်ကို အချီတော် **စိမ့်ပွန်** လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ပြီး **စိမ့်ပွန်**နန်းတက်၏။ စောဇိမ့်၏မိဖုရား**စန္ဒမင်းလှ**သည် အမျှ အမတ်တို့ကို ရွှေငွေအများအပြားပေး၍ **စိမ့်ပွန်**ကိုသတ်ခိုင်း၏။ အမျှအမတ်တို့က **စိမ့်ပွန်**ကိုလုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်လိုက်ကြ၏။ ကျေးဇူးရှင် အရှင်သခင်ကို ပြစ်မှားမိလေသောကြောင့် **စိမ့်ပွန်** သည်ခုနစ်ရက်သာ မင်းပြုလိုက်ရ၏။

စိပ်ပွန် သေလွန်သော် စောဒိဗ္ဗ၏နောင်တော်သား
ဧာအဝံပေါင်ကို တမြွန်မှ စန္ဒမင်းလှက ခေါ်ယူလိုက်၏။ မုတ္တမသို့
ရောက်သော် ဧာအဝံပေါင်အား တိုင်းပြည်ကိုအပ်နှင်းလိုက်၏။
ဧာအဝံပေါင်သည် စန္ဒမင်းလှကို မိဖုရားမြှောက်၍ နန်းတက်၏။
အစပထမ၌ ဧာအဝံပေါင်သည် စန္ဒမင်းလှအား ကျေးဇူးရှိပေသည်
ဟူ၍ ချစ်ခင်မြှောက်စားတော်မူ၏။ နောက်ပိုင်းတွင် ကိုယ်လုပ်
မောင်းမများနှင့်သာ ပျော်ပါးနေတော့၏။ စန္ဒမင်းလှကိုလည်း
မလေးမမြတ်၊ မချစ်မခင်နေတော်မူ၏။ စန္ဒမင်းလှသည် စိတ်နာ
၍ ဧာအဝံပေါင်ကို အဆိပ်ခတ်ပြီး သတ်လိုက်၏။

ဧာအဝံပေါင်သည် အိမ်နိမ့် (၂၇)နှစ်၊ မင်းစည်းစိမ်
(၄၉)ရက်မျှသာ ခံစားလိုက်ရ၏။

စောအဝံပေါင်မရှိတော့လျှင် ခုံလောမင်း၏သား ဧာ
အလော(မညားအလော)သည် သစ်တောင်းမြို့ကလာ၍ မင်းပြု
တော်မူ၏။ စန္ဒမင်းလှသည် ငြူစူတတ်သည်ဟု ကိုယ်တိုင်သိရှိ
ရလေသောကြောင့် ကိုယ်လုပ်မောင်းမများကို ခေါ်မလာခဲ့
တော့ဘဲ သားတော်ဧာအလောကိုသာခေါ်ခဲ့ပြီး စန္ဒမင်းလှကို
မိဖုရားမြှောက်၍ မုတ္တမမြို့တွင်မင်းပြု၏။

သောက္ကတမင်း ပြုစုသည် သူ၏မြေး ဧာအဝံပေါင်ကို
စန္ဒမင်းလှသတ်လိုက်သည်ကို မကျေနပ်၍ ဒေါဝံ၊ စစ်နာ၊ နရဏာ

သောသြဏ်ဟူသော အမတ်လေးယောက်ကို တပ်မင်းခန့်၍ ဗညား
အဲလောလက်ထက်တွင် မုတ္တမကိုတိုက်ခိုက်လာ ၏။
ဗညားအဲလောက သစ်တောင်းမြို့စား၊ ဝန်မြို့စားတို့ကို
တပ်မင်းခန့်၍ မြင့်စ တပ်များကိုကြိုတင်တိုက်နှင့်စေ၏။ သို့
သော်အရေးမလွယ်ပါ။ သစ်တောင်းစားနှင့် ဝန်စားနှစ်ယောက်
တို့အား မြင့်စ၏ တပ်များက ဖမ်းမိသွားတော့၏။ ထိုအခါ
ဗညားအဲလောကိုယ်တိုင်ဆင်လုံးမြင်းရင်းစီရင်၍ မြင့်စ၏တပ်
များကို ချီတက်တိုက်ခိုက်တော့၏။ သူ၏ အမတ်များဖြစ်ကြ
သော စိပ်ဖြ၊ ညီပညာ၊ ညွယ်လှဌန်း၊ ရာဇဒိတ်၊ ဖြပုံ၊ စစ်ဒေါင်၊
သမိန်လမျိုး၊ ညီဝန်၊ ပန်ဝဲတို့ကိုလည်း တပ်မင်းများခန့်တော်မူ
ပြီးလျှင် စစ်နှစ်ကြောင်းခွဲ၍ ချီတက်တိုက်ခိုက်၏။ သောက္ကတံ
မင်း၏ကျွန်တို့ကို မညားအလောနိုင်လိုက်၍ သတ်ပစ်၏။ ထိုအချိန်
ကစ၍ သောက္ကတံနှင့် မုတ္တမနှစ်ပြည်ထောင်တို့သည် မိတ်ပျက်
သွားကြတော့၏။ မြင့်စတို့ စစ်ရောက်သောကြောင့် မုတ္တမမြို့၊
ဝန်မြို့၊ သစ်တောင်းမြို့၊ သူမြို့သားတို့ ကုန်သွယ်လယ်လုပ်ခြင်း
မပြုနိုင်တော့၍ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးကြ၏။ ထိုနှစ်တွင်ပင် ကျား
နှင့်ဝက်ရန်မူကြ၏။ ဆင်ဖြူရတနာလည်း အစွယ်ကျိုး၏။

အခါတစ်ပါး၌ မညားအလောမင်းသည် စဉ်းစား၏။

“ ငါ့သား စောအဲလောနှင့် ဗညားဦးသည်အရည်
အချင်းတူညီကြ၏။ နှစ်ယောက်စလုံး ထက်ထက်မြက်မြက်ရှိ
ကြ၏။ ငါမရှိသောအခါ ၎င်းတို့နှစ်ယောက်အနက် အဘယ်သူ

သည်မင်းလုပ်မည်နည်း၊ ငါစမ်းသပ်ကြည့်ဦးမှာပဲ” ဟု အကြံပေါ်၏။

မညားအဲလောသည် မင်းချင်းနှစ်ယောက်ကို သူ့အနားတွင်နေစေ၏။ သူ့အသည်းအသန် နေမကောင်းနေကြောင်း၊ သေလုမျောပါးဖြစ်နေကြောင်း မင်းချင်းနှစ်ယောက်ကိုလည်း သတင်းလွှင့်ခိုင်းလိုက်၏။ ကိုယ်လုပ်မောင်းမများကိုပင် သူ့အပါးသို့ မဝင်မထွက်စေနှင့်ဟူ၍လည်း တားမြစ်လိုက်၏။ သူမူကား အိပ်နေ၏။

“ဘုရင်ကြီး အသည်းအသန်ဖြစ်နေပြီ ” ဟူသော သတင်းသည် တောမီးပမာ ပြန့်နှံ့သွားတော့၏။ ကိုယ်လုပ်မောင်းမများက သူတို့ဝသီအတိုင်း သားတော်စောအဲလောအား ထိုသတင်းကို ပေးပို့ကြ၏။ စောအဲလောကြားလျှင် သူရဲသူခက်အပေါင်းခြံရံလျက် **မညားဦး**ကိုဖမ်း၍ သတ်မည်ဟု ကြံစည်ကာ ဗညားဦး ထံသွား၏။ **မညားဦး**သည် အဖမ်းမခံဘဲ ဆင်စီး၍ **စောအဲလော**ကို တိုက်လေ၏။ **စောအဲလော**ထွက်ပြေးရလေ၏။ **မညားဦး**က လိုက်ဖမ်း၏။

မညားအဲလောသည် ဖျားချင်ယောင်ဆောင်ရာမှထ၍

“ဟဲ့ . . . ဟဲ့ လက်လွန်ကုန်ကြမည်၊ ငါမသေသေးပါဘူးဟဲ့ ” ဟုဆို၏။

မညားဦးသည် **မညားအဲလော**ကို ကြောက်ရွံ့သောကြောင့် ထွက်ပြေးလေတော့၏။

“ငါ သည်မျှလောက်လေး မမာမကျန်းဖြစ်သည်ဆိုကာ မျှနှင့် ဗညားဦးသည် ဆွေမျိုးအသိုက်အအုံများသည်ဟု မိမိတို့ယ်မိမိယုံကြည်ပြီး ငါအသက်ထင်ရှားရှိနေစဉ်မှာပင် ငါ့သားတို့ယခုလိုက်သတ်သည် ” ဟု **မညားအဲလော**သည် **မညားဦး**ကို အပြစ်တင်တော်မူ၏။

မိဖုရား**စန္ဒာမင်းလှ**နှင့် **ဒလရှင်စောပု**က ငယ်ရွယ်သူများဖြစ်၍ အမှားကိုတစ်ကြိမ်တစ်ခါ ကြူးလွန်မိသည့်အတွက် ခွင့်လွှတ်ပါရန် တောင်းပန်ကြ၏။ နောင်ကို ယခုကဲ့သို့မဖြစ်စေရန် မိမိတို့တာဝန်ယူပါသည်ဟု ကတိပြုကြ၏။ ထို့ကြောင့် **မညားဦး**ကို အပြစ်မှခွင့်လွှတ်တော်မူ၏။

မကြာခင် သားတော်**စောအဲလော**သည် ကျောက်ရောဂါ ဖြင့်ကွယ်လွန်လေ၏။ နောက်မကြာခင် **မညားအဲလော**အနိစ္စရောက်၏။

မညားအဲလောသည် အိမ်နိမ့် (၂၃)နှစ်၊ မင်းစည်းစိမ် (၂၂)နှစ်၊ အသက် (၄၅)နှစ်တွင် အနိစ္စရောက်သည်။

မညားအဲလောမရှိလျှင် **မညားဦး**သည် ဆင်ဖြူရှင်ဘွဲ့ခံ၍ မင်းပြုတော်မူ၏။

ဆင်ဖြူရှင် **မညားဦး**သည် တောထဲသို့ ဆင်ဖမ်းသွား၏။ **မြတ်လန်သူ**၏သမီး **ဗုဒ္ဓမဂ္ဂသျှာန်** ဟုအမည်ရှိသော မိန်းမသည် အလွန်လှပသောကြောင့် ဗညားဦးဆင်ဖမ်းခရီးမှ အပြန်တွင် မြင်လေသော် အလွန်တပ်မက်သွားပြီး တော်ကောက်တော်မ

၏။ ထို့နောက် မွေမဂ္ဂသွောက်ကို မုတ္တမသို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့၏။ မွေမဂ္ဂသွောက်ဝင်လာရာ လမ်းခရီးတစ်ဘက်တစ်ချက်တွင် ရာဇမတ်ကာ၏။ တံခွန်၊ ကုက္ကာ၊ အလံတို့ကိုစိုက်၏။ ပဲခူးမြို့သူ၊ မုတ္တမမြို့သူတို့က ဆီမီးတန်ဆောင်ကိုကိုင်ပြီး . . .

“ဗျတ်လန်သူသွေး၊ မွေမဂ္ဂရုပ်၊ လှခေါင်ချုပ်ကို လက်အုပ်ချီ၏လေ၊ ချီ၏လေ” ဟုသီချင်းဆိုကာ ကောင်းချီးပေး၍ ကြိုဆိုကြကုန်၏။

မွေမဂ္ဂသွောက်ကား အလှဝင့်ထယ်၊ ဂုဏ်ကြွယ်လွန်းနိုင်ပါပေ။ ဤသို့ အကြိုဆိုခံရရုံတွင်မက မိဖုရားအဖြစ်လည်း တင်မြှောက်ခြင်းခံရသေး၏။ ဗညားဦးသည် မွေမဂ္ဂသွောက်ကိုမြတ်မြတ်နိုးနိုး၊ လေးလေးစားစား၊ ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်းကို ခံရလောက်အောင် သူ့အလှကားရှားမှရှားအလှဟုပင် ကင်ပွန်းတပ်သင့်ပါတော့သည်။

ဖြူပျက်ပေ။ “သူကား ဝါရူမင်းလက်ထက်တွင် **ဖြူပျက်ပေ** ဟုအမည်ရ၏။ မွန်လိုဖြူပျက်ပေသည် မြန်မာလို “**အမတ်မိုလ်ထုပျက်**” ဟု အဓိပ္ပါယ်ပြန်နိုင်သည်။ ဗိုလ်ပေါင်းများစွာကို ထောင်းထောင်းညက်ညက် ပျက်ပျက်ကြေအောင် တိုက်စွမ်းနိုင်သောအမတ်ဟူသော သဘောအဓိပ္ပါယ်ကိုဆောင်သည်။ သူသည် ဗညားဦးလက်ထက်တွင် **သံပုံအမတ်** ဟုကျော်ကြား၏။ သံပုံအမတ်တွင် သမီးလေးယောက် ရှိသည်။ **မိုးအောက်၊ မိုးဏာ၊ မိုးဇိပ်၊ မိုးဒေါ**တို့ဖြစ်ကြသည်။ သံပုံအမတ်သည်

ဗညားဦးအား ၎င်း၏သမီး(၄)ယောက်လုံးကို ဆက်၏။ (၄)ယောက်စလုံးကိုမယူ၊ (၃)ယောက်ကိုသာယူ၏။ **မိုးဒေါ** ကိုမူ ညီတော်**မင်းလက်** (စောဇိန်နှင့်မည်းနှင်းစောပီ၏သား၊ အဖေတူမအေကွဲ) နှင့်ထမ်းမြားပေး၏။ ဒဂုံမြို့ကိုလည်း စားစေ၏။

ဆင်ဖြူရှင်**ဗညားဦး**နန်းတက်၍ (၃)နှစ်ခန့်ရှိလျှင် **ဇင်းမယ်မင်းက ဦးဖိုဂိလံသာ** ဟူသောအမတ်ကို တပ်မင်းခန့်၍ ခေံသည်ရှစ်သောင်း၊ ဆင်မြင်းအများအပြားနှင့် မုတ္တမမြို့ကို လုပ်ကြံလာ၏။ သစ်တောင်းမြို့၊ တိုက်ကုလားမြို့၊ ဝန်မြို့၊ သဂွန်းပြည်မြို့များပျက်လေ၏။ ဇင်းမယ်မင်းသည် **မောဒုံသံဒေါင်** ဘွင်တပ်ကြီး တည်၍နေ၏။ မုတ္တမမြို့၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ မြို့သူမြို့သားများလည်း ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မိဖုရား သံဃာ၊ ဆရာ၊ ပုဏ္ဏား၊ အများအမတ်၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်တတော်၊ စိုးမင်းတို့ကိုစုရုံး၍ အဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ ဆင်ဖြူရတနာကို ဆိပ်မက်တောင်းကြကုန်၏။

“ဇင်းမယ်မင်း၏ စစ်ကိုကြောက်ရွံ့သောကြောင့် ၎င်းတို့ကြာကြာမနေစေလိုသော် ငါ့ကိုအလွန်မြင့်သော တောင်ထိပ်မှာ တင်ထားပါ။ ထီးတံခွန်ဗိမာန်တို့ကိုလည်း ကောင်းမွန်စွာ ခိုင်ခံ့စေပါ။ ပြည့်ရှင်မင်း၊ မိဖုရား၊ ကိုယ်လုပ်မောင်းမ၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်တတော် စိုးမင်း၊ မြို့ဝန်တို့လည်း တင့်တင့်တယ်တယ် ဖော်စားဆင်ယင်၍ တောင်ထိပ်သို့ အားလုံးတက်နေကြပါ။ ရွှေအင်ဘုံတွင် မွှေးပျံ့သင်းထုံသောရေကိုထည့်၍ ငါ့အနားမှာထား

ပါ။ ငါရေးဖျန်းက ဇင်းမယ်မင်း စစ်ပျက်လိမ့်မည် "

ဤသို့ ဆင်ဖြူရတနာအိပ်မက်ပေးသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ကြ၏။ ဆင်ဖြူရတနာက ရေးဖျန်းသောအခါ ဇင်းမယ်မင်း၏ တပ်များ ကစဉ်ကလျားထွက်ပြေးကြရကုန်၏။ ဆင်ကောင်းမြင်းကောင်းများနှင့်တကွ ရဲမက်အချို့ကိုလည်း လက်ရဖမ်းဆီးမိလိုက်၏။

ဇင်းမယ်စစ်ကိုနိုင်ပြီးနောက် ဗညားဦးသည် သိန်းခွို (သီဟိုဠ်)မင်းထံသို့ သဝဏ်လွှာနှင့်တကွ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများ ပေးပို့၍ သီရိရခါတ်တော်မွေတော်များကို အတောင်းလွှတ်လိုက်၏။ သိန်းခွိုမင်းလည်း အလွန်ဝမ်းသာအားရ ရှိတော်မူ၏။ ဗညားဦး၏ တမန်တော်အား ခါတ်တော်မွေတော်များကို ပေးအပ်လိုက်၏။

ဆင်ဖြူရတနာရေးဖျန်း၍ ဇင်းမယ်စစ်ကို အောင်နိုင်သောအရပ်၊ တောင်ထိပ်တွင် စေတီတစ်ဆူတည်၏။ ဗညားဦးအရပ်၊ မိဖုရားအရပ်၊ မောင်းမမိသံများ၏ အရပ်များကိုရွှေသားအတိဖြင့် ထုလုပ်၏။ ၎င်းအရပ်အားလုံးသည် ခါတ်တော်မွေတော်များကို ရှိခိုးနေဟန်ချည်းဖြစ်၏။ ၎င်းအရပ်များကို စေတီဌာပနာတိုက်တွင်ထည့်၏။ ၎င်းစေတီသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျက်ရာ ဟုထင်ရှားကျော်စော၏။

မကြာမီ ပဲခူးစား ဤဂေါင်သိန် ပုန်ကန်ခြားနား၏။ ဗညားဦးက ဖမ်းဆီးစေ၏။ ဤဂေါင်သိန်ကိုရသော် ကွပ်မျက်

လိုက်၏။ ညီဂေါင်သိန်၏ မယားတွင် သမီးနှစ်ယောက် (ရှင်စောထွေ ရှင်စောဦး) နှင့်သားတစ်ယောက် (မညီဂေါင်) ရှိ၏။ စာလေးသုံးယောက်မိခင်၊ ညီဂေါင်သိန်၏ဇနီးကို ဗညားဦးသိမ်း၍ သီရိမာလာဟု အမည်ပေး၏။

မညားနဲ့ဦးမြင်မြင်:

ဆင်ဖြူရှင် ဗညားဦးတွင် သားတစ်ယောက်ဖွားမြင်၏။
 လျှာတွင်စက်ပါသောကြောင့် **မချန်မန်စက်**ဟု အမည်မှည့်၏။
 ကြီးသော်**မညားနဲ့**(သီရိမာလာနှင့်ရသောသား)ဟုအမည်တွင်၏။
 မိဖုရားနှင်းအံ့ပို့တွင် သမီးတော်တစ်ပါးဖွားမြင်၏။
 သမီးတော်ကို **ဒလမည်သီရိ**ဟု အမည်မှည့်၏။
 မိဖုရား စန္ဒမင်းလှတွင် သားသမီးမထွန်းကား။
 စန္ဒဒေဝီတွင်မူ သမီး**ဒလမည်ဒေါ**ကို ဖွားမြင်၏။

ရာဇာဒေဝီတွင် သားတော် **မောသုံမိုင်း**ကို ဖွားမြင်၏။
 ၎င်းမယ်မှရောက်လာသော စစ်ကိုအောင်နိုင်၍ သုံးနှစ်
 နှိလျှင် ဆင်ဖြူရတနာ အနိစ္စရောက်၏။ ဆင်ဖြူရတနာ အနိစ္စ
 ရောက်၍ မင်း၊ မိဖုရား၊ ပြည်သူလူထု၊ ရဟန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကြေ
 ကွဲဝမ်းနည်းသောကြောင့် ငိုကြွေးကြကုန်၏။ ဆင်ဖြူရတနာ
 အတွက် ပွဲသဘင်ကြီးစွာခံ၍ နောက်ဆုံးတွင် ခရီးလမ်းနှစ်ဖက်
 တွင်ရာဇမတ်ကာပြီး တံခွန်၊ အနံ့၊ အထုံ၊ အသင်း၊ တန်ဆောင်၊
 ဆီမီးများစွာဖြင့် ဆင်ဖြူရတနာကို မြို့ပြင်သို့ထုတ်၏။ မြစ်ဆိပ်
 သို့ရောက်လျှင် ဆင်ဖြူရတနာအလောင်းတော်သည် ကွယ်
 ပျောက်သွားလေ၏။

သက္ကရာဇ် (၆၅၅)ခုနှစ်၊ မုတ္တမမြို့တွင် (၄၂)နှစ်၊ ၎င်း
 ပြင် (၁၉)နှစ်၊ အသက်(၆၁)နှစ်ရှိလျှင် ဆင်ဖြူရတနာ အနိစ္စ
 ရောက်လေ၏။

နောက်ဆင်စောင့်တို့က **လပူဇော်**တွင်ခြေရာတစ်တောင်
 အပြည့်ရှိသော ဆင်ကောင်းတွေ့သည်ဟု **မညားဦး**ထံသို့လျှောက်
 ကြားလာ၏။ ဗညားဦးကြားတော်မူလျှင် ဆင်ဝန်တို့ကိုလည်း
 ဆုလာဘ်များစွာပေးတော်မူ၍ ဆင်ဖြူရှင် ဗညားဦးကိုယ်တိုင်
 လပူတောသို့ ဆင်ဖမ်းထွက်တော်မူ၏။ (၁၄)လ လုံးလုံးကြာ
 လေ၏။

ဆင်ဖြူရှင်ဗညားဦးတော၌နေစဉ် လောက်ဖျား၏သား
 မြစ်သောတရည်မြို့ကို စားသော**မြတ်တမ**သည် မုတ္တမမြို့ကို

အခိုင်အမာပြု၍နေသည်။ ပုန်ကန်ခြားနားမည်ကို ဗညားဦးသည် သိတော်မမူဘဲရှိလေ၏။ ထိုအခါလတွင်ကြယ်ချင်းသဖြင့် ဗညားဦး၏ မျိုးမတ်ပရောဟိတ်တို့က နိမိတ်ဖတ်တော်မူ၏။

“ သည်အကြောင်းဖြစ်အင်သည် အရှင်သခင်ဘုရင်မင်းမြတ်ကို လက်အောက်ငယ်သား ကျွန်တို့က ပျက်စီးအောင် ပြုလိမ့်မည် ”

“ အရှင်မင်းကြီး၏ ဇာတာတော်သည်လည်း မသန့်၊ ဆင်ဖြူရတနာလည်း မရှိတော့၊ မင်းဧရာဝတီဟူသည် ပြည်ရွာမြို့ပြ၊ သုခရိပ်ငြိမ်နန်းစည်းစိမ်ကိုပစ်ခွာ၍ နေပြည်တော်နှင့်ဝေးရာ တစ်ရပ်တစ်ပါးသို့ ရက်ကြာညောင်းစွာ သွားနေတော်မမူသင့် ”

“ တောသုံးတောင်ကို အစိုးရသော ခြင်္သေ့မင်းစင်စစ်ဖြစ်ပါလျက် မဆင်ခြင်ဘဲ မသွားသင့်သောအရပ်သို့ သွားသောကြောင့် ဖါးသူငယ်ကိုပင် အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်ခဲ့ရဖူးသောပုံ သက်သေရှိခဲ့သည်။ ဘုရားကျွန်တော်မျိုးတို့ စိတ်အထင်ကို လျှောက်ထားရပါမူ အရှင်မင်းကြီးသည် မုတ္တမမြို့သို့ ပြန်တော်မူသင့်ပါသည်။ ”

ဗညာရှိတို့ လျှောက်ထားချက်အရ ဗညားဦးသည် မုတ္တမမြို့သို့ပြန်လာတော်မူ၏။ ဖြတ်တမပုန်ကန်ခြားနား၍ မုတ္တမမြို့ကို အပိုင်စီးထားသည်ကို ဗညားဦးသိရသောအခါ သစ်တောင်းစား၊ တိုက်ကုလားမြို့စား၊ လိုင်မြို့စား၊ အမျိုးအမတ်များကို ဗညားဦး ခေါ်တော်မူ၏။

ဗညားဦးပြန်လာသည်ကို အဲဗျံသိလျှင် လဝွန်းပြည်မြို့တွင် မနေဝံ့တော့ဘဲ မုတ္တမမြို့သို့ သွားရောက်ပေါင်းစည်းကြလေ၏။

ဆင်ဖြူရှင် မုတ္တမမြို့အနီးသို့ရောက်လျှင် မုတ္တမမြို့ပြင်ရှိအနီးအနားမှ ပြည်သူများ၊ အဝေးမှပြည်သူများသည် ဆင်ဖြူရှင်ထံသို့ ဝင်ရောက်ခစားကြကုန်၏။

မုတ္တမမြို့တွင်းရှိ ပြည်သူပြည်သားတို့သည် အလွန်ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေကြကုန်၏။ ပြည်သူတို့သည် မုတ္တမမြို့တံခါးကို ဖွင့်ပေးနေချင်ကြပြီဖြစ်၏။ သို့သော်ဗြိတိတဗညီ အဲဗျံသည် သူရဲသူခက် (၃၀၀)ခြံရံလျက် ကိုယ်တိုင်မူကား ဆင်မကိုစီးကာ မုတ္တမမြို့ကိုမပြတ်လှည့်ပတ်နေသဖြင့် ပြည်သူတို့တံခါးဖွင့်ချင်သော်လည်း အခွင့်မသာရှိနေလေ၏။ မြို့တွင်း သားတို့သည် အထိတ်ထိတ်အလန့်လန့် ရှိနေကြပြန်ပင်။ မြို့တွင်း သားတို့စိတ်ငြိမ်အောင် တစ်ရက်နှစ်ရက် ကွပ်ကဲစီမံနေ၏။ မြို့ကိုလှည့်ပတ်ကြည့်ရှုကာသာနေ၏။

“ ကိုယ့်တာဝန်ကို မလစ်ဟင်းကြစေနှင့်။ သူရဲသူခက်တို့သည် တစ်ပြိုင်တည်းပြပေါ်သို့ တက်ရမည်။ ကြောက်ရွံ့၍ မတက်ဘဲ လန့်ဖျပ်နေကြသော် ငါကိုယ်တိုင် ကွပ်မျက်ပစ်သည်ကို အားလုံးမြင်ရကုန်အံ့။ ” အဲဗျံသည် မုတ္တမမြို့တွင်း၌ မောင်းထုစေ၏။ တစ်ယောက်မျှအမိန့်ကို မဆန့်ကျင်ဝံ့ဘဲပြပေါ်သို့ တက်၍နေကြ၏။

ဆင်ဖြူရှင်ဗညားဦးသည်လည်း မုတ္တမမြို့ကို အပြင်း

အထန်ချီတက်တိုက်ခိုက်လာ၏။ မြို့ရိုး၊ ပြတိုပေါ်မှ ပြတ်တစ်
၏လူများက သေနတ်မီးပေါက်များဖြင့် တလကြမ်းပစ်ခတ်၏။
မညားဦး၏ လူများအထိအခိုက်များကြ၏။ သေကြ၏။ ဗညားဦး
သည် ဆက်လက်ချီတက်ရန်မသင့်၍ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှပင်တပ်
တော်ကြီးကိုစုစည်းကာ အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်နေရ၏။

မုတ္တမမြို့တွင်းသားတို့လည်း အလွန်အမင်းကြောက်ရွံ့
တုန်လှုပ်နေကြမြဲဖြစ်၏။ မြတ်ဏ္ဍသည်စိုးရိမ်ပူပန်ကာစစ်အောင်
နိုင်ရေးကို တစ်မျိုးကြံ၏။

ဆင်ဖြူရှင်နောက်တော်သို့ ပါသွားသောအမှူးအမတ်
တို့၏ မယားတို့ကို မြို့ရိုးပြပေါ်သို့တင်၏။ သူတို့၏ လင်
ယောက်ျားများ မြင်အောင်ပြ၏။

ဤသို့မုတ္တမမြို့ကို ဆက်လက်တိုက်နေပါက မိမိတို့ကို
မြတ်ဏ္ဍက သတ်ပစ်ပါလိမ့်မည်။ မုတ္တမကိုဆက်လက်မတိုက်ဘဲ
မုတ္တမမြို့တွင်းသို့ ဝင်လာကြပါရန် မှူးမတ်ကတော်တို့က မှူးမတ်
များကြားအောင် အော်ရ၏။

မြတ်ဏ္ဍအကြံအစည် အောင်မြင်လေ၏။ ဆင်ဖြူရှင်
ထံမှ မှူးမတ်များသည် ညတွင်းချင်းပင် မုတ္တမမြို့သို့ ဝင်ရောက်
လာကြတော့၏။

ဆင်ဖြူရှင်နှင့်အတူ ဆင်တောတွင် ကြာရှည်နေရသည့်
အတွက် အချို့အမှုထမ်းတို့သည် လမ်းတွင်ပင် သေကြရကုန်
၏။ အချို့ကား နာမကျန်းဖြစ်နေကြ၏။ ပဲခူးမြို့၌ရှိသော ဆင်
ဖြူရှင်၏ မှူးမတ်များကလည်း ဆင်ဖြူရှင်က ခေါ်တော်မမူ

သဖြင့် မလာဘဲနေကြ၏။ ဆင်ဖြူရှင်သည် 'အင်အားအလွန်နဲ
နေတော့၏။

ထိုအခါ အမတ်ပုန်ငွေ ကဆင်ဖြူရှင်အား လျှောက်၏။

“ သည်တွင် ကြာရှည်မနေသင့်ပါ။ ဝန်မြို့သို့ပြန်၍
နေသင့်ပါသည်။ ဝန်မြို့တွင်နေပြီး ယောက်ဖတော် ပြဿဒီရ်
နှင့် ပဲခူးမြို့တွင်ရှိသော မှူးမတ်အားလုံးကို ခေါ်သင့်ပါသည်။
အားလုံးစုံညီ ရောက်ကြသောအခါကျမှ မုတ္တမမြို့ကို ပြန်လည်
တိုက်ခိုက်တော်မူပါ။ ဘုန်းတန်ခိုးတောက်ပသော အရှင်မင်း
ကြီး ချီတက်တိုက်ခိုက်တော်မူလျှင် မြေခွေးမျိုးသာဖြစ်သော
မြတ်ဏ္ဍမရပ်မခံနိုင်ပါ။ ခြင်္သေ့မျိုး အရှင်မင်းကြီးလက်သို့
မုတ္တမမြို့သည် ကေနပ်မလွဲရောက်လာပါလိမ့်မည်။ ”

အမတ်ပုန်ငွေ၏ အကြံပြုချက်အတိုင်း မညားဦးသည်
ဝန်မြို့သို့ပြန်၍နေတော်မူ၏။ ပုန်ငွေ အကြံပေးချက်အတိုင်း
အင်အားစု၏။ သို့သော်ဗညားဦးသည် နာမကျန်းဖြစ်နေပြန်၏။
ထို့ကြောင့် ပြဿဒီရ်ကို ဗိုလ်မှူးခန့်၍ အမှူးအမတ်အလုံးအရင်း
နှင့် မုတ္တမသို့ လုပ်ကြံရန်ချီတက်စေ၏။ မုတ္တမမြို့ရောက်လျှင်
အပြင်းအထန်တိုက်၏။ မုတ္တမမြို့ရိုးထက်က မီးပေါက်သေနတ်
များဖြင့် အဆက်မပြတ် ပစ်ခတ်လေသောကြောင့် ပြဿဒီရ်
သည် မြို့တွင်းသို့မဝင်နိုင်ဘဲ မြို့ပြင်ကတိုက်၍သာနေရ၏။
ထစ်လကျော်မျှ မြို့ကိုရ၍ နေသည့်အတွက်မြို့တွင်းသားတို့
တော်မွတ်ခေါင်းပါးကြကုန်၏။

“ကျွန်ုပ်နားတော်လျှောက်ဝံ့ပါသည်။ မောင်တော်မင်းကြီး၊ ဗြိတိသေ့သည် ဆွေမျိုးများ၏စကားကို နားထောင်ပြီး ဤသို့သော အကျင့်ကို ပြုကျင့်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်မူကား သဘောမတူခဲ့ပါ။ ကျွန်ုပ်က ဆင်ဖြူရှင်ကို ပုန်ကန်ခြင်းမပြုရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်ကို ဗြိတိသေ့သည် နားမထောင်ခဲ့ပါ။ ကျွန်ုပ်သည် မောင်တော်ကဲ့သို့ပင် ဆင်ဖြူရှင်၏ ကျွန်တော်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်အချင်းချင်းဖြစ်ကြသော မောင်တော်ထံသို့ စားတော်မုန့်များကိုဆက်သလိုပါသည်။ ဗြိတိသေ့ပုန်ကန်သူ၊ ပုန်ကန်သူ၏မယားကဆက်သသည် ယူဆပြီးစားတော်မုန့်များကို မယူဘဲမနေသင့်ပါ။ မောင်တော် မသုံးဆောင်လိုပါက မောင်တော်၏ ကျေးကျွန်များအတွက် ဆက်သသည်ဟုယူဆပြီးလက်ခံတော်မူပါ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သခင်ဆင်ဖြူရှင်ဗညားဦးတွင် အားကိုးအားထားပြုရမည့်သူဟူ၍ မောင်တော်တစ်ယောက်သာ ရှိနေသည့်အတွက် နမတော်စိတ်မကောင်းပါ။ ”

“ ငါ့နှမစကား မှန်လှပေသည်။ ငါ့နှမကို ငါယုံပါသည်။
ဗြတ်တဗသည် ဆင်ဖြူရှင်ကိုသောင်းကျန်း ထောင်ထားခြားနား

ဤသို့စာပို့လာသူအား ဖြစ်ရန်က မှာကြားလိုက်၏။
 ဖြစ်ရန်စကားကို ကြားရသောအခါ မိုးမသန်ပေ၍သည် ဖြစ်ရန်
 ထံသို့ မုန့်ကောင်း၊ ပဲကောင်းများကို အမြဲပေးဆက်သ၏။
 ဖြစ်ရန်သည် ပညာအမြော်အမြင်နည်းခြင်း၊ အဆင်ခြင်မရှိခြင်း
 တို့ကြောင့် မုန့်ပို့သူရှေ့မှောက်တွင်ပင်မုန့်တို့ကိုစား၏။ မိုးမသန်ပေ၍
 သည်အယုံသွင်း၍ မုန့်ကောင်းတို့ကိုဆက်မြဲဆက်နေ၏။
 တစ်နေ့သော် မုန့်တွင်အဆိပ်ခတ်၍ထည့်လိုက်၏။ ဖြစ်ရန်
 စားမိ၍ သေလေ၏။

နောက် မော်ဘီမြို့စား ဇွန်သူရကို ဧညားဦးသည်သူ၏ နှမတော်နှင့် ပေးစား၏။ ထိုနှစ်တွင် ဆင်ဖြူရှင်နာမကျန်းရှိတော် မူသောကြောင့် ဇွန်သူရကို ဗိုလ်မင်းခန့်၍ အမှူးအမတ်အကြပ်

ငယ်သား အလုံးအရင်း၊ ဆင်မြင်းသေနင်္ဂနှင့် မုတ္တမမြို့ကို လုပ်ကြံတိုက်ခိုက်စေ၏။ မုတ္တမမြို့ကိုရောက်လျှင် ဇွယ်သူရ သည် အပြင်းအထန်ချီတက်တိုက်ခိုက်၏။ မုတ္တမမြို့က အမြောက်သေနတ်တို့ဖြင့် မိုးရွာသကဲ့သို့ ထစ်ခြူးကာပစ်ခတ်၏။ ထို့ကြောင့် ဇွယ်သူရသည်ဆင်ပေါ်တွင် သေနတ်ဆံမှန်၍သေချေ၏။

မြတ်ဏ္ဍလည်း မုတ္တမမြို့တွင်းကထွက်၍ ဆင်၊ မြင်း အလုံးအရင်းနှင့် ဆင်ဖြူရှင်၏တပ်များ နောက်သို့ထက်ချပ်မကွာလိုက်၏။ ဇောင်ကျတ်တွင်မိ၍ အမတ်ငါးယောက်စလုံးကို ရလေ၏။ ထိုအမတ်တို့အမည်ကား ဓမ္မဒဏှာ၊ ဓမ္မဒရဟိ၊ သဏ္ဍပ၊ ပုံတောင်ဒေသ၊ ဒလချစ်တင် တို့ဖြစ်၏။ ၎င်းအမတ်ငါးယောက်စလုံးကို မသတ်ဘဲခြေကျင်းခတ်၍ သင်္ဘောဖြင့်တင်ကာခေါ်ဆောင်သွား၏။

ဆင်ဖြူရှင်သည် စိတ်မကောင်းကြီးစွာဖြစ်၏။ ဇွယ်သူရ ကျဆုံးရသည့်အတွက် ဇွယ်သူရအမွေအနှစ်အားလုံးနှင့် တကွ မော်ဘီမြို့ကို ဇွယ်သူရ၏သားအားပေးတော်မူ၏။ ထို့ပြင် ဆင်ဖြူရှင်သည် ဝန်မြို့ကို လုံခြုံသထက်လုံခြုံစေရန် ကျုံးမြောင်းတူးစေ၏။

ဝန်မြို့ကို ကျုံးမြောင်းတူး၍ အခိုင်အခန့်နေကြောင်း၊ မော်လမြိုင်စားတို့ကြားလျှင် အလွန်ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်ဏ္ဍဆွေသားမျိုးသားတို့နှင့် တိုင်ပင်၍

ဇင်းမယ်သို့ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများပို့ဆက်ကာ စစ်ကူတောင်းရတော့၏။

“ရွှေပဝါးတော်အောက် မုတ္တမမြို့စားပြတ်တပ ရှိခိုးလျှောက်ဝံ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သခင် အရှင်ဘုရား၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆင်ဖြူရှင်ဗညားဦးနှင့် မသင့်မမြတ်ဖြစ်နေပါသည်။ ဇင်းမယ်ဘုရင်အရှင်ဘုရားအား ကျွန်ုပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်၊ မြင်း အလုံးအရင်းနှင့် ချီလာစေလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့က မုတ္တမမြို့၊ မော်လမြိုင်မြို့စားများနှင့် ချီတက်ပါမည်။ အရှင်ဘုရားတပ်နှင့်ကျွန်ုပ်တို့၏တပ်ပေါင်း၍ ဆင်ဖြူရှင်ဗညားဦးနေသော ဝန်မြို့ ကိုနှစ်ဘက်ညှပ်၍တိုက်ပါမည်။ ထိုသို့တိုက်ပါက ဗညားဦးခံနိုင် မည်မဟုတ်ပါ။ ဗညားဦးကိုနိုင်လျှင် မုတ္တမမြို့ သဘောအဆင်က ရသော အခွန်တော်ကို တစ်နှစ်လျှင် ရွှေပိဿာတစ်ဆယ်ဆက်သပါမည်။”

ဤသို့ မြတ်ဏ္ဍသည် ဇင်းမယ်မင်းသို့ လျှောက်ကြားကာ စစ်ကူတောင်းရတော့၏။ ဇင်းမယ်မင်းသည် မြတ်ဏ္ဍအား ကူညီမည်ဟူ၍ စစ်သည်တို့ကိုစုရုံး၏။ ဝန်မြို့သို့ချီရန် စီစဉ်နေ၏။

ဇင်းမယ်မင်းသို့ မြတ်ဏ္ဍစစ်ကူ တောင်းကြောင်းကိုကြားတော်မူလျှင် မှူးမတ်များနှင့် တိုင်ပင်တော်မူ၏။ ဝန်မြို့စား အမတ်ပုန်ဓဇက ဆင်ဖြူရှင်အား လျှောက်ထား၏။

“သည့်အတိုင်းကြည့်နေလျှင် အရှေ့ဘက်တစ်လွှားတို့ သူတို့ပိုင်လေတော့မည်။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း မိတ်ဆွေရှာတော်

မူသင့်ပါသည်။ သို့မှသာ ရေရှည်တွင် အရေးတော်ကောင်းမွန် လှပပါလိမ့်မည်။ ”

“ သည်သို့ဆိုလျှင် မည်သူ့ကိုမိတ်ဖွဲ့ရမည်နည်း ”

“ မှန်လှပါ။ အခြားတစ်ပါးသော မင်းကိုမိတ်ဖွဲ့သော် ကျွန်ုပ်တို့အားလာရောက် ကူညီပါလိမ့်မည်။ ဤသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဘက်ကစစ်ကူလာသော်လည်း စစ်ကူမရောက်ခင် ၎င်းမယ်မင်း သည် သစ်တောင်းမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်လာနိုင်ပါသည်။ ၎င်းမယ် မင်းသစ်တောင်းမြို့သို့ရောက်နှင့်လေသော် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အလွန်ခဲရာခဲဆစ်ကြုံတွေ့နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့သော အကြောင်း များကြောင့် ၎င်းမယ်မင်းကိုပင် မိတ်ဖွဲ့သင့်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ထင်မြင်ယူဆမိပါသည်။ ”

“ အမတ်မင်းပွန်စေအကြံကို ငါနှစ်သက်တော်မူသည်။ မည်သည့်လက်ဆောင်ဖြင့် မိတ်ဖွဲ့ရသော်သင့်မည်နည်း။ ”

“ ကိုယ်မချို့ အမိသော်လည်း သားတော်ခဲဟုဆိုရိုး စကားရှိပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုး ဗြတ်တဗသည် အရှင်မင်းကြီး ကိုပြစ်မှားရုံသာမက အခြားတစ်ပါးသော မင်းကိုပင်မိတ်ဖွဲ့ တိုင်းနိုင်ငံကိုပေးမည်ဟု အကြံပေါ်ပါသေးသည်။ ဗြတ်တဗ သည် တိုင်းနိုင်ငံကိုပင် ပေးနိုင်သေးလျှင် အရှင်မင်းကြီးက သမီးတော်ကိုမပေးသင့်ပါသလော၊ ပေးသင့်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သမီးတော်ကိုပေး၍ မိတ်ဖွဲ့သင့်ပါသည်။ သမီးတော်ကြောင့် ၎င်းမယ်မင်းနှင့် အရှင်မင်းကြီးဆွေမျိုးဖြစ်ခဲ့လျှင် ၎င်းမယ်မင်း သည် ဗြတ်တဗကိုမကူဘဲ နေမြဲနေပါလိမ့်မည်။ ယခင်ကမူကား

အမတ်များကိုသာ စေလွှတ်တိုက်ခိုက်သည့်အတွက်အရေးတော် မအောင်မြင်ရှိခဲ့သည်။ ယခုအရှင်ဘုရားကိုယ်တိုင် ချီတက် တိုက်ခိုက်တော်မူပါက ဗြတ်တဗသည် မုတ္တမမြို့တွင်ရပ်ခံနိုင်ပါ သည်လော။ ဗြတ်တဗသည် မြေခွေးမျိုး၊ ချေမျိုးသားသာဖြစ် သည်။ ခြင်္သေ့မျိုးကဲ့သို့ ရဲရင့်သော အရှင်မင်းကြီးကို မြေခွေးမျိုး၊ ချေမျိုးသည် ခံနိုင်မည်လော။ ဆင်နက်မျိုးသား ဗြတ်တဗသည် ဆင်ဖြူမျိုး အရှင်မင်းကြီးကို ရင်ဆိုင်ဝံ့ပါမည်လော။ ဗြတ်တဗ တို့ သားမယားပင်မကျန် ရွှေလက်တော်တွင်းသို့ လက်ရပမ်းဆီး မိပါလိမ့်မည်။ လွတ်ထွက်သွားတော့မည် မဟုတ်ပါ။ ”

သင်ဖြူသည် အမတ် ပွန်စေနှင့် အချီအချတိုင်ပင်ဆွေး နွေးပြီးနောက် အမတ်ပွန်စေ ၏လျှောက်ထားချက်ကို ကြိုက်နှစ် သက်တော်မူ၍ သမီးတော်ဒလမည်သီရိ နှင့်တကွ ဆင်ပေါက်ငါးစီး၊ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများကို **ဇင်းမယ်မင်း** ထံသို့ပို့လေ၏။

ဇင်းမယ်မင်းသည် ဆင်ဖြူရှင်နှင့် ဆွေမျိုးတော်သွားပြီ ဖြစ်သည့်အတွက် **မြတ်ဏမ**ကို စစ်ကူမပေးတော့ချေ။

မကြာမီ **စန္ဒပင်းလှမိဘုရား** နာမကျန်းရှိတော်မူ၏။ နေထိုင် ကောင်းစဉ် ဆင်ဖြူရှင်အား **မညီဝံဂေါင်**နှင့်ပတ်သက်၍ အလျှောက်အထားရှိခဲ့၏။

“ မညီဝံဂေါင်သည် ကျွန်ုပ်၏တူဖြစ်ပါသည်။ တူပင်ဖြစ် သော်လည်း သားကဲ့သို့ခင်တွယ်နေရသူဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မင်း ကြီးတလည်း အရှင်မင်းကြီး၏တူမဟုတ်၊ သားမဟုတ်ဟု မမှတ်

ယူစေလိုပါ။ ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ပင် တူသားရင်းလို သဘောထားစေလိုပါသည်။ သူသည်အရှင်မင်းကြီး၏ ကျွန်တော်ရင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ သူ့အဖေမရှိတော့သဖြင့် သူ့ကိုပစ်ပယ်မထားစေလိုပါ။ ကျွန်ုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ သူ့ကိုပြုစုစောင့်ရှောက်စေလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဤတောင်ကကျော်နိုင်တော့မည်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်မသေမီ အရှင်မင်းကြီးအား လျှောက်ထားလိုသည်မှာ ဤ မျှသာဖြစ်ပါသည်။ ”

ဆင်ဖြူရှင်လည်း **မန္တမင်းလှ**ကို ကတိပေးတော်မူ၏။ မကြာမီ **မန္တမင်းလှ**လည်း အနိစ္စရောက်လေ၏။

ဆင်ဖြူရှင်လည်း မုတ္တမမြို့တွင်(၅)နှစ်၊ ဝန်မြို့တွင် (၆)နှစ်ရှိလေသော် အမတ်**ပုန်ခေ** နာမကျန်းဖြစ်၍ ကွယ်လွန်၏။ ဝန်မြို့သားတို့လည်း ၎င်းတို့ယုံကြည်ယူဆမှုအတိုင်း အားလုံး ခေါင်းတုံးရိပ်ကြကုန်၏။

ထိုသတင်းကို မုတ္တမက**မြတ်ဏ်** ကြားသောအခါ အခွင့်ကောင်းပေပဲဟု ယူဆကာစစ်ဆင်ရေး တစ်ရပ်ကို ဆင်နွှဲတော့၏။

သူရဲကောင်းခုနစ်ရာတို့ကို ခေါင်းတုံးရိပ်စေ၏။ စီးဆင်ခုနစ်ရာကိုလည်းပေး၏။ **အဲဖြဲ**ကို အကြီးအကဲခန့်၍ **ဝန်မြို့**သို့ ချီတက်စေ၏။ **အဲဖြဲ**တို့သည် နေ့အခါတောနက်ရာ၌ အိပ်စက်နားနေကြ၏။ ညအခါ၌ တိတ်တဆိတ်ချီတက်၏။ နံနက်မိုးသောက်တွင် ဝန်မြို့အနီးသို့ ချဉ်းကပ်မိ၏။ နံနက်မြို့တံခါးအဖွင့်

တွင် ဝန်မြို့တွင်းသို့ဝင်ကြ၏။ **ဝန်မြို့သား**များကလည်း ကတုံး၊ **အဲဖြဲ**တို့တပ်သားများကလည်း ကတုံးချည်းဖြစ်နေကြ၏။

အားလုံး**ရောနေ၏**။ ဝန်မြို့သားများက **အဲဖြဲ**တို့ကို နန်သူစစ်သည်တော်များဟု မထင်မမှတ်ကြကုန်။ **ဝန်မြို့**ကို ထိုကဲ့သို့ အချက်ကျကျစီးမိကြသောအခါ **အဲဖြဲ**သည်ဆင်စီး၍ ဝင်တော်မူ၏။ ဆင်ဖြူရှင်ကို လက်ရမမ်းမိရန် ကြိုးစား၏။ ဆင်ဖြူရှင်သည် ကျောချမှဒမြမှန်းသိတော့၏။ သူ၏ဆင်မြင်းများပင် က၊မတင်ရသေး။ ထို့ကြောင့် ဆင်မယဉ်သာတစ်စီးပေါ်သို့အပြေးအလွှားပြေးတက်ကာ ကိုယ်လွတ်ထွက်ပြေးရတော့၏။ ဆင်ဖြူရှင်၏ မျှးမတ်များလည်း ကိုယ်လွတ်ထွက်ပြေးကြရ၏။ **မြတ်ဏ်**သည် ဝန်မြို့ကို အလွယ်တကူရလိုက်တော့၏။

ဆင်ဖြူရှင်ထွက်ပြေးရာနောက်သို့ သူ၏ကျွန်တော်ရင်းများက ထပ်ကြပ်မကွာလိုက်၏။ သို့သော် ဆင်ဖြူရှင်ကို မမိကြ။ ဆင်ကဲတစ်ယောက်သာ ဆင်မယဉ်တော်ကိုမိ၏။ ချောင်းငယ်တစ်ခုအကူးတွင် ဆင်မယဉ်တော်သည် နွံတွင်ကျွံကာနစ်လေတော့၏။ ဆင်ကဲရော ဗညားဦးပါ ဆင်ပေါ်မှခုန်ချကာ နွံမှရုန်းထွက်ခဲ့ရ၏။ ဆင်ကိုလည်း ထားရစ်ခဲ့ရ၏။ ဆင်ကဲသည် ဆင်ဖြူရှင်ကို ကျောပေါ်တွင် ကုန်းပိုး၍ သယ်ခဲ့ရ၏။ **ဒုသနာရုံ**ကောသို့ ရောက်သောအခါ ကျောကုန်းပေါ်မှ မြင်လေသမျှသစ်သီးသစ်ဖွင့်များကို “ ဒါ ဘာသီးလဲ၊ ဒါ ဘာပန်းလဲ ” စသည်ဖြင့် ဆင်ကဲကိုမေး၏။ ဆင်ကဲ၏ ကျောကုန်းပေါ်တွင် ကုန်းပိုး၍

လိုက်နေရသည်ကို ဆင်မယဉ်သာ စီးလာရသည်ဟု ထင်လေ
ရောသလားမသိ။ ဆင်ကသည် ဘုရင်မို့ကြိုးစားဖြေပါသေး၏။

မေးဖန်များလတ်သော် ဆင်ကသည်စိတ်တိုလာတော့
၏။ အရှင်သခင်ဟူသည်ကိုလည်းမေ့သွားလေရောသလားမသိ။

“ ငါ့ကိုမမေးသင့်တာတွေ လျှောက်မေးနေသည် ”

ဆင်ကသည် လွှတ်ကနဲထွက်သွားတော့၏။

“ ငါ့ကျောကုန်းပေါ်တွင် စီးပြီး ငါ့ကိုမမေးသင့်တာ
တွေလျှောက်မေးနေသည်။ ငါမောပန်းလှပြီ။ ငါမဖြေနိုင်တော့။
ဆင်မယဉ်သာ နွံနစ်၍ ငါ့ကျောပေါ်တွင် ကုန်းပိုး၍ ငါသယ်
လာသောကြောင့် ရန်သူ့လက်မှလွတ်ခဲ့ရသည် မဟုတ်လား ”

ဆင်ကသည် ဒေါသဖြင့် ဆင်ဖြူရှင်အား မပြောသင့်
သောစကားကိုပြောခဲ့သည်။

ကျက်စွဲစောသို့ရောက်မှ မှူးမတ်များသည် ဆင်မြင်း
အလုံးအရင်းနှင့် ဆင်ဖြူရှင်ကို ဖိလာတော့၏။ ထိုအခါကျမှ
အားလုံးစုရုံး၍ ပဲခူးမြို့သို့ ကူးခဲ့ရတော့၏။

ဆင်ဖြူရှင်နှမတော် မဟာဒဝီ

ဆင်ဖြူရှင်နှမတော် မဟာဒဝီသည် သတင်းကြားသဖြင့်
အထိုမှပဲခူးသို့ အမြန်ကူးလာ၏။ မောင်တော်နှမတော်တွေကြ
သောအခါ ရှိုက်ကြီးတငင်ဖက်၍ငိုကြ၏။

ဆင်ဖြူရှင်သည် သူ၏စစ်ပြေးမှူးမတ်များအား တည်
ငြိမ်အောင်ပြန်၍ စည်းရုံး၏။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ချစ်ကြည်လေး
စာကြ၍ ကြည်ကြည်နူးနူးရွှင်ရွှင်လန်းလန်းရှိအောင် စည်ရုံး၏။
ပြန်အခြေအနေသို့အားလုံး ရောက်ကြသောအခါကျမှ မှူးတော်
မတ်တော်များကို အထိုက်အလျှောက်စည်းစိမ်မြို့ပြများကို ပေး
သနားတော်မူ၏။ ဆင်ကတစ်ယောက်ကိုကား မည်သည့်ရာထူး
စည်းစိမ်ကိုမျှ ပေးသနားတော်မမူချေ။

ထိုအခါ နှမတော် မဟာဒဝီ က-

“ သင်း ကျေးလူရှိသည်မှန်သည်။ သို့သော် သူသည် ငါ့ကိုနှမတော်နှင့် ပေးစား၍ ဆဲဆိုဖူးသည်။ သင်း အသက်ကို ချမ်းသာပေးထားခြင်းသည်ပင် သင်းကိုကျေးလူဆပ်ခြင်းဖြစ် ပေတော့သည်။ ”

သက္ကရာဇ် (၇၀၁) ခုနှစ်၌ ဆင်ဖြူရှင် **ဧညားဦး**သည် ပဲခူးမြို့၌ မင်းပြု၏။ ပဲခူးမြို့တွင် နောက်ဆုံးအုပ်စိုးခဲ့သော ဒါယကာ **တိဿမင်း** နတ်ရွာလားပြီးနောက် မင်းဆက်ပြတ်၍ ပဲခူးသည် ရွာကြီးအဖြစ်သို့ရောက်သွားတော့၏။ ယခု ဆင်ဖြူရှင် **ဧညားဦး** မင်းပြုသောအခါကျမှ **ပဲခူး** သည် ရာဇဌာနီပြည်ကြီးပြန်ဖြစ်လာ၏။ ပဲခူးတွင် ဆင်ဖြူရှင်မင်းပြုသောအချိန်အခါ၌ ရတနာပူရအင်းဝပြည်ကြီး၌ အရှင်ဘဝရှင်မင်းကြီးစွာစော်ကဲ မင်းပြုတော်မူ၏။ ထီးပြိုင်နန်းပြိုင်မင်းနှစ်ပါးသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးမင်းချင်းတမန်များကို စေလွှတ်ကာ ပဏ္ဏာလက်ဆောင်များကို အတုန့်အပြန်ပို့ကြကုန်၏။ နောက်မင်းနှစ်ပါးတွေ့၍ သစ္စာပြုကြကုန်၏။

မုတ္တမမြို့တွင် ပြတ်တမ၏ သားသေ၍ မုတ္တမမြို့သား၊
 ထွန်းပြည်မြို့သား၊ ဝန်မြို့သားတို့ ဦးဖျားရှိဆံပင်ဖြတ်ကြ၏။
 သံလိုက်သည် သူ၏မုန်ယိုနေသောဆင်ပေါက် ပတ်လည်ကို စီး၍
 ညတွင်းချင်းဝန်မြို့သို့ချီတက်လေ၏။ နံနက်မိုးသောက် အလင်း
 ရောက်ခင် ဝန်မြို့သို့ရောက်၏။ နံနက်စောစောဝန်မြို့တံခါး
 အတွင်းတွင် ဝင်၍တိုက်၏။ ဝန်မြို့စားသွယ်ဝန်းမှုကို လည်းသတ်
 ညီတ၏။ ဝန်မြို့ကိုလည်းရ၏။ ဝန်မြို့တွင် သံလိုက်သည်တပ်စွဲ
 ၍အခိုင်အမာနေတော့၏။ သံလိုက်သည် ဝန်မြို့ကိုတိုက်၍ရ
 သောပြီဟု ဆင်ဖြူရှင်ကြားတော်မူလျှင် အလွန်ဝမ်းမြောက်တော်
 မူ၏။

သားတော် **ဗညုန်ဗန်စက်**ကို မျက်နှာမြင်၍ မကြာမီပင်

မယ်တော်သီရိမာရအနိစ္စရောက်၏။ ဆင်ဖြူရှင်နှမတော် မဟာဇဒဝိ
က ဗသုန်ဗန်စက်ကို ပြုစုစောင့်ရှောက်မွေးမြူရလေ၏။ ဗသုန်
ဗန်စက်ပြေးတတ်သော အရွယ်သို့ရောက်လျှင် မဟာဒေဝီသည်

ပွေ့ချီ၍ ဆင်ဖြူရှင်ထံတော်သို့ ခေါ်သွားကာ အမြင်ခံတော်မူ၏။
ဆင်ဖြူရှင်သည်လည်း ကလေးကိုကြည့်၍ မျက်နှာ ပျက်သွား၏။
“ဗသုန်ဗန်စက်သည် ငါ့သားဖြစ်သော်လည်းငါနှင့်မတူ

ခေါင်းကြီးသည်။ ဆံပင်ကောက်သည်။ ခြေလက်လည်းကြမ်း
သည်။ ခြေသလုံးလည်းကြီးသည်။ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မည်
ပုံသဏ္ဌာန်ပေါ်လွင်သည်။”

ဆင်ဖြူရှင်သည် ကလေးကိုကြည့်ကာ ဤသို့ထပ်ကာ
ထပ်ကာမိန့်ကြားတော်မူ၏။
“ရာဇာဒေဝီမိဖုရားက ဖွားမြင်သည့်သားတော် ဗောဓုံ

မိုင်း သည်အသားအရေစုံပြေလှပ၏။ ဘုန်းကျက်သရေလည်း
ရှိ၏။”

သားနှစ်ယောက်ကို ယှဉ်ကြည့်ကာ ဆင်ဖြူရှင်သည်
ဗောဓုံမိုင်းကိုအလေးသာနေ၏။ ပို၍ချစ်မြတ်နိုးနေတော့၏။

“စန္ဒာဒေဝီမှ ဖွားမြင်သော သမီးတော် ဒလမည်ဖေါ
လည်းယခုအခါ ဇင်းမယ်တွင် ရှိနေသည်။ သမီးတော် ဒလမည်
သီရိ ကိုလည်း ဇင်းမယ်မင်းက လေးစားချစ်ခင်မှုသိပ်မရှိ။ ဒလ

အမေတော်အောင်မြင်ရေးအတွက် ငါ့သမီးတော် ဒလမည်သီရိ
တို့ဇင်းမယ်မင်းအား ဆက်သရခြင်းဖြစ်သည်။”

ဆင်ဖြူရှင်သည် စိတ်ပျက်လက်ပျက်ညည်းညူမိန့်ကြား
တော်မူ၍ ဖြတ်တမ်း၊ လောက်များတို့ထံသို့ စာရေး၍လူလွတ်
ထိတ်၏။

“ငါ့မိန့်ကြားတော်မူသည် ဖြတ်တမ်း၊ လောက်များတို့။
ဗုတ္တမမြို့မှာ မင်းဆက်ပေါင်းများစွာ မင်းပြုခဲ့သည်။ တစ်ခါမျှ
တိုင်းတစ်ပါးမင်းထံသို့ သမီးတော်ကို ပေးရဖူးသည်မရှိခဲ့။ မောင်
မင်းတို့ကို ငါ့ကျွန်ရင်းဖြစ်သည့်အတွက် သူကောင်းပြုသင့်သည်
တုလူဆပြီး ကျေး၊ ရွာ၊ မြို့ပြ စည်းစိမ်ချမ်းသာကြီးစွာငါပေး၍
သူကောင်းပြုခဲ့သည်။ ဤသို့သူကောင်းပြုခဲ့သည်ကို အခွင့်
ကောင်းယူလျက် မောင်မင်းတို့သည် ဆွေမျိုးအခြွေအရံအားကြီး
သည့်အတွက် ငါ့ကိုပုန်ကန်ခြားနားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ငါမင်း
တရားလက်ထက်တော်တွင်မှ သမီးတော်ကိုတစ်ပါးမင်းသို့ပေး
ခဲ့ရသည်။ ယခု ငါ့သမီးတော်သည် နားမချမ်းသာဟုကြားရ
သည်။ မောင်မင်းတို့ အတယ်သို့ဆိုမည်နည်း။”

ဆင်ဖြူရှင်၏စာကို ဖြတ်တမ်းနှင့်လောက်များဖတ်ပြီး
နောက် ဆင်ဖြူရှင်ထံသို့စာဖြင့် ပြန်လည်လျှောက်ထားလိုက်၏။

“ကျွန်တော်ဖြတ်တမ်း၊ လောက်များတို့ လျှောက်ကြား
ဝံ့ပါသည်။ အရှင်မင်းကြီး။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အရှင်မင်းကြီး၏
ကျွန်အရင်းအခြာများဖြစ်ကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အရည်အချင်း
အလျှောက်အရှင်မင်းကြီး၏သူကောင်းပြုခြင်းကို ခံခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့မှာ အကြောင်းအထူးအထွေမရှိပါ။ သူတစ်ပါးရဲ့တိုက်
သောစကားကို အရှင်မင်းကြီး ယုံသင့်မှယုံပါ။ အရှင်မင်းကြီး
အံ့မျက်တော်ရှိခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့အသက်သေရမည်ကို ကြောက်
၍ထောင်ထားခြားနားမိပါသည်။ မြို့ပြတိုင်းခန်း၊ ထီးနန်းစည်း
စိမ်ကို ကျွန်ုပ်တို့လူငယ်ကယူငင်ခြင်းမဟုတ်ပါ။ စစ်မက်ဖြစ်ကြ
သည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ကြောက်ရွံ့၍ အရှင်မင်းကြီး၏ ခြေတော်
ရင်းသို့မလာရောက်ဝံ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျွန်များ
သည် အရှင်မင်းကြီး၏ ကျွန်တော်များဖြစ်ကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်
တို့အား အရှင်မင်းကြီးက ကျွန်ရင်းဖြစ်တော်မူသည်ဟု ချစ်သနား
တော်မူပါလျှင် အမိန့်တော်မြတ်ချမှတ်ပေးစေလိုပါသည်။ အရှင်
မင်းကြီး၏အမိန့်တော်ကို ကြားရသောအခါတွင် အမိန့်အတိုင်း
အရှင်အမှုတော်ကိုအသက်နှင့်လဲလှယ်၍ ထမ်းရွက်ပါမည်။
ကျေးဇူးဆပ်ပါမည်။ ဇင်းမယ်မင်းထံတွင် ရောက်ရှိနေသော
သမီးတော်ကိုလည်း ခြေတော်ရင်းသို့ရောက်အောင်ဆောင်ကြဉ်း
ပေးပါမည်။ ”

ဆင်ဖြူရှင်သည် လောကီရာတို့၏စာကိုရသော်အလွန်
ဝမ်းသာတော်မူ၏။ သူ့အားယုံကြည်စိတ်ချရန် စာတစ်စောင်
နှင့်တကွ ဇင်းမယ်မင်းသို့ဆက်ရန် လက်ဆောင်များကိုလည်း
ပေးလိုက်၏။ ဗြိတိတဗက ရွှေငါးပိဿာနှင့် ဆင်ငါးစီး၊ လောက်
ဖျားက ရွှေငါးပိဿာနှင့် ဆင်ငါးစီး၊ ၎င်းလက်ဆောင်များကိုယူ၍
ဖြစ်တမနှင့်လောကီရာတို့သည် ဇင်းမယ်မင်းထံသို့သွားကြ၏။
ရွှေနှင့်ဆင်များကို ဆက်သကြ၏။ ဒလမည်သီရိကိုလည်း

ပြန်တောင်းကြ၏။ ဒလမည်သီရိကို ဇင်းမယ်မင်းကပြန်လည်
ပေးအပ်လိုက်၏။ လောက်ဖျားနှင့်ဗြိတိတဗတို့သည် သမီးတော်
ဒလမည်သီရိကို ဆင်ဖြူရှင်ထံသို့ ပြန်လည်ပေးပို့ကြ၏။

ဆင်ဖြူရှင်သည် သမီးပြန်ရောက်လာ၍ စိတ်လက်ချမ်း
သာရှိပြီးနောက် မကြာမီသားတော် ဗသုန်ဗန်စက်ကို ဟူးနွဲ့
တူသောအမည်ဖွဲ့ချည်ပေးသနားတော်မူ၏။

တစ်နေ့သောအခါ ဟူးနွဲ့သည် ဇင်းမယ်မှ ဒလမည်
သီရိနှင့်အတူ ပြန်လည်ရောက်ရှိနေသော ဒလမည်ဒေါကိုခိုး၍
ဒဂုံသို့ထွက်ပြေး၏။ ဆင်ဖြူရှင်သိတော်မူလျှင် နောက်မှထပ်ကြပ်
မကွာ လိုက်လံဖမ်းဆီးစေ၏။ မောဉာဏ်တွင်မိ၍ပြန်ခေါ်ခဲ့ကြ၏။
နေပြည်တော်သို့ရောက်လျှင် သမီးတော်ကိုအမျက်ထားတော်
မမူ။ ဗညားနွဲ့ကိုသာ အမျက်တော်ရှိ၍ အစောင့်အရှောက်ဖြင့်
တင်းကြပ်စွာ ထားတော်မူ၏။ မဟာဒေဝီသည် ငယ်စဉ်တစောင့်
ရှောက်မွေးမြူခဲ့ရသည့်အတွက် စိတ်ထိခိုက်တော်မူ၏။ ထို့
ကြောင့် မဟာဒေဝီကအပြစ်မှ လွတ်ပေးပါရန် တောင်းပန်ရ၏။

“သည်သူငယ်သည် အလွန်ရက်စက်သူဖြစ်သည်။ ငါ
ခမည်းတော်ကိုမျှ ချစ်ခင်ထောက်ထားညှာတာခြင်းမရှိ။ ငါ့ကို
စိတ်ပူဝင်အောင်ပြုလေသည် ” ဟုမိန့်တော်မူ၍ မလွတ်ဘဲထား
၏။ မဟာဒေဝီအကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် တောင်းပန်သောအခါ
ကျမှအကျဉ်းမှ လွတ်လိုက်သော်လည်း ဒလမည်ဒေါနှင့်
လက်ထပ်ထိမ်းမြားမပေးဘဲထား၏။ လွတ်လွတ်လပ်လပ်နေခွင့်

လည်း မပေးသေးဘဲ အိမ်ဝင်းနှင့်တကွ မဟာဒေဝီအားအပ်ထား၏။ မဟာဒေဝီက အာမခံချက်ဖြင့် ခေါ်ယူထိန်းသိမ်းရ၏။

အခါတပါး၊ ဆင်ဖြူရှင်မင်းတရားသည် သွေးသားမညီညွတ်၍ နာမကျန်းရှိသောအခါ နှမတော်မဟာဒေဝီကို အပါးသို့ခေါ်၏။

“ ငါနတ်ရွာလားခဲလျှင် ဗသုန်ဗန်စက်ကို မင်းမပြုစေနှင့်။ ဗောဓ်မှိုင်းကိုသာ မင်းပြုပါစေ။ ဗသုန်ဗန်စက်သည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပြည်သူတို့ကို သနားချစ်ခင်ခြင်းမရှိဘဲ ရှိလိမ့်မည်။ ဗောဓ်မှိုင်းသည် အသားအရေအရောင်အဆင်းလည်း လှပသည်။ ဘုန်းကျက်သရေလည်း ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူတို့နှင့် တစ်သားတည်းတစ်ညီတည်း ရှိလိမ့်မည်။ ပြည်သူပြည်သားတို့ကို သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ အုပ်ချုပ်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဗောဓ်မှိုင်းကိုသာမင်းပြုပါစေ ”

ဤသို့ဆင်ဖြူရှင်သည် မဟာဒေဝီကို မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ဤသို့မိန့်ကြားပြီး မကြာမီပင် ဆင်ဖြူရှင်သည် ပြန်လည်ကျန်းမာတော်မူလာ၏။

ဆင်ဖြူရှင်သည် မင်းဆရာအရှင်သူမြတ် **မဟာသာမိသူ** ကိုအလွန်လေးစားတော်မူ၏။ ကြည်ညိုသဒ္ဓါလည်းရှိ၏။ အမြဲလိုလို မဟာသာမိသူကို ခေါ်ယူတွေ့ဆုံဆွေးနွေးလေ့ရှိ၏။ မဟာသာမိသူသည် ဆင်ဖြူရှင်ထံသို့ မပြတ်ဝင်ရောက်ခံစားရ၏။ ဟောပြောသွန်သင်နေရ၏။ ဤသို့ မဟာသာမိသူနှင့် ဆင်ဖြူရှင်အကျွမ်းဝင်ကြသည်ကို **သမိန်မဂ္ဂ** မြင်၏။ သမိန်မဂ္ဂသည်

မဟာသာမိသူကိုကပ်၏။ ဘုရင်သမီးတော်လင်းမယ်ပြန် ဒလမည်သီရိကိုရရေးအတွက် ကြိုးစား၏။ ရှင်သူမြတ်မဟာသာမိသူကို ချဉ်းကပ်၍ ရွှေငါးပိဿာဖြင့် ဒလမည်သီရိကို တောင်းရမ်းလေ၏။

ဆင်ဖြူရှင်သည် လွှတ်တော်သို့ထွက်၍ ဒလမည်သီရိနှင့် သမိန်မဂ္ဂကို မိန့်ကြားတော်မူ၏။

“ ငါ့သမီးတော်ဒလမည်သီရိသည် ငါ၏စိတ်တော်ပူပင်ကြောင့်ကြရှိသောအခါက ငါ့စိတ်ငြိမ်းချမ်းအောင် ငါ့အားကူညီသောအားဖြင့် လင်းမယ်သို့ ရောက်ခဲ့ရပေသည်။ လင်းမယ်မင်းထံတွင် ငါ့သမီးတော်သည် စိတ်လက်မချမ်းမသာ ရှိသည့်အတွက် ငါ့ထံပြန်လာရအောင် ငါ့ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ယခု ငါ့ထံသို့ပြန်လည်ရောက်ရှိနေပေပြီ။ ဒလမည်သီရိသည် မိဘနှင့်အတူ နေနေရသည့်အတွက် စိတ်ချမ်းသာနေပေပြီ။ ယခုတဖန် မိဘကလက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးပြန်လျှင် သမီးတော် စိတ်မချမ်းမသာ ပြန်လည်ဖြစ်ရမည်ကိုလည်း ငါစိုးရိမ်တော်မူသည်။ ငါ့သမီး စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်က ငါလည်းစိတ်မချမ်းသာနိုင်ပေ။ သို့သော် တစ်ဘက်က ပြန်လည်စဉ်းစားကြည့်မည်ဆိုလျှင်လည်း သမိန်မဂ္ဂ၏အဖေသည် ငါ့အမှုတော်ကို ထိန်းရွက်ရင်း ဆင်ဦးတွင်ပင် အသက်ဆုံးခဲ့ရသည်။ သူ့သားမြေးကို ငါချီးမြှောက်၍ သူ့ကောင်းပြုထားလျှင် ငါ့ကိုသူသည်အမြဲကြောက်ရွံ့နေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်သမီးတော်ကို သမိန်မဂ္ဂနှင့် ထိမ်းမြားမည် ”

ဤသို့ မှူးမတ်များအား မိန့်ကြား၍ လက်ထပ်အိမ်ကြီး ဆောက်စေ၏။ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ လက်ထပ်ပွဲ အခမ်းအနားကို တခမ်းတနားကျင်းပ၏။ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင်ပွဲသဘင်ခံတော်မူ၏။

ဗညားနွဲ့ကိုလည်း စိတ်ပြေတော်မူ၍ **ဒလမည်ဒေါ**နှင့်ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခွင့်ပေးတော်မူ၏။ **ဒလမည်ဒေါ**တွင် ပဋိသန္ဓေရင့်သောအခါ သားယောက်ျားဖွားမြင်၏။ ဆင်ဖြူရှင်သည် မြေးတော်ယောက်ျားဖွားမြင်သည်ကို ကြားသိတော်မူလျှင် အလွန်အားရရွှင်လန်းတော်မူ၏။

“ ငါ့နှမတော် (မိဖုရား)စန္ဒမင်းလှသည် လကြတ်စဉ် ဖွားမြင်သောကြောင့် စန္ဒမင်းလှဟု ငါခမည်းတော်က အမည်ပေးတော်မူသည်။ ငါမြေးတော်ဖွားချိန်တွင် အကြောင်းနိမိတ်ဘာမျှမရှိ။ ထို့ကြောင့် နိမိတ်နှင့် ယှဉ်၍အမည်မှည့်ရန်မလို။ မိုးဦးအလိုက်အမည်ကိုသာ ပေးလိုသည်။ ငါဘခမည်းတော်၏ အမည်သည် ဗညားအလောဖြစ်သည့်အတွက် မြေးတော်ကို ဗောလော ကျန်းတောဟု ငါအမည်ပေးလိုသည်။ ”

ဆင်ဖြူရှင်သည် ရွှင်ယသောစိတ်ဖြင့် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ထို့နောက်ဗေဒင်တတ် ပုဏ္ဏားတို့အား အဝတ်အစားပေးသနားတော်မူ၏။

တစ်ရံရောအခါ ဆင်ဖြူရှင်သည် မိဖုရား၊ နှမတော် မဟာဒေဝီ၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ သမက်တော်များနှင့်တကွ ဒဂုံဆံတော်ရှင်သို့ ဖူးမြင်ပူဇော်ရန် ထွက်သွားတော်မူ၏။ ထိုအခါ **အသုတ်ဘုရားရှင်**သည် တံခိုးပြာဋိဟာပြတော်မူသည်ကို ဖူးမြော်

ရ၏။ ထို့ကြောင့် (ရ)ရက်လည်အောင် ပွဲသဘင်ကြီးကျယ်စွာ ခံတော်မူပြီးမှ နေပြည်တော်သို့ ပြန်တော်မူ၏။ နှမတော် မဟာဒေဝီကမူ ဒဂုံတွင်နေရစ်၏။ ဆင်ဖြူရှင်သည် ပဲခူးသို့ရောက်တော်မူလျှင် **မဝိကန်** ကိုသန့်ရှင်းအောင်ပြုစေ၏။

ထိုအချိန်တွင် စရပ်မြို့စား သံဖြတ်ပုန်ကန်ခြားနား၏။ ဆင်ဖြူရှင်သည် ဒဂုံတွင်ရောက်နေသော **သမိန်မရ**ကိုခေါ်တော်မူ၍ တပ်စီးဗိုလ်မင်းခန့်ကာ **ယိုကရုတ်** သို့ချီတက်တိုက်ခိုက်စေရန်စီစဉ်၏။ ယင်းသို့စီစဉ်နေခိုက် “ သံဖြတ်ကို မိုးကြိုးပစ်၍သေပြီ ” ဟုတစ်ယောက်သောသူက လျှောက်ကြားလာ၏။

“ မလဂွန်းငယ်သည် လောက်ဖျား၏ညီဖြစ်သောကြောင့် ငါပြုစုစောင့်ရှောက်ထားခဲ့သည်။ ငါ့သစ္စာတော်ရေကိုသောက်၍ ငါ၏စစ်ရေးစစ်ရာတွင် အမှုတော်ထမ်းပေသည်ဟု ငါယုံကြည်တော်မူ၍ သံဖြတ်ဟူသော အမည်ကိုလည်းပေးခဲ့သည်။ လက်ခိုက်မြို့၊ စရပ်မြို့များကိုလည်း စားစေတော်မူသည်။ သံဖြတ်သည် စည်းစိမ်ကြီးမား၍ ခွန်အားရှိလာသောအခါ ငါ့ကိုသစ္စာမစောင့် ပုန်ကန်ခြားနားသည်။ ထို့ကြောင့် အခါမဲ့ရွာသော မိုးတွင်မိုးကြိုးပစ်၍ သေရခြင်းဖြစ်သည်။ အရှင်သခင်၏ကျေးဇူးခံကျေးဇူးစားတစ်ယောက်သည် သစ္စာမစောင့်စည်းဘဲ အရှင်သခင်ကိုဖြစ်မှားခဲ့လျှင် အရှင်သခင်ပင် မသတ်ရဘဲ ဝရင်နီလက်နက်မိုးကြိုးစက်၏ လက်ချက်ဖြင့် မလှသောသေခြင်းတရားကို ရင်ဆိုင်ရသည်။ မှူးတော်မတ်တော်ကျွန်တော်တို့အတွက် အစဉ်

မှတ်သားဖွယ်ရာဖြစ်တော့သည်။ ကျေးဇူးရှင်သခင်ကို ပြစ်မှားသောသူသည် သက်ရှည်၍ ဘုန်းမကြီး၊ ဘုန်းကြီး၍ သက်မရှည်”

သင်ဖြူရင်သည် သံဖြတ်သေရပ်ကို ဤသို့မျှးမတ်များအား မိန့်ကြားတော်မူ၏။ သမိန်ပရနှင့်သမီးတော် ဒလမည်သီရိတို့လက်ထပ်ခဲ့သည်မှာ (၃)နှစ်ပင်ကြာခဲ့ပေပြီ။ ဘုရင့်နှမတော် မဟာဒေဝီသည်လည်း နံမည်ပျက်လာလေပြီ။ သမိန်ပရနှင့် မဟာဒေဝီတစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကြည့်ပုံရှုပ်မဟန်။ အနေအထိုင်လည်းမဆင်ခြင်ဟု နန်းတွင်းသူနန်းတွင်းသားတို့ပြောကုန်ကြပြီ။ ထိုအခါ ပဲခူးသားတို့ ဖြောင်လှောင်ပျက်ပြယ်သောစကားကိုဆိုကြကုန်၏။

“ဒေါင်းမအိုလျက်၊ သစ်ပင်ထက်၌၊ တက်၍ဥသော။ မိန်းမအိုလျက်၊ ကြောက်ရှက်မရှူ သူလင်လှသော။”

ဤသို့ ပဲခူးသားတို့ဆိုကြ၏။ သတင်းသည် တောမီးပမာ ပြန့်လွင့်၏။ မင်းသား မညားနွဲ့ပင်သိသွားလေပြီ။

အခါတစ်ပါး၌ မညားနွဲ့နှင့်သမိန်ပရတို့ကြွေအံ့ကစားကြ၏။ သမိန်ပရကို မင်းသားမညားနွဲ့လည်း စိတ်ဆိုးကာ မကစားဘဲထသွား၏။ သမိန်ပရလည်း မင်းသားစိတ်ဆိုးသွားသည်ကိုသိ၍ တောင်းပန်၏။

“အရှင်သားနှင့် ကစားကြခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ပျော်စေရွှင်စေသဘောဖြင့် ပြုမိပါသည်။ ဤသို့ပြုမိသည်ကို အရှင်သားစိတ်ဆိုးခြင်းအတွက် တောင်းပန်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည်

အရှင်သားကျွန်မျှသာဖြစ်၍ အရှင်သားဤသို့စိတ်ဆိုးသွားလျှင် နေ့စဉ်ရက်ဆက်စိတ်မကောင်းဖြစ်ရပါတော့မည်။ ဆင်ဖြူရှင်ဓမ္မိသည်နောက် အရှင်သားမင်းဖြစ်သောအခါ မုတ္တမမြို့ကို အရှင်သားအား ခွင့်ပန်၍စားလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်စကားကို မယုံကြည်ရှိခဲ့သော် သစ္စာရေသောက်ပြပါမည်။”

“ကောင်းပြီ၊ သင်နှင့်ငါ သစ္စာရေသောက်ကြမည်။”

သမိန်ပရနှင့်မညားနွဲ့သစ္စာပြုကြရန်အတွက် ထမ်းစင်စီး၍ထွက်သွားကြလေ၏။ သတ်မှတ်ထားသော နေရာသို့ရောက်ကြ၏။ တစ်ယောက်၏ လက်မောင်းသွေးနှင့်အရက်ရောကာ တစ်ယောက်ကသောက်ရန် သဘောတူကြ၏။ အနားတွင် ဒလမည်သီရိနှင့် ဗညားနွဲ့၏ကျန်ယုံ ငဒေါကုန်းလည်းရှိကြ၏။

သမိန်ပရ၏သွေးဖြင့် ဖျော်သောအရက်ကို မညားနွဲ့အရင်သောက်၏။ မညားနွဲ့သွေးဖြင့် ဖျော်သောအရက်ကို သမိန်ပရသောက်လှည့်၌ ပူအိုက်သည်ဟု ပရိယာယ်မာယာလုပ်ကာ ယပ်တောင်ဖြင့် ယပ်ခပ်လိုက်၏။ ထွန်းထားသော မီးခွက်ငြိမ်းသွား၏။ သမိန်ပရလုံးဝမသောက်ရသေး။ ထိုအခါ ဒလမည်သီရိသည် အရက်ခွက်ကိုယူ၍ ပြတ်ကနဲသွန်ပစ်လိုက်၏။ ဆနွင်းဖျော်ရည်ကို အရက်ခွက်ထဲသို့ လောင်းထည့်လိုက်၏။ မှောင်ထဲ၌ ငဒေါကုန်းမြင်လိုက်၏။ ထို့ကြောင့် မညားနွဲ့၏ ခြေဖဝါးကို လက်ကုတ်လိုက်၏။

မီးပြန်ထွန်း၍လင်းလတ်သော် ငဒေါကုန်းကို ဘာကြောင့်

လက်ကုတ်ရသည်ကို မမေးသာသဖြင့် အသာနေလိုက်၏။
ဗညားသည် မျက်နှာအားလုံးကို မီးရောင်တွင်ကြည့်၏။ မျက်နှာ
ပျက်နေကြ၏။ ထို့ကြောင့် **ဗညား**သည် သင့်ရဲ့သာသောန်၍ပြန်
လာခဲ့ကြ၏။ အိမ်သို့ရောက်သော် **ငဒေါကုန်း** ကိုအတွင်းတော်သို့
ခေါ်၍မေး၏။

“မောင်မင်း၊ ဘာကြောင့် ငါ့ခြေဖဝါးကို လက်ကုတ်
ရသနည်း”

“အရှင်နှမတော်နှင့် ယောက်ဖတော်တို့လုပ်ပုံကိုင်ပုံ
မဟန်ပါ။ သခင်ဆွေးနှင့်ပျော်သောအရက်ကိုသွန်ပြီး အရှင်နှမ
က ထူးဆန်းပျော်ရည်ကို ကမ်းပေးလိုက်သည်ကို ကျွန်ုပ်မျက်
ဝါးထင်ထင်တပ်အပ်သေချာ ဖြစ်လိုက်ပါသည်။ အရှင်မမြင်ဘဲ
အရက်ကိုအလွန်အကျွံသောက်နေမည်ကိုစိုး၍လက်ကုတ်လိုက်
ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။”

သူတို့နှစ်ယောက် ပြောနေကြသည်ကို **ဒလမည်ဒေါ** ကြား
သော် ကြားဖြတ်ဝင်ပြော၏။

“တူနှင့်အမိုးတော်အကြား ဂုံးတိုက်သလိုဖြစ်မည်စိုး၍
ဘာမျှဝင်မပြောခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့အကြံကို နှမတော်သိနေ
ပါသည်။”

“ဘယ်လိုလုပ်ပြီးသိနေသလဲ ချစ်စွာသောနှမတော်”

“မောင်တော်၏အမိုးသည် အိုကြီးအိုမကျမှ လင်ပျိုက
လေးကို လိုချင်နေသည်။ မောင်တော်နှင့်ဗောဓုံမှိုင်းကို သတ်

ပြီးသမိန်မရှုကိုထီးနန်းယူစေမည်ဟု ပြောနေသံကို ကျွန်ုပ်ကြား
ရသည်မှာ ကြာပါပြီ။ မောင်တော်၏အမိုးတော်သည် နှမတော်
နှင့်ညီအစ်မတော်စပ်သူ ဒလမည်သီရိ ဒုက္ခဆင်းရဲဖြစ်သည်ကို
လည်း မြင်တွေ့လိုနေသူဖြစ်သည်။”

“သမိန်မရှုကို ငါ့လက်နဲ့သတ်ရပါလိမ့်။” ဟုဗညားနဲ့
သည်အဓိဌာန်ပြုလိုက်၏။

နံနက်မိုးလင်းသော် ဗညားနဲ့သည် အထိန်းတော်
မိုးခဲဇောကိုအခေါ်လွှတ်လိုက်၏။ **မိုးခဲဇော**ရောက်လာ၏။

“မယ့်မယ့်ရင်ခွင်ထက်မှာ မအိပ်ရသည်မှာကြာလေပြီ။
မယ့်မယ့်ရင်ခွင်ပေါ်မှာ အိပ်ချင်၍မယ့်မယ့်ကိုခေါ်ရခြင်းဖြစ်ပါ
သည်။”

အထိန်းတော်**မိုးခဲဇော**သည် အပေါ်တင်ပုဆိုး (ပုလျား)
ကိုခင်းလိုက်၏။ မင်းသား၏ အလိုဆန္ဒကိုပြည့်စွမ်း၏။
မင်းသားသည် မိုးအဲလောရင်ခွင်တွင်ခွေ၍ အတော်ကြာအောင်
အိပ်စက်၏။ မိုးအဲလောသည် မင်းသားတို့ကြည့်၍ ရင်ထဲတွင်
လှိုက်လာ၏။ **သမိန်မရှု**တို့၏အကြံကို **မိုးခဲဇော**လည်း ကြားထားပြီ
ကိုး။ ငယ်စဉ်ကတည်းက ထိန်းကျောင်းခဲ့ရသူမို့ မျက်ရည်ဖြို
ဖြိုစီးကျလာတော့၏။ မျက်ရည်ပေါက်များသည် မင်းသား
၏ရင်ပတ်ပေါ်သို့ ကျသွားတော့၏။ မင်းသားမသိအောင် မျက်
ရည်များကိုသုတ်လိုက်၏။ သို့သော် **မင်းသား**နိုးသွားလေပြီ။

“ဘာဖြစ်လို့ မယ့်မယ့်ငိုနေပါသလဲ မယ့်မယ့်”

“အရှင်သားကို ငယ်စဉ်ကစ၍ မွေးခဲ့ရပါသဖြင့် ကြီးမြင့်သည်ကိုရှုမြင်လိုပါသည်။ အရှင်သားကြီးမြင့်သည့်အခါ အရှင်သား၏ကျေးဇူးတော်ကိုလည်း ခံစားရမည်ဟုထင်မှတ်မိပါသည်။ မယ်မယ်မျှော်လင့်ထားသည့် အတိုင်း အထွတ်အထိပ်သို့ မရောက်မှာကို စိုးရိမ်မိပါသည်။ ထိုသို့စိုးရိမ်သောကြောင့် ငိုရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အရှင်သားမပေါ်မလျော့ပါနှင့်၊ အကြံအစည်အောင်မြင်စေရန် သတိပြုမြဲစွာထားစေချင်ပါသည်။ ”

အထိန်းတော် မိုးအလောသည် မင်းသားအားသတိပေး၍ ဦးခိုက်ကာပြန်သွားလေ၏။

နံနက်မိုးလင်းလျှင် သမိန်မဂ္ဂက “ကျွတ်ပတန်ဏေသို့ သွား၍ကစားကြမည် ” ဟုအခေါ်ရောက်လာ၏။ မင်းသား က “ ငါသိပ်နေမကောင်းသေး၊ ယောက်ဖသာသွားတော်မူဦး။ နောင်အခါကျမှ ငါလိုက်ပါမည် ” ဟုပြောလိုက်၏။

နောက်ဆယ်ရက် ဆယ်ငါးရက်ခန့်ရှိလျှင် သမိန်မဂ္ဂက “ အင်္ဂါလိင်မှာရေကစားကြမည် ” ဟုအခေါ်ရောက်လာပြန်၏။ မင်းသားက “ ငါနှာစေးနေသည်။ သိပ်နေမကောင်းသေး ” ဟုပြောလိုက်၏။

ဤသို့ ဗညားနွဲ့မှာနေသံကို ဒလမည်ဒေါကြားလျှင် “မောင်တော်ကို သမိန်မဂ္ဂလာလာခေါ်နေသည်ကား ချစ်၍ခေါ်သည်မဟုတ်၊ အခွင့်သာလျှင် ဘေးအန္တရာယ်ပြုရန်ကြံပြီး ခေါ်နေခြင်း မဟုတ်လော။ မောင်တော်အား ချစ်သလား၊ မုန်းသလားသိနေပါလျက် ယခုလိုဆက်ဆံနေသည်ကို နှမတော်မည်သို့

ဟုပြောလိုတော့ ” ဟုခပ်ငေါ့ငေါ့လေး ပြောလိုက်၏။

“ နောက်မကြာမီ သမိန်မဂ္ဂက “ အင်္ဂါလိင်တောမှာ သမင်ပေါများသည်ဟု ကြားပါသည်။ အရှင်သားသွားချင်ပါသလား။ အရှင်သားသွားချင်လျှင် ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ သမင်ကစားကြပါအံ့ ” ဟုအခေါ်ရောက်လာပြန်၏။ ဗညားနွဲ့က “ ကျွန်ုပ်မှာ ဦးရောဆင်မရှိပါ၊ ယောက်ဖ၏ ဆင်မကိုငှားပါကသွားမည် ” ဟုပြောလိုက်၏။ ဦးလင်းသော် သမိန်မဂ္ဂထံမှ ‘ဆင်မတစ်စီး’ မင်းသားထံသို့ ရောက်လာ၏။

ဒလမည်ဒေါလည်း မနေသာတော့၊ ဝင်ရောက်ဟန့်တားရတော့၏။

“ မောင်တော်သွားမည်လုပ်ပြန်ပြီ။ ရန်သူကခေါ်မှန်း သိပါလျက်စော်ကားခဲ့ရအောင် အဘယ်ကြောင့်သွားမည်ပြုပါသနည်း။ ”

“ သင်းခေါ်ဖန်များလှပြီ။ မောင်တော်က သွားမည်ဟု ပြောပါက သူတို့အကြံကို မောင်တော်သိသွားပြီ ထင်မှတ်ပေမိခဲ့မည်။ မောင်တော်မှာလည်း အကြံအစည်မပြည့်စုံသေး။ ထို့ကြောင့် သူ့အကြံကို မသိချင်ယောင်ဆောင်ပြီး သူနှင့်ရော နောက်စားမြဲ ကစားနေရခြင်းဖြစ်သည်။ သူ မောင်တော်ကို ယုံကြည်လေမှ မောင်တော်တို့ကြံစည်သာမည်။ ထို့ကြောင့် သူနှင့်ထိုက်ခဲ့မည်ဟု ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သည်တော့ မောင်တော်လိုက်သွားပြီး မကြာခင် ငဒေါကုန်းကိုလိုက်ပြီး ခေါ်ခိုင်းပါ။ မောင်တော်အပြင်းဖျားနေသည်ဟု ပြောခိုင်းလိုက်ပါ ”

စည်းသည့်ဒလမည်ဒေါကို အကျိုးအကြောင်းပြန် ရှင်းပြပြီးအစီအစဉ်ကို ပြောပြလိုက်၏။ ထို့နောက် ကျေးကျွန်များနှင့်အတူ ဆင်စီး၍ထွက်သွားတော့၏။

သမိန်မရူသည် သူ့တွင်စီးစရာဆင်မရှိသည့်အတွက် ဘုရင့်ဆင်တော်များအနက်မှ **အဂ္ဂန်းဒဇာင်ဆင်**ကို လိုချင်သည် ခေတ္တပေးပါဟု **ဆင်ကဲအဲပနာ** သို့ပြောခိုင်းလိုက်၏။ ဆင်ကဲက

“ ကျွန်ုပ်တို့သခင် ဆင်ဖြူရှင်မင်းတရားသိသွားလျှင် အခက်ကြုံရ ပါလိမ့်မည်။ မပေးဝံ့ပါ ” ဟုပြန်ပြောလိုက်၏။

ဆင်ကဲသည် **အဂ္ဂန်းဒဇာင်ဆင်**ကို ရေချလျက်ရှိ၏။ ရေချနေကြောင်း **သမိန်မရူ** သိသွား၏။ ဆင်ကဲမပေးသော်လည်း အနိုင်အထက်ပြု၍စီးမည်ကြံ၏။ ရေချရာသို့လာ၏။

ဗညားနွဲ့ကလည်း **အဂ္ဂန်းဒဇာင်ဆင်**ကို စီးချင်၏။ သူ့ငယ်ကျွန် **မောဗ္ဗန်**ကိုစေခိုင်းလိုက်၏။ စီးခွင့်ပြုပါဟူ၍။ မင်းသားသည် မြို့တံခါးမှအထွက်တွင် ဆင်တော်ရေချ၍ ပြန်သည်နှင့် အခန့်သင့်သွားတွေ့၏။ ဆင်မနှင့်လိုက်ယှဉ်၍စီး၏။**အဂ္ဂန်းဒဇာင်**၏ ဦးစီးမဒလကို စီးခွင့်ပြုပါဟု နှုတ်မှလည်းပြော၏။ ပြောပြောဆိုဆို ဆင်မနှင့်ဘေးချင်းယှဉ်ကပ်မိလျှင် **အဂ္ဂန်းဒဇာင်ဆင်**ပေါ်သို့ခုန်တက်လိုက်၏။

သမိန်မရူသည် ဆင်ရေချရာသို့လာသော်လည်း နောက်ကျသွားလေပြီ။ မင်းသားစီးနှင့်လေပြီဖြစ်၍ **အဂ္ဂန်းဒဇာင်ဆင်**ကို မစီးလိုက်ရတော့ပေ။ သို့သော် သူတို့နှစ်ယောက်သမင်ဖမ်းတော့

ထွက်ပြစ်ကြ၏။ ခရီးတစ်ဝက်သို့ရောက်သော် မူလအစီအစဉ်အတိုင်း **ငဒေါကုန်း**ပြေးလိုက်လာ၏။ သူတို့ကို မိသော်-

“ အရှင်နှမတော် အပြင်းအထန်ဖျားနေပါသည်။ အမြန်ပြန်လိုက်ခဲ့ပါ ”ဟု **ဒလမည်ဒေါ**မှာလိုက်သည့်အတိုင်း မင်းသားတို့ပြော၏။

“ နှမတော် အပြင်းအထန်ဖျားနေသည်။ ငဒေါကုန်းလိုက်ခေါ်ပါသည်။ ငါပြန်ဦးမည်။ ယောက်ဖသာ သမင်ကစားချေပါတော့။ သမင်ရက ကျွန်ုပ်တို့လည်း ဝေမျှပေးပါ ”

မင်းသားသည် **သမိန်မရူ**ကိုခွင့်တောင်း၍ ဆင်ဦးပြန်သည့်ကာ အိမ်ပြန်လာတော့၏။

မိုးချုပ်သော **သမိန်မရူ**ထဲမှ သမင်သားအပို့ရောက်လာ၏။

“ သခင် (ဒလမည်ဒေါ) ဘယ်လိုနေသေးလဲ။ အခြေအနေသိပ်မကောင်းခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်နှင့် နှမတော် ဒလမည်သိရိတို့လိုက်လာခဲ့ပါမည် ” ဟုမှာလိုက်သေး၏။

“ ယောက်ဖကို ပြောလိုက်ပါ။ မလိုက်လာပါနှင့်တော့ နှမတော်သက်သာနေပါပြီ ”ဟု မင်းသားက သမင်သားပို့သူကို ပြန်မှာလိုက်၏။

နောက်များမကြာမီကာလတွင် **သမိန်မရူ**နှင့်**ပဟာဒေဝီ** စိတ်တူအကြံတူဖြင့် **သမိန်မရူ**နန်းရရေးကို ကြိုးစားနေကြောင်း လူအများ သိကုန်ကြတော့၏။

နန်းတွင်းရှိပညာရှိတို့လည်း မင်းသားထံလာ၍တိုင်ပင်ချင်ကြ၏။ အရေးအရာကိုလာ၍ ပြောချင်ကြ၏။ သို့သော် မဟာဒဝီနှင့် သမိန်မူကို ကြောက်၍မင်းသားထံ မလာဝံ့ကြချေ။

တစ်နေ့သ၌ ဥပဇုတ်ဘုရားနှင့် မြို့ကျုံးအကြားတွင် သူကောင်းသားတို့ ပူလိကစားနေကြ၏။ ဗညားနွဲ့ထွက်၍ ကြည့်ရာမှ အနောက်ဘက်သို့ လှည့်အကြည့်လိုက်တွင် လူထူးလူဆန်းတစ်ယောက်ကို တွေ့ရ၏။ အဝတ်အစားကလည်း ထူးခြား၏။ ဥပဇုတ်ဘုရားခြေရင်းတော်တွင် ပေါင်းမြက်ခုတ်နေ၏။ မင်းသားသည် လူထူးလူဆန်းအနီးသို့ ချဉ်းကပ်သွား၏။

“ကျွန်ုပ်ထွက်၍ လာပေါင်းများပြီ။ တစ်ခါမျှအသင့်ကို မမြင်ဖူးပါ။ အဘယ်အရပ်တွင် သီတင်းသုံး၍ အဘယ်အရပ်ကလာပါသနည်း။”

“နိဂြောဓဂေဟာကလာပါသည်။ သာသနာဒယကာမင်းသားဗညားနွဲ့ကို ပြောစရာရှိ၍လာပါသည်။ မင်းသားသည် ဧကန်မင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ယနေ့မှစ၍ ငါးပါးသီလကို အမြဲဆောက်တည်တော်မူပါ။ အနောက်အရပ်တွင် မိတ်ဆွေကောင်းရပါလိမ့်မည်။ ဒဂုံသို့ရောက်သောအခါ သုတပာပန္နံကိုဒဂုံမင်းလွှတ်သည့် ပလာဟူသောအရပ်တွင် သာမဏေတစ်ဦး ထူးဆန်းသောစကားဆိုသည်ကို ကြားရပါလိမ့်မည်။ မင်းသားသည် ထိုထူးဆန်းစကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြေဆိုနိုင်လိမ့်မည်။ နောက်တစ်ကြိမ်တွင်လည်း နွားကျောင်းသားတစ်ဦး (၎င်းသာမဏေပင်ဖြစ်သည်)က ထူးဆန်းသောစကားကို ဆိုလိမ့်မည်။

၎င်းစကားကိုလည်း မင်းသားဖြေဆိုနိုင်လိမ့်မည်။ ၎င်းနွားကျောင်းသားသည် ရဟန်းသံမဏေဖြစ်လာ၍ အသက် (၁၈) နှစ်ရွယ်တွင် ထူးသောစကားကို ဆိုပြန်လိမ့်မည်။ ၎င်းစကားကိုလည်း မင်းသားဖြေနိုင်လိမ့်မည်။ ၎င်းသာမဏေသည် အင်္ဂါသား၊ မိဿလက်နှင့် ယှဉ်၍မွေးသူဖြစ်သည်။ ၎င်းသာမဏေကို အနီးအပါးတွင် ထား၍တိုင်ပင်ဖက်ပြုပါလော့။ ထို့ပြင် မြောက်ဘက်အရပ်မျက်နှာတွင် နဂါးမင်းသီလဆောက်တည်၍ နေသည်ကိုလည်း မြင်ရလိမ့်မည်။ ၎င်းမြောက်ဘက်အရပ်ဒေသကိုလည်း အရှင်မင်းသားပိုင်စိုးရလိမ့်မည်။ ယခုအရပ်ဒေသကိုသာမက မြောက်ဘက်အရပ်ဒေသကိုပါ တစ်ပြည်ထောင်တည်း အဖြစ်အပျက်စိုးရလိမ့်မည် ” ဟု ပြောဆို၍ လူထူးလူဆန်းသည် တွယ်ပျောက်သွားလေ၏။ သူတွယ်ပျောက်သွားရာ နေရာတွင် မြေမှုန့်များလည်း တထောင်းထောင်းထသွားလေ၏။

ထိုအချိန်၌ မင်းသားနှင့်မလှမ်းမကမ်းတွင် အချီတော်သောက သာရှိ၏။ မင်းသားလည်း ကြက်သီးမွေးညှင်းထသွား၏။ မင်းသားနားသို့ ကျေးကျွန်လူအများရောက်လာကြသောအခါမှ မင်းသားဆင်စီး၍ အိမ်သို့ပြန်ခဲ့၏။

ဗညားနွဲ့သေဌေးမှ လွတ်အောင်ကြံပုံ

အိမ်သို့ရောက်သော် ၎င်းအကြောင်းကို မသောက်အား ပြန်ပြောပြ၏။ "အရှင်ကို စကားပြောသွားသော သူသည်နတ် ဖြစ်ရမည်" ဟုဆို၍ ဗာလိနတ်စာပေး၏။

မသောက်ကိုလည်း ဒဂုံမင်းသုတာပန္နံလွှတ်သည် မဟာ ဟူသောအရပ်သို့ သွားခိုင်း၏။ "သာမဏေတစ်ယောက်ထူး သော စကားကိုဆိုမည်ဟုဆိုသည်။ ၎င်းစကားကိုမှတ်၍ အမြန် ပြန်လာခဲ့။"

ဗညားနွဲ့မိန့်မှာချက်အတိုင်း မသောက်သည် မဟာသို့ သွား၏။ တစ်ညအိပ်ကြာသွားသောအခါမှ မဟာသို့ရောက်၏။ ပလာတွင် ဣန္ဒြိယဝရန်တို့ လောင်းကြေးစားကြေး ကြက်တိုက် နေကြ၏။

ထိုအခါ ဆရာတော်ကဗုဒ္ဓဉာဏသာမဏေလေးတစ်ပါး နေထိုင်ခိုင်းလိုက်၏။ ကျောင်းတကာ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်နေ သည်ကို စမ်းသပ်ကြည့်ရှုရန်ဖြစ်၏။ ရှင်သာမဏေလေး သည် ကြက်ပွဲအနားမှ ဖြတ်သွား၏။ ဣန္ဒြိယဝရန်သည် ကိုရင်လေးကို ဖြင်လျှင်လှမ်းမေး၏။

"ကိုရင်ဘယ်သို့ကြွလာပါသနည်း"

"ကျောင်းတကာနေမကောင်း၍ ငါ့ကိုဆရာတော်က သွားခိုင်းသည်။ ငါသွား၍စမ်းသပ်ကြည့်ရှုရမည်"

ဣန္ဒြိယဝရန်သည် ကျောင်းတကာ နေမကောင်းဟူ သောအသံကို ကြားလိုက်ရသောအခါ သူပါတစ်ပါတည်း ကိုရင် လေးနှင့် လိုက်သွားချင်၏။ သတင်းမေးချင်၏။ ကျောင်း တကာနှင့် သူသည်လည်း ခင်မင်ရင်းနှီးသူများဖြစ်၏။ သို့သော် ကြက်ပွဲကလည်း အလွန်ကောင်းနေ၏။ ကြေးကြီးကြီးလောင်း ထား၏။ ထို့ကြောင့် လူမမာမေးရန် မလိုက်နိုင်ဘဲရှိတော့၏။

"ကိုရင်ပြန်ကြွလာသောအခါ တပည့်တော်ကိုလည်း ကျောင်းတကာအခြေအနေကို ပြောသွားပါဦး။ တပည့်တော် ကြက်ပွဲကောင်းနေတုန်းမို့ပါဘုရား။ ကျောင်းတကာအခြေအနေ သိပ်ဆိုးနေသလား။ အသင့်အတင့်ပဲလားဆိုသည်ကို တပည့် တော်လည်း သိချင်ပါသည် ဘုရား"

ဣန္ဒြိယဝရန်သည် ကြက်ပွဲကိုအာရုံမဖြတ်နိုင်သဖြင့် ကိုရင်လေးကိုလှမ်းမှာလိုက်၏။ ကိုရင်လေးသည် ကျောင်းတ

တာကို သွားရောက်စမ်းသပ်သတင်းမေးပြီး လာလမ်းအတိုင်း ပြန်လာ၏။ **ဓာတုဗေဒ** အနားသို့ ရောက်လာ၏။ **ဓာတုဗေဒ** က ကျောင်းတကာ သတင်းကိုစမေး၏။

“ကျောင်းတကာ ရောဂါအခြေအနေ ဘယ်သို့ရှိပါ သနည်း ကိုရင် ”

“ကျောင်းတကာအခြေအနေမှာ (ဝ ဟူသည်လည်း ဝ မဟုတ်၊ ရာဟုဟူသည်လည်း ရာဟုမဟုတ်။ ကျွဲထွန် ယောက်ျားလယ်ကန်သင်းထောင့်ရောက်လျှင် နှင်တံကို မိုး၍ မောင်းသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆီးကင်းလောက်ကလေးကို မိုး၍ချသကဲ့သို့လည်းကောင်း) ရှိပေသည်။ ”

ကိုရင်လေးသည် ကျောင်းတကာအခြေအနေကိုစကား ဝှက်ဖြင့်ပြောကာထွက်သွားတော့၏။ ကြက်ပွဲရှိလူများလည်း ကိုရင်လေး၏ စကားကိုကြားလျှင် “ သည်ကိုရင်လေးသည် စကားတတ်၊ စကားဆန်းတို့ကိုပြောသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဘာမျှနားမ လည် ” ဟုပြောကြ၏။

ဓာတုဗေဒ သည် တစ်နေ့သောအခါ ကိုရင်လေး၏ ဆရာတော်ဆီသို့ သွား၏။ ရှိခိုးဝတ်ပြုပြီးနောက် ကိုရင်လေး ပြောခဲ့သောစကားအလုံးစုံကို ပြန်လည်လျှောက်ထား၏။

“ ကိုရင်လေးသည် ပညာရှိဖြစ်သည်။ ဟူးရားအတတ်၊ ဝဏန်းဗေဒအတတ်တို့တွင်လည်း အလွန်တော်သည်။ ကိုရင် လေးပြောသောစကားသည် အဓိပ္ပါယ်ရှိလိမ့်မည်။ ဘရမ်းဘ တာပြောသည်ဟု မမှတ်ယူသင့် ”

ဆရာတော်သည် **ဓာတုဗေဒ** ကို ဤသို့မိန့်ကြားတော် မူ၏။

အချီတော် **မောဟ်**သည်လည်း ကြက်ပွဲတွင်ပြောသော ကိုရင်လေး၏စကားတို့ကိုမှတ်သား၍ **ဗညားနွဲ့**ထံသို့ ပြန် သွား၏။ **ဗညားနွဲ့**ထံသို့ရောက်သော် ကြားခဲ့သည့်အတိုင်း မင်း သားကို ပြန်လည်ပြောပြ၏။

မင်းသားသည် ရတနာသုံးပါးကို ရှိခိုး၍ အခံဌာန်ပြု၏။

“ ငါသည် ဧကန်မင်းဖြစ်မည်မှန်ပါက ကိုရင်လေး၏ စကားကို ဖြေဆိုနိုင်ပါစေသတည်း ”

မင်းသားသည် ဤသို့အခံဌာန်ပြီးနောက်၊ သူ့ဘာသာ သူဖြေကြည့်၏။

(ဝ အက္ခရာရေး၍ ဝ ဟုလည်း မဆိုရ၊ **ရာဇာ** ဟုလည်း မဆိုရသောကြောင့် **အမ်**ဖြစ်သည်။ ကျွဲထွန်တို့သဘောသည် ဖြောင့်ဖြောင့်သွားသော် **ကွပ်** ဖြစ်သည်။ ထောင့်ကိုဦးတည် သွားသည်ဟု ဆိုသောကြောင့် **ကွပ်** မဖြစ်နိုင်။ **ဇေ** ဖြစ်သည်။ ဆီးကင်းလောက်မျှလေးကို မိုး၍ချ၏ဆိုသောကြောင့် ဝ ကိုရေး ချထည့်ရမည်။ ထို့ကြောင့် ဝါ ဖြစ်သည်။ အက္ခရာသုံးလုံးကို ပေါင်း၍ရေးသော် **အမ်ဇေဝါ** ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပါယ်ပြန်ကြည့်သော် ကျောင်းတကာတွင် စွဲကပ်နေသောရောဂါသည် ပြင်းထန်လှ သည်။ ယနေ့ကျော်အောင် မခံတော့။ ယနေ့ပင်သေမည်။)

ဤသို့ ဗညားနဲ့ဖြေကြည့်၏။ သူ့အဖြေမှန်မမှန်သိ
အောင် ကျောင်းတကာထံသို့ မသောက်ကိုသွားခိုင်း၏။ ကျောင်း
တကာ၏အခြေအနေကိုသွား၍ စုံစမ်းခိုင်း၏။

မသောက်သွားပြီးစုံစမ်း၏။ မသောက် ပြန်ရောက်လာသော်
ကျောင်းတကာ အနိစ္စရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း မညားနဲ့ ကိုပြော
ပြ၏။ မညားနဲ့ကြားလျှင် “ ငါဖြေတိုင်းမှန်ကန်လှ၏တကား ”
ဟုဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပြောဆို၏။

တစ်ရံရောအခါ တလခွဲဂရန်ထဲတွင် အလုပ်လုပ်သော
ဗုဒ္ဓညာဏ၏ အစ်ကိုထွက်ပြေးလေ၏။ တလခွဲဂရန်ကဗုဒ္ဓညာဏ
၏မိခင်အား လူစားလာရောက်လုပ်ကိုင် ပေးရမည်ဟုတောင်း
ဆို၏။ ဗုဒ္ဓညာဏကြားလျှင် ကျွန်ုပ်မိခင်ကိုယ်စား ကျွန်ုပ်သွား
ရောက်လုပ်ကိုင်ပေးပါရစေဟု ဆရာတော်ထံတွင်ခွင့်တောင်း၏။

“ သည်နှစ် ငါမှာလည်းသစ်သီးဝလံမထွက်။ ထွက်ခဲ့
လျှင် ငါကစိုက်လျော်ပြီး ပေးလိုက်ချင်ပါသည်။ သည်တော့
မွေးမေမေ၏ ကျေးဇူးကိုထောက်ထားပြီး အမေ့ကိုယ်စားတလ
ခွဲဂရန်ဆိုမှာ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ပေးသည်မှာ သင့်လျော်
ကောင်းမြတ်ပါပေ၏။ ”

ဆရာတော်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ဗုဒ္ဓညာဏသည်လူထွက်
၍မိခင်ကိုယ်စားတလခွဲဂရန်ထဲတွင် သွားရောက်အလုပ်လုပ်
ပေး၏။ ဗုဒ္ဓညာဏအလုပ်ဝင်လာသည့်အတွက် ဗုဒ္ဓညာဏမိခင်
သည် ဝါကမော့ သူဖြစ်၍ ဝါကမော့သို့ပြန်သွား၏။

ဗုဒ္ဓညာဏ လူထွက်သောအခါ မင်းကံစီဟု ခေါ်၏။
တလခွဲဂရန်သည် မင်းကံစီကို နွားကျောင်းခိုင်း၏။ မင်းကံစီ
သည် တတ်သိလိမ္မာပညာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် နွား
ကျောင်းသားအပေါင်းတို့တွင် အကြီးအကဲလုပ်၍ နွားကျောင်း
နေ၏။

မင်းကံစီနွားကျောင်းသားဖြစ်နေခိုက် မညားနဲ့သည်
လူထူးလူဆန်း၏ ဒုတိယစကားကို စူးစမ်းပြန်၏။ မသောက်ကို
စေလွှတ်လိုက်၏။ မသောက်သည် ခရီးပန်းလာသည့်အတွက်
ဧမာမင်းကန်ကြီးအနီးတွင် ခေတ္တနားနေ၏။

ထိုအခိုက် စာလခွဲဂရန်၏သားသည် မင်းကံစီကို
“ ဟယ်... ကံစီ... မင်းနွားကို သွားကြည့်ပါဦးလား ”
ဟုပြော၏။ မင်းကံစီသည် ညောင်ပင်ပေါ်သို့ တက်၍နွားများ
ကိုလှမ်းကြည့်၏။ ကမ်းပါးအနီးတွင် မြက်စားနေကြသည်ကို
မြင်မှ ညောင်ပင်ပေါ်က ဆင်းခဲ့၏။ အဆင်း၌ ညောင်ပင်ခွကြား
တွင် မြွေတစ်ကောင်ကိုတွေ့ရ၏။ မြွေကို မနည်းရှောင်တိမ်းပြီး
မှ မြေကြီးပေါ်သို့ ဆင်းခဲ့ရ၏။ နွားကျောင်းသားတို့က မင်းကံစီ
အား “ နွားကိုမြင်ခဲ့၏လော ” ဟုမေးကြ၏။

“ မမြင်၍သာ ငါမြင်သည်။ မြင်ခဲ့ပါက ငါမမြင်နိုင်ပါ
ချေ ” ဟုမင်းကံစီက ပြန်ဖြေ၏။ နွားကျောင်းသားတို့က “ မင်း
ကံစီသည် ခက်ခဲနက်နဲသောစကားကို ပြောသည်။ ငါတို့နား
မလည်နိုင်ပါ ” ဟုပြောကြကုန်၏။

မောင်သည် မင်းကံစီပြောစကားကိုကြားသော် မှတ်သားထား၏။ ပြောသူကို သေသေချာချာ စူးစိုက်ကြည့်၏။ ယခင်ကကျောင်းတကာ နာမကျန်းဖြစ်သည်ကို သွားကြည့်သော ရှင်သာမဏေပင် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရတော့၏။ မောင်ကြားခဲ့ရသောစကား၊ တွေ့ခဲ့ရသော နွားကျောင်းသားတို့အကြောင်းကို မင်းသားအား ပြောပြ၏။ မင်းသားသည် ယခင်နည်းအတိုင်း ဘုရားကို ဝတ်ပြု၍ အဓိဋ္ဌာန်ကာ စကားဆန်းကိုဖြေကြည့်၏။

(လူလင်သည် နွားပျောက်၍ သစ်ပင်ပေါ်သို့တက်ပြီး ကြည့်၏။ နွားကိုမြင်သောအခါကျမှ သစ်ပင်ပေါ်က ဆင်းခဲ့၏။ အဆင်းတွင် သစ်ပင်ခွကြား၌ မြွေတစ်ကောင်ကိုတွေ့၏။ ၎င်းမြွေကိုတွေ့၍ ဤသို့ဆိုခြင်းဖြစ်မည်ဟု အဖြေရ၏။)

“ ငါသည် ဧကန်စင်စစ်မင်းဖြစ်မည်မှန်ပါက ငါဖြေဆိုတိုင်းမှန်စေသော ” ဟုမြွက်ကြား၏။

မင်းကံစီနွားကျောင်းနေရသည်ကို မင်းကံစီ၏မိခင်ကြားသောအခါ မောင်တော်သူနိဗ္ဗာန်ကျောင်း ဆရာတော်အရှင် သူမြတ်ထံသို့သွား၍ လျှောက်ထား၏။ နိဗ္ဗာန်ကျောင်းဆရာတော်က သူတို့ကိုသူပြန်ပြီး ရွေးယူမည်ဟုဆိုကာ မင်းကံစီကိုနွားကျောင်းသားဘဝမှ ပြန်၍ရွေးနုတ်ယူလိုက်၏။ နိဗ္ဗာန်ကျောင်းဆရာတော်ထံတွင် မင်းကံစီသင်္ကန်းပြန်ဝတ်၏။ မုဒ္ဒဉာဏဟုပင်တွင် ပြန်၏။

ဗညားနွဲ့သည် လူထူးလူဆန်း၏ တတိယစကားကို

ကြားလိုပြန်၏။ မသောက်ကိုခေါ်၍ စုမ်းခိုင်းပြန်၏။ မသောက်သည်ထွက်သွား၍ ဗုဒ္ဓညာဏနေသော ကျောင်းအနီးတွင် နားလျက်အပန်းဖြေနေ၏။

ထိုသို့ မသောက်အပန်းဖြေနေခိုက် နိဗ္ဗာန်ကျောင်းဆရာတော်သည် ဗုဒ္ဓညာဏကိုခေါ်၍မေး၏။

“ မောင်ရှင် ခါးပိုက်ဆောင်ထဲမှာ ပုဖုလုံးလုံးတွေမရှိလား။ ဘာပစ္စည်းများကို ခါးပိုက်ထဲတွင် ထည့်ထားသနည်း ”

“ ကျွန်ုပ်ခါးပိုက်တွင် ပိုက်ထားသည်ကား သျှဝဏ္ဏိးတည်း ”

“ ငါဆရာတော်မေးသည်ကိုပင် လျှို့ဝှက်စွာလွှမ်းကာဖြေသည်။ ဘာခေါ်မှန်းမသိအောင်ဖြေသည် ”

ဆရာတော်သည် မုဒ္ဒဉာဏ၏ အဖြေကိုပြုလျက်ပြန်ပြောသည်။

မသောက်သည် မုဒ္ဒဉာဏ၏ ထူးဆန်းသောစကားကို မှတ်၏။ သေသေချာချာစူးစိုက်ကြည့်သော် ယခင်နွားကျောင်းသားပင် ဖြစ်နေပြန်သည်ကိုတွေ့ရ၏။ မောင်သည်မင်းသားထံပြန်လာပြီး အကြောင်းစုံပြောပြ၏။ မင်းသားကြားသောအခါ ယခင်နည်းအတိုင်း အဓိဋ္ဌာန်၍ဖြေကြည့်၏။

“ သျှဝ ဟူသည်မွန်ဘာသာစကား၊ မြန်မာလို ဟင်းခြစ်သည်။ ကွမ်း သည်လည်း မွန်ဘာသာစကား၊ မြန်မာလို သာခြစ်သည်။ အကွရာနှစ်လုံးကို ပေါင်းရေးသော် ဟင်္သာဖြစ်သည်။

ဟင်္သာကို ခါးပိုက်တွင် ပိုက်ထားသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ငါသည် ကေနစ်စင်စစ်မင်းဖြစ်မည်ဆိုပါက ငါ့အဖြေသည် မှန်ပါစေ ”

စကားဆန်းကိုဖြေပြီးနောက် **မသောဏ်**ကို ခေါ်မေး မြန်း၏။

“ သည်ကိုရင်လေးသည် ဆင်းရဲသည်လက္ခဏာရှိ သလော ”

“ ဆင်းရဲညှိုးငယ်ပုံရပါသည် ”

“ သည်သို့ဆိုလျှင် သင်ထပ်သွားပါဦး။ လက်ဆောင် ပစ္စည်းများကို နိဗ္ဗာန်ကျောင်းဆရာတော်ကိုကပ်ပါ။ ပြီးနောက် ဗုဒ္ဓညာဏ်ကို တောင်းယူခဲ့ပါ ”

မင်းသားမှာသည် အတိုင်း **မသောဏ်**သည် နိဗ္ဗာန် ကျောင်းသို့ တစ်ခေါက်ထပ်သွား၏။ ပါလာသည့် လက်ဆောင် များကို ဆက်ကပ်၏။

“ အရှင်ဘုရား၏ တကာတော်၊ ဆင်ဖြူရှင်၏ သား တော်ဗညားနွဲ့က ဗုဒ္ဓညာဏ်သာမဏေကို တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းရမည့် အကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်လိုလားတောင့်တနေပါသည်။ ဗုဒ္ဓညာ ဏ်ကို တပည့်တော်နှင့် ထည့်လိုက်စေချင်ပါသည်။ အရှင်ဘုရား ငွေ၊ ပစ္စည်းအလိုရှိတော်မူပါလျှင် မည်ရွေးမည်မျှလိုကြောင်း မိန့် ကြားတော်မူပါ။ ကပ်လျှပါမည် ”

မသောဏ်၏ စကားကိုကြားသော် နိဗ္ဗာန်ကျောင်းဆရာ တော်သည် ဝမ်းသာပီတိဖြစ်တော်မူ၏။

“ ယခု ငါသည်သက်တော် ၄၅နှစ်၊ ဝါတော် ၂၇ဝါရခဲ့ ပြီ။ သာသနာတော်အကျိုးကို ထမ်းရွက်လျက် ရဟန်းသင်္ဃာ အများနှင့် ပရိယတ္တိ၊ ပရိယတ္တိနှစ်ပါးကို ပြည့်ကျင့်လျက်ရှိသည်။ သည်အကျိုးကို သာသနာ့ ဒါယကာမင်းသားခံစားနိုင်ပါစေ။ ငါ ဆုတောင်းပါသည်။ ငါ့တပည့် ကိုရင်လေးသည် ငါ့အသက် ၂၅နှစ် ရွယ်တုန်းက လူထွက်၍သူတစ်ပါး အခိုင်းအစေလုပ်ခဲ့ ဖူးသည်။ ကိုရင်လေးသည် ညာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူလည်း ဖြစ်သည်။ ကျမ်းဂန်လည်းတတ်သည်။ ဗဟုသုတလည်း ရှိသည်။ စင်္ကြာဝတေးမင်း၏ ပတ္တမြားရတနာနှင့် တူသူဖြစ်သည်။ သာသ နာ့ဒါယကာသားတော် ဗညားနွဲ့နှင့် လျော်ကန်သင့်မြတ်ထိုက် တန်ပါပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဒါယကာတော်နှင့် အတူတစ်ပါ တည်းထည့်လိုက်ပါမည်။ ”

မသောဏ်အား ဆရာတော်မိန့်ကြားပြီးနောက်**ဗုဒ္ဓဉာဏ** ဘက်သို့လှည့်ပြန်၏။ ဆုံးမစကားမြွက်မိန့်တော်မူ၏။

“ ဗညာ (၅)ပါး၊ ဂုဏ် (၈)ပါး၊ တော်မြှောင်ခြင်း (၆)ပါး၊ စဉ်းလဲခြင်း (၃)ပါး၊ ပျက်စီးရာ (၉)ပါး တို့ကိုဟောပြော၏။ ”

နိဗ္ဗာန်ကျောင်းဆရာတော်သည် ဤသို့လျှင် **ဗုဒ္ဓဉာဏ** အားမှတ်သားဖွယ်ရာတို့ကို အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့်ဟော ပြောဆုံးမတော်မူ၏။ သေချာစွာ မှတ်သားပြုကျင့်ရန်လည်းမှာ လိုက်၏။ **ဗုဒ္ဓဉာဏ**သည် ဆရာတော်ကို ရှိခိုးပူဇော် ၍**မသောဏ်** နှင့်အတူ ပဲခူးသို့လိုက်လာခဲ့၏။

မင်းသားလည်း မသောက်ကြာနေသည့်အတွက် စိုးရိမ်ပူပန်လာ၏။ ဗုဒ္ဓဉာဏ်ပါမှပါလာပါမလားဟု တွေးကာပူပန်လာသည့်အတွက် အိပ်မက်ယူပြီးအိပ်၏။ စနေနေ့ မိုးလင်းခါ နီး၌ မင်းသားအိပ်မက်၏။

“ပြတစ်ခုကို မင်းသား၏အိမ်ဦးတွင်တစ်စုံတစ်ယောက်သည်လာ၍ တင်ထားသည်။ ပတ္တမြားကိုလည်း မင်းသားလက်ထဲသို့တည်သည်” ဟုအိပ်မက်မက်၏။

မိုးလင်းသော် ရှစ်ပါးသောဂြိုဟ်နတ်တို့နှင့်တကွ ဂြိုဟ်တရာရှစ်လုံးကို ခေါ်စာပစ်၍ ပူဇော်၏။ ဘူမိဋ္ဌနတ်ကိုလည်း ပူဇော်၏။ ဓမ္မဋ္ဌနတ်လူထွက်ကိုလည်း ခေါ်၍ အဓိပ္ပါယ်ပြန် ခိုင်း၏။

“ဗုဒ္ဓဉာဏ်သာမဏေ ဘယ်နေ့ရောက်မည်နည်းဟု မေးသည်။ သန်ဘက်ခါရောက်မည်ဟု ယူဆနိုင်သည်အကြောင်း မူကား ။ ကိုရရစ်သော်ပြီ၊ မရစ်သော်ပရသုဝေဝါဟု ယူရမည်။ ထို့ကြောင့် သန်ဘက်ခါရောက်မည်ဟုယူဆသည်။ ပတ္တမြားကိုလက်ဝါးတွင် ထည့်လာသည်ဟူသော အိပ်မက်၏အလိုကား ဤသို့ဖြစ်သည်။ တို့မွန်ဘာသာအားဖြင့် ။ ဌစနေနံ၊ ဟံသာဝတီသည်လည်း စနေနံ၊ ထို့ကြောင့် ဟံသာဝတီကို မင်းပြုရမည်ဟု နိမိတ်ဖတ်နိုင်ပါသည်။”

ဓမ္မဋ္ဌနတ်၏ အဓိပ္ပါယ်ပြန်ခြင်းကို မဃားခွဲသည်အလွန်နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မဋ္ဌနတ်ကို ပိတကောင်းတစ်အုပ်ဆုပေးလိုက်၏။

နောက်နှစ်ရက်ကြာသောအခါ ဗုဒ္ဓဉာဏ်နှင့်တကွ မသောက် ရောက်လာ၏။ ၎င်းတို့နှစ်ယောက်ကို မင်းသားမြင်သော်လက်ရုံးတန်းတော်တော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓဉာဏ်ကိုချက်ချင်း အတွင်းတော်သို့ ပင့်သွားပြီး မေးဖွယ်မေးရာများကို မေးမြန်း၏။ ဗုဒ္ဓဉာဏ်ကလည်းမေးလျှောက်တိုင်းကို ကျစ်ကျစ်လစ်လစ်ဖြေဆို ဖောကြားတော်မူ၏။ လောကဝတ်၊ ဓမ္မဝတ်တို့၌ ကျွမ်းကျင်ကြောင်း မင်းသားတွေ့ရသည်အတွက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိ၏။ ထို့အခိုက် ညစာပွဲတော်ပို့သူသည် စားပွဲများနှင့်အတူ ရောက်လာ၏။ မင်းသားသည် ဗုဒ္ဓဉာဏ်ကိုကြည့်၍ ပြုံးတော်မူ၏။

“ကျွန်ုပ်ခြေတော်ရင်းသို့ ရောက်နေပြီဖြစ်သည့်အတွက် ပြုဖွယ်ကိစ္စများကို စီရင်သင့်ပါပြီ၊ အဝတ်နီ(သင်္ကန်း)ကိုပစ်၍ အဝတ်ဖြူကို ဝတ်ပါလော့”

ဤသို့ မင်းသားက လျှောက်ထားပြီးလျှင် ငဒါကုန်းကိုအဝတ်ဖြူတစ်စုံယူခိုင်းလိုက်၏။ ငဒါကုန်းသည် အဝတ်ဖြူတစ်စုံယူလာပြီးနောက်ဗုဒ္ဓဉာဏ်နှင့်အတူ မင်းသား၏အိမ်တော်မှ မြေသို့ဆင်းသက်သွားကြ၏။ မင်းသားလည်း လိုက်သွား၏။ မြေပေါ်တွင် ဗုဒ္ဓဉာဏ်သည် လူဝတ်လဲလိုက်၏။ လူထွက်ပြီးသောအခါ မဃားခွဲနောက်မှလိုက်ကာ အိမ်တော်သို့ ပြန်တက်လာကြ၏။ ဒလမည်ဒေါ မြင်သော်ပြုံး၏။

“သခင်ဘုရားကြောင့် ပြုံးရပါသည်လဲ”

“ကျွန်ုပ်မသိပါ။ မောင်တော် ပြောပြမှ သိရပါမည်”

“ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါ့အချီတော်၏အကိုကြီးဖြစ်သည်။ စန်မြို့ကို ငါ့အမည်းတော် စွန့်ပစ်၍ပြေးခဲ့ရသောအခါက ကွဲသွားကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်ကဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းဝတ်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုမှပြန်တွေ့ကြခြင်းဖြစ်သည်”

“ငယ်စဉ်ကအမည် ဘယ်လိုခေါ်ပါသနည်း”

“မင်းကံစီဟုခေါ်သည်”

မညားနွဲ့သည် ဒလမည်ဒေါကို ခပ်တည်တည်ဖြင့်လှိုမ့်လိုက်သည်။ ဒလမည်ဒေါက မင်းကံစီကို ငါးကျပ်သားရှိ ရွှေဖလားနှင့် ပိတ်တစ်အုပ်ကို လက်ဆောင်ပေးလိုက်၏။ မညားနွဲ့နှင့် မင်းကံစီတို့ထမင်းစားသောက်ပြီးနောက်၊ နောက်ကြောင်းကို စမြဲပြန်ကြ၏။

“ပလာမှာ ကျောင်းတကာ နေမကောင်းဖြစ်စဉ်က အစ်ကိုသွားရောက်စမ်းသပ်ပြီးပြန်အလာမှာ တလခွါဂရန်ကမေးသည်ကို အစ်ကိုဖြေခဲ့သောအဖြေ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုသိချင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်ပြောသောစကားမှာ ဟူးရားဗေဒင်၊ ဂဏန်းကျမ်းဂန် စကားမဟုတ်ပါ။ အစ်ဇေဝါဟုဆိုလိုပါသည်။ ကျောင်းတကာ၏ရောဂါသည် အသည်းအသန်ဖြစ်နေသည် ယနေ့ကျော်အောင် မခံတော့ဟုဆိုလိုပါသည်”

“အစ်ကို လူထွက်ပြီး နွားကျောင်းနေရစဉ်က နွားပျောက်သည်ကို သစ်ပင်ပေါ်တက်ကြည့်ပြီး ဆင်းလာသော

အခါပြောသောစကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း သိချင်ပါသည်”

နွားပျောက်၍ ညောင်ပင်ပေါ်တက်ကြည့်သည်။ အတက်ကုန်းကညောင်ပင်ခွကြားတွင် မြွေကိုမမြင်ခဲ့။ ထို့ကြောင့် ညောင်ပင်ထိပ်ဖျားသို့တက်ကြည့်၏။ နွားကိုမြင်ခဲ့၏။ နွားကိုမြင်ခဲ့ပြီးမှအဆင်းတွင်မြွေကိုတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် တက်ကတည်းကမြွေကိုမြင်လျှင် မတက်ဝံ့ဘဲဆင်းလာခဲ့မိပေလိမ့်မည်။ မြွေကိုမမြင်၍ ဆက်ပြီးတက်ဝံ့သည်။ တက်ဝံ့၍လည်း နွားကိုမြင်ခဲ့ရသည်။ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ရွယ်၍ပြောခဲ့ပါသည်။

“နောက်တစ်ကြိမ်တွင် အစ်ကိုရဟန်းပြန်ဝတ်ပြီး ခါးပိုက်ထဲတွင် ဖုဖုလုံးလုံးရှိနေသည်ကို ဆရာတော်မြင်၍ အဘယ်အရာများ ဖြစ်သနည်းဟုမေးခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က အစ်ကိုဖြေသောအဓိပ္ပါယ်ကား ဘာကိုဆိုလိုပါသနည်း”

“ကျွန်ုပ်မြန်မာဘာသာ တတ်သည့်အတွက် ဟင်္သာတုဆိုလိုပါသည်။”

“အစ်ကို ရည်ရွယ်ပြောသော အဓိပ္ပါယ်သုံးခုလုံးကို ကျွန်ုပ်ဖြေခဲ့ပြီးပါပြီ။ အားလုံးမှန်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်ဖြေထားချက်မှန်မမှန်ကို သိလိုသောကြောင့်သာ ယခုလို မေးကြည့်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။”

“ဘုန်းတော်ကြီးသည် အရှင်သခင် ဗညားနွဲ့၊ သည်ဟံသာဝတီကို အလိုတော်ပြည့်လိုသည်။ အရှင်ကျွန် ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဟင်္သာကိုပိုက်ရသည့်သူဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ယခုတဖန်အရှင်ကျွန်တော်ရင်းဖြစ်လာသည့်အတွက် ဟံသာဝတီကို

ရ၍ ကေနမင်းဖြစ်တော်မူပါလိမ့်မည်။ ”

ထိုနေ့မှစ၍ မဟာနွဲ့သည် နေ့ညမပြတ်ပင် မေးသင် သောကိစ္စများပေါ်လာတိုင်း တစေ့စေ့မေးမြန်းနေ၏။ မင်းကံ ကလည်း သူ့ညာဏ်ပညာရှိသရွေ့ ပြေဆို၏။

ယင်းသို့ မင်းသားနှင့်ပညာရှိ တစ်စိတ်တစ်ပမ်းတည်း ရှိချိန်၌ ဘင်ဖြူ၍သည် နာမကျန်းဖြစ်တော်မူ၏။ အဆောင် တော်တွင်းမှ ထွက်တော်မမူနိုင်သောကြောင့် အမတ်ကြီးဇိပ်ဖြူ အိမ်တွင် နတ်ပွဲသဘင်ကျင်းပစေ၏။ နတ်ပွဲသို့ ဘုရင့်နှမတော် မဟာဒေဝီကစ၍ မင်းသမီးမင်းသား အများအမတ်ကတော်စိုးမင်း အစုံအလင်လာကြ၏။ ထိုနတ်ပွဲ၌ မဟာဒေဝီနှင့် သမိန်မုရတို့သည် မဟာနွဲ့ကိုသတ်မည်ဟု တိုင်ပင်ကာစိတ်တူညီတူကြံရွယ် ထားကြ ၏။ ထို့ကြောင့် သမိန်မုရ၏ကျွန်သုံးယောက်ကို ခါးကိုယ်စီဖြင့် ဇိပ်ဖြူ အိမ်တံခါးအနီးတွင် နေလာစေ၏။ အမတ်ကြီးဇိပ်ဖြူ၏ အမှုထမ်းများတွေ့ခဲ့၍ ဇိပ်ဖြူကိုပြန်ပြော၏။

“ သမိန်မရုလူတွေကို ခါးနှင့်မနေစေနှင့်၊ တံခါးနားမှာ မင်းတို့အမြဲသွားနေကြ ” ဟု ဇိပ်ဖြူက သူ့လူများကို အမိန့်ထုတ် လိုက်၏။

နတ်ပွဲတွင် ပျော်ကြရွှင်ကြသည်။ ဇိပ်ဖြူသမီး မွေးက နောင်မူက နှင့် မွေးမြန်းကသေ ကသည်ကိုဗညားနွဲ့က ထ၍ ရေကွင်းတီးပေး၏။ ထို့နောက် ဇိပ်ဖြူသမီးနှစ်ယောက်အား

မင်းသားဗညားနွဲ့က ထဘီပစ်စုံနှစ်အုပ်နှင့် ခါသာပိတ်နှစ်အုပ် ချီဆုချ၏။ ဇိပ်ဖြူသည် သူ့သမီးနှစ်ယောက်ကို မင်းသားကြိုက် နေပြီဟု ထင်လိုက်၏။

နတ်ပွဲတွင် မင်းသား၏ အမှုတော်ထမ်းများသည်မူးယစ် သောက်စားနေကြ၏။ ထိုသို့ မူးနေခိုက် သမိန်မုရသည် ညောင်း သည်ဆိုကာ ခြေထောက်ကိုဆန့်လိုက်၏။ ခြေဖြင့် မဟာနွဲ့ကို ဆိမိသွား၏။ မင်းသားက မည်သို့မျှမပြောမဆိုနေတော်မူ၏။ အမေတူ အဖေကွဲတော်စပ်သူ မညှိဝံ့ဂေါင် မြင်လျှင် . . .

“ ဗညားနွဲ့သည်းခံနိုင်ပေသည်။ ” ငါသာ သည်သို့ခံရ သျှင်သည်းမခံနိုင်ပေ ” ဟုပြော၏။

ဤသို့ပြောသည်ကို မဟာဒေဝီကြားသော် . . .

“ အိုးကမပူ စလောင်းကပူပေသည် ” ဟုသမိန်မုရ ဆက်မှနေပြီး မညှိဝံ့ဂေါင်ကို ကမန်းကတုန်းထပြီးဆဲ၏။ နင်ဘဲ ဆေဆို၏။

ဤသို့ ရန်ဖြစ်ကြသည်ကို ဇိပ်ဖြူ အားအမှုထမ်းတစ် ယောက် ကသွားပြော၏။ ဇိပ်ဖြူလိုက်လာ၏။

“ သည်နတ်ပွဲသည် ကျွန်ုပ်အိမ်တွင် ကျင်းပသည့် အတွက် ကျွန်ုပ်၏ပွဲဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်ပွဲမှာ အရှင်သားတို့ အထူး အထွေစကားများကြသည်မှာ မသင့်လျော်ပါ။ ယခုလိုရန်ဖြစ်ကြ ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်လူတို့ညှဉ်းဖျင်း၍သာ။ ယခုလိုရန်ဖြစ်နေကြပါက ကျွန်ုပ် မအုပ်ချုပ်နိုင်သောကြောင့်ဟု ယူဆကြပေတော့မည်။

မအုပ်ချုပ်နိုင်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်ညံ့ဖျင်းသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်ဆုံးရှုံးသူတစ်ယောက် ဖြစ်ရပေတော့မည်။

ဇိပ်ဖြူ ဇာတိကားကြောင့် မဟာဇဒဝီသည် ထသွားလေသည်။ သမိန်မဂ္ဂလည်း ထလိုက်သွား၏။ မညားနွဲ့ကလည်းထ၍ သွားမည်ပြု၏။ အမတ်ကြီးဇိပ်ဖြူက မညားနွဲ့ကို ဖမ်းဆွဲကာတားထား၏။

နတ်ပွဲတွင် လူစသောအခါကျမှ မညားနွဲ့လက်ကိုဆွဲ၍ ဇိပ်ဖြူကိုယ်တိုင်လိုက်ပို့၏။ လိုက်ပို့ရင်းလမ်းတွင် မညားနွဲ့ကိုသတ်ပေး၏။

“ သမိန်မဂ္ဂလူများ တံခါးနားတွင် ခါးကိုင်၍ စောင့်နေကြသည်။ ကျွန်ုပ်လူများ တွေ့ခဲ့သည်။ သမိန်မဂ္ဂ၏အကြံကို အရှင်သားကြိုတင်သိထားသင့်သည်။ သို့မှသာ အရှင်သားက သူ့ထက်ဦးအောင်ကြံနိုင်မည်။ ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် ညံ့ဖျင်းစွာလုပ် ကြံမည်ကိုသာ ကျွန်ုပ်စိုးရိမ်သည်။ ဒုတ်ဒုတ်ချင်း ဒါးဒါးချင်း အကြမ်းဖက်လာပါက ဘာမျှစိုးရိမ်တော်မမူပါနှင့်။ ကျွန်ုပ်အရှင် သားဘက်က ရှိနေပါသည်။ မည်သို့မျှ သူတို့တတ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ”

မိုးလင်းသော် မညားနွဲ့သည် လက်ဆောင်နှင့်တကွ ဆင်ဖြူရှင်ထံတော်သို့ တက်၍ခြေတော်ကိုဦးခိုက်၏။ မညှိဝံ့ငေါင်လည်း ဆင်ဖြူရှင်ထံတော်သို့ ရောက်လာ၏။ မညှိဝံ့ငေါင်မော်၍ မပူးဘဲမျက်နှာအောက်ချ၍နေ၏။ မျက်ရည်များလည်း တတွေ

တွေစီးကျနေ၏။ ဆင်ဖြူရှင်မြင်သွား၏။

“ တယ့်အတွက်ကြောင့် ငိုနေပါသနည်း။ မညှိဝံ့ငေါင်”

“ မှန်လှပါ ကျွန်တော်မျိုးသည် ရွှေမောခေါဘုရားမှ ဓါတ်တော်မွေတော်အစစ်ကိုသာ ရှိခိုးလိုပါသည်။ ဓါတ်တော် မွေတော်အတုကြီးကို ရှိမခိုးလိုပါ။ ”

“ မောင်တို့ မောင်နှမသုံးယောက်တွင် မင်းကိုသာငါပို၍ချစ်သည်။ မင်း ငါ့စိတ်နှလုံး ပူပင်သောကရှိအောင် မပြောပါနှင့် ”

အဓိပ္ပါယ်ရှိသောစကားများကို ဆင်ဖြူရှင်နှင့် မညှိဝံ့ငေါင်သည်ပြောခဲ့၏။ ဆက်လက်၍ မပြောမဆိုသာတော့သဖြင့် ဆင်ဖြူရှင်ကိုဦးခိုက်၍ အဆောင်တော်မှဆင်းလာခဲ့၏။ ထို့နောက် သူ့အပိုင်စားရသော ဒလသို့ပြန်သွားတော့၏။

ဆင်ဖြူရှင်နှင့်မညှိဝံ့ငေါင်ပြောဆိုနေကြသည်ကို မဟာဇဒဝီ ကြားသွား၏။ သမိန်မဂ္ဂကို ရည်ရွယ်ပြောသည်ဟု မဟာဇဒဝီ ထင်လိုက်၏။ သူတို့အကြံကို မညားနွဲ့သိနေနှင့်ပါက ညကအဖြစ် အပျက်နှင့်ပေါင်းစပ်ပြီး ပို၍စိတ်ဆိုးနေပေတော့မည်။ ဤသို့ တွေးကာ အကြံအစည်မအောင်မြင်မီ ပိပိရိရိ ရှိစေရန်နှင့် မညားနွဲ့စိတ်ဒုစနေစေရန်ကြံ၏။ သမိန်မဂ္ဂနှင့် တိုင်ပင်၏။

သမိန်မဂ္ဂ၊ ဒလမည်သီရိနှင့် မဟာဇဒဝီတို့သည် မညားနွဲ့ထံသို့သွားကြ၏။ ရွှေတစ်ဆယ်သားဖြင့် ခုတ်ထားသော ရွှေဖလား၊ ပိတ်နှစ်အုပ်၊ ရွှေတန်ဆောင်တိုင်၊ ပန်းပေါက်ပေါက် တို့ကိုယူ

သွားကြ၏။ **ဗညားနွဲ့**သည် သားတော်လေး **မောလောကျန်း**၏ကို ပွေ့ဝိုက်ယူသနေစဉ် သူတို့လာနေသည်ကိုလှမ်းမြင်၏။ မင်းသား **ဗညားနွဲ့**နှင့် **ဒလပည်ဒေါကြို**နှင့်ကြ၏။ ဆင်ဝင်သို့ **မဟာဒေဝီ**တို့ ချောက်ကြလျှင် **မောလောကျန်း**၏ကို **ဒလပည်ဒေါ**သို့ **ဗညားနွဲ့**လှမ်းပေးလိုက်၏။ ထို့နောက် အရိုးတော်ကို ရိုသေသမှု ပြုရန်အတွက် ပုဆစ်တုပ်ထိုင်လိုက်၏။ ထို့နောက် လက်လှမ်း ချီကြိုဆိုသမှုပြု၏။

ဗညားနွဲ့သည် အရိုးတော်ကို ဂါရဝဖြင့်ကြိုဆိုပြီးနောက် အိမ်ထဲသို့ ဧည့်သည်များကိုခေါ်လာ၏။ **ဗညားနွဲ့**ကရှေ့ကသွား ၏။ **မဟာဒေဝီ**တို့က နောက်ကလိုက်၏။ အိမ်ထဲတွင် ထိုင်မိကြ သောအခါ **မဟာဒေဝီ**က ဗညားနွဲ့ကိုပြော၏။

“ယမန်နေ့ကသမိန်မဂ္ဂမူးပြီးမောင့်အားခြေယောက်ဖြင့် ထိမိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကန်တော့ရန်လာခြင်းဖြစ်သည်။”

“ယောက်ဖမူးသည့်အခါလည်း ရှိလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ် မူးသည့်အခါလည်း ရှိလိမ့်မည်။ အပြစ်ယူကြရန် မရှိပါ။ ထို့ ကြောင့် ပူဇော်ကန်တော့ခံရန် အကြောင်းမမြင်ပါ။”

“ကန်တော့ခံပါမှ မောင့်ယောက်ဖနေသာပါလိမ့်မည်။ ကန်တော့မခံသော် မောင့်အမျက်မပြေဟု ယူဆပြီး၊ မနေတတ် မထိုင်တတ်ရှိနေပါလိမ့်မည်။”

ဤသို့ **မဟာဒေဝီ**ပြောသောကြောင့် ကန်တော့ခံ၏။

ကန်တော့ရန် ယူလာသော လက်ဆောင်များကိုလည်း လက်ခံ လှူငင်၏။

“မောင် ကန်တော့ခံသည့်အတွက် အရိုးတော်ဝမ်းသာ ပါသည်။ သမိန်မဂ္ဂလည်း စိတ်စနိုးစနောင့် မရှိနိုင်တော့ပါ”ဟု **မဟာဒေဝီ**ပြော၍ ပြန်ကြလေ၏။

မဟာဒေဝီတို့ ပြန်သွားကြပြီးနောက် **ဗညားနွဲ့**နှင့် **မင်းကံစီ** တို့တိုင်ပင်ကြပြန်၏။

“ယခု ကျွန်ုပ်တို့နေရသည်မှာ ပရွက်တွင်းထဲမှာ ပရွက် ဆိပ်များနေကြသည်နှင့် တူနေပါသည်။ အခွင့်အရေးရပါက ကျွန်ုပ်တို့ကို ချေမှုန်းပစ်မှာသေချာသည်။”

ဤသို့ **မင်းကံစီ**ကသဘောရ၏။ **ဗညားနွဲ့**ကလည်းထိုနည်း ၎င်းပင်ထင်၏။ ထိုသို့ပြောဆိုတိုင်ပင်နေကြစဉ် **သမိန်မဂ္ဂ**ထံမှအခေါ် ရောက်လာပြန်၏။ **မဟာပန်ဏောင်**မှာ သမင်ဖမ်းကစားကြရန်ဟူ၍။ မင်းသားက“ငါမအိမသာရှိနေသည်”ဟု အကြောင်းပြကာငြင်း လိုက်၏။

“သင်းအကြံတွေကို ငါမသိဘူးများ မှတ်နေသလားမသိ။ ငါ့ကိုလာခေါ်ရဲသေးသည်။ မလုပ်သင့်မလုပ်အပ်သည်ကို လာလုပ် နေပြန်ပြီ။ မဟုတ်တရုတ် လာလုပ်နေသေးသည်။”

ထိုသို့ **ဗညားနွဲ့**ပြောနေစဉ် **ဇိမ်ဖြူ**၏ လူယုံတော်တစ် ယောက် ရောက်လာ၏။ **ဇိမ်ဖြူ**က လွှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

“မင်းသားကို သတ်ဖြတ်ပစ်ရန် အရိုးတော်မဟာဒေဝီက

သမိန်မရွှေကိုတိုက်တွန်းနေသည်။ ထို့ကြောင့် သမိန်မရွှေက မင်းသားကိုသတ်ရန်ကြံစည်နေသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့ထက်ဦးအောင် အရှင်သားက ကြံစည်ပါ။ ကိုယ့်အကြံအစည် အောင်မြင်ရေးအတွက် ခိုင်ခိုင်မာမာ ပီပီရီရီ လုပ်စေချင်ပါသည်။

လူယုံတော်သည် **မညားဦး**ကို ဤသို့လျှောက်ကြားလေ၏။
ဒလစား မညီဝင်ပါကလည်း **မညားဦး**အား ဒဂုံသို့ခွဲ၍ နေစေလိုသည် ဟုလျှောက်လာ၏။

မင်းကစီနှင့် တိုင်ပင်ပြန်၏။

“ငါဘယ်အရပ်သို့ပြောင်း၍ နေရသော် သင့်မည်နည်း”

“ရှေးမင်းတို့ စီရင်ထုံးစံရင်နည်းအတိုင်း ဂြိုဟ်တစ်ရာ ရှစ်ပါးကို ပူဇော်မည်။ သဗ္ဗဒေဝနတ်ကောင်း နတ်မြတ်တို့ကို ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ပူဇော်ရမည်။ ထို့နောက်မှ မြို့တံခါးစောင့် နတ်တို့ကို မေးတော်မူလော့”

မင်းကံစီ အကြံပေးချက်အတိုင်း ညချင်းပင်လုပ်ကြ၏။
မညားဦး၊ **မင်းကံစီ**နှင့် **ဇောမွန်**တို့သုံးယောက်သည် အဓိဋ္ဌာန်ပြုဘုရား ရှိခိုးကြ၏။ ထို့နောက် တံခါးအသီးသီးသို့သွား၍ တပေါင်နာ၏။

“ဘယ်အရပ်သို့သွား၍ နေရသော် သူတော်အကျိုးကို ဆောင်နိုင်မည်နည်း။ နတ်ကောင်းနတ်မြတ်တို့ ပြစေသော်”

မညားဦးသည် **မင်းကံစီ**တို့မေး၏။ **မင်းကံစီ**ဖြေပြ၏။

“သည်နိမိတ်၊ စနည်းတပေါင်များအလိုအရ ဒဂုံသို့အလျင် အမြန်သွားပါဟု နတ်တို့က နှိုးဆော်ပေသည်”

ဤသို့သောနည်းဖြင့် နိမိတ်တပေါင်စနည်းတို့ကို နတ်တို့က တိုက်ရိုက်ထင်ထင်ရှားရှား ညွှန်ကြားတိုက်တွန်းသောကြောင့်

သားသည် မိခင်တို့၏နှုတ်မှ သိကျူးဆိုပြည်ရသည်ကို ကြားကြရ၏။
ထို့နောက် “သည်အရေးအခင်းသည် ကြာရှည်အချိန်ဆွဲ သင့်သည်မထင်”ဟု တိုင်ဝင်ကြပြီး ဆင်က **ဗျူဟာ**ကိုခေါ်၍ မေးတော်မူ၏။

“အပြင်မှာထားသော ဝှေ့ဆင်စီးရေ ဘယ်လောက်ရှိပါ သနည်း”

“အရှင်သား မေးတော်မူသည်မှာ မသင့်လျော်ပါ။ မဆိုင်သည်ကိုအရှင်သား မမေးသင့်ပါ။”

မညားဦးသည် **ဗျူဟာ**ကို ဆုလာဘ်များစွာ ပေးတော်မူပြီးမှသူတို့၏ လျှို့ဝှက်အကြံအစည်ကို ပြောပြလိုက်၏။ ထိုအခါကျမှ **ဗျူဟာ** သဘောပေါက်သွား၏။

“ပန်နော်မှာ မှာတော်ပို့ဆင် ငါးစီးရှိပါသည်။ အဒရောင် ဆင်တစ်စီး၊ ပဇ္ဇာယထမန်တစ်စီး၊ အိလကိုက်ညတ်တစ်စီး၊ ဤဆင် ပေါက်သုံးစီးအပြင် ဆင်မနှစ်စီးလည်း ရှိပါသေးသည်။ အဒရောင် နှင့်ပဇ္ဇာယထမန် ဆင်နှစ်စီးကားပျိုလည်းပျိုမြစ်၏။ ဝှေ့အားလည်း ကောင်း၏။ ၎င်းဆင်နှစ်စီးကို ကျွန်ုပ်စီး၍တိုက်ရပါက ခြောက် တောင်ရှိသော ဆင်ကြီးများကိုဝှေ့၏။ ဆင်ဦးစီးတို့မှာလည်း ကျွန်ုပ် ၏ဆွေမျိုးများသာ ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်တော်မျိုးဆင်ဦးစီးများကို လည်း ကြိုတင်စည်းရုံးထားနိုင်ရန် ပေးကမ်းစရာများကို သနား တော်မူထားပါ။ ကျွန်ုပ်၏စကားကို လွန်ဆန်မည့်သူများ မဟုတ် ကြပါ။ ဗပြောမှာလည်း မူဇမတ်တစ်စီး၊ ဒမြတဇွဲ ဆင်တစ်စီးရှိ နေပါသည်။ အရှင်သားထွက်တော်မူသောအခါ ဝင်၍ ခေါ်ခံသောရှိ ပါသည်။”

ပုဗ္ဗဇာတိသည် မညားခဲ့၏လူဖြစ်သွားပေပြီ။ ထို့ကြောင့် ပုဗ္ဗဇာတိအကြံပေးသည့်အတိုင်း ရွှေ၊ ငွေပုဆိုး စသောပစ္စည်းများကိုပုဗ္ဗဇာတိကို ထပ်ပေးတော်မူ၏။

ဆင်ကပြန်သွားသောအခါ မညားခဲ့သည် ဟောပြန်၊ မင်းကမိတို့နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြန်၏။

“ယခု ပဲခူးမြို့တွင် မျိုးတော် မတ်တော်တို့ညီညွတ်ညွတ်ရှိနေကြပါက ငါတို့အကြံကို သူတို့ သိလွယ်လိမ့်မည်။ ထို့ ကြောင့် ဖြိုပေါ်မှာ စည်းရုံး၍ မဖြစ်သေး။ ကျေးလက်မှာရှိသော တောတွင်းသား လူစွမ်းကောင်းများကို ရန်ငြိမ်းစေ ကြိုတင်ညှိထားချေ။” ဟု ဟောပြန်ကို ခိုင်းလိုက်၏။

ဟောပြန်သည် ကျေးလက်သို့ဆင်း၍ စည်းရုံး၏။ ကျေးလက်လူစွမ်းကောင်းများကို စုစည်းထားနိုင်ခဲ့၏။ ဟောပြန် ပဲခူးသို့ပြန်လာသောအခါ မဟာဇဒဝီတွေသွား၏။ မဟာဇဒဝီက ဟောပြန်ကို ရွှေငွေ လက်ဆောင်ပေး၍ “နင်ဘယ်သို့ သွားနေသနည်း” ဟုခေါ်မေး၏။

“ဝါကမော့မှာ ရှိသော ကျွန်ုပ်မိခင်ကြီးဆီသို့ သွားနေပါသည်။”

“နင်သွားနေသည်မှာ မဟုတ်တရုတ်လုပ်ရန် အတွက်လား။”

မဟာဇဒဝီ၏ စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းကို ပြေခွဲပြီးနောက် မညားခဲ့ထံသို့သွား၏။ မညားခဲ့ထံသို့ရောက်လျှင် မဟာဇဒဝီခေါ်မေး

ကြောင်း၊ နင်တို့ မဟုတ်တရုတ်လုပ်ဖို့ သွားနေတာလားဟုပြောလိုက်ကြောင်း မင်းသားကိုပြန်ပြောပြ၏။

“ငါတို့သည် ပန်းဘဲနှင့်တူသည်။ ပန်းဘဲလုပ်သူသည် မီးပူသည်ဟူ၍ မီးကိုရွှေငွေရချေမည်လော။ မင်းအခုသွားရောက်စီစဉ်ခဲ့သည်တို့မှာ ဘယ်သို့အခြေအနေရှိသနည်း။”

“ပဲခူးကျေးလက်မှာရှိသော လယ်ပြင်သားခွန်အားရှိသူများကိုစည်းရုံးခဲ့ပါသည်။ လူ(၃၀)ရခဲ့ပါသည်။ ဘယ်သောအခါ အရှင်သား၏နှုတ်တော်မှ ‘သူပုန်ထမိန့်’ ကိုကြားရပါမည်နည်းဟုမေးလိုက်ကြပါသည်။”

ဟောပြန်က အခြေအနေကိုရှင်းပြ၏။ မညားခဲ့သည် မင်းကမိကို အကြံလှမ်းတောင်းလိုက်၏။

မင်းကမိက “လဟာဇကျပ်အင်းသို့ သမင်ကစားရန်ခဏခဏသွားသင့်ပါသည်။ နောက်မှအမှတ်မထင် သမင်ကစားရန် သွားဟန်ဆောင်၍ တစ်ခါတည်း ထွက်ခွါသင့်ပါသည်။”

မင်းကမိ၏အကြံပေးချက်အတိုင်း မညားခဲ့သဘောတူ၏။

သမိန်မုရုကို အယုံသွင်းရန်လည်း ကြ၏။

“ယောက်ဖ လဟာဇကျပ်အင်းသို့သွား၍ သမင်ကစားရအောင်” ဟု သမိန်မုရုကို အခေါ်လွှတ်လိုက်၏။

သမိန်မုရုက “ကျွန်ုပ်မသွားအားသေးပါ။ သွားတော်မူပါ” ဟု မှာလိုက်၏။ “ယောက်ဖ မသွားချင်လျှင်နေပါ။ ယောက်ဖကိုယ်စား၊ ယောက်ဖ၏လုပ်ပျိုးများကို ထည့်လိုက်ပါ။” ဟု ပြောကာ သမိန်မုရု၏ ကျွန်ငါးယောက်ကို အပါခေါ်သွား၏။

လဟာကျပ်တွင် သမင်ကစားကြ၏။ ရဲခဲသောသမင် သားကို သမိန်မဂ္ဂနှင့် မဟာဒေဝီထံသို့ပို့ပေး၏။

လေးငါးရက်ကြာသောအခါ လူ(၃၀)ကို **ဗောဗုဒ္ဓ** အား ခေါ်ခိုင်းပြီးတွေ့ဆုံ၏။ အစီအစဉ်လုပ်ကြ၏။ ထိုရက်အတွင်း သမင် ကစားသွားသွားနေသည်ဟု သမိန်မဂ္ဂတို့ထင်ရအောင်၊ သမိန်မဂ္ဂကို သမင်ကစားသွားမည်ဟု အကြိမ်ကြိမ်အမြဲမပြတ် ခေါ်၏။ သူတို့ ယုံအောင်တမင် သမင်ကစားထွက်နေခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် **မဟာဒေဝီ၊ သမိန်မဂ္ဂ** တို့လည်း ယုံကြည်ကြလေ၏။ လူ(၃၀)ကိုလည်း **ဓာရလွင်**မှာ **ဗောဗုဒ္ဓ**နှင့်အတူ နေနှင့်စေ၏။

မဉ္ဇား၌သည် ၎င်းလူ(၃၀)ကိုခေါ်တွေ့ပြီး သစ္စာပေး၏။ ဆုလာဘ်လည်း ပေးသနားတော်မူ၏။ ၎င်းလူ(၃၀)တွင်တစ် ယောက်တစ်ယောက်၌ ငယ်သား (၁၅) ၊ (၂၀) ၊ (၂၂) ၊ (၂၃) ယောက်စီ ရှိကြသောကြောင့် လူပေါင်း(၆၀၀)ကျော် ရနေပြီဖြစ်၏။ ၎င်းလူ(၆၀၀)ကို ကဆုန်လတွင်**ဓာရလွင်ကျောင်း**သို့ အားလုံးရောက် အောင်လာကြရန် ချိန်းဆိုလိုက်၏။ အားလုံးကိုသစ္စာတော် ပေး၍ အသီးသီးပြန်ကြရလေ၏။ မင်းသားလည်း မိမိအိမ်သို့ပြန်လာ၏။ အိမ်သို့ရောက်လျှင် **သမိန်မဂ္ဂ**ထံသို့ လူယုံတစ်ယောက်ကို စေလွှတ် လိုက်၏။

“သူ ယနေ့ သမင်သွားပစ်သည်။ ပင်ပန်းရုံသာရှိခဲ့သည်။ သမင်တစ်ကောင်မျှ မရခဲ့” ဟုလူယုံအား လွှတ်၍ အကြောင်းကြား လိုက်၏။ အမတ်ကြီး**ခိုင်မြဲ**ကလည်း **မဉ္ဇား**ထံသို့ လျှို့ဝှက်အကြောင်း ကြားလာ၏။

“သမိန်မဂ္ဂနှင့်မဟာဒေဝီသည် သမင်နှင့်ယောက်ျား မြစ်ပါလျက်၊ ယခု ယောက်ျားနှင့်သမင် မဟုတ်ကြတော့၊ ပါးချင်း အပ်၍ တီးတိုးစကားပြောနေကြသည်။ အရှင်သားကိုလည်း ဖမ်း၍ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မည်ဟု ကျွန်ုပ်ကြားရသည်။ ထို့ကြောင့်အရှင် သားသိစေရန် လျှောက်ထားလိုက်ရပါသည်” ဟု လူယုံတစ်ယောက် ကိုစေလွှတ်၍ အကြောင်းကြားလာ၏။

ဓမ္မကုန်းလူထွက်ကလည်း **မဉ္ဇား**၌ကိုခေါ်၍ လျှောက် ထား၏။

“ကျွန်ုပ်စိတ်အထင်ပြောရမည်ဆိုလျှင် ခရီးယာယီထွက် တော်မူသင့်ပါပြီ။ သည်မှာမနေသင့်တော့ပါ။ ထီးဖြူအစုတ်လည်း ပေါ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ကြားသိရပါသည်။”

ဤသို့ အကျိုးကိုလိုလားသူများက အကြံပေး၏။ ထို့ ကြောင့် ဆင်ကဲ**ပုဗ္ဗလောကီ**ကိုခေါ်၍ “နောက်နှစ်ရက်ကြာလျှင် ငါတို့ ထွက်ကြမည်” ဟု အကြောင်းကြားလိုက်၏။

နှစ်ရက်ကြာ၍ ချိန်းဆိုထားသော နေ့ရက်သို့ရောက်လျှင် **သမိန်မဂ္ဂ**ထံသို့ “ကျက်တပေါတောခြေမှာ သမင်လိုက်မည်” ဟု အကြောင်းကြားကာ လူလွှတ်ခေါ်ခိုင်းလိုက်၏။

“သမိန်မဂ္ဂက မကောင်းမှုကို ကျွန်ုပ်မပြုလုပ်တော့ပြီ၊ မင်းသားသာ သမင်လိုက်တော်မူပါတော့” ဟု ပြန်၍မှာလိုက်၏။

မိုးလင်းသော် **ပုဗ္ဗလောကီ**ကို “မိုးမချုပ်ခင်ဆင်ငါးစီးကို ချိန်းဆိုထားသောနေရာသို့ ရောက်အောင်ယူခဲ့” ဟုမှာလိုက်၏။

သမိန်မဂ္ဂသည် **မဉ္ဇား**၌ကိုမယုံ၊ တစ်နေ့နေ့တွင် ပြေးတော့

မည်ဟု ထင်နေ၏။ ထို့ကြောင့် သူ့ကျွန် ဟောစာအား မညားနဲ့တို့ကို သွားကြည့်ခိုင်းလိုက်၏။

“ဗညားနဲ့ ထွက်ပြေးသည်မှန်လျှင် မင်းအမြန်ပြန်လာပြီး အကြောင်းကြားလှည့်။ အကယ်၍ ဗညားနဲ့တို့ မသွားဖြစ်ခဲ့လျှင် နင်ပြန်လာစရာမလို။ စောင့်၍ကြည့်နေ”

ဤသို့ ဘဝိန်ပုဂ္ဂိုလ်မှာလိုက်၏။ ဟောစာသည် မညားနဲ့တို့ကို သွားကြည့်၏။ မညားနဲ့နှင့်လည်းတွေ့၏။ မညားနဲ့ကို တွေ့သောအခါ နှုတ်မလို။ မညားနဲ့ကိုလျှောက်၏။

“ကျွန်ုပ်ကို ယောက်ဖတော်သမိန်မရွက် လာကြည့်ခိုင်း၍၊ အရှင်မင်းသားကို လာကြည့်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သူ့ဆီ ပြန်မလာပါက အရှင်မင်းသားမသွားသေးဟု သူယူဆမည်ဟု ဟု လိုက်ပါသည်။”

“သည်ကဲ့သို့ဆိုလျှင် ငါတို့နှင့်မင်းတစ်ခါတည်း လိုက်ခဲ့ပေတော့၊ နောက်ပြီး မင်းနံမည်ကိုလည်း ပြောင်းလိုက်ပေါ့။ ငါ့ယောက်ဖတော် သမိန်မရွက်မည်ကို ခံယူပါတော့”

ဟောစာနှင့် မညားနဲ့ သူ့လူကိုယ်ဖက်သား ဖြစ်သွားကြ၏။ ဟောစာသည် ဘဝိန်ပုဂ္ဂိုလ်အမည်ကိုခံ၍ မညားနဲ့တို့နှင့်အတူ ချိန်းဆိုထားသောနေရာသို့ ရောက်သွားလေ၏။

ဘဝိန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဟောစာပြန်အလာကို စောင့်နေ၏။ ဟောစာရောက်လာခဲ့သောကြောင့် မညားနဲ့တို့မသွားဖြစ်၍ စောင့်ကြည့်နေသေးသည်ဟု မှတ်ထင်နေ၏။

ချိန်းဆိုထားသော အချိန်၊ နေရာသို့ ဆင်ငါးစီးနှင့်အတူ

ဆင်က ပုဗ္ဗလောကီ ရောက်လာသော် မညားနဲ့သည် ရွှေမောဓော ခြတ်စွာဘုရားကြီးကို ရှိခိုးဦးခိုက်၍ အဒဏှင်ဆင်ကို စီးတော်မူ၏။ ပုဗ္ဗလောကီသည် ပဇ္ဇယ်လမန်ဆင်ကိုစီး၏။ အဘူရိယကို ဟောပွန်စီး၏။ အဝါရ၊ အပါမိန်ဆင်မနှစ်စီးကို အခြားအကြီးအကဲနှစ်ဦး စီးကြ၏။ စတုရေဟဆင်နှစ်စီးကိုလည်း မောဃူတီသို့ ထွက်၍ နေနှင့်ရန် မှာထားလိုက်၏။

ဗညားနွဲ့သည် ဒဂုံသို့ထွက်၍ မင်းဖြစ်ရန် ပညာရှိတို့နှင့်ကြစည်ပုံ

သက္ကရာဇ်(၇၄၅)ခု၊ နယုန်လဆန်း(၃)ရက်နေ့ ပဲခူးမြို့ကထွက်၍ တောခြေသို့ သွားလေ၏။ လဂူဏောင် မှထွက်သွားကြလေ၏။ မြန်မာနာရီညဉ့်(၃)ချက်တီးမှ မဟာဇဒဝီနှင့် သမိန်မူတို့သည် ဗညားနွဲ့ထွက်သွားကြောင်း သိကြတော့၏။ တစ်ခဏတွင်းပင် ဆင်ဖြူရှင်ထံသို့ မဟာဇဒဝီသွား၍ ဗညားနွဲ့ပြေးလေပြီ ဖြစ်ကြောင်းလျှောက်ထား၏။

“အဗသုန်ငယ် ငါကိုပျက်စီးအောင်ပြုလုပ်မည်ကို ငါသိ၍ ငါ့နှမကို မပြောဘူးသလော”

ဤသို့ ဆင်ဖြူရှင်မိန့်တော်မူ၏။ ထို့နောက် ဒလမည်ဒေါကို ခေါ်ခိုင်းလိုက်၏။ ဒလမည်ဒေါသည် မောဇလကျန်းဇောကို ချီလျက် ဆင်ဖြူရှင်ထံသို့ တက်လာလေ၏။

“အဗသုန်ငယ် ပြေးလေသည်ကို ဘယ်အတွက်ကြောင့် ညီး ငါ့ကိုလာရောက်လျှောက်ထားခြင်းမပြုသနည်း”

ဆင်ဖြူရှင်ကသမီးတော်ကို အပြစ်တင်၏။

“ယခု အရှင်သားတော်သည် အကျွန်ုပ်အား မယားတစ်ယောက်ဟူ၍ မမှတ်ယူတော့ပါ။ အကျွန်ုပ်အား မချစ်မခင် မလေးမမြတ်ရှိနေသည်မှာ ကြာပါပြီ။ ဤအကြောင်းကို ဖခမည်းတော်အား လာရောက်လျှောက်ထားချင်သော်လည်း ဖခမည်းတော် မကျန်းမာနေသည့်အတွက် အကျွန်ုပ်လာရောက်မလျှောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။”

ဒလမည်ဒေါသည် ဤသို့လျှောက်ထား၍ ပြန်သွားလေ၏။ နိမိဖြူကိုခေါ်စေပြန်၏။ နိမိဖြူရောက်သောအခါ ဆင်ဖြူရှင်မကျန်းမာ၍ ထွက်မတွေ့ဘဲ “မဟာဇဒဝီနှင့်သာတွေ့ရ၏။

“အမတ်ကြီးကိုခေါ်သည်မှာ အကြောင်းမဲ့မဟုတ်၊ ဗညားနွဲ့ ထွက်ပြေးလေသောကြောင့် အလျင်အမြန်လိုက်ဖမ်းရန် ခေါ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ”

“ယခုကျွန်ုပ်လူများမှာ လယ်တောသို့ဝင်နေကြပါသည်။ ခေါ်တော်မူလျှင် (၄)ရက်(၅)ရက်ကြာမှ ရောက်လာနိုင်ပါသည်။ ဗညားနွဲ့တွင် အလုံးအရင်းနှင့်ရှိပေလိမ့်မည်။ သူသည် ဆင်ကောင်းမြင်းကောင်းနှင့် ချီတက်သွားလျှင် ယခု ဒဂုံသို့ ရောက်နှင့် ပေတော့မည်။ ဒဂုံသားတို့လည်း သူ့လူချည်း ဖြစ်နေပေတော့မည်။ ကျွန်ုပ်တို့က အင်အားအနည်းအကျဉ်းဖြင့် လိုက်သွားပါက သူက ကြံ့ပြီတိုက်ခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ခံရပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆင်ကောင်းမြင်းကောင်းများကို သူတစ်ဖန် ထပ်မံရရှိသွားနိုင်ပါသည်။

ထိုအခါကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ကိုယ်လွတ်ထွက်ပြေးရန်ပင် အခက်ကြုံသွားနိုင်ပါသည်။ ဤသို့ ကြုံတွေ့ရလျှင်ကျွန်ုပ်တို့ပါ မင်းသားကသိမ်းပိုက်သွားပေတော့မည်။ ဆင်ကောင်း မြင်းကောင်းများနှင့် တကွ ကျွန်ုပ်တို့ပါ သူလက်တွင်းသို့ ရောက်သွားပါက သူ့ကို အင်အားပိုမို တောင့်တင်းအောင် ပံ့ပိုးပေးဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အလေးအနက် စဉ်းစားသင့်ပါသည်။ ”

“ အမတ်ကြီးစကားသည် မှန်လှပေသည်။ အိလိငယ်သား၊ အမွန်ငယ်သားတို့သည် လူသူစုရုံးနေကြသည်မှာ ကြာလှပြီ ငါ ရိပ်မိနေသည်မှာလည်း ကြာလှပြီ။ ထို့ကြောင့်ငါသည်ဗညားနွဲ့ကိုမယုံကြည်။ ”

မဟာဒေဝီနှင့် ဇိမ်မြဲတို့ သဘောတူညီမျှရသွားသည်အတွက် မညားနွဲ့ကို လိုက်မဖမ်းဖြစ်ကြတော့ချေ။ အမတ်ကြီး ဇိမ်မြဲက ဤသို့ လျှောက်ထားရခြင်းမှာ မင်းသားတွင် အကြံအစည် မပြည့်စုံသေးဟုယူဆသည့်အတွက် မင်းသား၏ အကျိုးကိုလိုလားသောကြောင့် အရင်စလိုမလိုက်စေလို၍ အချိန်စဉ်နှေးသွားအောင် လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်၏။

မင်းသားမညားနွဲ့သည် မိုးလင်းသော်ဧဝံရူးသို့ ရောက်၍ မောညစ်တွင်နံနက်စာစား၏။ ဧမာမင်းကံကြီးသို့ ရောက်သောအခါ သူလူ(၃၀)ကို ဤသို့မှာထား၏။

“ဒဂုံသို့ရောက်လျှင် မြို့သားနှင့်တကွ မဟာဒေဝီ၏လူရှိသမျှကိုငါခေါ်မည်။ မဟာဒေဝီ၏လူ(၁၈)ယောက် ငါ့ရှေ့သို့ ရောက်လာလျှင် မုံဇံဟုငါဆိုလျှင်နေကြဦး။ မတ်ဇတ်ဟု ငါဆိုမှ ထ၍ ခုတ်ကြပေတော့။ ”

ဤသို့ အချိန်အချက်ပြုထားကြ၏။ မညားနွဲ့တို့သည် မြန်မာနာရီ ညသုံးချက်တီးလောက်တွင် ဒဂုံသို့ရောက်ကြလေ၏။

ဒဂုံသို့ရောက်လျှင် ကျွန်တော်မျိုး ၃၀တို့သည် ဓါးလက်နက်နှင့်တကွ မညားနွဲ့ရှေ့တော်တွင်နေကြရ၏။ မညားနွဲ့သည်ဒဂုံမြို့သားများနှင့် မဟာဒေဝီ၏ လူတို့ကိုခေါ်လိုက်၏။

“အထက်အညာအရပ်ဒေသက စစ်ရောက်လာသည်။ အသာဝတီသို့ ရောက်နေပြီဟု ကြားရသောကြောင့် မြို့ပြကျုံးမြောင်း မကောင်းသမျှကိုပြင်ရမည်။ ဆင်၊ မြင်းတို့လည်းဖြည့်တင်း၍နေနှင့်ဟု ငါ့ကိုဆင်ဖြူရှင်က စေခိုင်းလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ငါ ဒဂုံသို့ရောက်လာရခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ အရေးတော်ပေါ်နေပြီ ဖြစ်သည့်အတွက် မင်းတို့ကိုခေါ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ”

လူမစုံသောသဖြင့် ဤသို့ ပဏာမစကားအစချီထား၏။ မဟာဒေဝီ၏လူ(၁၈)ယောက်အနက် (၁၇)ယောက်သာရောက်သေးသည်။ သင်္ဘောများကို အကောက်ခွန်ကောက်ရသူ မင်းဒေသညီမရောက်လာသေး။ ဗညားနွဲ့လူ(၃၀)တို့သည် မညားနွဲ့ကိုအာရုံမပြတ်စိုက်ကြည့်နေကြ၏။ မင်္ဂလီသံကိုနားစွင့်နေကြ၏။ လူမစုံသေးသဖြင့် မင်းသားသည် အရိပ်အခြေမပြပဲ ထား၏။

မင်းဒေသညီဝင်လာလေပြီ။ ပုဆိုးအကောင်းစားကိုဝတ်ထား၏။ အမြိတ်များအကျအနုချကာ ဝတ်ထား၏။ တစ်ကိုယ်လုံး လည်းမွေးကြိုင်နေ၏။ မွေးကြိုင်သောအကျော်၊ ကရမက်တို့လိမ်းထားသည့်အတွက် ဤမျှ မွေးကြိုင်နေခြင်းဖြစ်၏။

မင်းဒေသညီရောက်လာသည်နှင့်တပြိုင်နက် မညားနွဲ့ထံမှ

မင်္ဂလာတို့သော အသံနက်ကြီးကိုကြားလိုက်ရ၏။ အသံဖြစ်နေသောလူ(၃၀)သည်(၁၈)ယောက်ကို ထခုတ်တော့၏။(၁၇)ယောက်သေ၏။ မင်းဒေသန့်ကို သမိန်မရူ(မောမ) ထခုတ်၏။

ငါးချက်တိတိခုတ်မိ၏။ သွေးမထွက်၊ ရှလုံမျှမရူ မင်းဒေသန့် ထွက်ပြေး၏။ အိမ်ခေါင်မိုးပေါ်သို့ တက်ပြေးပြန်၏။ ပုဆိုးအမြတ်စကြီးသည် ခေါင်မိုးကအခြင်တွင် ငြိနေပြန်၏။ ပုဆိုးစမသိမ်းနိုင်မီ ဆွဲချကြ၏။ အောက်သို့ရောက်သော် မန္တက ဒါးနှင့်ရိုက်၏။ ထိုအခါကျမှ မင်းဒေသန့် သေတော့၏။

ထိုအခါကျမှ ဒဂုံမြို့သူမြို့သား ရဟန်းရှင်လူ အလုံးစုံတို့သည်မဟားနွဲ့ပဲခူးကိုပုန်ကန်ခြားနားလာကြောင်းကို သိကြတော့၏။

မဟားနွဲ့က ဒဂုံသူဒဂုံသားတို့ကို “မင်းတို့သည်ငါနှင့်တညီတညွတ်တည်းရှိကြမည်လော။ သို့တည်းမဟုတ် ပဲခူးနှင့်တညီတညွတ်တည်း ရှိကြမည်လော ” ဟုမေး၏။

“ ကျွန်ုပ်တို့ ကျွန်တော်မျိုးများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အရှင်သား၏ ခြေတော်ရင်းတွင် တညီတညွတ်တည်းရှိနေကြပါပြီ။ ” ဟုအားလုံးက လျှောက်ကြ၏။

ဂုဏ်ဇာတိ ညီ မနဲနှင့်မညွှတ်တို့ကမူ “ အရှင်သားကမနိုင်ချေသော် ကျွန်ုပ်တို့သူငါ အားလုံးပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ချေပြီလော ” ဟုဆို၏။ ထိုသူနှစ်ယောက်ကို မဟားနွဲ့က သတ်ပစ်လိုက်၏။

မဟားနွဲ့ဒေါသ အမျက်အနည်းငယ် ပြေငြိမ်းလာသောအခါကျမှ မပိုင်ဆရာနှင့်သူမိန့်အိတချန်တို့က “ သေသူတို့သည်

သူတို့ကကြမ္မာအလျောက် သေကြပြီးပါပြီ။ ကျန်ရစ်သူတို့က အလောင်းများကိုသိမ်းယူ၍ မီးသဂြိုဟ်လိုကသဂြိုဟ်ပါစေ ” ဟုတောင်းပန်၏။ မင်းသားက ခွင့်ပေးတော်မူ၏။ ထိုအခါကျမှ အလောင်းများကိုယူ၍ မီးသဂြိုဟ်ကြရတော့၏။

သေသူ (၂၀)၏ ပစ္စည်းပစ္စယ ရွှေငွေအားလုံးကို လယ်တွင်းသား(၃၀)တို့အား မဟားနွဲ့ကပေးတော်မူ၏။

မသံဃက ကဗညားနွဲ့ကိုရွှေနှစ်ပိဿာဆက်၏။
“ အဘယ့်ကြောင့် မင်းကငါ့ကို ရွှေနှစ်ပိဿာပေးဆက်ရသနည်း ” ဟု ဗညားနွဲ့က မေး၏။

“ အကျွန်ုပ်ရွှေနှစ်ပိဿာကို ပဏာမအနေဖြင့်အမြန်ဆက်ထားရပါသည်။ အရှင်သားအလိုတော်ပြည့်လျှင် ဝန်မြို့ကိုခွင့်ပန်၍ စားလိုပါသည်။ ” ဟု မသံဃကလျှောက်၏။

မင်းသားက “ စားစေရမည် ” ဟုမိန့်တော်မူ၏။

မသံဃက “ အရှင်သား အမိန့်တော်မြတ်ကို ကျွန်ုပ်ဦးထိပ်မှာတင်၍ မှတ်သားထားပါသည် ” ဟု လျှောက်၍ ဦးခိုက်၏။

ဒဂုံမြို့စောင့်တပ်သားများက မဟားနွဲ့အား “ ယခု အရှင်သားနေတော်မူသောအိမ်သည် မဟာဒေဝီလူ(၂၀)ကို သတ်ခဲ့သော အိမ်ဖြစ်သည့်အပြင် သွေးညှိနံ့များလည်း နံ့စော်နေပါသည်။ ဤအိမ်တွင် အရှင်သားမနေစေချင်ပါ။ အိမ်သစ်ဆောက်၍ နေတော်မူပါ ” ဟုလျှောက်ထားကြ၏။

“ မောင်မင်းတို့၊ ငါတို့၏ သားမယားသည် မိန်းမတို့ဓမ္မတာရာသီပေါ်သောအခါ ကိုယ်လက်မသန့်ဟူ၍ စွန့်ပစ်သွားမည်လော။ မစွန့်ပစ်ကြပါ။ ထိုသဘောအတိုင်း ငါယူဆသည်။ ”

မညားနွဲ့သည် ထိုသို့ မိန့်တော်မူ၍လူ(၂၀)၏ သွေးများ ကိုလည်း ဆေးကြောသုတ်သင်ခြင်း မပြုလုပ်စေရပေ။ သွေးများကို မြင်ကြသူတို့ ကြောက်ရွံ့စေလိုသောကြောင့်ဟု အကြောင်းပြ၏။ မြို့ပြကျေးမြောင်း မကောင်းသမျှကိုလည်း ပြုပြင်စေ၏။

ထိုသို့ခုံတွင်နေခိုက် သူကောင်းသား(၅)ယောက်သည် မညားနွဲ့ထံသို့ ခိုလှုံလာကြ၏။

“မင်းတို့(၅)ယောက် ငါထံသို့လှုံလာကြသည်။ မင်းတို့ အချင်းချင်း တညီတညွတ်တည်း ရှိကြ၏လော။ ငါနှင့်လည်း တစိတ်တဝမ်းတည်း ရှိကြမည်လော”

“ကျွန်ုပ်တို့သည် နွားတစ်ကောင်ကိုသတ်၍ သွေးကို သစ္စာရေအမှတ်ပြုကာ သစ္စာဆိုခဲ့ကြပြီးဖြစ်ပါသည်။ အားလုံး တညီတညွတ်တည်း ရှိကြပါသည်။ အရှင်သား၏သစ္စာတော်ကို ဦးလည်မသုန် ထမ်းရွက်ပါမည်။”

မညားနွဲ့၏အမေးကို မင်းရန်ကဖြေ၏။

၎င်းတို့ ငါးယောက်အမည်များမှာ(၁)မင်းရန် (၂)မင်းက ဒေဝဓိ (၃)မဟာ (၄)ပန်ပဲဏ (၅)မပျဉ်တို့ ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်း သစ္စာရေသောက်ခဲ့သောရွာကို မင်းရန်ဒဏ္ဍာဏာဟု တွင်၏။ မြန်မာပြန်သော် မင်းရန်ဒဏ္ဍာဏာဟု ယခုတိုင်တွင်၏။ ၎င်းသူကောင်း သား(၅)ယောက်ကို ဆုပေးတော်မူ၏။

“မင်းတို့ ပဲခူးမြို့သို့ သွားရမည်။ ငါ့ကျွန်ရင်းတို့ကို ပဲခူး သို့စေလွှတ်ပါက မဟာဒေဝီတို့ သိသွားလိမ့်မည်။ မင်းတို့ သွားခြင်း ဖြင့် သူတို့ငါလူမှန်း မင်းတို့ကိုမသိနိုင်။ ထို့ကြောင့် မင်းတို့သွား

ရမည်။ သူတို့၏အကြံအစည်၊ လုပ်ကိုင်စီစဉ်နေပုံ၊ စကားစမည် ဟူသရွေ့ကိုမှတ်ပြီး ငါသိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။”

မညားနွဲ့သည် သူကောင်းသား ၅ယောက်ကို အမိန့်ချမှတ် ပြီးနောက် အိမ်တော်အတွင်းသို့ဝင်ပြီးလျှင် မင်းကံစီကိုခေါ်၍ တိုင်ပင်ပြန်၏။

“ယခုအချိန်တွင် ငါ့နောင်တော်ဒလမြို့စား မညီဝံဂေါင် ထံသို့ စာပို့ရသော် သင့်မည်လော။”

“သင့်လှပါသည်”

မင်းကံစီ၏ အကြံပေးချက်အတိုင်း မသင်ကိုခေါ်၍စာစီ ခိုင်း၏။ မင်းကံစီကပြည့်စွက်ပြင်ဆင်ခြင်းပြု၏။ ၎င်းစာမှာအောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်၏။

“ညီတော်ဗညားနွဲ့ကြားသိစေပါသည် နောင်တော်ဒလ မင်း။ ပဲခူးတွင် ကျွန်ုပ်နေရသည်မှာ ဆင်းရဲပင်ပန်းလှပါသည်။ ကျေးဇူးရှင်အမိုးတော် မဟာဒေဝီနှင့် သမိန်မရွှေတို့သည် တစ်စိတ် တစ်ဝမ်းတည်း ညီညီညွတ်ညွတ်ရှိနေကြပါသည်။ ခမည်းတော် ဆင်ဖြူရှင်သည် အလွန်မကျန်းမမာဖြစ်နေပါသည်။ ခမည်းတော် နတ်ရွာလားသော် ကျွန်ုပ်နှင့်ဗောဓိပိုင်းကိုသတ်၍ သမိန်မရွှေကို ထီးနန်းအပ်နှင်းမည် ဟုမဟာဒေဝီကြံရွယ်ထားပါသည်။ တစ်ကြိမ် ကချောင်းဖျားမှာ သင်္ကြန်ပွဲတော်ကျင်းပပါသည်။ သင်္ကြန်ထမင်း စားကြသောအခါ သမိန်မရွှေသည် သရက်သီးကိုစားပြီးနောက် သရက်စေ့နှင့် မဟာဒေဝီကိုပစ်သည်။ နောင်တော်ဒလမင်း မြင် သောကြောင့် ကျွန်ုပ်ကိုပင်ပြောခဲ့ပါသေးသည်။ တစ်ခါကလည်း မိုးဒလသည်တွင် ညောင်ရေသွန်းပွဲ ကျင်းပပါသည်။ ထိုပွဲတွင်

ကွမ်းယာတွင် ကွမ်းသီးစိမ်းအသားများကို ဖယ်၍ ထုံးချည်းသက် သက်ဖြင့် ခြင်္သေ့ခံသော ရွှေကွမ်းခွက်တွင်ထည့်ပြီး မဟာဒေဝီက သမိန်မဂ္ဂကိုပေးသည်။

သမိန်မဂ္ဂကွမ်းစား၍ ထုံးပေါက်သည်ကို မဟာဒေဝီကြည့် ပြီးပြုံးနေသည်။ ဤအဖြစ်ပျက်ကို နှမတော်ဒလမည်သီရိလည်း မြင်သည်။ ဒလမည်ဒေါလည်းမြင်သည်။ နောင်တော်လည်းမြင် သည်။ ကျွန်ုပ်လည်းမြင်သည်။ ငါတို့ညီနောင်ရှေ့တွင် ရှိကြပါ လျက် ငါတို့ကိုမညာတာ မထောက်ထားပါ။ အရှက်မဲ့ကြလွန်းပါ သည်။ ယောက္ခမနှင့်သားမက် ဤကဲ့သို့ပြုသင့်ပါသလော။ ကျွန်ုပ် သည် အသက်မှချမ်းသာရာရပါစေတော့ ဟူသောသဘောဖြင့် ဒဂုံသို့ လာခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အသက်မသေသေးပါက ချစ်စွာ သောနောင်တော်ကို ဖူးတွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ် ဒဂုံသို့ထွက်လာ ခြင်းအကြောင်းကို နောင်တော်အားကြားသိစေလို၍ ယခုလိုစာ ရေးလိုက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည် နောင်တော်ဘုရား။ ”

အထက်ပါစာနှင့်အတူ ပေးဖွယ်ကမ်းဖွယ်ပဏ္ဏာ လက် ဆောင်များကို ဒလမင်း မညီဝံ့ဝေါင် ထံသို့ပို့လိုက်၏။

မညီဝံ့ဝေါင် မညားဦးစာကိုရသော် လက်ရုံးတန်း၍ဝမ်း မြောက်ဝမ်းသာ ပြန်ကြားလိုက်၏။

“ဗညားနွဲ့သည် မင်းဧကရာဇ်သားတော် ပီလှပါပေသည်။ ညီတော်နှင့်ငါသည် သွေးကိုသစ္စာရေပြု၍ သောက်ခဲ့သည်မှာ ခုနစ်ကြိမ်ရှိခဲ့ပါပြီ။ လောက်ဖျားနှင့်အရိုးတော်မဟာဒေဝီ တို့သည် တစိတ်တဝမ်းတည်း ရှိကြသည်။ အရိုးတော်ကလောက်ဖျားကို ခေါ်၍ တိုင်ပင်ခဲ့သည်။ မြို့ပြတို့ကိုလည်းပြုပြင်နေကြသည်။

အမတ်ကြီးဇိမ်မြဲမူကား ဗညားနွဲ့နှင့်တညီတညွတ်တည်း ရှိသည်ကို ငါသိပါသည် ”

မညားဦးစေလွှတ်လိုက်သူသည် မညီဝံ့ဝေါင်၏ စကားကို မှတ်၍ပြန်လာပြီး မညားဦးအား ပြန်လည်လျှောက်ထား၏။ မညားဦး က မင်းကံစီအားအလုံးစုံ ပြန်ပြောပြ၏။

“ကျွန်ုပ်တို့သခင် အလိုဆန္ဒပြည့်ဝပေပြီ။ ကြောင့်ကြတော် မူရမည်အကြောင်းမရှိတော့ပြီ” ဟု မင်းကံစီက လျှောက်၏။

မညားဦးနှင့် မင်းကံစီတို့သည် ဝမ်းသာပီတိဖြစ်လျက် မြို့ ကိုလှည့်ပတ်ကြည့်၏။ မခိုင်သောပြု၊ လက်ရန်းတို့ကိုပြင်စေ၏။

“မဟာဒေဝီ၏ခြံ၊ အထိန်းတော် မိုးအလော၏ခြံတို့ တွင်ရှိသော ဟင်းရွက်တစ်ညွန့်၊ ချဉ်ပေါင်တစ်ရိုးမျှ မချိုးမဖျက် စေရ” ဤသို့မညားဦး အမိန့်ထုတ်တော်မူ၏။

ထို့နောက် မညားဦး၊ မပိုင်ဆရာ၊ မင်းကံစီ တို့သည်လှည့် ပတ်ကြည့်ကြပြန်၏။ ကျစ်ဆုတ်ဘုရားသို့ရောက်သော် မပိုင်ဆရာ မင်းကံစီတို့ကို မညားဦးတိုင်ပင်၏။

“အဟယ်နေရာတွင် တိုင်ပင်ပွဲရုံး တဲဆောက်ရသော် သင့်မည်နည်း ”

“ပါရမီဘုရားနှင့် အသုတ်ဘုရားအကြားတွင် ဆောက် သင့်ပါသည်။ အသုတ်ဘုရားဟူသည်ကား သောကြာနံ၊ အရှင်သား သည်လည်း သောကြာသား၊ အသုတ်ဘုရားတွင် ကြိတ်နန်းရသည်။ ပါရမီဘုရားဟူသည်ကား ပါရမီပြည့်စုံစွမ်းနိုင်သည်။ ၎င်းဘုရား နှစ်ဆူကြားတွင် တိုင်ပင်ပွဲရုံး ဆောက်ပါက အလိုပြည့်ပါလိမ့်မည်”

မပိုင်ဘဲကုန်မင်းကံစီ အကြံပေးသည့်အတိုင်းဆောက်
ဝေ၏။ တိုင်ပင်ပွဲရုံးဆောက်ရန် မဗ္ဗေကလည်ကို ဝန်မင်းခန့်ပြီး
မဗ္ဗေကလည်နှင့်တိုင်ပင်၍ဆောက်၏။ မဗ္ဗေကလည်ကိုလည်း သမိန်မရှိ
ဟူသော အမည်ကိုပေးတော်မူ၏။

မညားနွဲ့သည် အခြားအမှုထမ်းများကို နေရာချထား၍
မညားနွဲ့ထံ အဝင်အထွက်ကို စစ်ဆေးရန်တာဝန်ကို ဟောကနဲအား
ချထား၏။ ကျေးရွာကင်းများကို တာဝန်ယူရသူမှာ မင်းရဲဒေါ်တ
သောက်တို့ ငါးယောက်ဖြစ်၏။

ဆင်ကပုလောက်ကလည်း သူဆင်များ၏ အခြေအနေကို
တင်ပြလာ၏။

“ကျွန်ုပ်တို့ဆင်များသည် မြို့တွင်းမှာပင် အစာကျွေး၍
မွေးထားသောကြောင့် အားအင်တိုးခြင်းမရှိနိုင်ပါ။ မြောက်ခွင်
တောတွင်လွတ်ထားပြီး မွေးမြူပါက အားအင်တိုးပါလိမ့်မည်။”

“ဤသို့ တောမှာလွတ်ပြီးမွေးခဲ့လျှင် ငါစီးတော်မူသော
ဆင်သည် ဝှေ့မည်လော။”

“မှန်လှပါအရှင်၊ အရှင်ဆင်တော်သည် ခြောက်တောင်
ရှိသော၊ မုန်ယိုနေသော ဆင်ကြီးကိုပင် ဝှေ့ပါလိမ့်မည်။”

မညားနွဲ့သည်ပုလောက်၏ စကားကိုကြားရသော်
အလွန်အားတက်ကာ ဝမ်းမြောက်ပီတိ ဖြစ်တော်မူ၏။

မဗ္ဗေကလည်ဦးစီး၍ ဆောက်သောတိုင်ပင်ပွဲရုံး အဆောက်
အအုံသည်လည်း ပြီးစီးသွားပေပြီ။ မညားနွဲ့သည်တိုင်ပင်ပွဲရုံးသို့

ပထမဆုံး စတက်သောနေ့၌သုခမိန်ဘိကချန်က တနင်္လာနံပန်းခုနစ်
ပွင့်ကိုဆက်သည်။ မင်းကံစီ မြင်လျှင်ပြီး၏။

“အဘယ်သို့သော အလားအလာကိုမြင်၍ ပြီးပါသလဲ
အစ်ကို။”

ကျွန်ုပ်တို့သခင်အရှင်သားသည် ယနေ့တိုင်ပင်ပွဲရုံးသို့
တက်သည်။ သုခမိန် ဘိကချန်က အရှင်အားတနင်္လာနံ ပန်းခုနစ်
ပွင့်ကိုဆက်သည်။ သုခမိန်သည် ခပ်သိမ်းသောသူတို့အား တရား
ဟောသောသူဖြစ်သည်။ နိမိတ်ကောက်သော် ပဲခူးကိုတရားသဖြင့်
ရတော်မူမည်ဟု ယူဆ၍ ကျွန်ုပ်ပြုံးရပါသည်။

“အုတ်ကိုမြင်သည်မှာ အဓိပ္ပါယ်မှန်လှ၏။”

မညားနွဲ့သည် မင်းကံစီနှင့်စကားပြောပြီးနောက် မသံဃေကို
လှည့်ကြည့်လိုက်၏။ မသံဃေကို ရယ်စရာပြောလိုက်၏။

“မသံဃေ မင်းတော့ရွှေနှစ်ပိဿာ ဆုံးရှာပြီထင်၏။”

“အကျွန်ုပ်ရွှေနှစ်ပိဿာနှင့်ရင်း၍ ဝန်မြို့ကိုစားမည်ကြိ
ရွယ်ပါသည်။ ဝန်မြို့မှာနေပြီး၊ မုတ္တမမြို့ကိုပါ စားလိုပါသေးသည်။”

“ဟံသာဝတီကို အလိုတော်ပြည့်လျှင် မင်း ဝန်မြို့ကိုစားရ
ပါစေမည်။ မုတ္တမမြို့ပါ ငါ့လက်အောက်ရောက်ခဲ့လျှင် မုတ္တမမြို့
ကိုပါ မင်း စားရပါစေမည်။”

“ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်သောအရှင်စကားကို မြဲမြမှတ်ထား
ပါသည်။ မင်းဧကရာဇ်တို့၏ စကားသည် ဧကဝစနာ၊ တစ်ခွန်း
တည်းသောစကားသာ၊ ဓမ္မဝစနာ နှစ်မျိုးမဖြစ်ပါ။ အရှင်ဘုရား
မိန့်တော်မူသော တစ်ခွန်းတည်းသောစကားကို အကျွန်ုပ်၏ ဦး
ထိပ်မှာ အမြဲရွက်ထားပါပြီဘုရား။”

မသံကေသည် ပြောပြောဆိုဆိုထကတော့၏။ ဤသို့ကရင်းခုန်ရင်း “ဝန်မြို့ကိုပေးလျှင် ဝန်မြို့ကိုစားမည်။ မုတ္တမမြို့ကိုထပ်ပေးလျှင် ဝန်မြို့မှာနေပြီး မုတ္တမမြို့မှ အခွန်အကောက်များကိုနှစ်ပုံထပ်စားအုံးမည်။ အမှူးအမတ်များ မှတ်ထားကြပါကုန်” ဟုမှူးမတ်များကို သက်သေတည်လိုက်သေး၏။

မသံကေနှင့်မဟားနွဲ့တို့သည် ငယ်သူငယ်ချင်းများသဖွယ် ကြည်စယ် ကြည်နူးနေကြတော့၏။

မဟားနွဲ့သည် အစစစိတ်ချရအောင် စီစဉ်စေပြန်၏။ ညဘက်တွင်လည်း မြို့ကိုထွက်ကြည့်တော်မူ၏။ အမှုထမ်းများကို ပြလက်ရန်းပေါ်တွင် သတိမပြတ်စောင့်ကြပ် ကြရန် ညတိုင်းပြစောင့်များကို လိုက်၍ စစ်ဆေးသူကစစ်ဆေးရန် အမိန့်ထုတ်တော်မူ၏။ ဒဂုံရောက်မှ ခိုင်လုံသောလူ(၅၀၀)ကိုလည်း “မင်းတို့အနိုင်အထက်လူယက်စားသောက်ခြင်း မပြုကြနှင့်။ မဟာဒေဝီတိုက်ကိုသွားပြီးပုဆိုးအဝတ်အထည်(၅၀၀)ကိုယူကြ၊ ၎င်းတို့ကိုဝတ်ကြ။ မသံကေဆက်သည့် ရွှေနစ်ပိဿာလည်းရှိသည်။ ၎င်းရွှေတို့ကို ထုခွဲပြီး သုံးစွန့်ကြ” ဟုဆုအဖြစ်ပေးတော်မူ၏။ မဟာန်ကိုလည်းငရုဏ်း စောင့်စေ၏။

နံနက်မိုးသောက်လျှင် မဟားနွဲ့သည် ရွှေတိဂုံဘုရားကုန်းတော်ပေါ်သို့ ဘုရားဝတ်ပြုရန်တက်တော်မူ၏။ ဘုရားစောင်းတန်းတွင်ဈေးရောင်းနေသော အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကိုတွေ့၍ ၎င်းအမျိုးသမီးကို စကားသွားပြော၏။ နံမည်၊ အခြေအနေကိုမေး၏။

“ကျွန်တော်မနာမည်မှာ ငမ္ပပဒိုက်ဖြစ်ပါသည်။ စာရေးလေးမပျို၏ ဇနီးဖြစ်ပါသည်”

ဤသို့ငမ္ပပဒိုက်ကမဟားနွဲ့ကိုဖြေ၏။ မဟားနွဲ့သည်ငမ္ပပဒိုက်ကိုစူးစိုက်ကြည့်၏။ ခေါင်းဆုံးခြေဖျားကြည့်၏။ အသားအရေကိုစိုပြေတင့်တယ်ခြင်း၊ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါပြေပြစ်ချောမောခြင်းတို့ကြောင့် မဟားနွဲ့သည် ငမ္ပပဒိုက်ကို ငေးမောနေမိ၏။

ငမ္ပပဒိုက်သည် အိမ်သို့ရောက်သော် မပျိုကိုပြန်ပြောပြ၏။ မပျိုသည် ကြက်သီးမွေးညှင်းထသွား၏။

“ငါ့မယားကို မေးပုံမြန်းပုံကြည့်ရသည်မှာ အခြေအနေ သိပ်မဟန်၊ ငမ္ပပဒိုက်ကိုကြိုက်နေ၍၊ ဤသို့မေးဟန်တူ၏။ ငါ့မယားကိုသူယူပါက ငါ့ကိုပါ သတ်ပစ်တော့မည်။ ငါသည်မှာ ဆက်နေ၍ မဖြစ်တော့၊ ပြေးမှ”

ဤသို့အကြံပေါ်ကာ ဒဂုံတွင်မနေရဲတော့ဘဲ၊ ပဲခူးသို့ထွက်ပြေးတော့၏။ မဟာဒေဝီကို ဦးခိုက်၏။

“အဗသုန်ငယ်(ဗညားနွဲ့) ပဲခူးကထွက်ပြေးသည်။ ဒဂုံသို့ရောက်နေသည်၊ သူ့ဘယ်လိုပြုကျင့်နေထိုင်နေသနည်း”

“အရှင်တူတော် ဒဂုံရောက်လျှင် အရှင်၏ ကျွန်တော်မျိုး အကြီးအကဲ(၂၀)ကို သတ်ပစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့ပစ္စည်း ရွှေငွေတို့ကိုလည်း သိမ်း၍ သူ့လူ(၃၀)တို့အား ဝေငှပေးပါသည်။ နောက်ထပ်လူ(၅၀၀)ခိုင်လုံလာပြန်ပါသည်။ ၎င်းလူ(၅၀၀)ကို သခင်တိုက်တော်မှ အဝတ်အစားတို့ကိုယူ၍ ပေးပြန်ပါသည်။ မဗ္ဗကဏည်ကိုလည်းဝန်ခန့်၍ မဗ္ဗပဂိုဟူသောအမည်ကိုပေးပါသည်။ မသံကေ

ကလည်း ရွှေနှစ်ပိဿာဆက်၍ ဝန်မြို့ကိုစားလိုသည်ဟုခွင့်ပန်သည်။ ဤမျှမက မုတ္တမမြို့ကိုရပါက မုတ္တမမြို့ကိုပါထပ်စားလိုသည်ဟု ဗညားနွဲ့ကို လျှောက်နေပါသေးသည်။ ကျွန်ုပ်မယားမွေမိတ်ကိုလည်း ယူမည်ဟုကြံပြီး မေးမြန်းနေပါသည်။ ကျွန်ုပ်အသက်သေမည်ကို ကြောက်၍ ခြေတော်ရင်းသို့ ရောက်အောင် ပြေးခဲ့ရပါသည်သခင်”

မပည့်ငယ် စကားကိုကြားလျှင် **မဟာဒေဝီ** သည် ဆင်ဖြူရှင်ထံသို့သွား၍ ငိုပြီးလျှောက်ထား၏။

“ယခု အဗသုန်ငယ်(ဗညားနွဲ့)သည် ကျွန်ုပ်၏လူကောင်း(၂၀)ကိုသတ်လိုက်ပါပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့က ရွှေငွေ ပုဆိုးတို့ကိုလည်း ယူသုံးနေပါသည်။ စာရေး မပြည့်ငယ် ပြေးလာပြီး ပြောသည့်အတွက် သိရပါသည်”

“ငါနေထိုင်မကောင်းသည်ကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး ငါ့ကို မထေမဲ့မြင်ပြုသည်”

ဆင်ဖြူရှင် သည် ဝမ်းနည်းစကားပြောကြား၏။ ထို့နောက် **ဒလပည်ဒေါ**ကို ခေါ်တော်မူ၍ မေး၏။

“အဗသုန်ငယ် (ဗညားနွဲ့)မင်းဖြစ်လျှင် မပည့်ငယ်မယားမွေမိတ်ကို မိဖုရားမြှောက်မည်ဟုပြောနေသည်။ ညည်းစိတ်တွင် မည်သို့ခံစားနေရသနည်း”

“သူ့ကိုယ်သူ ယောက်ျားကောင်းဟု ယူဆနေပါသည်။ မောင်းမတစ်ထောင် ပြည့်အောင်ယူလေမလားမသိပါ။ ကျွန်ုပ်မကား သူ့ကိုသဘောမကျ၍ ဒဂုံသို့ထွက်သွားသောအခါကပင် မလိုက်ဘဲ နေခဲ့ပါသည်”

“ငါနေထိုင် မကောင်းသေး။ ငါ့နှမနှင့်သမိန်မရွာကသာ အပျားအမတ်များကိုခေါ်၍ တိုင်ပင်ပြီး၊ ကောင်းမည်ထင်သလို စီစဉ်ကြစေလိုသည်။”

ဆင်ဖြူရှင်၏ အမိန့်တော်မြတ်အတိုင်းမဟာဒေဝီ

နှင့်သမိန်မရွာ သည် ပျားမတ်များကိုခေါ်၍ တိုင်ပင်၏။

ပျားမတ်အားလုံးက “အမတ်ကြီး ဇိမ်ပြဿာ ဆင်ဖြူရှင်တိုယ်စားဖြစ်ပါတော့သည်။ ဆင်ဖြူရှင်နှမတော်၏စကား၊ အမတ်ကြီးဇိမ်ပြဿာစကားတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ပျားမတ်များ မလွန်ကြပါ။ တသွေမတိမ်းလိုက်နာကြပါမည်။”

ဤသို့ ပျားမတ်များက **မဟာဒေဝီ** ကိုလျှောက်ထားကြ၏။

မဟာဒေဝီက ဇိမ်ပြေ ကိုကြည့်ကာမေးသည်။

“အမတ်ကြီး ဇိမ်ပြေမည်သို့ လုပ်လျှင် ကောင်းမည်ထင်သနည်း”

“ယခုမိုးကျခဲ့ပြီ၊ လူသူစုရုံးပါက လယ်ချောင်းအလုပ်အတိုင်ပျက်ပေတော့မည်။ ဗညားနွဲ့ကိုလိုက်မတိုက်သင့်သေးဟုယူဆပါသည်။ သူ့ကိုအနုနည်းဖြင့် စည်းရုံးသင့်သည်ထင်ပါသည်။ ပထမဦးစွာ ပညာရှိအမတ်များကို သူ့ထံစေလွှတ်ပြီးခေါ်ယူသင့်ပါသည်။ ရန်သူဖြစ်သောဗညားနွဲ့သည် တစ်ခြားကရန်သူမဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်သခင် ဆင်ဖြူရှင်၏သား အရင်းခေါက်ခေါက်ဖြစ်သည်ဟုသောအချက်ကိုသတိပြုသင့်ပါသည်။ အပြင်းအထန် စစ်မက်ချီတက် တိုက်ခိုက်ပါက ဗညားနွဲ့သည်ကြောက်အားလွန်ပြီး အခြားပြည်ရွာသို့ ထွက်ပြေးသွားနိုင်ပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်တို့နောင်တကြီးစွာ ရကြပါလိမ့်မည်။ တစ်ခေါက် နှစ်ခေါက်ခေါ်

ကြည့်စေလိုပါသည်။ မလာသောအခါကျမှ မိုးလေကင်းစင်သော မိုးစံလေသာ အခါတွင် မြောင်းမြမြို့စား လောက်ဖျား၊ မုတ္တမြို့စား ဖြတ်တစ်တို့ကို ခေါ်၍ ဗညားနွဲ့ကို ဖမ်းယူသင့်ပါသည်။ လောက်ဖျားနှင့်ဖြတ်တစ်တို့က ရေကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်နှင့်သခင် သမက်တော် သမိန်မရူတို့က ဆင် မြင်းအလုံးအရင်းနှင့် ကြည်း ကြောင်းချီတက် တိုက်ခိုက်သင့်ပါသည်။ ဒဂုံမြို့သည် အုတ်မြို့နှင့် ဖြင့်တည်ဆောက်ထားခြင်းမဟုတ်ပါ။ သစ်တပ်ဖြင့်သာတည် ဆောက်ထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကိုခံနိုင်မည်လော”

ဓိပ်ပြာက မှူးမတ်ဗိုလ်ပုံအလယ်တွင် ဤသို့အကွက်ကျကျ လျှောက်ထားလိုက်သည်။ အမတ်ကြီးဓိပ်ပြာသည် **မညားနွဲ့**အား ကိုလိုလားသူဖြစ်သည်။ ဤသို့လျှောက်ထားခြင်းမှာ **မညားနွဲ့**ကြိုက် ဖန်နိုင်အောင် အချိန်ဆွဲနေခြင်းသာဖြစ်သည်။ သို့သော်အားလုံးက မရိပ်မိကြ။

အများအမတ်များကလည်း “ အမတ်ကြီးစကားသည် အလွန်မှန်သည် ” ဟုပြောကြ၏။ **သမိန်မရူ**ကလည်း “ကောင်း သည်”ဟု မှတ်ချက်ချသည်။ ထို့ကြောင့် ရှင်ဘုရင်နှမတော်က လူလွတ်ပြီး ဆုံးမစကားနှင့် ခေါ်ခိုင်းပါဦး ” ဟု အကြံပေးကြသည်။ ဘယ်သူနှင့် သင့်သနည်း ” ဟုကြံကြသည်။ “သမိန်တိဿကုမ္မာ နှင့် သင့်တော်ဆုံး”ဟု **မဟာဒေဝီ**က ပြောသည်။

“ကျွန်ုပ်သည် နန်းစဉ်ကျွန်ဖြစ်သည်။ ရှင်ဘုရင်အထံ တော်နှင့်စပ်ဆိုင်သော အမှုတော်ဖြစ်သည့်အတွက် စေလွှတ်ပေး မှပါကသွားမည် ”ဟု **မဟာဒေဝီ**ကို လျှောက်ထားလိုက်၏။

“အဆိုတော်မဟာဒေဝီ မှာတော်မူလိုက်သည်။ ဆင်ဖြူရှင် သားတော်ဗညားနွဲ့၊ မင်းသည်လယ်ပြင်သား သုံးကျိတ်နှင့် နွား ကျောင်းရှင်သူငယ်(မင်းကံစီ)၏စကားကိုယုံပြီး၊ အရူးကဲ့သို့ပြုမူခဲ့ သည်။ ယခုလည်း မင်းအမည်းတော် ဆင်ဖြူရှင်သက်သာတော် မူပြီ။ မင်းဒဂုံသို့ထွက်ပြေးသွားသည်မှာ မှန်သလားဟု ငါ့ကို မေးတော်မူသည်။ မြို့ပြယုတ်စီးနေသည်ကို ပြုပြင်ရန်နှမတော် လွှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ငါကလိမ်ပြီးလျှောက်ထားရသည်။ တူ တို့အကျိုးလိုလားသည့်အတွက် ယခုလိုပြောခြင်းဖြစ်သည်ဟု ငါစကားကိုယုံတော်မမူ၊ အရှေ့ဘက်သုံးဆယ့်နှစ်မြို့ (မုတ္တမ ၃၂မြို့) သားများနှင့်မြောင်းမြစား လောက်ဖျားတို့ကိုခေါ်၍ တိုက်ခိုင်းမည်၊ ဝဲဘက်သားတို့ကိုလည်း အလုံးအရင်းနှင့် မင်းကိုတိုက်ခိုင်းမည် ဟု မိန့်တော်မူနေသည်။ အမျက်တော်လည်းထွက်လှပါပြီ။ ငါက ကျွန်ုပ်ခေါ်ခိုင်းလိုက်ပါပြီ။ ထွက်မပြေးစေရပါဟု လျှောက်ထား သောအခါကျမှ အမျက်တော်ပြေသွားသည်။ ဟံသာဝတီကိုအုပ်စိုး ဆိုက်သူဟူ၍ မင်းအပြင်အခြားသူရှိသေးသလော။ မင်း၏သား ဗောလောကျန်းတော့လည်းနေမကောင်းပါ။ မင်းဇနီးဒလမည် ဒေါလည်းဖျားနေသည်။ ၄-ရက်၊ ၅-ရက်ရှိနေပြီ။ ထမင်းဟင်း လည်းမစားပါ။ အမြန်ပြန်လာပါမှ သင့်လျော်ပါမည်။ သမိန် တိဿကုမ္မာကို ငါအခေါ်လွှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။”

သမိန်တိဿကုမ္မာသည် ဤစာကိုယူ၍ ဒဂုံသို့သွား၏။ လူ (၁၅)ယောက်ဆင်မတစ်စီးဖြင့်သွားကြ၏။ **မညားနွဲ့**၏လူများစောင့် သောကင်းသို့ရောက်လျှင် ကင်းစောင့်တို့က **မညားနွဲ့**ထံသို့ **သမိန် တိဿကုမ္မာ**ရောက်လာကြောင်း သွားရောက်လျှောက်ထားကြ၏။

“လူသူ ဘယ်ရွေးဘယ်မျှပါလာသနည်း”

“ဆင်မတစ်စီးနှင့်လူ (၁၅) ယောက်သာပါလာပါသည်”

“မြို့တွင်းသို့ခေါ်လာခဲ့စေ”

ကင်းစောင့်တို့သည် ဗညားနွဲ့၏အမိန့်တော်မြတ်ကိုပန်ဆင်၍ ကင်းသို့ပြန်သွားကြ၏။ သမိန်တိဿကုမ္မာကို မြို့တွင်းသို့ပို့ကြ၏။ ပဲခူးသားလူ (၁၅) ယောက်သည်စကားအလွန်များကြသည့်အတွက် “အသံမထွက်စေနှင့် တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်လိုက်ခဲ့ကြဟု ကင်းစောင့်တို့က ပြောဆိုကွပ်ကဲလာ၏။ နံနက်မိုးသောက်သော် ဒဂုံမြို့တွင်းသို့ရောက်လာကြတော့၏။

“မင်းကစီ၊ ပဲခူးကလာသူများကို အဘယ်နေရာတွင် အတွေ့ခံရသော်သင့်တော်မည်နည်း။”

“တိုင်ပင်ပွဲရုံးတွင် အတွေ့ခံပါက သင့်တော်ပါသည်အရှင်”

ဗညားနွဲ့သည် မင်းကံစီနှင့် တိုင်ပင်ပြီးနောက် သမိန်တိဿကုမ္မာတို့ကိုတိုင်ပင်ပွဲရုံးသို့ခေါ်လာစေ၏။ တိုင်ပင်ပွဲရုံးတွင်အတွေ့ခံ၏။

သမိန်တိဿကုမ္မာသည် “အရှင်သခင်အားဦးခိုက်ပါ၏” ဟု နှုတ်ခွန်းဆက်ပြီးလျှင် မဟာဒေဝီပေးလိုက်သော စာကိုဆက်၏။ မင်းသားသည် တစ်ပါးသူကိုအဖတ်မခိုင်းဘဲ စာကိုကိုယ်တိုင်ယူ၍ဖတ်တော်မူသည်။

မယားနှင့်သား နေမကောင်းသည့်အကြောင်း ရေးထားသောစာသားသို့ ရောက်သောအခါ ဗညားနွဲ့မျက်ရည်ဖြိုင်ဖြိုင်ကျလာ၏။

“ငါတို့ ဘုရားအလောင်းသိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်လိုသည့်အတွက် ယသော်ယောမိဖုရားနှင့် သားတော်ရာဟုလာကို ရွှေနန်းတော်တံခါးဝက ရပ်၍သာ ကြည့်တော်မူသည်။ အတွင်းသို့ ဝင်တော်မမူပါ။ ထို့နောက် တဏှိက မြင်းကိုစီး၍ ငဆန်နှင့်အတူ တောထွက်တော်မူသည်။ ဗောဓိပင်ရင်းသို့ ရဟန်းအဖြစ်နှင့်ရောက်တော်မူလျှင် မာရ်စစ်ရောက်လာသည်။ ရှေးကပြုကျင့်ဖြည့်ဆည်းခဲ့သော ပါရမီတော်တို့ကို အောက်မေ့သတိရကာ နေတော်မူသောကြောင့် မာရ်စစ်ပျက်ခဲ့ရသည်။ နောက် ခမည်းတော်သူဌေးဒနမင်းကြီးက တမန်တော်(၉)ခေါက်စေလွှတ်၍ ပင့်သော်လည်းလာတော်မမူ။ ဆယ်ခေါက်မြောက်ဖြစ်သော ကာဠုဒါယိအမတ် သွားရောက်ပင့်မှ ကြွလာတော်မူသည်မဟုတ်လော”

မင်းသားငိုသည်ကိုမြင်သောအခါ သမိန်တိဿကုမ္မာက ဤသို့လျှောက်ထား၏။ သမိန်တိဿကုမ္မာသည် မဟာဒေဝီ ကစေလွှတ်၍လာရသည့် မဟာဒေဝီ၏ တမန်တော် ဖြစ်သော်လည်း မင်းသားဗညားနွဲ့၏ တမန်ဖြစ်နေပေပြီ။ မင်းသား၏အကျိုးကို ရှေ့ရွသော ပုံဝတ္ထုစကားတို့ကို လျှောက်ထား၏။

ဗညားနွဲ့သည် အလွန်အားတက်သွား၏။ ဝမ်းနည်းနေရာမှ ဝမ်းသာပီတိဖြစ်သွား၏။

“သမိန်တိဿကုမ္မာသည် ငါ့ကိုယ်စားဖြစ်မည်ဟု ယူဆပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ အဘယ်သို့သော အလုံးအရင်းအင်အားရှိ၍ ခမည်းတော်ဆင်ဖြူရှင်ကို ပုန်ကန်သောင်းကျန်းဝံ့ပါမည်နည်း။

ကျွန်ုပ်တို့ သေကြောင်းကြံလေသောကြောင့်သာ ကျွန်ုပ် အသက်
လွတ်ရာလွတ်ကြောင်းကြံဆ၍ ဒဂုံသို့လာခဲ့ရပါသည်။ ခမည်း
တော်ဆင်ဖြူရှင်နှင့် ကျေးဇူးရှင်အရီးတော်မဟာဒေဝီတို့ အမျက်
တော်မထားကြပါရန် ကျွန်ုပ်တို့ယ်စား လျှောက်ထားပေးပါ။”

“ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်သည် အရှင်ဗညားနွဲ့အတွက်
အမြတ်သို့ ရောက်တော်မူလျှင် ကျွန်ုပ်ကို မစစောင့်ရှောက်တော်
မူပါ။ ကျွန်ုပ်သည် အိုမင်းပြီဖြစ်သည့်အတွက် သွားပင်ကျိုးနေပါပြီ။
ဝန်မြို့ကကျောက်ကို ကျွန်ုပ်မဝါးနိုင်တော့ပါ။ မုတ္တမမြို့က မြေခဲ
နူးနူးညှဲညှဲလေးကို ဝါးလိုပါသည်။”

သမိန်တိဿကုမ္မာ၏ လျှောက်ထားချက်ကို ဗညားနွဲ့ကြား
သောအခါ **ဗညားနွဲ့သည်မသံဃေကို** လှမ်းကြည့်လိုက်၏။ **မသံဃေ**
ကလည်း မင်းသားကို လှမ်းကြည့်လိုက်၏။ အကြည့်ချင်းဆုံနေကြ
၏။ ထို့နောက် **မသံဃေက** အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်ပြုံးလိုက်၏။

ဗညားနွဲ့သည် သမိန်တိဿကုမ္မာကို လက်ဆောင်အမုဒ
အပြား ပေးလိုက်ရန်စီစဉ်၏။

“ပေးတော်မူသော လက်ဆောင်များကို ကျွန်ုပ်မယူဝံ့ပါ။
မယူသင့်ပါ။ အရှင်သား ခြေတော်ရင်းတွင်လည်း ကြာရှည်မနေ
သင့်ဟု ယူဆပါသည်။ ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ်အား အစောင့်ကင်း
များချထားသော နေရာလွန်ရှံသာ လိုက်ပို့ခိုင်းစေလိုပါသည်။”

သမိန်တိဿကုမ္မာသည်ဗညားနွဲ့ကို တောင်းပန်၏။ **ဗညားနွဲ့**
သုန္နအတိုင်းလိုက်ပို့ပေးစေ၏။ ပဲခူးမြို့သို့ရောက်သော် မင်းသား
မှာလိုက်သည့်အတိုင်း **မဟာဒေဝီကို** လျှောက်၏။

“အခုလျှောက်ထားချက်သည် မှန်ပါ၏လော”

“ဒဂုံမြို့တွင် ဗညားနွဲ့စီစဉ်နေထိုင်ပုံကို မြင်ခဲ့ရပါသည်။
ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့ ရှိပါသည်။ ပုန်ကန်ခြားနားမည့် ဟန်ပန်ကို
မတွေ့ခဲ့ရပါ။ မင်းအမှုထမ်းများနှင့် မင်းသား၏အမှုထမ်းများ
ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားကြပါသည်။ သူလူများ ထိခိုက်နစ်နာမည်ကိုသာ
စိုးရိမ်ဟန်ရှိသည် ထင်ပါသည်။ မင်းသားပြောသော စကားသည်
မှန်သည် မှားသည် ကျွန်ုပ်မသိနိုင်ပါ။”

“သားနှင့်မယား နေမကောင်းဖြစ်နေသည်ဟု ငါစာထဲ
တွင် ထည့်ရေးလိုက်သည်။ ဤသည်ကို သူ့ဘယ်လိုပြန်ပြောပါသ
နည်း”

“ပေးတော်မူလိုက်သည့်စာကို မင်းသားကိုယ်တိုင်ပင် ဖတ်
ပါသည်။ မယားနှင့်သားနေမကောင်းဟူသော စကားသို့ရောက်
သောအခါ ဗညားနွဲ့ငိုနေပါသည်။ အလွန်စိတ်ထိခိုက်ပြီး မျက်ရည်
တသွင်သွင်စီးကျနေသည်ကို ကျွန်ုပ်မြင်ရပါသည်။”

မဟာဒေဝီသည်သမိန်တိဿကုမ္မာကို ဆုပေးသနားတော်
မူကာ ပြန်လွှတ်လိုက်၏။

ထိုအခါ ဒဂုံတွင် မင်းသား**ဗညားနွဲ့သည် ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်ကို**ဆင့်
ခေါ်တော်မူ၏။ **မပျံ့မရှိတော့သည့်အတွက်** မယားအဖြစ် သိမ်း
ပိုက်လိုက်၏။

မင်းရဲငဒါ၊ မရပါ၊ မဏာ၊ မပျဉ်၊ မင်းဒေဝစံ၊ ၎င်းတို့(၅)
ယောက်ကို ခေါ်တော်မူပြန်၏။

“ငါ့ကျွန်တော်ရင်းတို့ကို ပဲခူးသို့စေတော်မူသော် ပဲခူးသား

တို့တငါ၏ ကျွန်တော်ရင်းတွေမှန်း သိသွားကြလိမ့်မည်။ မင်းတို့
တို့မူကား ငါ့ကျွန်တော်များအဖြစ် မသိကြကုန်။ ထို့ကြောင့် ပဲခူးမြို့
သို့သွား၍ သတင်းနားထောင်ခဲ့ချေ။ မင်းတို့သွားသည့်အခါမင်းတို့
စောင့်သောကင်းများမှာ မင်းတို့ကိုယ်စား လူစားထားခဲ့ကြစေ၊
လူစားစောင့်သူတိုင်းကိုလည်း သတိမပြတ်ထားရန် မှာထားခဲ့စေ၊
ပဲခူးသို့ရောက်လျှင် မြို့တံခါး(၄)မျက်နှာလုံးမှာ ကလေးသူငယ်
တို့စကားကို မြဲမြဲစွဲစွဲမှတ်သား၍ ပြန်ခဲ့”

မညားနွဲ့သည်မင်းရဲငေါတို့(၅)ယောက်ကို ဆုလာဘ်လည်း
ပေးသနားတော်မူ၏။ မင်းရဲငေါတို့လည်း ဝန်ခံဝတ်ပြုကြ၏။ သစ္စာ
ရေသောက်ကြရ၏။ ထို့နောက် မဲခူးသို့သွားကြ၏။

ပဲခူးသို့ ရောက်ကြလျှင် သူတို့နှင့် ခင်မင်ရာခင်မင်ရာအိမ်
များတွင်တည်းခိုကြ၏။ ညအခါကျမှ မဟာဓုတ်တံခါးနှင့်ပလွယ်
ပေါက်တံခါးသို့ သွား၍နားထောင်ကြ၏။ ကလေးသူငယ်တို့ သိဆို
နေကြ၏။

ငါးယောက်သား လေးမျက်နှာမှာ နားထောင်၍ ကြား
သမျှကို မှတ်သားပြီးပြန်ခဲ့ကြ၏။ မညားနွဲ့ကို အပြည့်အစုံပြန်ပြောပြ
၏။ မညားနွဲ့က မပိုင်ဆာနှင့် မင်းကံစီတို့ကို မေးတော်မူ၏။ မင်းကံစီ
က အဓိပ္ပါယ်ပြန်ပြ၏။

“အစဆုံးကြားရသော သီချင်း၏အဓိပ္ပါယ်မှာ တို့သခင်
သည် ဒဂုံမှာနေတော်မူသည်။ ဒဂုံမြို့မှာနေခြင်းသည်ဘုရင်ဖြစ်ရန်
ဖြစ်သည်။ ထိုသူငယ်တို့ကို နတ်တို့ နှိုးဆော်၍ ယခုလိုသိဆိုရခြင်း
ဖြစ်သည်။” အိုးငယ်ထမင်း၊ ရွှေလင်ပန်းတွင်ထည့်ပေးလျှင်း “ဆို

သောစကားအနက် အိုးငယ်ထမင်းဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သခင်
ဗညားနွဲ့ကို ဆိုလိုသည်။ မွန်ဘာသာထောထောဟူသည် စနေနံ၊
ဟံသာဝတီကိုဆိုလိုသည်။ “အုံးနှင့်ဓမ္မရာ၊ အသင့်ခင်း၊ ခွေးပေါင်
ကျိုးကို မင်းမျိုးခြေဆေး၊ ရွှေပလားနှင့်ရေကိုပေး” ဟူသောစကား
သည် ကျွန်ုပ်တို့ ပဲခူးရောက်လွယ်ရတော့မည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ကျွန်ုပ်
တို့သခင် မင်းသားကို မဟာဒေဝီခွေးကဲ့သို့ ပြုကျင့်သည်ဟုဆိုလို
ပါသည်။ “ အုံးဓမ္မရာ ခင်းနှင့်၍ ခြေကိုရွှေပလားနှင့် ရေထည့်
ဆေး” ဟူသောအဓိပ္ပါယ်သည် “ ခြေတော်ကို စင်စွာဆေး၍တင့်
တယ်စွာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ဟံသာဝတီကို ခံစားတော်မူရ
မည်”ဟု ဆိုလိုပါသည်။

“ ဆံတော်ဓမ္မရှင်၊ သခင်တောင်ထိပ်၊ ရောင်ခြည်ရိပ်” ဆို
သည်မှာ ယခုဆံတော်ရှင်စေတီအပါးတွင် ကျွန်ုပ်သခင် ဗညား
နွဲ့နေခြင်း ” ကိုဆိုလိုပါသည်။

“ဘအရီးချစ်”ဆိုသည် သမိန်မရူအား အရီးတော်ချစ်
သည်ကို ဆိုလိုပါသည်။ မတွဲတွောင်လက်တွင် အမျက်မြင်သည်ဆို
သည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ သခင်လက်ထဲတွင် သမိန်မရူသေမည် ဟုဆိုလို
ပါသည်။ မတွဲတွောင်၏အဓိပ္ပါယ်ကို မြန်မာမှုပြုသော် သောကြာ
ဟုဆိုလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်သခင်သည်လည်း သောကြာသားဖြစ်
သည်။ သောကြာသားလက်တွင် သမိန်မရူသေရမည်ဟု ဆိုလိုပါ
သည်။ မွန်ပြည်၌မင်္ဂလာရှိသော အောင်မျိုးဟူသည်ကား ကျွန်ုပ်တို့
သခင်ပင် ဖြစ်သည်။ ”

တံခါးလေးပေါက်မှ သီချင်းလေးမျိုးကိုမင်းကံစီ အဓိပ္ပါယ်
ကျနအောင်ပြေ၏။

မဟာဦးကျေနပ် နှစ်သက်နေရတော့၏။ ကျွန်တော်မျိုးငါး
ယောက်ကိုဆုလာဘ်ပေးတော်မူ၏။ မြို့ပြ ကျုံးမြောင်းများကိုလည်း
တောင်းအောင် လုပ်ဆောင်တော်မူ၏။ သူရဲကောင်းများကိုလည်း
ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်တော်မူ၏။

ထို့နောက် မဟာဦးထံသို့ ဧကည်ရောက်လာ၏။ မဟာဒေဝီက
ဧကည်ကို ကြာပွင့်တစ်ထောင် ပေးခိုင်းလိုက်၍ လာပို့ရခြင်းဖြစ်၏။
မဟာဦးသည် ကြာပွင့်ကိုဦးထိပ်ထက်တွင်တင်၍ ဆုတောင်းပတ္တနာ
ပြုပြီး လုလင်တစ်ယောက်ကို ရွှေဒဂုံမြတ်စွာဘုရားမှာ သွား၍လှူ
ခိုင်းလိုက်၏။

ရွှေဒဂုံစေတီတော်ရင်ပြင်တွင် သုခမိန်စိတဈာန်တရား
ဟောနေ၏။ စိတဈာန်သည် မဟာဦးကစေလွှတ်လိုက်သော လု
လင်ကိုမြင်လျှင် “သည်ပန်းကို ဗညားနွဲ့ ဘယ်ကရသနည်း”ဟု
မေး၏။ လုလင်က ပဲခူးမြို့ကပို့လာသည် ဟုဖြေ၏။

“ကြာသည် တနင်္လာနံ၊ ပဲခူးမြို့သည်လည်း တနင်္လာနံ၊
ပဲခူးမြို့က လာပို့ခြင်းဖြစ်သည်အတွက် ပဲခူးမြို့ကို အုပ်စိုးလှည့်ပေ
တော့ဟူသော သဘောရသည်။”

သုခမိန်စိတဈာန်၏စကားကို လုလင်မှတ်၍ မဟာဦး
အားပြန်လည်လျှောက်ထား၏။ မဟာဦးဝမ်းသာ၍ ပန်းဆက်လာ
သော ဧကည်ကို ဆုတော်လာဘ်တော် ပေးသနားတော်မူလိုက်၏။

“ငါ့အထိန်းတော် မိုးအလောကိုလည်း ငါ့ဆီလာစေချင်ပါ
သည်” ဟုမှာလိုက်သေး၏။

ဧကည်သည်မဟာဦး မှာစကားကိုမှတ်၍ ပဲခူးသို့ပြန်သွား
လေ၏။ ညဦး၌ မဟာဦးသည် သုခမိန်စိတဈာန်ကိုခေါ်၍မေး၏။

“သုခမိန်နိမိတ်ဖတ်သည်မှာ မှန်ပါသလော”

“ကျွန်ုပ်ဖတ်သော နိမိတ်သည် မှန်ပါလိမ့်မည်။ ပဲခူးမြို့
ရွှေမောစောတွင် မွေတော်ဓာတ်တော်များရှိပါလျက် မပူဇော်၊ ဒဂုံ
မြို့မှာရှိသော ဒဂုံဆံတော်ရှင်သည် တန်ခိုးကြီးသောမွေတော်အစစ်
ဖြစ်သည်ဟု ပူဇော်လာသည်။ ကြာပန်းသည် တနင်္လာနံ၊ ပဲခူးမြို့
သည်လည်းတနင်္လာနံ၊ ထို့ကြောင့်ပဲခူးမြို့ကို နှင်းအပ်လာသည်ဟု
ယူဆပါသည်။ ကြာပန်းကို မွန်ဘာသာဖြင့် မင်္ဂလာဟုခေါ်
သည်။ မြန်မာဘာသာပြန်သော် လွယ်ကူသည့်ပန်းဟု အဓိပ္ပါယ်ရှိ
သည်။ ထို့ကြောင့် မပင်မပန်းဘဲလွယ်လွယ်ကူကူ ပဲခူးမြို့ကိုရတော့
မည်ဟု ကျွန်ုပ်နိမိတ်ဖတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ဖတ်သော
နိမိတ်သည် မှန်ရပေလိမ့်မည်”

သုခမိန်၏ စကားကိုကြားရသောအခါ မဟာဦးဝမ်းသာ
ပြီး စိတဈာန်ကိုအချိန်ဝိသားရှိသော ရွှေဖလားတစ်လုံး၊ ဝိတ်
ကောင်းသုံးအုပ် ပူဇော်ကန်တော့၏။

“ယခုသည်လောက်သာ ယူထားပါဦး။ ကျွန်ုပ်အလိုတော်
ပြည့်လျှင်မြေဆယ်ကြိုး၊ ကြေးခွက်တစ်ရာရသောကျေးရွာကို အပိုင်
စားပေးပါမည်။ ကွမ်းသီးလည်းတစ်နှစ်လျှင် (၁၅)ထုပ်ပေးပါဦး
မည်” ဟုဗညားနွဲ့ မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအချိန်၌ ဒဂုံတွင် မြို့သူမြို့သားတို့ တေးသုံးပုဒ်ကို
သီဆိုကြ၏။

၁။ “အရိုးတော်ဘာ၊ အရိုးတော်ဘာ၊ ခေါ်ဝေါ်လှ၏၊ မွေးဖမလာ၊ ပန်ကြာလှစင်၊ လှေပြည့်တင်၍၊ ဆံရှင်ဓာတ်ကို၊ ရည်မှတ်မွေးဖခင်”

၂။ “အရိုးတော်ဘာ၊ အရိုးတော်ဘာ၊ ခေါ်ပါလှလျက်၊ မွေးဖမပြန်လာ၊ ငါသာယောကျား၊ သားမယားကို၊ ပစ်ထားနတ်တု၊ ကိုလိုပြီ”

၃။ “အရိုးတော်ဘာ၊ အရိုးတော်ဘာ၊ ခေါ်များစွ၊ မွေးဖမတက်လာ၊ လင်းလွန်းပင်ရင်း၊ သားချင်းနှစ်ပါး၊ ကုန်သည်အားကို၊ ဘုရားသခင်၊ ဆံရှင်အပ်သည်”

မညားနွဲ့က မင်းကံစီအား မေး၏။

“သီချင်းအဓိပ္ပါယ်ကား ဘယ်သို့ဆိုလိုပါသနည်း”

“သီချင်း၏အဓိပ္ပါယ်သည် ဖြောင့်စင်းပါ၏။ လင်းလွန်းပင်ရှိသည့် ရှေးက ဇေယျသေဌပြည်ခေါ်သော ဤဒဂုံပြည်တွင် တဖုဿ၊ ဘလ္လိက ကုန်သည်ညီနောင်နှစ်ယောက်က သိဂုံတ္ထရကုန်း တောင်ထိပ်တွင် ဆံတော်ကိုဌာပနာ၏။ မွန်ဘာသာဖြင့် **ဘင်္ဂသောဂ်** ဟုခေါ်သည်။ **ဘင်္ဂသောဂ်**သည် သောကြာနံ၊ ကျွန်ုပ်တို့သခင်သည် လည်း သောကြာသား၊ ထို့ကြောင့် အဓိပ္ပါယ်ဖြောင့်စင်းပါသည်။

ဤသို့ **မင်းကံစီ**နှင့် **မညားနွဲ့**အမေးအဖြေလုပ်သော အချိန်၌ ပဲခူးမြို့တွင် **မဟာဇဒဝိကဒလမည်ဒေါ**ကို ခေါ်၍မေး၏။

“အမဉ္ဇနဇယံ(ဗညားနွဲ့) ဒဂုံပြေးကာနီး၌ စနည်းနာ၍ စနည်းကိုကြားသောအခါကျမှ ပြေးသည်ဟု ငါကြားရသည်၊ မှန်၏လော”

“ကုတော်မောင်သည်လည်း ကျွန်ုပ်ကို မလေးမမြတ်

မချစ်မခင်နေသည်၊ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်မသိပါ”

မဟာဇဒဝိသည်ဒလမည်ဒေါ ကိုမေးမရသောအခါ **ငဒေါကုန်း** ကိုခေါ်၍ မေးပြန်၏။ **ငဒေါကုန်း**က အမှန်အတိုင်းမပြောဘဲနေ၏။ **ငဒေါကုန်း**ကို ကြိုးဖြင့်တုပ်ပြီး ရိုက်နှက်မေးသော အခါကျမှအမှန်အတိုင်းအစစ်ခံ၏။

“စနည်းနာမည်ဟု ဗညားနွဲ့၊ မင်းကံစီ၊ ဗောဓိမ္မိတို့ သုံးယောက်သွားကြပါသည်။ စနည်းနာကြပါသည်။ တံခါး(၆) ပေါက်လုံးကပင် ‘ကောင်းသည်’ ဟုပြောကြသံကြားမိပါသည်။ စကားသွားစကားလာအပြည့်အစုံကို ကျွန်ုပ်မသိပါ။”

“ဘယ်သူ၊ ဘယ်ပညာရှိများ ဗညားနွဲ့ထံ ဝင်ကြသနည်း၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြသနည်း၊ ညှိနှိုင်းကြသနည်း၊ နေ့ရောညပါဝင် ထွက်သူများကို ဆိုလိုပါသည်။”

“ဇရွဲကနုနုလူထွက် တစ်ယောက် အမြဲမပြတ်ဝင်ထွက်နေ ကြပါသည်။”

ငဒေါကုန်း၏ ထွက်ချက်အရ **ဇရွဲကနုနုလူထွက်**ကို ဖမ်းလိုက်၏။ သမိန်မရုတ်တွင် သံခြေကျင်းခတ်ထားလိုက်၏။ **မညားနွဲ့လည်း** နိမိတ်ယူပြီးမှ ပြေးသည်ဟု **မဟာဇဒဝိ**ကြားသော် သုလည်းနိမိတ်ယူရန်စိစဉ်၏။ **ဗျေဇအာဂ်၊ ဗျေဌ၊ ဗျေကစိန်၊ ဗျေဉ္ဇာ**တို့လေးယောက် တို့ခေါ်၍ မြို့တံခါးစေ့အောင် စနည်းနာခိုင်း၏။

“အမဉ္ဇနဇယံပြေးသည်ကို ဖမ်းခိုင်းမည်၊ သူကိုဖမ်းမိနိုင် မမိနိုင်၊ ရမည်မရမည်ကို နတ်တို့ ထင်ရှားအောင်ပြစေသော်” ဟု အဓိဌာန်ပြု၍ စနည်းနာခိုင်းလိုက်၏။

မောတရစ်တံခါး၊ ဒေါက်ကုန်တံခါး မှစ၍ တံခါး(၅)ပေါက် လုံးတွင် နေည်းနာကြ၏။ စနည်းနာ၍မရချေ။ ခြောက်ခုမြောက် တံခါး (ဗုတုန်တံခါး)သို့ရောက်သော် အချိန်အတော်ကြာအောင် စောင့်၍ စနည်းနာရ၏။ အချိန်အတော်ကြာအောင် နေတော့မှ **ရွှေကုန်ကျောင်း**ထွင်နေသည့် ပေါကြောင်ကြောင်ဖြစ်နေသော **ဂလပ်** အမည်ရှိ ရဟန်းတစ်ပါးကရွတ်ဆိုနေ၏။

“ငါ့ကိုတရားမတတ်ဟု လူအများကပြောကြသည်။ ယခု ငါတရားဟောမည်။ ငါတရားကိုနာကြကုန်လော့” ဟု ရွတ်ဆိုနေ ၏။ စနည်းနာသူတို့ သေသေချာချာစိုက်၍ နားထောင်နေ၏။

“ပုတ္တေပုတ္တ၊ ဂါထာပြု၍ ဆိုးစွအဖြစ်၊ အရိုးစစ်၊ အပြစ် ဆိုများ၊ ပြေးခဲ့သွားမှ၊ မယ်ဖွားသမီး၊ အထီးကျန်ရ၊ မုဆိုးမလျှင်၊ ဖြစ်စွတကား။”

“ပုတ္တေပုတ္တ၊ ဂါထာပြု၍ ဆိုးလှအဖြစ်၊ အရိုးစစ်၊ အပြစ် ဆိုများ၊ ပြန်၍သွားမှ၊ တော်ငြားတစ်ဖန်၊ ပြန်၍အရာ၊ ရလေ ရာ၏။”

ဤနှစ်ပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုနေ၏။ စနည်းနာသူလေးယောက်တို့ သည် သူတို့ကြားခဲ့ရသည့်အတိုင်း **မဟာဒေဝီ**အား ပြန်လည်လျှောက် ထားကြ၏။

မဟာဒေဝီသည် စနည်းကိုကြားရသောအခါ စနည်းတ ပေါင် မကောင်းသည့်အတွက် “ရှင်ရူးစကားကို ယူလာကြသည်” ဟုပြောကာ ဒေါသအမျက် ထွက်နေတော့၏။

နံနက်မိုးသောက်သောအခါ **မဟာဒေဝီ**နှင့်**သမိန်မုရ**တို့သည် မတ်များကိုခေါ်၍တိုင်ပင်၏။ **သမိန်မုရ**ကိုလည်းခေါ်၍

တိုင်ပင်၏။

“သမိန်တိဿကုမ္မာကို ဗညားနွဲ့ပြန်လာရန်ခေါ်ခိုင်းခဲ့ သည်။ ဗညားနွဲ့ပြန်မလာ။ ဗောဓိကိုလွှတ်ပြန်သည်တွင်လည်း မိုးအဲလောကိုလွှတ်လိုက်ပါဦးဟု မှာလိုက်ပြန်သည်။ သည်တော့ ဗညားနွဲ့ကို ဆင်မြင်းအလုံးအရင်းနှင့် စစ်ချီတိုက်ရသော် သင့်မည် လော၊ မိုးအဲလောကိုလွှတ်ပြီး စာရေးပေးလိုက်လျှင်သင့်မည်လော စာမပေးဘဲ မိုးအဲလောကိုပင် ပြန်လာဖို့ပြောခိုင်းလိုက်ရလျှင် သင့်မည်လော”

“တစ်ပါးသူကိုစေလွှတ်ခဲ့လျှင်သော်ကား စာပေးလိုက် လျှင် သင့်တော်ပါသည်။ မိုးအဲလောကိုယ်တိုင်သွားခြင်းဖြစ်သည့် အတွက် စာရေးပေးဖို့လိုမည် မထင်ပါ။ တူနှင့် အထိန်းတော်ဖြစ် နေကြသည့်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။”

မဟာဒေဝီကို**သမိန်မုရ**ကမူအကြံပေး၏။ **သမိန်မုရ** ကုမ္မာ၏အကြံပေးသည်အတိုင်း **မိုးအဲလော**ကိုခေါ်၍၊ **ဗညားနွဲ့**ထံသို့ သွားရမည်အကြောင်းပြောပြ၏။ ပြောရမည့်စကားတို့ကိုလည်း မှာတော်မူ၏။ **ဗညားနွဲ့**ကြိုက်တတ်သည့် အဝတ်တန်ဆာများ၊ **ဗညားနွဲ့**စားသောက်လေ့ရှိသည့်မုန့်၊ ယိုတို့ကိုလည်းပေးလိုက်၏။

မိုးအဲလောသည် **ဗညားနွဲ့**ထံသို့သွားရမည်ဖြစ်သည့် အတွက် **ဗညားနွဲ့**၏ ကြင်ယာတော်**ဒလမည်ဒေါ**ထံသို့ဝင်၍ နှုတ်ဆက်၏။

“ယခုသခင်၏ မောင်တော်ထံသို့ ကျွန်ုပ်သွားရမည်။ အဘယ်လက်ဆောင်ပစ္စည်းများကို ပေးတော်မူလိုက်ပါဦးမည် နည်း”

“ ဗညားနွဲ့သည် ကျွန်ုပ်၏ယောက်ျားဖြစ်သည်။ သူကပင် ကျွန်ုပ်ထံသို့ မည်သည့်ပစ္စည်းမျှမပေးလိုက်ပါ။ ကျွန်ုပ်သည်သူ မိန်းမဖြစ်ပါသည်။ သူ့ကြောင့်ကျွန်ုပ်စိတ်မချမ်းသာ ဖြစ်နေရသေး သည်။ ထို့ကြောင့် သူထံသို့မည်သည့် လက်ဆောင်မျှပေးရန် အကြောင်းမရှိပါ။ သို့သော် တစ်ခုတော့ ပေးလိုက်ချင်ပါသည်။ အမယ် သည်ပစ္စည်းများကို ယူသွားပေးပါ။ ”

ဒလမည်ဒေါ ပေးလိုက်သောပစ္စည်းများမှာ သုံးခုဖြစ်၏။ တောင်တစ်လုံး၊ ဆီထည့်သည့်စဉ်အိုးငယ်တစ်လုံး၊ ချိန်ခွင်တစ်စင်း တို့သာဖြစ်၏။

မိုးအဲလောသည်ပဲခူးမှဒဂုံသို့ လေ့ဖြင့်စုန်ဆင်းသွား၏။ **ဗညားနွဲ့**ပိုင်နက်သို့ရောက်သော် ကင်းသမားတို့က **မိုးအဲလော**ကို “မစုန်ရ”ဟုတားမြစ်၏။ ထို့နောက် **ဗညားနွဲ့**ထံသို့ ခြေမြန်လွှတ်၍ သွားရောက်သတင်းပို့၏။

ဗညားနွဲ့က “ အမယ်ကိုအလျင်အမြန်လာပါစေ ” ဟု အမိန့်ပေးလိုက်သည်။ ကင်းသမားတို့ ပြန်သွားကြပြီး **မိုးအဲလော**ကို **ဗညားနွဲ့**ထံသို့ ခေါ်လာကြ၏။ **မိုးအဲလော** **ဗညားနွဲ့**ထံသို့ ရောက်သော် မှဲ့၊ ပဲယို၊ ပုဆိုးတို့ကို **မဟာဒေဝီ**က လက်ဆောင်ပါးလိုက်ပါသည်ဟု ပြော၍ **ဗညားနွဲ့**ထံသို့ ဦးစွာပို့ရ၏။

ထို့နောက် **မိုးအဲလော**ကိုသူအနီးသို့ခေါ်၍နေစေ၏။ **မိုးအဲလော**က တောင်း၊ စဉ်အိုး၊ ချိန်ခွင်တို့ကို မင်းသားအားပေး၏။ “ ဤပစ္စည်း(၃)ခုသည် နှမတော်ဒလမည်ဒေါကပေး

လိုက်သော ပစ္စည်းများဖြစ်ပါသည်။ ”

နောက်၊ စဉ်အိုး၊ ချိန်ခွင်တို့ကို ကြည့်ကာ ဗညားနွဲ့သည် လက်ခုပ်လက်ဝါးတီး၍ ရယ်တော်မူ၏။

“ ကဲ တစ်ယောက်လာစမ်း၊ သည်ပစ္စည်းသုံးခုသည် (အိမ်နိတ်ငယ်)မွေမနိတ်အတွက် လက်ဆောင်ဖြစ်ရမည်ကွ၊ မွေမ နိတ်ကိုသွားပေးလိုက်ကြ။ ဒလမည်ဒေါက ပေးလိုက်သည်ဟုပြော လိုက်ဦး။ ”

အမှုထမ်းတစ်ယောက်သည် ပစ္စည်းသုံးခုကို **ဗုဒ္ဓမုနိ** ထံသို့ သွားပေး၏။ **ဗုဒ္ဓမုနိ**သည်ချက်ချင်း ရှေ့တော်သို့ထွက်လိုက် လာ၏။

“ ကျွန်ုပ်သည် အမှန်ပင်ဈေးသည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သခင်ဒလမည်ဒေါ လျှောင်ပြောင်ခြင်းဖြုတ်တော်မူပေသည်။ ကျွန်ုပ် ရှက်ရမည်လော ”

ဗုဒ္ဓမုနိကိုကိစ္စကိုဖြတ်၍ **မိုးအဲလော**လာရင်းကိစ္စကိုဆက်ကြ ပြန်၏။

“ ကျွန်ုပ်ကို အရှင်သားအမိတော်က စေလွှတ်သည့်အတွက် ထွက်လာခဲ့ရပါသည်အရှင်သား၊ အမိတော်က လျှောက်ထားခိုင်း လိုက်ပါသည်။ အရှင်ခမည်းတော်လည်း အမတ်စက္ကဝါဒီယကုသ ပေးသည့်အတွက် ကျန်းမာတော်မူပြီ၊ မင်းလည်းပျိုငယ်လှပါသေး သည်။ နွားကျောင်းသား ပလာသားရှင်သူငယ်၏စကား၊ လယ်ပြင် သာကျွန်တော်မျိုး(၃၀)၏ စကားတို့နားယောင်ကာ ပုဆိုးတစ် ထည်ကိုဝတ်၍ ပုဆိုးတစ်ထည်ကိုပုခုံးပေါ်တင်ပြီး အမူးကဲ့သို့ မင်း ပြုမူနေထိုင်ခဲ့သည်။ ငါကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခဲ့သောကြောင့် အခု

လို ကြီးပြင်းလာခဲ့ရသည်။ ကြီးပြင်းလာသောအခါ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသောအဖြစ်ကို ငါ့ရှင်လိုပါသည်။ ဟံသာဝတီကို အုပ်စိုးထိုက်သောသူ မင်းအပြင်ရှိသေးသလော၊ ဆင်ဖြူရှင်အမျက်တော်မရှိခင် အလျင်အမြန်လာခဲ့စေချင်သည်။ မင်းပြုမူခဲ့သည့်အမှုအကျင့်တို့ကို ငါတာဝန်ယူသည်ဟု အရိုးတော်က မှာတော်မူလိုက်ပါသည်အရှင်။”

“အမယ်ကို လာခဲ့စေချင်ပါသည်ဟု ကျွန်ုပ်မှာလိုက်ပါသည်။ ပဲခူးသို့ ပြန်လိုက်သင့်မလိုက်သင့်ကို အမယ်လာသောအခါ ကျမှ သိရကြားရမည်ယူဆသည့်အတွက် အမယ်ကိုမှာလိုက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အခြေအနေမှန်ကို သိရကြားရအောင် ကျွန်ုပ်မှာလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်ငယ်ငယ်ကလေးက အမေရင်းနို့ကိုစွန့်ပြီး အမယ်နို့ကိုစို့၍ ကြီးခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်ုပ်ဒုက္ခရောက်မည်ကို အမယ်မြင်လျှင်အမယ်ရှုစိမ့်ပါမည်လော။”

ထိုအခါ မိုးအဲလောသည် မင်းသားမျက်နှာကို စိမ်းစိမ်းကြည့်လိုက်၏။ ထို့နောက် ဘေးတစ်ဘက်တစ်ချက်ကို ပျိုးပျိုးပြာပြာကြည့်လိုက်ပြန်၏။

မည်းနွဲ့ကလည်း လူပါး။ ခိုပ်မိလိုက်၏။ မိုးအဲလောအမူအရာကို အကဲခတ်လိုက်၏။ ကြည့်ဟန်မကောင်း။

“အမယ် ကျွန်ုပ်ဒဂုံမြို့သို့ ထွက်လာခြင်းကို ပုန်ကန်ခြင်းနားသည်ဟု ပြောနေကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ ဝတ်စရာပုဆိုးပင်မရှိပါ။ စားစရာထမင်းပုဂံလေးမျှမရှိပါ။ အမယ်ကိုပြပါမည်။ အထဲသို့ ဝင်ကြည့်တော်မူပါ”ဟုပြောကာ ရွှေကဝင်သွားလေ၏။ မိုးအဲလောလည်းနောက်က လိုက်သွား၏။ အိမ်အတွင်းသို့ ရောက်သော်

မိုးအဲလော နားနားသို့ကပ်၍—

“စောစောက အမယ် ပျိုးပျိုးပြာပြာဘေး တစ်ဘက်တစ်ချက်ကိုကြည့်သည်။ နောက်ဘာမျှမပြောဘဲနေသည်။ အဘယ့်ကြောင့် စကားပြောမည်လုပ်ပြီးမှ မပြောဘဲနေပါသနည်း။ ဘေးလူများကြားသွားမှာစိုး၍ မပြောဘဲ နေခြင်းလော၊ ယခုနှစ်ကိုယ်ကြားပြောစေလိုပါသည်အမယ်။”

“အရှင်သား၊ အရိုးတော်က ငဒေါကုန်းကိုခေါ်မေးသည်။ ဗညားနွဲ့ စနည်းနာပြီးမှ ပြေးသည်ဟုပြောကြသည်။ နင်သိရပေမည်၊ အမှန်အတိုင်းပြောပြ ဟုစစ်သည်။ ငဒေါကုန်းက ကျွန်ုပ်မသိဟုပြောသည်။ ငဒေါကုန်းကိုရိုက်နှက်ပြီးမေးသည်။ ထိုအခါကျမှငဒေါကုန်းကဗညားနွဲ့၊ မင်းကံစီ၊ ဗောဓိပုဏ္ဏားတို့သုံးယောက် တံခါး(၆)ပေါက်လုံးစေ့အောင် စနည်းနာရသည်။ (၆)ပေါက်လုံးကကောင်းသည်ဟုစနည်းရသည်။ ဇရွှေကနုနုလူထွက်လည်း ဗညားနွဲ့ထံမပြတ်ဝင်ထွက်နေသည်ဟု အစစ်ခံသည့်အတွက် ဇရွှေကနုနုကို မဟာဒေဝီက သမိန်မရွှေထံမှာအပ်ပြီး သံခြေချင်းနှင့်ချုပ်ထားသည်။ မေ့အောက်၊ မေ့ရွှေ၊ မေ့ကတိန်၊ မေ့ပျဉ်တို့ (၄)ယောက်ကို စနည်းနာခိုင်းသည်။ ဟလဝီရှင်ရွေးစကားကို ကြားရသည့်အတိုင်း မဟာဒေဝီအားပြန်ပြောပြကြသည်။ ရှင်ရွေးစကားကို ယူလာကြသည်ဟု အပြစ်တင်တော်မူသည်။”

ထို့ပြင် ပဲခူးမြို့ကသတင်းစုံ အကြောင်းအရာအစုံအလင်တို့ကိုတစ်စမကျန် မင်းသားအား မိုးအဲလောပြောပြ၏။

“ရွှေတိဂုံစေတီတော်မြတ်ကို ရှိခိုးပြီးမှ ရွှေမော်စောဘုရားကုန်းတော်ပေါ်သို့ ပြန်တက်သင့်သေးသလော။ ကျွန်ုပ်ပဲခူးသို့ ပြန်

သင့်ပါသလော အမယ်စိတ်တွင်ထင်သည့်အတိုင်း ပြောပြပါ။”

“ ကျွန်ုပ်ငယ်စဉ်ကမွေးကျွေးခဲ့၍ ကြီးပြင်းလာခဲ့သော အရှင်သားကို အသက်ရှင်လျက်ပင်ရှိနေသည်ကို မြင်ချင်ပါသည်။ အရှင်သားကိုသူတို့က သေကြောင်းကြံစည်နေကြသည်။ ပဲခူးသို့ ပြန်လာ၍ သင့်မည်လော။ ပြန်မလာပါနှင့်။ ယခုအရှင်အရိုးတော်သည် စီရင်ဖွယ်တို့ကို စီရင်နေပါသည်။ ထီးဖြူလုပ်သည်။ မကိုဋ်လုပ်သည်၊ ပုလဲသင်တိုင်းလုပ်သည်။ သမိန်မရွှေကို ထီးနန်းပေးမည် ဟု စီရင်နေပါသည်။ ခမည်းတော်ဆင်ဖြူရှင်လည်း အသည်းအသန်ဖြစ်နေသည်။ မုတ္တမသို့လည်း စစ်ကူတောင်းထားသည့် အတွက် ဗြိတိတဗကိုယ်စား ဗိုက်ကမြင်လာမည်ဟု သိရသည်။ မြောင်းမြစား လောက်ဖျားကိုလည်း စစ်ကူတောင်းထားသည်။ ပဲခူးမြို့တွင်ရှိသမျှ အမှူးအမတ်နှင့် မုတ္တမအင်အား၊ မြောင်းမြအင်အားတို့ပေါင်း၍ လုပ်ကြံမည်ဟုစီစဉ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် အရှင်သားက ဗိုက်ကမြင်နှင့်လောက်ဖျားထံသို့ ပဏ္ဏာလက်ဆောင်များပေးပြီး အရှင်သားနှင့်သင့်မြတ်မှုရနေအောင် စီစဉ်ထားသင့်သည်။ အမတ်ကြီးဇိမ်ခြံမူကား အရှင်သားသို့ပါပြီးဖြစ်သည်ကို ကျွန်ုပ်သိထားပြီးဖြစ်သည်။ သည်သုံးယောက်ကို အရှင်သားပိုင်ထားလျှင် ပဲခူးမြို့သည် အရှင်သားမြို့ဖြစ်လာတော့မည်။ ကျွန်ုပ်ယခုလို လျှောက်ထားသည်ကို သူတို့ပြန်မကြားစေလိုပါ။ ကျွန်ုပ်သည် အမြန်ပြန်မှ သင့်မည်ထင်သည်။ ကျွန်ုပ်အရှင်သားအိမ်တော်မှဆင်းသက်ပြီး ဒဂုံမြို့သို့လှည့်၍ ကြည့်ချင်ပါသေးသည်”ဟုပြောကာ **မညားနွဲ့**ကိုဦးခိုက်၍ ဆင်းသွားလေ၏။ အိမ်တော်အစောင့်အရှောက်များကိုလည်း **မိုးအဲလော**ကသတင်းမေး၏။

“ ကျွန်ုပ်တို့ကို မှာထားပါသည်။ မဟာဒေဝီအိမ်တွင် တောင်ရိုးတစ်ချောင်း ဟင်းရွက်တစ်ခြမ်းမျှ မခူးရဟု အမိန့်ထုတ်ထားပါသည်။”

မိုးအဲလောသည် အလွန်ဝမ်းမြောက်သွား၏။ ထို့နောက် **မညားနွဲ့**ထံသို့ပြန်လာ၏။ **မညားနွဲ့**အား ရွှေငါးပိဿာကိုဆက်၏။

“ သူရဲသူခက်တို့ကို ကျွေးမွေးချီးမြှင့်ပါ။ သတိဝိရိယနှင့် နေတော်မူပါ။ အရှင်သားအောင်မြင်တော်မူပါမှ ရန်သူတို့၏ အပေါ်စီးမှနေရပြီး မျက်နှာပွင့်လန်းပါလိမ့်မည်။” ဤသို့ **မိုးအဲလော**ကပြော၏။

ညရောက်သောအခါ **မညားနွဲ့**သည် အတွင်းတော်မှထွက်တော်မူ၏။ **မပိုင်သင်္ဂါ**၊ **မင်းကံစီ**တို့အိမ်တော်သို့ ရောက်လာကြ၏။

“ပဲခူးမြို့က တမန်တော်ရောက်သည်ဟု ကြားရပါသည်။ မည်သို့ကြားရပါသနည်း။”

“ကျွန်ုပ်၏အထိန်းတော်ကြီး ရောက်လာပါသည်။ အဖြစ်အပျက်အကြောင်းအရာ အားလုံးအမှန်အတိုင်း သိရပါပြီ။”

“ ကျွန်ုပ်သခင်ပါရမီရှင် စင်စစ်ဖြစ်သည့်အတွက်သူ မင်းစေသည် ကျွန်ုပ်တို့သခင်၏ မင်းစေဖြစ်သွားရပါတော့သည်”

မညားနွဲ့သည် ဤသို့ **မင်းကံစီ**တို့နှင့် ပြောဆိုကြပြီးနောက် **မိုးအဲလော**ကို “အမယ်ပြန်ပေတော့”ဟု ပြောကာ ပဲခူးသို့ပြန်လွှတ်လိုက်တော့၏။

မိုးအဲလောပဲခူးသို့ရောက်၍ **မဟာဒေဝီ**ထံသို့ ဝင်တွေ့၏။ **မဟာဒေဝီ**က မဲပြီးပြင်ကြိုဆို၏။ “ညီးတို့ ငါ့ကိုဘယ်လို လှံမဲ့ကြဦး

မလဲ၊ ငါတော့ညီးတို့ လှိုမ့်တိုင်းခဲနေရတော့မှာပဲ” ဟူသောသဘော၊
မယုံတစ်ဝက် ယုံတစ်ဝက်။

“မိုးအဲလော ကိုယ့်သားဆီသွားခဲ့သည်။ အပသုန်ဝယ်
(ဗညားနွဲ့) ဆူဖြိုးပါ၏လော။ မည်သို့နည်း။ ညီးသား ပဲခူးသို့ပြန်လာ
မည်လော။”

“အရှင်သားအမှန်တကယ် ပြန်လာပါလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်
သခင်မ မဟာဒေဝီ၏ကျွန်များသေသွားရသောကြောင့် မဟာဒေဝီ
ကို ကြောက်နေသည်ဟု ပြောပါသည်။”

“ညီးသားလာမည်ဆိုသည်ကို ငါမယုံ။”

ပြောပြောဆိုဆို မဟာဒေဝီသည် အတွင်းတော်သို့ဝင်သွား
လေ၏။ မိုးအဲလောလည်း တစ်ယောက်တည်း ငေါင်စင်းစင်းကြီး
ကျန်ရစ်၏။ ထို့ကြောင့် သူ့အိမ်သို့ ပြန်သွားရလေ၏။

မဟာဒေဝီသည်သမိန်မဂ္ဂနှင့်တိုင်ပင်၏။ ထို့နောက်ဆင်ဖြူရှင်
အမိန့်တော်ဖြင့် မုတ္တမမြို့စားဖြစ်တမ၊ မြောင်းမြမြို့စားလောက်ရှား
တို့ထံသို့ နတ်တော်လအရောက်ဒဂုံသို့ ချီတက်လာကြရန်အမိန့်
ထုတ်လိုက်၏။

ဤသို့ အမိန့်ထုတ်လိုက်ကြောင်းကို နိမိဖြက မင်းသား
ဗညားနွဲ့ထံသို့ အကြောင်းကြားလာ၏။ မင်းသားသည် သူတို့အစီ
အစဉ်ကို သိရသောအခါ မင်းရဲဒေါလနှင့်တကွ လူငါးယောက်ကို
ခေါ်၍ ပဲခူးသို့သွားခိုင်းပြန်၏။ “ပဲခူးမြို့သူမြို့သားတို့ မည်သို့
စီရင်သည်ကို သိအောင်လုပ်ပြီး အမြန်ပြန်လာခဲ့ကြ” ဟု
မိန့်တော်မူ၏။

ထိုငါးယောက်တို့သည် နန္ဒင်းထမ်း၍ ရောင်းသူဟန်
ဆောင်၍သွားကြလေ၏။ လမ်းခရီး မော်ပီဆူရှင်ဘုရားကျောင်း
တော်တွင်ဝင်၍ တည်းခိုကြ၏။ လူအချို့သည် အိမ်ဆောက်ရန်
အတွက် မြေတူးနေကြသည်ကို မြင်ကြရ၏။

ညချမ်းရောက်သော် ကျောင်းရှေ့မြေကွက်လပ်တွင် ထိုင်
နေတော်မူသော ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်ရဟန်းကြီးထံသို့ ဘေးကျောင်း
ဆောင်လေးတွင် စံနေတော်မူသော ရဟန်းပျိုတစ်ပါးရောက်လာ
၏။ ရဟန်းနှစ်ပါးပြောဆိုနေကြ၏။

မင်းရဲဒေါလတို့ငါးယောက်အနက် နှစ်ယောက်ကထမင်း
ချက်နေကြ၏။ သုံးယောက်ကသူတော်ရှင်မြတ် ရဟန်းနှစ်ပါးထံသို့
သွားနေ၏။

ရဟန်းပျို။

“အိမ်ဆောက်ရန်ပြင်ဆင်နေကြသည်။ မည်သည့်
ကိစ္စကြောင့်ပါနည်း။”

ကျောင်းထိုင်။

“ရှင်ပဉ္စင်းမသိသလော၊ ဆင်ဖြူရှင်နှမတော်
သည် သမိန်မဂ္ဂကို မင်းဖြစ်စေချင်၍ ဒဂုံသို့
ရောက်နေသော ဗညားနွဲ့ကို သမိန်မဂ္ဂအား
လုပ်ကြံခိုင်းသည်။ လုပ်ကြံမှု အောင်မြင်ရေး
အတွက် ယတြာပြုနေခြင်းဖြစ်သည်။ သမိန်
မဂ္ဂသည်အင်္ဂါသား ကြင်္ဂလက်ဖြစ်သည်။ ဗညား
နွဲ့သည်သောကြာသား၊ သိန်လက်ဖြစ်သည်။

မောမသံဟူသောအရပ်သည် သောကြာနံဖြစ်
သည်။ ထို့ကြောင့် မောမသံတွင်ခေါင်းဆေး၍

ရတနံဗျူ။

ဗညားနွဲ့ကိုလုပ်ကြရန် စိစဉ်နေခြင်းဖြစ်သည်။
။သည်အတိုင်းစီရင်သော် မည်သို့ရှိနိုင်ပါသနည်း။ ရှင်သူတော်။

ကျောင်းထိုင်။

။ သည်အရပ်မှာ သည်သို့စီရင်ပါက အဖြေတိုမပြောနိုင်သေးပါ။ သူနိုင်ကိုယ်နိုင်ရှိနေပါသည်။ မည်သူနိုင်မည် မပြောနိုင်ပါ။ အားချင်းညီမျှနေကြပါသည်။

မိုးချုပ်သော် ရဟန်းပျိုလည်းပြန်ကြသွားလေ၏။ ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးလည်း ကျောင်းပေါ်သို့ တက်သွားလေ၏။ မင်းရဲဒေါလတို့ ၅ယောက်လည်းကျောင်းပေါ်သို့ တက်၍အိပ်ကြလေ၏။

သန်းခေါင်ကျော် အချိန်သို့ရောက်ခဲ့ပေပြီ။ **အဲစရလူ**

မင်းဇာတာသည် ဆောက်လက်စအိမ်ကိုဖျက်၍ သစ်ဝါးတို့ကိုသယ်လာ၏။ ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မင်းတကာထံသို့ဆင်းသွား၏။

ကျောင်းထိုင်။

။ ဘာကြောင့်သစ်ဝါးတို့ကို ပြန်သယ်ရသနည်း မင်းတကာ။

မင်းဇာတာ။

။ ပုဏ္ဏားနန္ဒိယနှင့် မဟာဒေဝီကပြောပါသည်။ မောမသံတွင် ခေါင်းဆေးသော် ဗညားနွဲ့နံသာရသည်။ မင်းကံစီနံမရဟု ပြောပါသည်။ မသံဇီဟူသောအရပ်မှာကျမှ နှစ်ယောက်စလုံးနံရသည်ဟု ပြောသောကြောင့် မသံဇီမှာပြောင်း၍ ဆောက်ပေးရပါလိမ့်မည်။

မင်းရဲဒေါလတို့ငါးယောက်လည်း အိပ်မပျော်သော

ကြောင့် မင်းတကာနှင့် ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ပြောသော စကားကို အစေ့အစုံကြားကြရ၏။ နံနက်မိုးသောက်သောအခါ မင်းရဲဒေါလတို့သည် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီးအား သူတို့တွင်ပါလာသော ငြိမ်၊ ကြက်သွန် တို့ကိုလှူ၏။

မင်းရဲဒေါလ။

။ အဘယ့်ကြောင့်ဆောက်လက်စအိမ်ကိုပြန်ဖျက်ရပါသနည်းအရှင်။

ကျောင်းထိုင်။

။ မသံဇီမှာ သမိန်မရွှေခေါင်းဆေးပြီး ဗညားနွဲ့ကို လုပ်ကြရန်အတွက် ဖြစ်သည်။

မင်းရဲဒေါလ။

။ ယင်းသို့စီရင်ပြီး ဒဂုံကိုချီတက်တိုက်ခိုက်ပါက မည်သို့အခြေအနေရှိ နိုင်ပါသနည်းအရှင်။

ကျောင်းထိုင်။

။ သူတို့အချင်းချင်း၊ မင်းချင်းစိုးချင်းစစ်မက်ဖြစ်ကြသည်ကို မင်းတို့လိုကိုယ်အလုပ်ကိုယ် လုပ်ကိုင်စားသောက်နေသော ဆင်းရဲသားများက မေးဖို့အကြောင်းမရှိချေ။

မင်းရဲဒေါလ။

။ အရှင်ဘုရားတပည့်တော်တို့သည် ရခဲ့သော လူ့ဘဝကိုရလာကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ပုခုံးကိုနွားလိုရုန်း၍ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားကာ သားမယားကိုလုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးနေရသူများ ဖြစ်ပါသည်။ စစ်မက်ဖြစ်ကြလျှင်တပည့်တော်တို့ကောင်းကောင်းမွန်မွန်လုပ်ကိုင်စား သောက်ရန်မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။ ထို့ကြောင့် တပည့်တော်တို့နှင့်သက်ဆိုင်နေသည်ဟုယူဆပါသည်။ သို့ပါ၍ သိချင်သောကြောင့် အရှင်ဘုရားအားမေး

ကျောင်းထိုင်၊

မြန်းလျှောက်ထားကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
“ပထမအစီအစဉ်အတိုင်း မောမသံတွင်ယတြာ ပြုလုပ်ပါက သူနိုင်ကိုယ်နိုင်ရှိနေပါသည်အရေး တော်ညီတူကြပါသည်။ ယခု မသံဇီမှာ မင်းကံစီ နံရသည်ဟုပြင်ပြန်သည်။ မှားလေ၏။ မင်းကံစီ သည်အင်္ဂါသား၊ ကြွယ်လက်ဖြစ်သည်။ သမိန်မရူ သည်လည်းအင်္ဂါသား ကြွယ်လက်ပင်ဖြစ်သည်။ မင်းကံစီကိုတန်ခိုး ညှဲအောင်ဖြစ်သည်ဟုဆို သည်။ သူတစ်ပါးကိုလောင်မြိုက်စေရန် မီးခဲရဲရဲ ကိုကိုင်၍ ပစ်သောယောက်ျားနှင့် ဥပမာတူ သည်။ သူတစ်ပါးကို မလောင်ခင်မိမိလက်ကို ဦးစွာ လောင်စေသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။”

ဗညားနွဲ့သည် အမှန်ပင် ဘုန်းရှင်ကံရှင်ဖြစ်၏။ သင့် လျှော်အောင်စီစဉ်ပြီးပါလျက် ပထမအစီစဉ်ပျက်သွားခဲ့ရသည်။ ဤအစီအစဉ်များကို မင်းရဲဒေါလ်တို့ မှတ်သားပြီး ပဲခူးသို့ခရီးဆက် ကြ၏။

သမိန်မရူ၊ ယိုကရုတ်၊ ဇိမ်ပြာ၊ ရဲသင်ရန်(ဗိုလ်မင်းတပ်မင်း ၄ပါး) စစ်အင်္ဂါ ဆင်ယင်ခင်းကျင်း၍ မသံဇီမှာ ခေါင်းဆေးကြ၏။ သမိန်မရူတို့ ခေါင်းဆေးပြီးအပြန်တွင် သင်္ဘောဘုရား၊ ဒင်္ဂါလျှော်တံခါး တို့မှ လူအများ ဝိုင်းအုံပြီးကြည့်နေကြ၏။ မင်းရဲဒေါလ်တို့လည်း လူအုပ်ကြီးကြားတွင်ဝင်၍ ကြည့်ကြ၏။ သမိန်မရူ တို့စည်မောင်း တီး၍ဝင်လာကြ၏။ ဒင်္ဂါလျှော်တံခါးမရောက်ခင် မိုးအတုလ

ခေါင်ရန်းပန်းကိုပန်လျက် သမိန်မရူ၏ဆင်ရှေ့သို့ ပြေးထွက်လာပြီး ကသွား၏။ သမိန်မရူက နမိတ်ကောင်းသည်ဟုယူဆပြီး မိုးအတုလကို နှင်ထုတ်ခြင်းမပြု။ “သူစိတ်ရှိတိုင်း ကသွားပါစေ” ဟု ပြောလိုက် သေး၏။

မိုးအတုလက ရှေ့ကသွား၏။ သမိန်မရူက နောက်ကလိုက် သွား၏။ မိုးအတုလ ဒင်္ဂါလျှော်တံခါးသို့ရောက်လျှင် က၊ ရင်းသီချင်းဆို ၏။

“ကြွယာသုတ်သင်၊ ငှက်ပြောပင်ကို၊ အလျင်စိုက်သည်၊ မိန်းမအိုလင်၊ အမျက်မြင်၍၊ ခုံမင်လူပြေး လိုက်သည်”

“မိန်းမလျှာလျက်၊ ဝမ်းနက်ကိုယ်ဝန်၊ ဆောင်သည့်တုံ သည်၊ ခြေတိုငယ်ဆုံး၊ ပိတုန်းဖြစ်ချင်သည်တုံတည့်၊ ယောက်ျားသူ ယောင်၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို၊ ပါအောင်နှုတ်သည် ခက်လှ၏။”

ဘေးမှကြည့်နေကြသူများက “နိမိတ်မကောင်း မသင့် လျော်”ဟု တီးတိုးပြောဆိုနေကြ၏။ ဗညားနွဲ့လွှတ်လိုက်သူ၊ လူအုပ် ထဲတွင်ဝင်ရောက်ရောနှောနေကြသော လူ၅ယောက် (မင်းရဲ ဒေါလ်တို့အဖွဲ့)လည်းကြားကြရ၏။ ၎င်းတို့ ၅ယောက်သည် ဤသို့ သတင်းယူပြီးနောက် ဒဂုံသို့ပြန်ကာ သူတို့ကြားသရွေ့ကို ဗညားနွဲ့ အားအကုန်အစင် ပြန်လည်လျှောက်ထား၏။ ဗညားနွဲ့သည် ငါးကံစီကို ခေါ်မေးရပြန်၏။

“မောမသံကရှင်သူမြတ်(ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်)၏ စကား၊ မိုးအတုလတို့၏စကားတို့ကို အစ်ကိုမင်းကံစီမည်ကဲ့သို့ ယူဆပါ သနည်း။”

“မောမသံကအရှင်သူမြတ်၏ စကားမှာ ဟူးရားဝဏန်း၊ ကျမ်းဝန်တွင် လာရှိသည့်အတိုင်း ပွန်ပေသည်။ ရှင်သူမြတ်၏ စကားသည် အခြားအဓိပ္ပါယ်တစ်မျိုးကို မဟောနိုင်ပါ။ ဤသို့ တစ်မျိုးတည်းသော အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖြစ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ မိုးအတူလ သီဆိုသည့်အဓိပ္ပါယ်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။ ကြိမ်းတွင်ကြ၊ ငှက်ပျောတို့ ကိုစိုက်သည်။ ထိုနှစ်တွင်ပင်၎င်းအပင်တို့ကို ခုတ်ထွင် ယူကြသည်ဟု မူရင်းအဓိပ္ပါယ်ရှိသည်။ ၎င်းအဓိပ္ပါယ်မှာ သည်နှစ်တွင်ပင် သမိန်မရူဘေးရောက်မည်ဟု ဆိုလိုသည်။ လူပြေးဟူသည် ကျွန်ုပ်တို့သခင် ဗညားနွဲ့ကိုဆိုလိုသည်။ အရှင်သားသည် ပဲခူးက ပြေးလာသူလူပြေး ဖြစ်သည်။ လိုက်သူသည် သမိန်မရူဖြစ်သည်။ မိန်းမအိုဆိုသည်မှာ မဟာဒေဝီကိုဆိုလိုသည်။ မဟာဒေဝီတိုက်တွန်း၍ သမိန်မရူလိုက်သည်။ သမိန်မရူပျက်စီးလိမ့်မည်ဟု ဆိုလိုသည်။ မိန်းမလျာကိုယ်ဝန်ဆောင်သည် ဟူသောအဓိပ္ပါယ်မှာ မိန်းမလျာသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ဖူးသလော၊ သားသမီးရဖူးသလော၊ ခြေတိုငယ်ပိတုန်းဖြစ်ချင်သည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်မှာ သမိန်မရူသည် နိမ့်သောအမျိုးခြေတိုဟုဆိုလိုသည်။ ပိတုန်းဟူသည် ကျွန်ုပ်တို့သခင် ဗညားနွဲ့မင်းက ရာဇ်မျိုးဖြစ်သည်။ ယုတ်ညံ့သော ခြေတိုငယ်သည် ပိတုန်းဖြစ်ဖူးသလော၊ မြင်းမိုရ်တောင်ဟူသည်မှာ ကျွန်ုပ်သခင် ဗညားနွဲ့ကိုဆိုလိုသည်။ ခြေတိုငယ်သည် မြင်းမိုရ်တောင်ကို နုတ်နိုင်ဖူးသလော။ ဤသို့ မိုးအတူလသီဆိုသမျှတို့သည် နတ်တို့မိုးအတူလကိုဝင်ပူး၍ မိုးအတူလနှုတ်က သီဆိုရခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သခင်အရှင်သား ဒဂုံသို့လာခဲ့သောအခါ မြို့တံခါးများမှာ စနည်းနာခဲ့သည်။ အရှင်သားကို နတ်တို့ချစ်ခင်

နှစ်သက်လိုလားသည့်အတွက် ကောင်းသောနိမိတ်တပေါင်ကိုပေးကြသည်။ ဤသို့ နိမိတ်တပေါင်ရသည့်အတွက် အရှင်သားဒဂုံသို့ လာတော်မူခဲ့သည်။ ယခုကျွန်ုပ်သခင်ရှိရာသို့ သမိန်မရူလာ၍ စစ်တိုက်မည်ဟုဆိုသည်။ အရှင်သားအောင်တော်မူ၍ သမိန်မရူပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်လိမ့်မည်။ ဤသို့ ပျက်စီးမည်အကြောင်းကို ပြည်သူပြည်သားအများတို့ သိစေလိုသည့်အတွက် မိုးအတူလကို နတ်တို့ဝင်ပူးပြီး မိုးအတူလ၏နှုတ်မှ သီဆိုစေခြင်းဖြစ်သည်။”

မင်းသားသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိတော်မူ၍ **မင်း၏မိ**ကို ဆုပေးတော်မူ၏။ ထို့နောက် **သမိန်မရူ**စစ်ချီလာမည်ကိုသိပြီး ဖြစ်သည့်အတွက် မြို့ပြကျုံးမြောင်းတို့ကို မြဲမြံခိုင်ခံ့အောင်လုပ်စေ၏။ ချောင်းမြောင်းတို့တွင်လည်း ငှက်တိုင်များစိုက်စေ၏။

ဗိုလ်မင်း**သမိန်မရူ**သည် **ပျူဝေဂီ**ဟုအမည်ရှိသော ဆင်ကို စီး၏။ အမတ်**ရွှေကျပ်စား**၏လူ(၁၀)ယောက်ကိုလည်း တပ်သားခန့်၏။ **ခိုင်မြဲ**တစ်တပ်၊ **သမိန်ယိုကရပ်**တစ်တပ်၊ **သမိန်ရဲဘင်ရန်**တစ်တပ်၊ ဆင်ပေါက်(၁၈)စီး၊ ဆင်ပေါက်မအစီး(၅၀)၊ စစ်သည်(၁၀၀၀၀)နှင့် နတ်တော်လဆန်း(၃)ရက်နေ့တွင် ဒဂုံသို့စစ်ချီလာ၏။

မောသံတွင်တပ်ချ၏။ **မောသံ**ဟောင်းအရပ်မှ **အသိန်**အရပ်ထိ တပ်သားများပြည့်နေ၏။ **စူထုရင်ဝ**တွင်နေ၏။ **မောဒပြု**တွင် စစ်လျင်တပ်ချ၏။ **ဝန်စရော်ကန်**တွင် ကင်းနေ၏။

သမန်မရူ စစ်ချီလာပြီဟု ဒလစား**မဉ္ဇိဝ်ဂေါင်**ကြားသော် **မဉ္ဇိဝ်ဂေါင်**သည် **အဝေါ**ဟူသည့်ဆင်နှင့်တကွ သူရဲ (၃၀၀)ကို

မင်းသားမညားနဲ့ထဲသို့ စစ်ကူပို့လိုက်၏။ မညီဝံ့ငေါင်ကိုယ်တိုင်မူကား စစ်ကူတွင် လိုက်မလာပေ။ သူ့ကိုယ်တိုင် လိုက်ပါမလာသည့် အကြောင်းကိုလည်း စကားလက်ဆောင်ပါးလိုက်၏။

“ဗညားနွဲ့ကို ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်ပင် ကူကောင်းပါ၏။ သို့သော် မြောင်းမြစားလောက်ဖျား ဒဂုံသို့ဆန်တက်လာလိမ့်မည်။ သား၊ သမက်အလုံးအရင်း အများအပြားနှင့်တကွ ရဲလှေ၊ လှော်ကားလှေအကြီး အငယ်စုစုပေါင်း(၃၀၀)နှင့် ပဲမြစ်ဝတွင် ရောက်နေသည်။ မြောင်းမြစားက ပဲမြစ်ဝမှ သံလှေ (ဦးသိန်းလှိုင်၏)ခေတ်ကောင်း မြန်မာ့သမိုင်း၊ သုတေသနအဘိဓာန် စာမျက်နှာ ၁၈၂၅) တစ်စင်းနှင့် ကျွန်ုပ်ထံသို့ အကြောင်းကြားလာသည်။

“ယခု ပဲခူးမြို့သားနှင့်ဒဂုံမြို့သားတို့စစ်မက်ဖြစ်ကြသည်။ ငါတို့ဒလစား ဘယ်သူ့ဘက်ကနေမည်နည်း” ဟုမေးလာသည်။ ကျွန်ုပ်က အောက်ပါအတိုင်း ပြန်ပြောလိုက်ပါသည်။

“ဆင်ဖြူရှင်သည် ရောဂါအသည်းအသန် ဖြစ်နေသည်။ မဟာဒေဝီကသမိန်မရွှေကို မင်းဖြစ်ရစေမည်ဟုကြံရွယ်ပြီး ဗညားနွဲ့နှင့်ဗောဓုံမင်းကို သတ်မည်ကြံသောကြောင့် ဗညားနွဲ့ဒဂုံသို့ထွက်လာခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်ညီမ ဒလမည်သိရသည် ဇင်းမယ်မင်းထံတွင် ရှိနေသည်ကို ဦးရဲတော် မြောင်းမြစားနှင့် မုတ္တမစားငြိတ်တပတို့ ဆင်ဖြူရှင်နှင့်ညီညွတ်ကြ၍ ဒလမည်သိရ ပဲခူးသို့ပြန်ရောက်လာသည်။ ထမိန်မရွှေသည်ဆင်ဖြူရှင်၏ ဆရာတော်ကိုချဉ်းကပ်လျှောက်ထား၍ ဆရာတော်မှတဆင့် ရွှေငါးပိဿာကို ဆင်ဖြူရှင်အားဆက်စေပြီး သမီးကိုတောင်းယူသည်။ ဆင်ဖြူရှင်ကလည်း သမီးတော်ကို သမိန်မရွှေနှင့်ပေးစားတော်မူသည်။ ဒင်းကဲ့သို့သော

လူမျိုး၊ လူဆိုးသားသမိန်မရွှေသည် မင်းဧကရာဇ် သမီးတော်နှင့် သင့်မြတ်လျှင် ဤသို့သောအကြံကို ကြံလေသည်။ ကျွန်ုပ်ယခု လျှောက်ထားသောစကားသည် မှသားမပါ၊ အမှန်ပါ။ သို့သော် ဦးရဲတော်ကူရာဘက်က ကျွန်ုပ်ကူမည်” ဟုလျှောက်လိုက်ပါသည်။

လောက်ဖျားထံသို့ မညီဝံ့ငေါင် အကြောင်းကြားလိုက်သည်။

မညီဝံ့ငေါင်သည် အမှန်အတိုင်းပြောနေခြင်းဖြစ်သည်။

မညီဝံ့ငေါင်သည်လောက်ဖျားထံသို့ ဤသို့အကြောင်းကြားလိုက်သည့်အတွက် လောက်ဖျားသည်တွေဝေသွားတော့၏။ သူ့လက်မကိုသူ့ကိုက်ပြီး မှိုင့်နေတော့၏။ မကြာမီ မြောင်းမြစားလောက်ဖျားသည် ဒလမြို့သို့ရောက်လာတော့၏။ မညီဝံ့ငေါင်မြို့ပြကျေးမြောင်းပြင်ဆင်နေသည်ကိုမြင်လျှင်ပြီး၏။ မညီဝံ့ငေါင်က လောက်ဖျားကို လက်ဆောင်ပဏ္ဏာဆက်၏။ မြောင်းမြစားသည် ဒဂုံသို့ဦးတည်ကာ လူမြို့ဝင်ဆိပ်ကမ်းတွင်တစ်ချ၏။

စစ်သုံးမျက်နှာလုံး ရဲလာသည်ကို မညားနွဲ့မကြောက်မရွံ့ အခိုင်အမာနေ၏။ မင်းကံစီနှင့်တိုင်ပင်သည်။

“မင်းကံစီ ယခုသူတို့ ရောက်နေကြသည်မှာ ၁၀ရက်ရှိပြီ။ ရောက်ရောက်ချင်း အားခွန်ထုတ်ပြီးတိုက်မည်ဟုယူဆသည်။ ယခု အထိကျွန်ုပ်တို့ကိုလာရောက် တိုက်ခိုက်ခြင်းမရှိသေး။ သည်သို့ဆိုလျှင်ကျွန်ုပ်တို့က ထွက်ပြီးတိုက်ရတော့မည်။”

“မိန့်တော်မူသောအမိန့်သည် မဟုတ်မမှန်သေးပါ။ မင်းဧကရာဇ်တို့တွင် တဘက်သားရန်သူကို နိုင်အောင်ပြုလုပ်ရမည်

အကြောင်းတရား(၄)ပါး ရှိပါသည်။ ၎င်း(၄)ပါးတို့မှာ သာဓုဥပါယ်၊ ဘေဒုပါယ်၊ ဓနုဥပါယ်၊ ဒဏ္ဍဥပါယ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလေးပါးတို့တွင် သာဓုဥပါယ်ဟူသည်မှာ တဘက်သားရန်သူသည် ကိုယ့်အင်အားထက်ကြီးနေသောအခါ နှုတ်ဖြင့်ဖြားယောင်းအရေး ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုမူခဲ့သဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သော ထုံးနည်းနာများ ရှိခဲ့ပါသည်။

ဘေဒုဥပါယ်ဟူသည်မှာ ရန်သူမင်းကေရာဇ်နှင့်ရန်သူ၏ မျိုးမတ်များညီညွတ်နေကြပါက မင်းနှင့်မျိုးမတ်များကိုသဘောကွဲအောင် ဥပါယ်တမည်ဖြင့် ကြံဆောင်ရပါသည်။ ထို့သို့လုပ်ဆောင်လျှင် အောင်မြင်နိုင်ပါသည်။ အောင်မြင်ခဲ့သော ထုံးနည်းများလည်း ရှိခဲ့ပါသည်။

ဓနုဥပါယ်ဟူသည်ကား ရန်သူမင်းကေရာဇ်သည် ပစ္စည်းဥစ္စာ၌ တပ်မက်ခြင်း၊ ရမက်အားကြီးခြင်းရှိခဲ့လျှင် ရန်သူကို တံစိုးဥစ္စာလက်ဆောင်ပေးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်လျှင် အောင်မြင်နိုင်ပါသည်။ အောင်လည်းအောင်မြင်ခဲ့ဖူးကြပါသည်။

ဒဏ္ဍဥပါယ်ဟူသည်မှာ ရန်သူသည်ခွန်အားငယ်သော်၊ နည်းသော်လက်နက်ဗိုလ်ပါ ဆင်မြင်းနှင့်တိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့တိုက်လျှင် အောင်မြင်ပါသည်။ အောင်လည်းအောင်မြင်ခဲ့ဖူးပါသည်။

ဤသို့ ဥပါယ်လေးပါး အထင်ရှားရှိပါလျက် အရေးကိစ္စနှင့်ညီညွတ်သော ဥပါယ်ကိုမသုံးဘဲ ထွက်၍တိုက်မည်ဟု မိန့်တော်မူသောကြောင့် မိန့်တော်မူသောအမိန့်တော်သည် မမှန်ပါဟု ကျွန်ုပ်လျှောက်ထားရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ”

“မင်းကံစီ ဥပါယ်လေးပါးတွင် အဘယ်ဥပါယ်ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့တိုက်လျှင်အောင်မြင်မည်နည်း”

“သာဓုဥပါယ်ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အောင်မြင်နိုင်ပါသည်။”

“ယခုရောက်လာသော စစ်သုံးမျက်နှာတွင် မည်သည့်စစ်မျက်နှာသို့ ကျွန်ုပ်တို့ အရေးဆိုသင့်ပါသနည်း။”

“ကျွန်တော်မျိုးဖြစ်သော လောက်ဖျားနှင့် ဗိုက်ကမြင်သည် ရန်သူစစ်စစ်မဟုတ်သေး။ ထို့ကြောင့် သူတို့ထံသို့စေရန်မလိုသေး။ ရန်သူစစ်စစ်ဖြစ်သော သမိန်မရွတ်သို့ စေလွှတ်သင့်ပါသည်။”

“ဘယ်သူ့ကို စေလွှတ်ရသော် သင့်တော်သနည်း။”

“သတ္တဝါတို့အား ကရုဏာထားတော်မူသော မည်သည့်အရိယာသူတော်စင်နှင့်မဆို သင့်တော်ပါသည်။ အရိယာသူတော်စင်ပြောဆိုသည့်စကားဖြစ်သည့်အတွက် သူတစ်ဘက်သားက ယုံကြည်ပေးလိမ့်မည်။”

မဉ္ဇား၌သည် မပိုင်ဆုကိုသတိရသွား၏။ မပိုင်ဆုကိုပင့်စေ၏။ မပိုင်ဆုရောက်သော် စစ်ချီလာသောသမိန်မရွတ်သို့ သွားရန်လျှောက်ထား၏။ စာလည်းပေးလိုက်သည် စာကား-

“ဆင်ဖြူရှင်၏ ကိုယ်စားတော်ဖြစ်သော ယောက်ဖကြီး၊ ကျွန်ုပ်သည် မင်းကေရာဇ်၏သားတစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ မင်းသားတစ်ယောက်တွင် အဘယ်သို့သော ကျေးကျွန်၊ အလုံးအရင်းရှိမည်နည်း။ ကျွန်ုပ်တွင်အဝတ်ပင် ဝတ်စရာမရှိပါ။ ထမင်းမျှစားစရာမရှိပါ။ ဆင်ဖြူရှင်ကို ပုန်ကန်သောင်းကျန်းမည်မဟုတ်ပါ။ အမိန့်တော်မဟာဒေဝီ၏ ကျေးကျွန်များနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားကြ

သောကြောင့် အရိုးတော်၏ကျေးကျွန်များသေကုန်ကြသည်။ အရိုးတော်၏ကျေးကျွန်များ သေရသည့်အတွက် အရိုးတော်ကခွင့်မလွှတ်ပါက ငါသည်ပဲခူးမြို့သို့သွားခဲ့သော် အသက်သေရပါလိမ့်မည်။ အသက်ရှင်နေစေရန်အတွက်သာ ဒဂုံတွင် ငါနေနေရပါသည်။ ယောက်ဖကြီး ငါ့အသက်ကိုလွှတ်အောင် ခွင့်ပန်ပေးနိုင်မည်ဆိုပါက ယောက်ဖကြီးထံသို့ ငါလာခဲ့ပါမည်။ ခွင့်ပန်မပေးနိုင်ဟုဆိုပါက ငါ့ကိုအမှန်အတိုင်းပြောပါ။ ငါနှင့်ယောက်ဖကြီးသည်သွေးဖောက်၍ သစ္စာရေသောက်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမှန်အတိုင်းပြောပါ။ ခွင့်ပန်မပေးနိုင်ဟုဆိုပါက အခြားသို့ငါပြေးတော့မည်။”

မပိုင်ဆရာသည်စာနှင့်အတူ ဘမိန်မဂ္ဂ ထံသို့သွား၏။ **ဝန်စင်္ဂါကန်** သို့ရောက်သော် **ဘမိန်မဂ္ဂ** ၏ကင်းစောင့်များနှင့်တွေ့၏။ ကင်းစောင့်တို့က **ဘမိန်မဂ္ဂ** ထံသို့ပို့ပေးကြ၏။ **ဘမိန်မဂ္ဂ** သည် တိုက်ခွဲအတွက်ပြင်ဆင်နေကြသော မျိုးမတ်များနှင့် အတူနေ၏။ **ဘမိန်မဂ္ဂ** က **မပိုင်ဆရာ** ကို ကြိုတင်နှုတ်ဆက်၏။

တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ထားသော တံဆိပ်က (ဆင်က) - ထိုင်ခုံ (တက္ကသိုလ်မြန်မာအဘိဓာန် စာမျက်နှာ ၇၆၇ ရှု) ကိုယူ၍ နေရာထိုင်ခင်းတည်ခင်းပေး၏။ မပိုင်ဆရာတော်ထိုင်သော “ဆင်က” ကျိုးသွား၏။ မပိုင်ဆရာတော် လဲကျသွား၏။

“ဗညားနွဲ့မှာလိုက်သောစကားကို တပည့်တော်မမေးခင် တပည့်တော်၏ဆရာတော် မပိုင်ဆရာက မိန့်မြွက်တော်မူပါ” ဟုလျှောက်ကာ ရယ်ရယ်မောမောဖြင့် ပြောကာ “**ဌာက**” ကိုတည်ခင်း

ပေး၏။ ဆရာတော်ကိုထိုင်တော်မူစေ၏။ **မပိုင်ဆရာက** **ဗညားနွဲ့** စာကို **ဘမိန်မဂ္ဂ** သို့ကမ်းလိုက်၏။ **ဘမိန်မဂ္ဂ** သည် စာရေးကိုခေါ်၍ အမှူးအမတ်များရှေ့တွင်ပင် ဖတ်စေ၏။

ဗညားနွဲ့ စာကို ကြားရသောအခါ **ဘမိန်မဂ္ဂ** မျက်ရည်ယိုစီးကျလာ၏။

“တပည့်တော်၏ဆရာတော်ဘုရား ဗညားနွဲ့ပြောသောစကားအားလုံးကို တပည့်တော်ယုံကြည်ပါ၏။ တစ်ခုသာ မယုံပါ။ ဝတ်စရာပုဆိုးမျှမရှိဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။ ရှင်ဘုရင်နှမတော်တိုက်တွင် ရှိသမျှကိုယူပြီးကြပါလျက် ဝတ်စရာပုဆိုးမျှမရှိဟု ဗညားနွဲ့ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် တပည့်တော်မယုံပါ။”

မပိုင်ဆရာတော်က “ရှင်ဘုရင်နှမတော်တိုက်တွင် ရွှေငွေ၊ ပုဆိုးများကို ယူရမည်ထား၍ တိုက်အမိုးအုပ်ကြွပ်တစ်ချပ်မျှ မပျက်မစီးစေရပါ” ဟုပြော၏။

“ဗညားနွဲ့နှင့် တပည့်တော်သည် သွေးသောက်၍သွေးသစ္စာပြုခဲ့ကြဖူးသည်။ ဗညားနွဲ့၏အသက်ကို လွှတ်ရန်တပည့်တော် ခွင့်ပန်ပေးပါမည်။”

ဘမိန်မဂ္ဂ သည် **မဟာဒေဝီ** ထံသို့ လျှောက်လွှာတစ်စောင်ရေး၏။ **မပိုင်ဆရာ** ကြွေရှေ့တွင်ပင် ၎င်းလျှောက်လွှာနှင့်အတူ **ဗညားနွဲ့** စာကို **မဟာဒေဝီ** ထံသို့ပို့စေ၏။

မပိုင်ဆရာ လည်း **ဘမိန်မဂ္ဂ** ထံမှထပြန်လာခဲ့၏။ အမတ်ကြီး **ဇိမ်မြ** နှင့်တွေ့၏။ **ဇိမ်မြ** က “သွေးသောက်ထံမှ ဆရာတော်ရောက်လာသည်။ တပည့်တော်တို့စားရန် မည်သည့်ပစ္စည်းများပါလာ

လေသည်မသိ "ဟု မပိုင်ဆုကို ရယ်ဖွယ်ရာအဖြစ် လျှောက်ထားလိုက်၏။

"စစ်သုံးမျက်နှာက ဝိုင်းရံခံနေရသည့်အတွက် မည်သည့်ပစ္စည်းရ၍ မည်သို့သော စားသောက်ဖွယ်ရာကို ပေးလိုက်နိုင်ပါမည်နည်း။"

"ထွန်ပြတ်ပုစီးနှင့် လည်ဝါကို တပည့်တော်စားလိုပါသည်။"

မိမိပြောနှင့်ပြောဟောပြီးနောက် မပိုင်ဆုသည် ဒုတိယမြောက်သွားလေ၏။ မပိုင်ဆုပြန်လာသည်ကို တလက်တံခါး "ပြ" ပေါ်မှ မည်းနွဲ့၊ မင်းကံစီနှင့် မြို့စောင့်တပ်သားများ မျှော်နေကြ၏။

မပိုင်ဆုသည် ရှင်ပင်ဘုရားကျုံးနားသို့ ရောက်သောအခါ မည်းနွဲ့တို့ကိုလှမ်းမြင်၏။ မပိုင်ဆု လက်ရုံးတန်း၏။ မည်းနွဲ့တို့ထံ အမြန်သွား၏။ ပြပေါ်သို့ မပိုင်ဆုရောက်လျှင်ရောက်ခြင်း မည်းနွဲ့ကစတင်လျှောက်ထား၏။

"မည်သို့သော အကြောင်းကြောင့် ဆရာတော်လက်ရုံးတန်းရပါသနည်း။"

"ကျွန်ုပ် သမိန်မရွတ်သို့သွားရာတွင် နိမိတ်ကြီးသုံးပါးကိုမြင်ခဲ့၍ လက်ရုံးတန်းခြင်းဖြစ်သည်။ ပထမတံဆိပ်က ကိုတည်ခင်းပေးသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်ထိုင်လျှင် တံဆိပ်က ကျိုးသွားသည်။ ဒုတိယ ရွှေက ကိုခင်းပေး၍ ထိုင်ရသည်။ တတိယ အရှင်သားပေးသည့်စာကို သမိန်မရွတ်ထောင်ပြီးငိုသည်။ သည်နိမိတ်ကြီးသုံးပါးကိုမြင်၍ ကျွန်ုပ်လက်ရုံးတန်းသည်။"

မည်းနွဲ့သည်မပိုင်ဆု၏ စကားကိုကြားရသောအခါ "ဤအတိတ်နိမိတ်များ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား မည်သို့ရှိနိုင်သနည်း" ဟု မင်းကံစီကို လှမ်းမေး၏။

"တံဆိပ်က ဟူသည်အင်္ဂါနံ၊ သမိန်မရွတ်သည် အင်္ဂါသား၊ ဆရာတော်ထိုင်လျှင် တံဆိပ်ကကျိုးသည်ဟု ဆိုသည့်အတွက် အရှင်သား ထွက်၍တိုက်ကော်မှုလျှင် သမိန်မရွတ်မည်ကေန်အမှန်ဖြစ်သည်။ ရွှေက ဟူသည်မွန်ဘာသာအားဖြင့် လေးငါးစောင် ဖြစ်သည်။ စောသည်စနေနံဖြစ်သည်။ ဟံသာဝတီသည်လည်း စနေနံဖြစ်သည်။ ရွှေက ဝှံ့ခံဆရာတော်ထိုင်ရသည်ဟု ဆိုသည့်အတွက် အရှင်သားအောင်တော်မူမည်။ နှစ်ခါမတိုက်ရတော့ပါ။ ဟံသာဝတီကို အလိုတော်ပြည့်မည်။ အရှင်သားစာကို ကြားရသောအခါ သမိန်မရွတ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဆင်းရဲပူပင်ရသူတို့သာ ငိုသည်။ သမိန်မရွတ်ခြင်းသည် ဘေးတွေမည့် သဘောဖြစ်သည်။

မင်းကံစီအဓိပ္ပါယ်ကောက်ပြသည်ကို မည်းနွဲ့အလွန်ဝမ်းမြောက်သည့်အတွက် ဝတ်တော်မူသောလက်စွပ်ကို ချွတ်၍မင်းကံစီကိုဆုပေးတော်မူ၏။ မသံဃကကိုလည်း ဖယောင်းကြပ်ပေး၏။ မပိုင်ဆု၏ကိုလည်း ပိတ်ကောင်းတစ်အုပ် လှူတော်မူ၏။

ပဲခူးမြို့တွင် မဟာဒေဝီသည် ဗညားနွဲ့စာကို ဖတ်ပြီး နောက်မှူးမတ်များ၊ ဗိုလ်မင်းများထံသို့ စာပေးလိုက်၏။

"အဗညုန်ငယ်သေမည်ကိုကြောက်၍ အခြားအရပ်သို့ ပြေးမည်ဟုဆိုသည်။ မင်းတို့အားလုံးညီညွတ်စွာဖြင့် ရေကြောင်း

ကြည်းကြောင်းဆွဲပိတ်၍ ဖမ်းရမည်။ မစီကျည်၊ အမည်၊ မသံဃာ၊ နွားကျောင်းသားပလာသား၊ ရှင်ချင်နှင့်မပိုင်ဆရာတော် သည် ငါးယောက်တို့ကို သံခြေကျင်းခတ်ပြီး ပဲခူးကိုယူခဲ့ရမည်။ ပဲခူးသူ ပဲခူးသားတို့ကို ပြတော်မူမည်။”

ဤသို့ စာပေးလိုက်၏။ မဟာဒေဝီ ထံ စာရောက်သည့် အကြောင်းကို နိမိတ်(သမိန်မရူတပ်နှင့်အတူရှိနေသူ)က ဗညားနွဲ့ ထံသို့ အကြောင်းကြားလိုက်၏။ မင်းတကာကိုစေလွှတ်ပြီးလျှောက် ထားစေခြင်းဖြစ်၏။ မင်းတကာသည် နိမိတ်ထံသို့ မဟာဒေဝီပေး လိုက်သောစာပါအတိုင်း မညားနွဲ့ကိုလျှောက်ထား၏။

“ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်၏ဘကြီးတော်က ဆရာတော်ကိုလျှောက် လိုက်သော စကားရှိပါသေးသည်။ မည်သို့ထပ်ပြီး မှာလိုက်ပါသေး သနည်း”

“ဗညားနွဲ့နှင့် အေးအေးဆေးဆေး စကားပြောခွင့်ရလျှင် ပြောဖို့မှာလိုက်ပါသေးသည်။ လက်ျာလက်နှင့် မျက်စိကိုကိုင်၍ လက်ဝဲလက်ဖြင့် ဝမ်းဗိုက်ကိုကိုင်ကာ ဗညားနွဲ့ကိုဆက်ပါသည်ဟု မှာလိုက်ပါသည်။ ထို့ပြင် အရှင်သားထွက်၍ တိုက်တော်မူသော အခါအခြားတပ်များကို မတိုက်ပါနှင့်၊ သမိန်မရူတပ်ကိုသာတိုက် ပါဟု မှာလိုက်ပါသေးသည်။”

မင်းတကာ၏စကားကို ဗညားနွဲ့ကြားတော်မူလျှင် မပိုင်ဆရာ ကိုလှည့်မေးပြန်၏။

“ကျွန်ုပ်၏ဆရာတော်မပိုင်ဆရာ မပိုင်ဆရာကို ဖိပ်ပြ လျှောက်လိုက်သောစကားကို ကျွန်ုပ်အား မပြောဆိုပါလား။”

သည်။ အမတ်ကြီးဝိပဋ္ဌိက ထွန်ပြုတ်ပုထိုးနှင့် လည်ဝါကို စား လိုပါသည်ဟုမှာလိုက်ပါသေးသည်။ ”

မပိုင်ဆရာ၏စကားကို မင်းတကာအား အဓိပ္ပါယ်ကောက် ခိုင်း၏။

“ထွန်ပြုတ်ပုထိုး ဟူသည် ပဲခူးကိုဆိုလိုသည်။ လည်ဝါဟု သည် တနင်္လာဖြစ်သည်။ အောင်တော်မူခဲ့လျှင် ပဲခူးမြို့ကိုစားလို သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ”

“ဘကြီးတော်ကို ကျွန်ုပ်ပေးတော်မူမည်။ ”

မညားနွဲ့သည် မင်းတကာဘက်သို့လှည့်၍ မိန့်တော်မူလိုက် ၏။ ထို့နောက် မင်းတကာဘက်သို့လှည့်၍ မေးတော်မူပြန်၏။

“လက်ျာလက်ဖြင့် မျက်စိကိုကိုင်၍ လက်ဝဲလက်ဖြင့်ဝမ်း ဗိုက်ကိုကိုင်ပြီး ဆက်သည်ဟုဆိုသည်။ မည်သည့်လက်ဆောင်များ ဖြစ်သနည်း။ ”

“ဘကြီးတော်က သမီးဓမ္မဗျူဟာနှင့် မြွေငြေသည်နှစ် ယောက်ကို အရှင်သားအားဆက်သည်ဟု ဆိုသည်။ ”

မညားနွဲ့သည် မင်းတကာကို ဆုလာဘ်ပေးလိုက်၏။

“မင်းတကာပြန်ပေတော့ လူသူအများတွေ့သွားပါက မင်းလည်း အခက်ကြုံလိမ့်မည်၊ ဘကြီးတော်ဝိပဋ္ဌိလည်း ပူပင် ကြောင့်ကြရှိချေတော့မည်၊ အလျင်အမြန်သွားပေတော့”

မညားနွဲ့က ပြန်ခိုင်းလိုက်သည့်အတွက် မင်းတကာလည်း

မညားနွဲ့ကိုဦးခိုက်၍ ထွက်သွားလေ၏။

မင်းတကာပြန်သွားပြီးနောက် မင်းသားမညားနွဲ့သည်

ဆင်စီး၍ မြို့ကိုလှည့်ပတ်ကြည့်၏။ တစ်နေရာ၌ သံခြေကျင်းခတ်ထားသောလူတစ်ယောက်ကို မြင်သွား၏။ **ဧကမူန်** ကိုအကျိုးအကြောင်းသိရအောင် မေးခိုင်းလိုက်၏။

“အကျွန်ုပ်မှာ ကြွေးတင်နေပါသည်။ သူ့ကြွေးကို မပေးဆပ်နိုင်သည့်အတွက် ယခုလို သံခြေကျင်းခတ်ထားခံရခြင်းဖြစ်ပါသည်”

“ကြွေးရှင်ကား မည်သူနည်း”

“**မင်းပန်းငူသူ** ဖြစ်ပါသည်။”

ဧကမူန် သည် အကြောင်းစုံသိရပြီးနောက် **မညားနွဲ့** ထံပြန်သွား၏။ အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားလိုက်၏။ **မညားနွဲ့** သည် ကြွေးရှင် **မင်းပန်းငူသူ** ကို ခေါ်လိုက်၏။

“မင်းကြွေးသူအပေါ်မှာ တင်ရှိနေသည်ကိုငါပေးမည်။ ယခုလို အကျဉ်းကျထားခြင်းကို လွှတ်ပေးပါ”

“အကျွန်ုပ်၏ကြွေး ကြေး၁၀၀ သူ့အပေါ်မှာ တင်ရှိနေပါသည် အရှင်”

မညားနွဲ့ သည် ကြေး၁၀၀ ကိုချိန်၍ ပေးလိုက်၏။ **မင်းပန်းငူသူ** လက်ထဲသို့ ကြေး၁၀၀ ရောက်သွားသောအခါ ကြေး၅၀ ကို **မညားနွဲ့** အားပြန်ပေး၏။ ကြေး၅၀ ကိုသာယူထားလိုက်၏။

“အရှင်ဘုရား စစ်မက်ရှိနေသည့်အတွက် သုံးစွဲရန်ပြတ်လပ်နေသောကြောင့် ယခုလိုယူရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စစ်မက်မရှိပါက အကျွန်ုပ်မယူပါ။ ကြေး ၅၀ ကိုသာယူပါရစေ။ ကြေး ၅၀ ကို ဘုန်းကြီးသည့် အရှင်အားပြန်ဆက်ပါသည်။ လက်ခံတော်မူပါ။”

မညားနွဲ့ ကလက်ခံတော်မူ၏။ သံခြေကျင်း ခတ်ထားခံရသူကိုလည်း သံခြေကျင်းခတ်ထားလျက် ယူလာ၏။

“မင်းအမည် မည်သို့ခေါ်သနည်း”

“အကျွန်ုပ်အမည် **မဟာမာတိဦးဒေဝသူ** ပါဘုရား”

“မင်း ငါ့အမှုတော်ကို ထမ်းမည်လော”

“ကျွန်ုပ် ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာအကျင်းခံနေရသည်ကို လွတ်အောင်ရွေးယူသော အရှင်ကျေးဇူးကို အကျွန်ုပ်အသက်နှင့်လဲ၍ ဆပ်ပါမည်။”

“ဤသံခြေကျင်း ခတ်လျက်အတိုင်းပင် မင်းကို သမိန်မရွှေ၏ကင်းစောင့်တပ်များ အနီးသို့ပို့မည်။ **မညားနွဲ့** ၏ စစ်တပ်များ လန့်ဖျပ်၍ပြေးလွှားကြသည်အတွက် မင်းထွက်လာခဲ့သည်ဟု ပြောရမည်။ သမိန်မရွှေကမေးလျှင် **မညားနွဲ့** သည် လှေငယ်တစ်စင်း၊ ကျွန်တော်မျိုး(၃၅)ယောက်နှင့် ပြည်မြို့ဘက်သို့ ထွက်ပြေးသွားသည်ဟု ပြောသံကြားရသည်ဟု မင်းပြောရမည်။ ထိုသို့တပ်လန့်ခိုက်တွင် အများသို့ငါနှင့်ရော၍ ထွက်ပြေးလာခဲ့ရသည်ဟု ပြောရမည်။ သမိန်မရွှေကမင်းကို ပြန်လွှတ်လိုက်သောအခါကျမှ မင်းပြန်ခဲ့။ အပြန်တွင် သမိန်မရွှေတပ်အခြေအနေကို လေ့လာခဲ့ရမည်။ သူတပ်များ နည်းသည်၊ များသည်၊ ကျိုးတိမ်သည်၊ နက်သည်၊ လူနည်းသည်၊ များသည် စသည်တို့ကို သိအောင်ပြုခဲ့”

မညားနွဲ့ ၏ အမိန့်တော်အတိုင်း **မဟာ** ကို ညတွင်းချင်းပင် ကပ်နှင့်ထမ်း၍ ပို့ကြရ၏။ **သမိန်မရွှေ** ၏ကင်းစောင့်များ အနီးသို့သွား၍ ချထားလိုက်ကြ၏။ ထိုသူတို့လည်း ကပ်ကိုထမ်း၍ပြန်ခဲ့ကြ၏။ နံနက်မိုးသောက်သောအခါ **မဟာ** သည်သံခြေကျင်းတန်းလန်းနှင့်

တပြေးပြေးလမ်းလျှောက်သွား၏။ ဘမိန်ပုဂ္ဂိုလ်ကင်းသို့ ရောက်သော်
ကင်းစောင့်တို့က မဟာကိုဖမ်း၍ ဘမိန်ပုဂ္ဂိုလ်သို့ပို့လိုက်၏။ ဘမိန်ပု
သည် မဟာကိုသံခြေကျင်း ချွတ်စေ၏။

“မည်သို့သောအကြောင်းကြောင့် မောင်မင်းထွက်လာခဲ့
သနည်း”

“ယမန်နေညက ဒဂုံမြို့သို့သွားသော လန့်ဖျပ်ကြသည်။
ဗညားနွဲ့လည်းထွက်ပြေးလေသည်။ လှေငယ်တစ်စီး၊ လူ(၃၅)
ယောက်နှင့် ပြည်သို့ပြေးမည်ကြသည်ဟု ကြားရသည်။ လူအများ
သောသောသည် လန့်ကြသောကြောင့် ပြေးကြလွှားကြသည်။
မြို့တံခါးတွင် အထွက်အဝင် ရွတ်ရှက်ခတ်နေသည့်အခိုက် ရော၍
ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ အကျွန်ုပ်၏ သားမယားကိုရှာမည်ဟု စိတ်ကူး
၍ထွက်လာ ခဲ့ပါသည်။ ”

“ မောင်မင်း၏ သားမယားများ ဘယ်မှာရှိသနည်း ”

“ အကျွန်ုပ်၏သားမယားများ တပွတ်ကျေးမှူးသောက်မှာ
ရှိပါသည်။ ”

“မောင်မင်း ဘာကြောင့်သံခြေကျင်း အခတ်ခံရသနည်း”

“အကျွန်ုပ်ကို ကြွေးတင်၍ကြွေးရှင်က ချုပ်ထားခြင်းဖြစ်
ပါသည်။ ”

ဘမိန်ပုသည်အားရကျေနပ်နေ၏။ မဟာကိုလည်းဆံဖြတ်
ပေးလိုက်၏။ ထိုနောက် ပုဆိုး၊ လက်စွပ်တို့ကိုဆုချလိုက်ပြီး သား
မယားကို ရှာရန်ခွင့်ပြုလိုက်၏။

မဟာသည် ဘမိန်ပုကိုဦးခိုက်၍ မြောက်တံခါးသို့ထွက်လာ

ခဲ့၏။ ဘမိန်ပု၏တပ်အခြေအနေကို စုံစမ်းကြည့်ရှု၏။ တပ်အနား
သို့ကပ်၍ အခြေအနေကို စူးစမ်းသောသဘောဖြင့် လှည့်ကြည့်
လှည့်ကြည့်လုပ်သွား၏။ မဟာကိုမသင်္ကာကြ၊ အကြောင်းထူးရှိရ
မည်ဟု တပ်သားများပြောကြဆိုကြ၏။ အမတ်ကြီးစိန်မြသဘော
ပေါက်သွား၏။ ထို့ကြောင့် မည်သို့မျှမပြောဘဲ မျက်နှာလွှဲနေလိုက်
၏။ မဟာလည်း စိတ်တိုင်းကျစူးစမ်းသွား၏။ နေဝင်ရီတရောအချိန်
မိုးချုပ်စတွင်ဒဂုံသို့ မဟာရောက်သွား၏။ သိမြင်လေသမျှကို မညားနွဲ့
အားလျှောက်ထား၏။ ဘမိန်ပုပေးလိုက်သောပုဆိုးနှင့်လက်စွပ်
ကိုလည်း မညားနွဲ့အားပြ၏။

“ ကျွန်ုပ်တို့ ထွက်တိုက်ရသော် သင့်တော်မည်လော ”
မညားနွဲ့သည် မင်းကံစီကိုမေး၏။

“ စစ်မျက်နှာလည်းမခွာ ရှိနေသေးသည်။ ပညာရှိတို့
စီရင်သည့် ထုံးနည်းအတိုင်း စီရင်ပါရစေဦး ”

“ မည်သို့ စီရင်မည်နည်း ”

“ မြတ်စွာဘုရားရှေ့တော်တွင် ဓမ္မပဒကျမ်းကို ဓိဌာန်၍
ရွတ်ဆိုဦးမည်။ မြို့ကိုစောင့်သော နတ်တို့ကိုလည်း စနည်းနာရဦး
မည်။ ဤသို့စီရင်ဖွယ်တို့ကို စီရင်ပြီးမှထွက်၍တိုက်တော်မူပါ ”

မင်းကံစီလျှောက်ထားချက်အတိုင်း မညားနွဲ့သည် သုခမိန်
အီတညုန်ကိုခေါ်၍ “ ညကျလျှင် အိပ်မက်ယူ၍ ဆိပ်ပါ ” ဟုမိန့်တော်
မူ၏။

သုခမိန်လည်း အိပ်မက်ကိုမှန်းဆ၍ အိပ်၏။ မိုးသောက်

ယံတွင်အိပ်မက်၏။ “ဒဂုံဆံတော်ရှင်ထီးတော်အထွတ်တွင် ရွှေတန်ဆောင်းငယ်ထွန်းသည်။ လေးမျက်နှာကမုန်တိုင်းလာသည်။ မီးရောင်သို့လေမုန်တိုင်းရောက်သော် လေမုန်တိုင်းသည်စသွား၏။ “ဤသို့အိပ်မက်မက်ပြီးချက်ချင်းလန့်နိုး၏။ အိပ်မက်အကြောင်းကို သုခမိန်သည်မင်းသားအားလျှောက်ထား၏။ **မညားနွဲ့**သည် **မင်းကံစီ**အား အိပ်မက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြန်ခိုင်း၏။

“အိပ်မက်၏ အဓိပ္ပါယ်ကား မည်သို့ရှိသနည်း။”

“ရှေ့တန်ဆောင်တိုင်ကို ဒဂုံဆံတော်ရှင်ထီးတော်အထွတ်တွင်ထွန်းညှိသည် ဟူသောအဓိပ္ပါယ်မှာ အခြားအကြောင်းမဟုတ်။ ကျွန်ုပ်တို့သခင်ဗညားနွဲ့ကိုပင်ဆိုလိုသည်။ လေးမျက်နှာက မုန်တိုင်းလာသည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကားစစ်သုံးမျက်နှာက ယခုဝိုင်းရခဲနေရခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ မီးရောင်အနီးသို့ရောက်သောအခါ မုန်တိုင်းပျောက်သွားသည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကားကျွန်ုပ်သခင်ဗညားနွဲ့ကို ရန်သူတို့က မည်သို့မျှမတတ်နိုင်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သည်။ အရှင်သား မင်းဧကရာဇ်ဧကန်မုချဖြစ်တော်မူမည်ဟု မြတ်စွာဘုရားက အတိတ်နိမိတ်ပြသည့်အတွက် သုခမိန်အိပ်မက်မက်ရခြင်းသည်။”

မင်းကံစီကသုခမိန်အိပ်မက်ကို အဓိပ္ပါယ်ပြန်ပြ၏။ ထို့နောက် **မညားနွဲ့**သည် ဓူရနှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော **ဓမ္မရုက္ခိတမဟာဏေရ်**ကိုပင်တော်မူ၏။ ထိုမဟာဏေရ်၏ရှေ့တွင် မင်းသားအဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ဓမ္မပဒကျမ်းကိုလက်ညှိုးဖြင့်ထိုး၏။

ထိုသို့ ထိုးရာတွင် ဘီလူးမရင်ကွဲ၍ သေသောအကွရာကို ထိုးမိ၏။ ရွှေကဇာတ်လမ်းအဆက်မှာဤသို့ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏားသား

အဖပြေးသည်ကို ဘီလူးမလိုက်၏။ ပုဏ္ဏားအဖေကြီးသည် မြစ်လယ်သို့ရောက်နှင့်၍ ဘီလူးမ မလိုက်ဝံ့ဘဲရှိ၏။ ဟစ်၍ခေါ်သော်လည်း မရချေ။ ဤတွင်ဘီလူးမသည် ရင်ကွဲ၍သေတော့၏။ ဤဇာတ်လမ်းမှာဘီလူးမရင်ကွဲ၍ သေသောအကွရာကို ထိုးမိခြင်းဖြစ်၏။

မညားနွဲ့သည် **မင်းကံစီ**အား နိမိတ်ဖတ်ခိုင်း၏။

“သည်ဝတ္ထုသည် တိုက်ရိုက်ပင်။ ဘီလူးမဟူသည် မဟာဒေဝီကိုဆိုလိုသည်။ သားဟူသည် အရှင်ဗညားနွဲ့ကိုဆိုလိုသည်။ ယခု မဟာဒေဝီစီစဉ်၍ သမိန်မရူချီလာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သခင်ဗညားနွဲ့ကို ကျွန်ုပ်ယုံကြည်စိတ်ချရပေပြီ။ ဧကန်မလွဲနိုင်ရမည်”

ဤသို့ အဓိပ္ပါယ်ပြန်ပြ၏။ ထို့နောက် “ကျွန်ုပ်တို့မြို့စောင့်နတ်ကိုမေးဦးမည်” ဟုပြောပြီး **မင်းကံစီ**၊ **မသင်**၊ **ဧဏပုန်**၊ ထိုသုံးယောက်လှည့်၍ စနည်းနာကြပြန်သည်။ သို့သော် စနည်းနာ၍ မရကြချေ။ ထိုသုံးယောက်သားပြန်ခဲ့ကြ၏။ မြို့လယ်ဓမ္မပုဏ္ဏာရံဘုရားနှင့် **ခုတ်ဇာဘိဏ်**တိုက်အကြားတွင် မိန်းမတစ်ယောက် နတ်ဝင်၍ ထုကနေသည်ကို အပြန်၌တွေ့ကြရ၏။ ဆေးထလေသောကြောင့် ထုကနေသောယိုးဒယားမလေးသည် လက်ခုပ်တီး၍ သိဆိုနေ၏။ သုံးယောက်သားနားထောင်နေကြ၏။

“သော်ကပန်းမြတ်၊ ကျွေကျလတ်။ နီထွတ်ရဲရဲ၊ တွေ့ခဲ့စကောတွင်၊ ဖျားနာပူပင်၊ မင်းလုလင်ကို၊ မယ်ရှင်ကသည်၊ မိုးသောက်လင်း၊ ချိန်စေ့ရောက်သည်၊ ပြန်ခွါပိုက်လှည့်ကာလိမ့်၊ စုဒ္ဓရင်က၊ ဒေဝတစ်ယောက်၊ ရှိလာရောက်ဟု၊ ခြိမ်းချောက်ဟစ်ကြွေး၊ မောင်းသံပေးက၊ ပြေးသည် ဘရမ်းဘတာ”

ထိုသုံးယောက်သားမှတ်သား၍ ပြန်လာခဲ့ကြ၏။ သုံးယောက်သားမင်းသားထံမဝင်ဘဲဆိုင်းငံ့နေကြ၏။ မင်းသားမြင်တော်မူလျှင် သူတို့ကိုမေး၏။ **မင်းကံစီက** “ဘုန်းတန်ခိုးကြီးလှသောကြောင့် နိမိတ်ကောင်းကြားခဲ့ရသည်” ဟုလျှောက်ထား၏။

“အကို မည်သို့ကြားခဲ့၍ မည်သို့အဓိပ္ပါယ် ယူဆပါသနည်း”

မင်းကံစီသည်သူတို့ကြားခဲ့ရသောစနည်းကို **မညားနွဲ့**အား ပြောပြလိုက်၏။ ထို့နောက် ဆိုလိုရင်းကိုရှင်းပြ၏။

“သော်ကပန်း” ဟူသည် ဗညားနွဲ့ကိုဆိုလိုသည်။ သော်ကပန်းသည်သောကြာနံ၊ ကျွန်ုပ်တို့သခင်သည်လည်း သောကြာသားဖြစ်သည်။ ‘တွေ့ခဲ့စကောတွင်’ ဟူသည် စကောလည်းတနင်္လာနံ၊ ပဲခူးမြို့လည်းတနင်္လာနံဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပဲခူးမြို့ကိုရတော်မူ၍ သာသနာတော်အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ရမည်။ “မင်းလုလင်ဖျားနာသည်” ဆိုသည်မှာ အရှင်သားအား စစ်သုံးမျက်နှာလုံးက ဝိုင်းရံလာခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။ “မယ်ရှင်ကသည်၊ မိုးသောက်လင်း” ဆိုသည်မှာ နံနက်မိုးသောက်လျှင် အဖျားပျောက်မည်ဟု ဆိုလိုသည်။ “ချိန်စေ့ရောက်သည်၊ ပြန်ခွါပိုက်လှည့်ကာ” ဆိုသည်ကား ကျွန်တော်မျိုးနှစ်ယောက်ကိုစေလွှတ်တော်မူပါ။ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအမှာစာကို ရေးပေးလိုက်ပါ။ ဤသို့ပြုလုပ်က ရန်သူပြန်သွားပေမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ “စူဒရင်က၊ နတ်တစ်ယောက်” ဆိုသည်ကားသမိန်မဂ္ဂတပ်နှင့် နေသည်ကိုဆိုလိုသည်။ “မောင်းသံပေးက၊ ပြေးသည်ဘရမ်းဘတာ” ဆိုသည်မှာ ထွက်၍တိုက်တော်မူလျှင် ဆင်အစွယ်ချင်းမရှက်မဝှေ့ရပြီ။ မောင်းသံပေးလျှင်ပင်

ရန်သူသည်ဘရမ်းဘတာထွက်ပြေးရပေလိမ့်မည်ဟုဆိုလိုပါသည်။

ထိုသို့စနည်းကိုဖြေဆိုပြသည့်အတွက် **မညားနွဲ့**သည် အလွန်ဝမ်းမြောက်တော်မူ၍ မင်းကံစီကိုဆုများစွာပေးတော်မူ၏။

နံနက်မိုးသောက်သော် “မြောင်းမြမြို့စားလောက်ဖျားထံသို့ ကျွန်ုပ်စာပို့တော်မူမည်။ အစ်ကိုမင်းကံစီက စာချောအောင်ပြင်ပေးပါ” ဟု **မင်းကံစီ**ကို**မညားနွဲ့**ပြော၏။ စာရေးမသင်ကိုခေါ်၍ စာရေးခိုင်း၏။

“တူတော် ဗညားနွဲ့ သိစေအပ်ပါသည် ဦးရီးတော်မြောင်းမြမင်း။ ကျွန်ုပ်သည် ပဲခူးမြို့မှာစိတ်ဆင်းရဲကျဉ်းကျပ်စွာနေခဲ့ရပါသည်။ မဟာဒေဝီသည် ခမည်းတော်ဆင်ဖြူရှင်မရှိသောအခါ သမိန်မဂ္ဂကိုနန်းတင်မည်ဟု ရည်ရွယ်ကာစောခဲ့မှိုင်းနှင့် ကျွန်ုပ်ကိုသမ္မိန်ရန်ကြံပါသည်။ ဦးရီးတော်နှင့် ကျွန်ုပ်အရီးတော် မဟာဒေဝီတို့သည် ရှေးယခင်က သစ္စာပြုခဲ့ကြသည်ဆိုပါက ဦးရီးတော် ကိုခမည်းတော်ကိုယ်စား ဟုမှတ်ယူပါသည်။ ဦးရီးတော်ကို ထီးနန်း ပေးသော် ကျွန်ုပ် ဝမ်းမြောက်ပါသည်။ ယခုထိုသို့မဟုတ်ပါ။ အရီးတော်သည် သစ္စာမစောင့်သိပါ။ မတော်မတည်ပြုကျင့်နေပါသည်။ သမက်နှင့် ပင်ဖောက်ပြန်နေကြပါသည်။ မပြုအပ်သောအမှုကိုပြုကျင့်နေကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုလည်းသေကြောင်းကြံကြပါသည်။ ထိုသို့သောအကြောင်းများကြောင့် ကျွန်ုပ်ပဲခူးမှ ထွက်ခွာခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပဲခူးမှထွက်ခွာခဲ့ပြီးနောက် ဦးရီးတော်ထံသို့ ရောက်အောင်လာခဲ့မည်ကြံပါသေးသည်။ သို့သော်စီးစရာလှပင်မရှိသောကြောင့် ဒဂုံတွင်ပင်နေခဲ့ရပါသည်။ ဤအကြောင်းကို ဦးရီးတော်သိစေရန် အကြောင်းကြားအပ်ပါသည်။”

စာရေးမသင် ကစာရေးသည်။ မင်းကံစီ ကစာပြင်သည်။
မညားနဲ့က အတည်ပြုသည်။ ဤစာနှင့်အတူ ရွှေငါးပိဿာ၊ ကတ္တီပိ၊
သက္ကလပ်ပိတ်အုပ်များကို မသောက် အားယူသွားစေသည်။ မြောင်း
မြစားလောက်များ ထံသို့ပို့စေသည်။

မြောင်းမြစားလည်း အမှာစာနှင့် လက်ဆောင်များကို
ရသော် မသောက်ကို ဤသို့မိန့်၏။

“ငါတို့ ဒလစားမညီဝံဂေါင် ပြောပြပြီးဖြစ်သည့်အတွက်
ဤစာပါအဖြစ်အပျက်များကို ငါသိပြီးဖြစ်သည်။ ငါတို့သခင်
ဆင်ဖြူရှင်အမှာစာနှင့် ခေါ်သည်ထင်၍ ငါချီတက်လာရခြင်းဖြစ်
သည်။ အရှင်သားကို ပြန်ပြောပြလိုက်ပါ”

မသောက်လည်း မြောင်းမြစားစကားကို မှတ်၍ပြန်ခဲ့၏။

မြောင်းမြမြို့စားသည် ထိုည၌ပင် သားသမက်၊ ကျေး
ကျွန်အကြီးအကဲတို့ကိုခေါ်၍ သောက်စားကြ၏။ “ယခုဗညားနွဲ့နှင့်
ပဲခူးမြို့သား ရန်ဖြစ်ကြသည်။ ဘယ်သူဘက်က ကူရသော် သင့်
မည်နည်း” ဟုမေး၏။

“တိုက်ဆင်၊ တိုက်မြင်း၊ ရဲလှေ၊ လှော်ကား၊ ခြေလျင်တပ်
တို့နှင့် ထိုးခိုင်းတိုက်ခိုင်းသည့်ဘက်က တိုက်ရခိုက်ရပါမည်။ ကျွန်ုပ်
တို့ မည်သူဘက်က ကူရမည်ကိုမသိပါ။ ဗညားနွဲ့သည် ကျွန်ုပ်တို့
သခင်မင်းကြီး၏သားအရင်းခေါက်ခေါက် ဖြစ်ပါသည်။”

ဤသို့ သားသမက်များက ပြောကြ၏။ ထိုအခါ ဒလမြို့
စား ချစ်သင်းကိုမေးပြန်၏။

“ကျွန်ုပ်မြင်သည်ကား ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။ အသက်အရွယ်

ကြီးပြီဖြစ်သော မဟာဒေဝီဘက်ကကူသော် ရှေ့အဖို့အရှင်မင်း
ကြီးနှင့်တကွ သားတော်မြေးတော်တို့အတွက် အကျိုးရှိမည်မဟုတ်
ပါ။ သမိန်မရူသည် အမတ်တစ်ယောက်၏သား မျှသာဖြစ်ပါသည်။
အက်နေသော အိုးနှင့်တူပါသည်။ အိုးထဲတွင်ရေအမြဲရှိနေအောင်
မတတ်နိုင်ပါ။ ဗညားနွဲ့သည် မင်းဧကရာဇ်သားမြေးဖြစ်ပါသည်။
သံပုရာသီးနှင့်တူပါသည်။ သံပုရာသီးသည်ငယ်စဉ်က အချဉ်ခါတ်
နည်းပါသည်။ ကြီးလေချဉ်လေဖြစ်ပါသည်။ ယခု ရွက်နုတစ်ရွက်
နှစ်ရွက်လေးကို လက်သည်းဖြင့်ဆိတ်ယူသော် အလွယ်တကူရနိုင်
ပါသည်။ ငယ်စဉ်က မဆိတ်ဘဲနေခဲ့သော် ကြီးရင့်လာလျှင်
ပေါက်ဆိန်ဖြင့် ပေါက်ပြီးမယူရပေလော့”

ဒလမြို့စားချစ်သင်းက အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့်
လျှောက်ထား၏။

မြောင်းမြစားသည်လည်း အရက်မူးနေကြပေပြီ။ သား
သမက် ကျေးကျွန်များလည်း မူးနေကြလေပြီ။

“မဟာဒေဝီသည် သစ္စာမစောင့်၊ သမိန်မရူနှင့်ဖောက်
ပြန်နေသည်။ ငါတို့မကူ” ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြ၏။ ထိုအချိန်၌ ပဲခူး
သို့မြောင်းမြစားလွှတ်လိုက်သောအဖွဲ့သားများ မြောင်းမြစားထံ
သို့ ပြန်ရောက်လာကြ၏။ ပဲခူးမြို့သတင်းကိုသိလာကြ၏။

“ပဲခူးမြို့သို့ ကျွန်ုပ်တို့ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ပဲခူးမြို့တွင် ပဲခူး
မြို့သူမြို့သားများသိဆိုနေကြသည်။ “ဒေါင်းမအိုလျက်၊ သစ်ပင်
ထက်သို့၊ တက်၍ဥသော။ မိန်းမအိုလျက်၊ ကြောက်ရွက်မရွာ၊
သူလင် လုသော” ဟုသိဆိုနေကြသည်။ မဟာဒေဝီကိုစောင်း၍
သိဆိုနေကြသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ကြားခဲ့ရသည်ဟု ကြားရသည်

အတိုင်း မြောင်းမြစားကို လျှောက်ထားကြ၏။

မြောင်းမြစားတို့လည်း အရက်မူးလှပြီဖြစ်သည်။ တပည့်တို့သည် “ငါတို့မိန်းမယုတ်ဘက်က မကူတော့ပြီ” ဟုပြောကာလေ့ဦးလှည့်စေ၍ မြောင်းမြသို့ပြန်ကြလေ၏။

သန်းကောင်လောက်တွင် မြောင်းမြစားတို့အဖွဲ့မှ နောက်ဆွယ်တွင်ရှိနေသော လှေတပ်သားတို့ကို **မညှိင်ဂေါင်က** ဟစ်၍ မေး၏။

“မဟာဒေဝီကို အမျက်ထွက်၍ မကူဘဲ ကျွန်ုပ်သခင် မြောင်းမြမင်းကြီးထံသို့ ပြန်ခဲ့ပြီ” ဟုပြန်ပြော၏။ **မညှိင်ဂေါင်** ဝမ်းမြောက်၍ မနက်မိုးသောက်လျှင် မင်းသား**မညားနွဲ့**ထံသို့ ဤအကြောင်းကို လျှောက်မည်ဟုကြံရွယ်ထား၏။

ထိုည၌ပင် ဗညားနွဲ့အိပ်မက်မက်၏။ “ဒဂုံမြို့လယ်တွင် ရွှေတန်ဆောင်တိုင်တစ်တိုင်ထွန်းသည်။ အရောင်အဝါအလွန်တောက်ပသည်။ အရပ်လေးမျက်နှာမှမုန်တိုင်းသည်းထန်စွာ လာသော်လည်း အရောင်အဝါပို၍ထွန်းတောက်သည်။ အနောက်မျက်နှာက လေသည် စဲသွားလေ၏။ မုန်တိုင်းသည်မှောင်မိုက်၏။ နောက်မှတဖန်လင်းသွားတော့၏။ ရဟန်းတစ်ပါးက ဗညားနွဲ့ကို လာမိန့်သည်။ နောက်လေးငါးရက်ကြာလျှင် မြောက်အရပ်က လေစဲသွားလိမ့်မည်”

ဤသို့ **မညားနွဲ့** အိပ်မက်မက်၏။ နိုးတော်မူလျှင် **မင်းကံစီ** အား အိပ်မက်ကို ပြန်ပြောပြ၏။

“ရွှေတန်ဆောင်တိုင်” ထွန်းသည် ဟူသည်ကား မင်းသားကိုဆိုလိုသည်။ လေးမျက်နှာကမုန်တိုင်း သည်းထန်စွာလာသည်

ဟူသည်ကား စစ်သုံးမျက်နှာကိုဆိုလိုသည်။ “အနောက်ကလေစဲလေ၏” ဟူသည်မှာ မြောင်းမြစားတပ်ကို ဆိုလိုသည်။

“နောက်လေးငါးရက်တွင် လင်းလိမ့်မည်” ဟုရဟန်းတစ်ပါးလာမိန့်သည်ဟူသော စကားအတိုင်း အရှင်သား အောင်တော်မူလိမ့်မည်။

“အစ်ကိုဖတ်သည်နိမိတ်အတိုင်း မှန်ပါစေ”

နံနက်မိုးသောက်သော် **မညှိင်ဂေါင်**၏လူ ဒဂုံသို့ရောက်လာ၏။ တံခါးစောင့်က ‘မဝင်ရ’ ဟုတား၏။ “နောင်တော်ဒလမင်း၏ ကျွန်တော်” ဟုပြောခိုင်းလိုက်၏။ ဗညားနွဲ့က “နောင်တော်ဒလမင်း၏ကျွန်တော်ကို ဝင်စေ” ဟု မိန့်တော်မူသော အခါကျမှ ဝင်ရ၏။ “မြောင်းမြစား၏ အဖွဲ့သားများပြန်သွားပြီ” ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထား၏။ **မညားနွဲ့** ဤသတင်းကိုကြားရသောအခါ အလွန်ဝမ်းမြောက်သွား၏။ **မင်းကံစီ**၏လည်ပင်းကို ပြေးဖက်လိုက်၏။ နှုတ်မှလည်း “အိုဘယ့်ယောက်ျား” ဟုမိန့်လိုက်၏။

“သမိန်မရူတပ်ကို တိုက်တော်မမူနှင့်ဦး မုတ္တမမြို့သားများကို မြောင်းမြစားလို ဌာနေသို့ပြန်အောင်စေလွှတ်တော်မူပါဦးဟု နောင်တော်ကမ္ဘာလိုက်ပါသေးသည်။”

“မင့်သခင် ငါ့ကိုချစ်သည်မှန်လျှင် သူရဲကောင်းရှိသရွေ့နှင့်အလျင်အမြန် ငါ့ဆီလာခဲ့ပါဟု ငါကပြောလိုက်ကြောင်းပြန်ပြောပြပါ။”

ဒလမင်းလူယုံတော်ကို ဤသို့မှကာ ဆုချီးမြှင့်လိုက်၏။ ထို့နောက် **မင်းဘား**၊ **မင်းကံစီ**၊ **ဗောဗွန်**၊ **မပိုင်ဆရာ**တို့ တိုင်ပင်ကြပြန်၏။

“ဗိုက်ကမြင်ထံသို့ စေလွှတ်တော်မူမည်။ မည်သူနှင့် သင့်တော်သနည်း”

“ဗောဓိနှင့်သင့်လျော်ပါသည်။ ဗောဓိနှင့် ဗိုက်ကမြင် (မုတ္တမတပ်မှူး)သည် ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်များဖြစ်ကြပါသည်။”

“ မိန့်တော်မူလိုက်သည် ဗိုက်ကမြင်။ မဟာဒေဝီသည် ဘဝမည်းတော်ဆင်ဖြူရှင် နတ်ရွာစံတော်မူသောအခါ သမိန်မရ ကိုထီးနန်းအပ်နှင်းမည်ဟု ကြံရွယ်လုပ်ဆောင်နေသည်ကို မြောင်းမြမြို့စားသိလျှင် “အရှင်သားကို ရန်သူဖြစ်အောင်ပြုရန်အကြောင်းမရှိ၊ ဆင်ဖြူရှင်မရှိသောအခါ အရှင်သားကိုသာ ရှိခိုးမည်၊ သမိန်မရကို ရှိခိုးရန်အကြောင်းမရှိ၊ ဆင်ဖြူရှင်ကအမိန့်တော်နှင့် ခေါ်သည်ထင်၍ ဤသို့ စစ်ချီလာရခြင်းဖြစ်သည်” ဟု ငါ့ကို လျှောက်ထားလာသည်။ ငါထံသို့ ဤသို့ လျှောက်ထားလာသူကို ငါဆုလာဘ်ပေး၍ အကြောင်းအကျိုးညီညွတ်စွာ ငါပြန်ပြောပြလိုက်သည်။ ယခုမြောင်းမြစားပြန်သွားလေပြီ။ ဗိုက်ကမြင်တို့ စိတ်တွင် မည်သို့ထင်မြင်ယူဆ ပါသနည်း။”

သည်စာနှင့်အတူ ရွှေသုံးပိဿာ၊ ပုဆိုးကောင်းဆယ်ထည်နှင့်ဗောဓိကို စေတော်မူလိုက်၏။ ဗောဓိလာနေသည်ကို မိုက်ကမြင် အဝေးကမြင်လျှင် ပျက်ရယ်စကားဆို၏။ “ ခင်္ဂသားတို့ ချောက်စွတကား” ဟု ရယ်စရာအဖြစ်ပြောနေ၏။ ဗောဓိသည် မိုက်ကမြင်အား စာနှင့်ရွှေသုံးပိဿာ၊ ပုဆိုးဆယ်ထည်ကိုပေး၏။

“ မည်သည့်အတွက် ငါတို့လိုလူမျိုးကို အရှင်သားက လက်ဆောင် ပေးရပါသနည်း”

“မင်းကြီးတို့ကျေးကျွန်များအတွက် ရိက္ခာအဖြစ်အသုံးပြုရန်ပေးတော်မူလိုက်သည်”

“ သွေးသောက် မင်းနှင့်ငါသည် နှစ်ကိုယ့်တစ်စိတ်၊ ကောင်းတူဆိုးဘက်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ မင်းစိတ်တွင် ထင်မြင်ယူဆသည် အတိုင်းပြောဆိုပါ။”

“ငါစိတ်တွင် ရှိသည်ကိုဆိုပါမည်။ မြေခင်းမြေမင်းသည် အလုံးအရင်း အင်အားကြီးသူဖြစ်သည်။ သို့ပါလျက် အရှင်သားကို ရန်မပြုကောင်းဟုယူဆပြီး ပြန်လေပြီ။ မညီဂံဂေါင်သည်လည်း ငါတို့မင်းသားနှင့် တစ်မိသား(မအေတူဖအေကွဲ)ပင် ဖြစ်သော်လည်း သူသည် မင်းသားမဟုတ်ဟုယူဆပြီး မင်းသားကို သူဦးခိုက်သည်ဟု ဆိုသည်။ မင်းတို့သည် မုတ္တမမင်းကိုယ်စား ဖြစ်ကြသည်။ ဗညားနွဲ့မင်းဖြစ်လေက ထိုမင်းကျွန်များသာဖြစ်ကြပေတော့မည်။ ထို့ကြောင့်မင်းသားနှင့် တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်းမရှိဘဲ မင်းသားနှင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ကြပါက မင်းသားမင်းဖြစ်သောအခါ မင်းဧကရာဇ် တစ်ပါး၏ရန်သူ မဖြစ်ချေပြီလော။”

ဗောဓိ အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် တင်ပြသည်ကို မိုက်ကမြင်ကြားလျှင် ရေငုံနှုတ်ပိတ်လုပ်နေတော့၏။ မိုက်ကမြင်၏ လူများဖြစ်ကြသော ဒေဝရာဇာ၊ အဲပြကောင်၊ အဲသီဝံတို့ကသာ စကားဆိုကြ၏။

“ဗောဓိစကားမှန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့စိတ်တွင်လည်း ထင်မြင်ယူဆမိသည်။ သို့သော် ဗိုက်ကမြင်သည်သာ ကျွန်ုပ်တို့၏ တပ်မင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ဗိုက်ကမြင်သည်သာ ဤကိစ္စကို ဆုံးဖြတ်ရန် လက်ရင်းအကျဆုံး ဖြစ်သည်။”

အားလုံးက အကြံပေးနေကြပြီဖြစ်သည့်အတွက် မိုက်က
ပြင်သည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်တော့၏။

“ငါတို့ပြန်တော့မည်။ အရှင်သားကိုလျှောက်လိုက်ပါ” ဟု
ဗောဓိနှင့် ကို ပြော၏။ ဗောဓိလည်း ဒဂုံသို့ပြန်လာခဲ့၏။ မိုက်ကပြင်
တို့လည်း ရေကျသောအခါ မုတ္တမသို့ စုန်ဆင်းသွားကြတော့၏။

ဗောဓိနှင့် ဒဂုံသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ မညားနွဲ့အမိန့်တော်
မြတ်အတိုင်း အကြောင်းစုံကို ပြန်ပြောပြ၏။ မညားနွဲ့ကျေးကျွန်
အားလုံးတို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိကြကုန်၏။

“ကျွန်ုပ်တို့သခင် ဗညားနွဲ့က ဤသို့မစေမလွှတ်သော်
လည်း ဗိုက်ကမြင်တို့ ပြန်ကြပေတော့မည်။ အကြောင်းမှာဆင်ဖြူ
ရှင်က ခေါ်တော်မူသည်ဆို၍သာ လာရခြင်းဖြစ်သည်။ ဆင်ဖြူရှင်
ခေါ်ခြင်းမဟုတ် မဟာဒေဝီကသာခေါ်ခြင်းဟု သိကြပါက လာရန်
အကြောင်းမရှိဟု ဗိုက်ကမြင်တို့က လျှောက်ထားကြသည်။ ဤသို့
လျှောက်ထားပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့လည်း ဒဂုံသို့ဆန်တက်ခဲ့သည်။
သူတို့လည်း ရေကျသောအခါ မုတ္တမသို့ စုန်ဆင်းသွားကြတော့
သည်။”

ဗောဓိနှင့် ကို ပြန်လည်လျှောက်ထားချက်ကို ကြားကြလျှင်
မင်းသားမှစ၍ ဒဂုံမြို့သားအားလုံး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိကြ
ကုန်၏။

“ဤသို့ဆိုလျှင် သမိန်မရူတပ်ကိုထွက်၍ တိုက်တော့မည်”
မညားနွဲ့စိတ်စောနေသည်။ မင်းကံမီက တားရပြန်သည်။

“စနည်းနာရဦးမည်” မင်းကံမီပြောပြောဆိုဆို နတ်များ

ကိုပူဇော်ပသသည်။ မိုးချုပ်သောအခါ မင်းကံမီ၊ ဗောဓိနှင့် ဗောဓိနှင့်
တို့သုံးယောက် နတ်များကိုပင့်သည်။ “သမိန်မရူတပ်ကို တိုက်တော့
မည်။ အောင်မြင်သောနိမိတ်ကို ပြကြပါစေ” ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုကြပြီး
သုံးယောက်သားသွား၍ စနည်းနာကြသည်။ ဒဂုံမြို့တွင်ရှိသော
မဟာဒေဝီ၏အိမ်အနီး၌ ကလေးသူငယ်များ သီဆိုနေကြ၏။

“စာငယ်တခု၊ ညောင်ကိုင်းခုတွင်၊ ဆွဲတွဲလွဲ၊ ညောင်သီး
စား၊ မင်းဖျားသားကြီး၊ မင်းဖြစ်နိုးကို၊ စစ်ကြီးလာ၍ရုံ၊ မင်းဖျား
သားကြီး၊ ဆင်ရဲစီး၍၊ ဖြီးမျှတိုက်လျှင်၊ အလျင်ပျက်လိမ့်မည်။”

ကလေးသူငယ်တို့သီဆို နေကြသည်ကို ကြားခဲ့ရသည့်
အတိုင်း မညားနွဲ့ကိုပြန်လည် လျှောက်ထားကြ၏။

“အစ်ကို မည်သို့လူဆပါသနည်း” ဟု မညားနွဲ့ကမင်းကံမီ
ကိုမေး၏။

‘စာငယ်’ ဟူသည်ကား အင်္ဂါနံ၊ သမိန်မရူသည်လည်း
အင်္ဂါသား၊ ထို့ကြောင့် သမိန်မရူကိုဆိုလိုပါသည်။ “ညောင်ကိုင်း
တွဲလွဲဆွဲ” ဆိုသည်ကား သမိန်မရူသည် သူကောင်းအဖြစ်၌ မမြဲ
ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ “စစ်ကြီးလာ၍ရုံ၊ မင်းဖျားသားကြီး၊ ဆင်ရဲ
စီး၍၊ ဖြီးမျှတိုက်လျှင်၊ အလျင်ပျက်လိမ့်မည်” ဟူသည်မှာ ပြောင့်
စင်းနေပါသည်။ ကွေ့ကောက်၍ပြန်ဆိုရသော အထူးအဓိပ္ပါယ်
မရှိပါ။ ဝိုင်းရံလာသောစစ်ကို မင်းသားဆင်ရဲစီး၍ တိုက်တော်မူ
လျှင် သမိန်မရူတပ်ပျက်လိမ့်မည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

မင်းသားမညားနွဲ့ အလွန်ဝမ်းမြောက်သွား၏။ ဝမ်းသာလွန်း
သောအရှိန်အဟုန်သည် ဆည်တန်၍မရနိုင်တော့ဘဲ မင်းကံမီကို
ဖက်၍ နမ်းလိုက်မိ၏။

“အစ်ကို ဖတ်သည့်နိမိတ်အတိုင်း အောင်မြင်စေသော”
ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။

ထိုသို့ ဝမ်းသာလုံးဆိုနေခိုက် ဒလစား**မညီဂံင်ဂါင်** ဒဂုံဆိပ်
ကမ်းသို့ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြားလာ၏။ မင်းသား
သည်ဆင်စီး၍ ကြိုတော်မူ၏။ **မင်းညီငှာင်**နှစ်ပါး ဆင်တစ်စီးတည်း
စီး၍ အတူလာခဲ့ကြ၏။

မညားနွဲ့အိမ်တော်သို့ ရောက်လျှင် **မညီဂံင်ဂါင်** က “ညီတော်
တိုက်ပွဲအတွက်ပြင်ဆင်နေခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်မခံသင့်တော့။
ယခုညပင်ထွက်တိုက်ပေတော့” ဟုအကြံပြု၏။

သမိန်မုသည်လည်း ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်နေပြီဖြစ်၏။
မြောင်းမြစားနှင့် **မိုက်ကမြင်**တို့ပြန်သွားကြကြောင်းကို **မဟာဒေဝီ**ထံသို့
လျှောက်ထားလိုက်၏။ **မဟာဒေဝီ**ထံမှ အမိန့်မရောက်လာသေး
သည့်အတွက် ပြန်ပြေးချင်ပါလျက် မပြန်ဝံ့ဘဲရှိနေ၏။ တပ်မင်း
များကို တပ်ဆုတ်ခွါရေးအတွက် တိုင်ပင်ပြန်၏။

“ဆင်ဖြူရှင်နမတော်က မည်သို့လုပ်ဆောင်ရမည်ဟု
အမှာစာရောက်မလာသေး။ မဟာဒေဝီ၏အမိန့်ကို မကြားရသေး
သည့်အတွက် တပ်တော်များ မဆုတ်ခွာသင့်သေးပါ”

အမတ်ကြီး**ခိပ်မြဲ**က ဤသို့အကြံပေးပြီးနောက် သူတို့သို့
သူပြန်နေ၏။ ထို့နောက် **မညားနွဲ့**ထံသို့ လူယုံတစ်ယောက်ကိုလွှတ်
ပြီး သတင်းပို့လိုက်၏။

“လက်သည်းနှင့်ဆိတ်ပြီး ယူရမည်ကိစ္စကို ပေါက်ဆိန်နှင့်
ပေါက်ပြီးယူချင်သလော”

“ယခုညပင် ထွက်၍တိုက်တော်မူမည်ဟု ပြောလိုက်ပါ။”

“အမတ်ကြီးခိပ်မြဲက လျှောက်ထားလိုက်ပါသေးသည်။
ရန်သူသမိန်မရတပ်ကိုသာတိုက်ပါ။ အခြားတစ်ပါးသော တပ်များ
ကိုမတိုက်ပါနှင့်။ အခြားတစ်ပါးသောတပ်များ တုပ်တုပ်မျှ
မလှုပ်စေရပါ။ ကျွန်ုပ်တာဝန်ထားလိုက်ပါ” ဟုလျှောက်လိုက်ပါ
သေးသည်။

“ကောင်းပြီ”

လူယုံတော်သည် **မညားနွဲ့**ကိုသတင်းပေးပြီးနောက် **ခိပ်မြဲ**
ထံသို့ ပြန်သွား၏။ လူယုံတော်ပြန်ရောက်၍ ယခုညပင်တိုက်တော့
မည့်အကြောင်းကို**ခိပ်မြဲ**သိလျှင်ဗိုလ်မင်း**ယိုကရုတ်**ကို တိုးတိုးထပ်၍
ပြောပြ၏။

“မင်းနှင့်ငါ ညီအကိုဖြစ်ကြသည်။ တစ်စိတ်တစ်ဝမ်း
တည်းရှိစေချင်သည်။ နေမှာဖြစ်စေ၊ ညမှာဖြစ်စေ တပ်တွေလန့်
ဖျပ်သော် မိမိတပ်တွင်းမှာသာနေ ဘာမျှမကြောက်နှင့်”

ခိပ်မြဲနှင့်**ယိုကရုတ်**စည်းဝါးရိုက်ထားကြ၏။ ထို့ကြောင့်
မင်းသား**မညားနွဲ့**သည် စိတ်ချလက်ချပိုင်နိုင်စွာ စီစဉ်နိုင်တော့၏။

မြို့စောင့်တပ်များကို စနစ်တကျရှိစေရန် စီစဉ်၏။
ထို့နောက် တိုက်ခိုက်ရေးတပ်များကိုလည်း အသီးသီးတာဝန်
ပေး၏။ မင်းသားက**အလဝါဆင်**ကို စီးတော်မူ၏။ **အဒဇရာင်**ဆင်
ကိုဆင်ကဲပုဗ္ဗလောကီစီး၏။ **ပဇ္ဇယ်လဗ္ဗန်**ဆင်ကို **မဇ္ဈာန်**စီးသည်။
ဇောမွန်က ကုန်းလယ်ကလိုက်ရသည်။ **အညုရိယ** ကို**ဇောမွန်**စီးသည်။
မကံဇက ကုန်းလယ်ကလိုက်ရသည်။ **အိမဂ္ဂဇာန်**ကို **ဇောကန်**

“တရားဟောသော အသံလော ”

“တရားဟောသောအသံမဟုတ်ပါ။ အောင်တော်မူမည်ဟု နတ်တို့ကြွေးကြော်သောအသံ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား”

မင်းသားကမေးသည်။ ပုဏ္ဏားမယည်က ပြန်လည်လျှောက်ထားသည်။ ပညားနွဲ့သည် တလၟာဒေဝသွယ်မတကို ခေါ်၍မိန့်တော်မူသည်။

“ခရီးလမ်းမမှားစေနှင့်၊ တည့်တည့်ပေါက်အောင်မင်းရှေ့ကသွား”

“နယ်မြေကျွမ်းကျင်သောအကျွန်ုပ်ကဲ့သို့သော ကျွန်တော်မျိုးအဖို့လမ်းမမှားနိုင်ပါဘုရား”

မဟသည် ပညားနွဲ့ကိုဦးခိုက်၍ ရှေ့ဆုံးက ချီတက်သွားလေ၏။

လူကြီးမှ ပလ္လင်၊ ပလ္လင်မှ ဂနိုင်မဂ္ဂတိ၊ ဂနိုင်မဂ္ဂတိမှ ဒေလတိ၊ ဒေလတိ မှ ဇနံပဒပလာသို့ ရောက်သွားကြ၏။

ပညားနွဲ့သည် တပ်လယ်မှမဖောက်၍ တပ်ဦးတွင်ရောက်နေသော မတကို အံ့လျှင်အမြန်အမိလိုက်၏။

“ဓူဒရင်ဂ သို့ရောက်လျှင် ကျုံးတိမ်ပြီးတပ်ပါးသောနေရာကိုရွေးပြီးတိုက်၊ အတွင်းသို့ရောက်လျှင် အခြားတပ်တွေဆီကိုမသွားနှင့်။ သမိန်မရွတ်ဆိုကိုသာ ဦးတည်သွား”

ဗညားနွဲ့က မတကိုမှာပြီး ဆက်လက်ချီတက်ကြ၏။

သမိန်မဂ္ဂသည်စစ်နှစ်မျက်နှာ (မြောင်းမြစားနှင့်ဗိုက်က

မြင်)မှ ပြန်လည်ဆုတ်ခွါသွားကြပြီ ဖြစ်သည်အတွက်ပြေးရန်စီစဉ်နေတော့၏။ အထုပ်အပိုးပြင်ထား၏။

ညသန်းခေါင်ကျော်ကျော်တွင် သမိန်မဂ္ဂတပ်ရှိရာ လမ်းဝင်း

သို့ ပညားနွဲ့တို့ရောက်ကြ၏။ သမိန်မဂ္ဂတပ်နှင့် နီးကပ်လာသောအခါ စစ်သည်တော်များ အသံဟစ်ကြွေးလျက် ဆင်ရောမြင်းရောဒလကြမ်းဝင်၍တိုက်ကြ၏။ ရွပ်ရွပ်ချွံချွံတိုက်ကြ၏။ သူရဲသူခက်တို့ ဝင်ရောက်ထိုးခုတ်ကြ၏။ ပစ်ခတ်ကြ၏။ သမိန်မဂ္ဂတပ်ယှက်လေ၏။ မောင်ပေါ်တွင်အိမ်ဖွဲ့၍နေသော သမိန်မဂ္ဂသည်လည်း ဆင်းပြေးရလေ၏။ ကမ်းပေါ်ရှိမြင်းပေါ်သို့ခုန်တက်ကာ ဒရောသောပါးကိုယ်လွတ်လက်လွတ် ထွက်ပြေးရတော့၏။

အရေးထဲအရာပေါ်နေပြန်၏။

ပညားနွဲ့စီးသည် မြူပရီဆင်သည် မုန်ယိုနေ၏။ အဒဏှင်

ဆင်အနံ့ကိုရသောအခါ တိုင်ကိုပတ်လည်လှည့်၍ရုန်းကန်နေတော့သည်။ ဗညားနွဲ့ဆင်ကို မထိန်းနိုင်မသိမ်းနိုင် ဖြစ်နေသည်။ ဆင်ကပမူလောက် ဆင်ပေါ်ကခုန်ဆင်းပြီး အသံပေးတော့မှ မြူပရီငြိမ်သွားတော့၏။ မြူပရီဆင်ပေါ်သို့ ပမူလောက်ခုန်တက်လိုက်၏။ မြူပရီ ကို ပမူလောက်ကိုယ်တိုင်စီးရတော့၏။ ပမူလောက် မြူပရီ ကို စီးရလျှင် ပမူလောက် လက်ခမောင်းခတ်၏။ “သည်ဆင်ကို ကျွန်ုပ်စီးရသည့်အတွက် ပဲခူးမြို့ကိုငါတို့ သခင်ဗညားနွဲ့ရတော့မည်” ဟုပြော၏။

သူရဲသူခက်များသည် အရှိန်ဖြင့်ဝင်၍ ခုတ်သတ်ကြ၏။

မွန်တပ်သား ၂၀၀ကျော် ၃၀၀ခန့်သေ၏။ ရှမ်းလည်း ၂၀၀ကျော် ၃၀၀ခန့် သေ၏။

“ မခုတ်နှင့်တော့ ” ဟုမင်းသားကဟစ်၍ မိန့်ဆိုသော အခါကျမှ အခုတ်ရပ်တော့၏။ ထို့နောက် ကဲအုံများကို မီးတိုက်ကြ၏။ မီးဟုန်းဟုန်းတောက်၍ သမိန်မရူတပ်ပျက်လေသော အခါ **ယိုကရုတ်**တပ်နှင့် **ရဲသင်ရန်**တပ်တို့သည် မိမိတို့တပ်တည်ရာတွင် မနေဝံ့ကြတော့ဘဲ၊ အမတ်ကြီး**ဇိပ်ဖြူ**တပ်ရှိရာသို့ဝင် ရောက်လာကြတော့၏။

ယိုကရုတ်နှင့်ရဲသင်ရန် ။ ယခု သမိန်မရူ တပ်ပျက်လေပြီ။ သမိန်မရူလွတ်သွားလေသလား၊ သေလေသလားမသိ၊ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ယခု ချက်ချင်းဆုတ်ပြေးကြမှ သင့်မည်ထင်သည် မနက် မိုးလင်းမှဆုတ်ခွာသော် ဗညားနွဲ့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ဆုတ်ခွာရာလမ်း ခရီးအဝက ပိတ်ဆို့ထားပေလိမ့်မည်။ အမတ်ကြီးစိတ်တွင်မည်သို့ရှိသနည်း။

ဇိပ်ဖြူ ။ ဗညားနွဲ့သည် ဗိုလ်မင်းတို့ ကျွန်ုပ်တို့၏သခင်သား မဟုတ်လော။

ယို+ရဲ ။ သမိန်မရူရှုံးသွားသည့်အတွက် သူသေသည်ဖြစ်စေ၊ ရှင်သည်ဖြစ်စေ၊ မင်းသားကိုသည်လိုအချိန် သည်လိုနေရာတွင် ဘယ်သူသွားတွေ့ဝံ့အံ့နည်း။ ဗညားနွဲ့သည် ရက်စက်လှသည် ကြမ်းကြုတ်လှသည်၊ ယခု ညအခါတွင် အခြားတပ်များနှင့်ရောပြီး ဆုတ်ခွာမှသာ ကျွန်ုပ်တို့လွတ်ပါလိမ့်မည်။ နံနက်မိုးသောက်မှ ဆုတ်ခွာလေသော် ကျွန်ုပ်တို့မလွတ်နိုင်တော့ပေ။ ဗညားနွဲ့၏

အဖမ်းအဆီးကိုခံရပါက ကျွန်ုပ်တို့အသက်ကို လွတ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

ဇိပ်ဖြူ ။ တပ်မင်းများက ဤသို့ပြောဆိုနေပါက ကျွန်ုပ်သွားပေးပါမည်၊ ကျွန်ုပ် လူအိုအမတ်ကြီးဖြစ်သည်။ တပ်မင်းများကိုယ်စား သွား၍ အသေခံပေးပါမည်။ တပ်မင်းများ သည်နေရာကစောင့်နေနှင့်ကြပါ။

ဇိပ်ဖြူသည် ပြောပြောဆိုဆို ဆင်မကိုစီး၍ ငယ်သား သွေးသောက်(ရ)ယောက်နှင့်အတူ **ဗညားနွဲ့**ထံသို့ထွက်သွား၏။

ဗညားနွဲ့တပ်သို့ရောက်လျှင် “ကျွန်တော်မျိုးဇိပ်ဖြူလာသည်” ဟုဟစ်၍လျှောက်ထားလိုက်၏။ မင်းသားကြားတော်မူသော် “ငါဘကြီးတော်ကိုဝင်ခဲ့ပါစေ” ဟု အမိန့်ပေးကာ လှမ်းခေါ်လိုက်၏။

ဇိပ်ဖြူ **ဗညားနွဲ့**တပ်တွင်းသို့ဝင်လာ၏။ ရောက်လျှင် **ဗညားနွဲ့**နှင့် **မညီဝံ့ငေါင်**ညီနောင်နှစ်ပါး ဆင်ပေါ်ကဆင်း၍ကြို၏။ သုံးယောက်သားခေါင်းချင်းရိုက် တိုးတိုးတိုင်ပင်နေကြ၏။

ဇိပ်ဖြူရောက်ပြီးမှ လူသေကောင်များကို စုရုံးထား၏။ ရှုနာသည့် လူနာများကိုလည်းတွဲ၍ တဲတွင်းသို့သွင်းကြရ၏။ ထို့နောက် **ယိုကရုတ်**နှင့်**ရဲသင်ရန်**တို့ကို အခေါ်လွှတ်လိုက်၏။ **ဇိပ်ဖြူ**နှင့်ပါလာသူများ၊ **ဗညားနွဲ့**လူများသွားခေါ်ရခြင်းဖြစ်၏။ အမှူးအမတ်များ ဗိုလ်မင်းတပ်မင်းများအားလုံး **ဗညားနွဲ့**ခြေတော်ရင်းသို့လာကြကုန်၏။

ဇိပ်ဖြူ ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရှင်ဘုရင်နှမတော်ကို သစ္စာခံခဲ့ကြသည်။

ဒဂုံကိုနိုင်လျှင် အကြီးအကဲအားလုံးကိုသတ်ဟု မဟာဒေဝီမှာ လိုက်သည်။ နိုင်လျှင်သတ်မည်ဟု သူ့ကိုသစ္စာထားခဲ့သည့်အတိုင်း မင်းတို့ငါတို့သတ်မည်ဟု ကြံရွယ်ခဲ့ကြသည်။ မင်းတို့ငါတို့က ဗညားနွဲ့လူများကိုမသတ်ရဘဲ သူ့လူများကသတ်၍ သေကြသူ တွေမနည်းတော့။ သေသူများသည် ငါတို့နှင့်သစ္စာခံဘက်များ ဖြစ်ကြသည်။ ယခုမင်းတို့ ငါတို့သည် အရှင်သားလက်သို့ရောက် ကုန်ကြပြီး။ သေရမည့်သူများချည်းဖြစ်ကြသည်။ အရှင်သားသည် မင်းတို့ ငါတို့လက်တွင်ကြီးပြင်းလာသည့် ငါတို့သခင်ဖြစ်သော ကြောင့်သာ ငါတို့ကြံစည်သလို သူမကြံပါ။ ငါတို့ကိုမသတ်ဘဲ အသက်ကိုလွှတ်ပေးသည်။ မင်းတို့ငါတို့သည် အရှင်သားကိုမည်သို့ လျှောက်ကြမည်နည်း။

ယို + ရဲ။ ။ မင်းသားလက်တွင်းသို့ရောက်လျှင် သေရတော့မည်ဟု မှတ်ထင်ခဲ့မိပါသည်။ အရှင်သားဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို မသတ် အသက်ကိုလွှတ်တော်မူသည်။ သည်ကျေးဇူးကိုထောက် ထား၍ အရှင်သားအမှုတော်ကို အသက်နှင့်လဲ၍ထမ်းရွက်ပါ တော့မည်။ အမတ်ကြီးနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် အရှင် သားအမှီထမ်း များဖြစ်ကြပြီ။ ထို့ကြောင့်ပဲခူးကိုအလွယ် တကူ ရပေတော့မည်။

မညားနွဲ့။ ။ ငါ့ခမည်းတော် ရှိတော်မူသေးလျက် နန်းစည်စိမ်ကို ကျွန်ုပ်မလုပ်ပါ။

မိုက်ညဲ။ ။ ယခု ပဲခူးသို့ဆက်လက်ပြီး ဗညားနွဲ့မချီသော် သမိန်မရူ သည် ကျွန်ုပ်တို့ထက်ဦးပြီး ပဲခူးသို့ရောက်နှင့် ပေးတော့မည်။ ကျွန်ုပ် တို့က သူ့ထက်နောက်ကျပြီး ပဲခူးသို့ရောက်သွားပါက ကျွန်ုပ်တို့ကို

ဗညားနွဲ့ထံသို့ ဝင်ရောက်ခိုလှုံနေပြီဟု သူကဦးစွာပြောနှင့်ထား ပေတော့မည်။ ထိုသို့ ပြောထားပါက ကျွန်ုပ်၏သားမယားတို့အား နတ်လှေတွင်တင်၍ မုတ္တမသို့ပို့ခံရပေတော့မည်။ ဤသို့ပြုမူခဲ့ခဲ့ ရပါက ကျွန်ုပ်အောင်မြင်စွာ လုပ်ကြံဆင်နွှဲရမည့်အရေးတော်သည် လစ်ဟင်းမနေပါပြီလော။

စိပ်ပြဲ။ ။ သည်စကားသည် ယတ္တာဘူတမကျပါ။ ယခုငါတို့သည် လောင်အိမ်ထဲတွင် အထားခံရသူများနှင့်တူသည်။ သူတစ်ပါးကို လွှတ်အောင်မပြုနိုင်ပါ။ ကိုယ့်ကိုကိုယ်ပင် လွှတ်အောင်ပြုကြရပါ မည်။ ငါတို့သခင် သားတော်သည်ဘုရားကဲ့သို့ စိတ်ထားပြည့်ဝ သူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤသို့ပြုမူသင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးကို သစ္စာတော်ပေးပါ။ သစ္စာဆိုခိုင်းပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ပဲခူးသို့သွားခွင့်ပြုပါ။ ဤသို့ပြုမူခြင်းသည် အသင့် လျော်ဆုံး ဖြစ်မည်ထင်ပါသည်။

မညားနွဲ့။ ။ ကောင်းပြီ ဤကိစ္စအောင်မြင်ရေးအတွက် မညီဂံဂေါင် ကတာဝန်ယူပါ။ မညီဂံဂေါင်ဦးဆောင်ပြီး ရွှေတိဂုံဘုရားသို့တက် ပါ။ ရွှေတိဂုံဘုရားတွင် သည်အမတ်များကို သစ္စာဆိုခိုင်းပါ။

မပိုင်ဆရာ။ ။ မိုးမသောက်ခင် သူတို့သွားရမှ သင့်လျော်မည် ဆိုနေပါသည်။ ရွှေတိဂုံဘုရားသို့တက်နေပါက မိုးလင်းမသွားပေ ပြီလော။

မညားနွဲ့။ ။ မှန်သည်။ သည်တော့ ရွှေဆင်းတုတစ်ဆူပင်ပြီး ၎င်း ရွှေဆင်းတုရှေ့၌ပင် သစ္စာဆိုကြပေတော့။

မင်းကံစီ။ ။ သင့်မြတ်လျော်ကန်လှပါသည်။

အားလုံးကျေနပ်မှုရသွားကြ၏။ ထို့ကြောင့် ရွှေဆင်းတု တစ်ဆူကိုပင့်လာပြီး ၎င်းရွှေဆင်းတုရှေ့တွင် သစ္စာရေတိုက်၏။ သစ္စာဆိုကြ၏။

မညားနွဲ့သည် **သမိန်မဂ္ဂ**တပ်မှရသော ဆင်မြင်းလူတို့ကိုသာ လှူလိုက်၏။ အခြားအမှူးအမတ်များတပ်မှ ဆင်မြင်းလူတို့ကို လုံးဝ မလှူလိုက်။

နတ်တော်လပြည့်ကျော်(၁၀)ရက်နေ့တွင် သမိန်မဂ္ဂတပ် ပျက်၍ ပဲခူးသို့ပြေးရလေ၏။ အမှူးအမတ်များက နောက်တစ်နေ့မှ ပဲခူးသို့ရောက်ကြတော့၏။

မဟာဒေဝီ ။ ငါတို့၏ အမှူးအမတ်များကို ဗညားနွဲ့ရသွားလေပြီ။ ဆင်ဖြူရှင် မကျန်းမာသောကြောင့် ဤသို့ ပြုနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ မင်းတို့ အမှူးအမတ်များ အသုံးမကျ၍ ဤသို့ဖြစ်ရသည်။

မှူးပတ် ။ ကျွန်ုပ်တို့အား အပြစ်တင်တော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို အပြစ်မတင်ထိုက်ပါ။ သမက်တော်တပ်ကို ဗညားနွဲ့ထွက်၍ တိုက်လာသည်ကို သမက်တော်ကပြန်တိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကကြည့်နေသော် ကျွန်ုပ်တို့ကို အပြစ်တင်သင့်ပါ၏။ ယခုမှကား ထိုသို့မဟုတ်ပါ။ သမက်တော်သည်လုံးဝပြန်မတိုက်ဘဲ မြင်းစီး၍ ထွက်ပြေးသောကြောင့်သူတပ်ကို ဗညားနွဲ့အလွယ်တကူ ရသွားပေသည်။ သမိန်မဂ္ဂတပ်ကိုရသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့ကိုတိုက်ပြန်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့က ပြန်တိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ဆင်မြင်းလူသူ မကျရှုံးအောင် စုရုံးပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ဆုတ်ခွာနိုင်အောင် စီစဉ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို အပြစ်မတင်ထိုက်ပါ။

မှူးမတ်များဤသို့ လျှောက်ထားလိုက်သည့် အတွက်

မဟာဒေဝီမည်သို့ ပြောရမှန်းမသိနိုင်အောင် ရှိသွားတော့၏။ ထို့နောက် ပဲခူးမြို့ကို မြို့ပြပြင်ရ၏။ တိမ်သောကျုံးနေရာကိုလည်း နက်အောင်တူးကြရ၏။

အမှူးအမတ်များကလည်း မင်းသားထံသို့ ပဲခူးမြို့ သတင်းကို မပြတ်ပေးပို့နေကြ၏။ နောက်မကြာမီ ဆင်ဖြူရှင် အသည်းအသန် နာမကျန်းဖြစ်၏။ လူမှန်းသူမှန်း မသိလောက်အောင် အသည်းအသန်ဖြစ်နေ၏။ ဤသတင်းကို အမတ်ကြီး **ခိပ်ပြဲ**က မင်းသားထံသို့ လျှောက်ထားလိုက်၏။

သမိန်မဂ္ဂသည် အမှူးအမတ်များကို ဆော်ဩ၍ ပျက်နေသော မြို့ပြနေရာများကိုပြင်စေ၏။ မင်းသား**မညားနွဲ့** ကြားတော်မူလျှင် ပဲခူးသို့စစ်ချီရန်စီစဉ်တော့၏။ **မညီဂံငါင်**ကို ဒလတွင်နေစေပြီး မြောင်းမြမြို့စား**လောက်ရှား**လာလျှင် နိုင်အောင်ခံတိုက်ဟု မှာထား၏။ **မငမ္မကြည်**၊ **သမိန်ဗဂျီ**၊ **မသံဇက**တို့သုံးယောက်ကို ဒလမြို့စောင့်အဖြစ်ထားခဲ့၏။ **ဓမ္မစာရီ**ကတွင် ရှိသောလှေများ ဝါးကမောတွင် ရှိသောလှေများကို **မောသပြာ**တွင် လာရောက်စုရုံးကြမည်ဟု အမိန့်ထုတ်လိုက်၏။ သူရဲကောင်းလူ(၅၀၀၀)ကိုလည်း ရွေးချယ်၏။ ထို့နောက် မိဖုရား**ငမ္မပနိတ်**က **အိမ်ဂူသောက်**ကိုစီးစေ၏။ မိဖုရား**ငမ္မမသင်**က **ရန်ဂမိန်လှေ**ကို စီးရ၏။ **မညားနွဲ့** မှာမူ **ဗမ္မဗေဒလှေ**ကိုစီးတော်မူ၏။ **မြူဗဂျီ**ဆင်ကို **လောက်ဝင်**စီး၏။ **အဒရောင်**ဆင်ကို **မသောက်**စီး၏။ **ပဇ္ဇယ်လမာန်**ကို **မောဗွန်**စီး၏။ **အသုရိယ**ကို **မင်းကံစီ** စီး၏။ **ပေါက်လန်ဆင်**ကို **မချိုင်**စီး၏။ **အပါငမ္မစု**၊ **အပါငမ္မ**

ဆင်မနှစ်စီး (အိမ်တော်တွင်ထားသောဆင်နှစ်စီး)၊ **အိမ်ကိုက်ညစ်**
ဆင်ကို **မပိုင်ဆိုင်**နှင့် စီးသင့်သူများစီးကြ၏။ ၎င်းဆင်တို့အပြင်
ဆင်ထုတ်မြင်းလတ်များ ကိုလည်း စီးသင့်သူများက စီးကြကုန်၏။
ပြာသိုလပြည့်ကျော်(၁၂) ရက်နေ့တွင် ပဲခူးသို့ စတင်ချီတက်တော်မူ
၏။ လမ်းခရီးစရည်တွင် ခေတ္တ တပ်ချစခန်းချနေ၏။ **စရည်**တွင်
စနည်းနာပြန်၏။

“ ပန်ဗဂွေဗလာ ဒွေဒါဘန္ဓုဇနောင် ဒွေါက်အာတဿလ
အရရိအာမ္မပါထည်ဝွဲ ” ဟု သီဆိုနေကြ၏။

မြန်မာပြန်သော်-

“ကြောင်ဖားခံတွင်း၊ ဟင်းလင်းဖွင့်သည်၊ နှစ်တံခါး၊ ရိပ်
မြိုင်ပင်ဗောဓိ၊ ညောင်ပင်ကြီးတည်း၊ လဲသည်တကား၊ တစ်ရက်
မကြာ အရာရမည်တည်း” ဟု သီဆိုနေကြ၏။

မညားနွဲ့ ကြားတော်မူလျှင် **မင်းကံစီ**ကို မေးတော်မူ၏။

“ အစ်ကိုစိတ်တွင် မည်သို့ထင်မြင်ယူဆပါသနည်း ”

“**မဂ္ဂ**ဟူသည် **ပဲခူးမြို့**ကိုဆိုလိုသည်။ **ဒေဒ္ဒါ**ဟူသည် **တံခါး**
နှစ်ဘက်ကို ဖွင့်မည်ဟုဆိုလိုသည် ညောင်ပင်ကြီးလဲသည် ဆိုသည်
မှာ ခမည်းတော်ဘုရားကို ဆိုလိုသည်။ တစ်ရက်မကြာ အရာရ
မည်ဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်သခင်ကို ဆိုလိုပါသည်။”

မညားနွဲ့ ကြားတော်မူလျှင် အလွန်ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏။
နံနက်မိုးသောက်သောအခါ ဆက်လက်ချီတက်တော်မူ၏။ **မောသ**
ပြာတွင် ခေတ္တတပ်ချပြန်၏။ **မောစာရိက်**သည်လည်း တက်လှေ
အများအပြားနှင့် **မညားနွဲ့**ထံရောက်လာ၏။ **ဇွဲဘူးစား မိုက်ညွဲ**

သည်လည်း အလုံးအရင်းများနှင့် ရောက်လာ၏။ ဝမ်းနည်းဝမ်းသာ
သတင်းတစ်ရပ်ကိုလည်း လျှောက်ထားလိုက်၏။

“ အရှင်ဘုမည်းတော် ယမန်နေ့ကပင် နတ်ရွာလား
တော်မူပြီ ”

“ မင်းမည်သို့ သိလာသနည်း ”

“ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်သည် အရှင်ခမည်းတော်ဘုရားမြေ
တော်ရင်းမှာ ခစားနေရပါသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်ထံ
သို့ လူလွတ်ပြီးသတင်းပို့ကြသည့်အတွက် ကြားသိရပါသည်။ ”

မိုက်ညွဲစကားကို ကြားတော်မူလျှင် **မညားနွဲ့**သည် မျက်နှာ
ကို လက်ဖြင့်အုပ်ကာငိုတော်မူ၏။ ဝမ်းနည်းရသောသတင်းတစ်
ရပ်။ ဝမ်းနည်းစရာသတင်းသည် တစ်နည်းအားဖြင့်ဝမ်းသာစရာ။
ယခင်က ဘုမည်းတော်ရှိနေသည့်အတွက် ထီးနန်းသိမ်းပိုက်ရေး
ကို ဆိုင်းငံ့နေရခြင်းဖြစ်သည်။ ယခု ဘုမည်းတော်မရှိတော့။
အောင်ပွဲနှင့်နီးကပ်လာပေပြီ။ ထို့ကြောင့် **မောစာရိက်**တို့ကို ခေါ်
တော်မူ၍ အမိန့်ပေးလိုက်၏။

“ လှေကိုသည်တွင်ထားခဲ့။ လှေစောင့်ထားခဲ့။ ငါနှင့်အတူ
အားလုံးတစ်ပါတည်း လိုက်ခဲ့ပေတော့။ ”

ဇွဲဘုန်းစားက မညားနွဲ့ကိုဆက်လက် လျှောက်ထားပြန်၏။

“ သမိန်မရူသည် ပဲခူးတွင်ပင် ရှိနေပါသည်။ ပဲခူးက
စောင့်ပြီး အရှင်ကို စီးချင်းတိုက်မည်ဟု ပြောဆိုနေပါသည်။ ကျွန်
တော်မျိုးအသက်ကို အရှင်သားကယ်ခဲ့ပါသည်။ သည် ကျေးဇူးကို
ကျွန်ုပ်ဆပ်ပါမည်။ သမိန်မရူကို ကျွန်ုပ်တိုက်ပေးပါရစေ။ ”

“ မောင်မင်း မတိုက်ရ ”

မညားနွဲ့က တိုက်ခွင့်မပေးဘဲ မောသပြောမှ ဆက်လက် ချီတက်ကြပြန်၏။ လကွယ်နေညဖြစ်သည့်အတွက် ညတွင်းချင်း အရောက် ချီတက်ကြရ၏။

မညားနွဲ့ပဲခူးသို့ရောက်ပြီဟု သမိန်မဂ္ဂကြားလျှင် မြို့စီးပြစီး တို့ကိုစည်းကြပ်ခန့်ထားကာ ခံစစ်အတွက် စီစဉ်ရတော့၏။ အမှူ ထမ်းများက အမိန့်ကိုမလိုက်နာကြပေ။ ကျေးကျွန်ဆွေမျိုးသားချင်း တို့ကို မညားနွဲ့ထံသို့ သွားရောက်ခိုလှုံစေ၏။ ထို့ကြောင့်သမိန်မဂ္ဂ သည် ကိုယ်လွတ်ဆုတ်ခွါမှ သင့်လျော်တော့မည်ဟု ကြံရွယ်ကာ သူ့လူယုံတော်(၇၀၀)၊ ဆင်(၁၀)စီးတွင် ရွှေငွေများကိုတင်၍၊ ၁၃၀၁ ခုနှစ်အတွက် မုတ္တမသို့ ထွက်ပြေးလေတော့၏။

အမတ်ကြီးစိပ်မြက “သမိန်မဂ္ဂထွက်ပြေးလေပြီ”ဟု မညားနွဲ့ ထံသို့လျှောက်ထားလိုက်ကြ၏။

မင်းသားက စိပ်မြ၊ ဧကတိုက်၊ မိုက်ညဲတို့ကို မိအောင်ဖမ်း ခဲ့ဟုအမိန့်ထုတ်လိုက်၏။ တပ်မင်းဥယျာန် ၁၃၀၁ ကို ဖောက်၍ ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း လိုက်ကြ၏။

မညားနွဲ့သည် အောင်မြင်သူပီပီ ပဲခူးမြို့တွင်းသို့ ဝင်ဝင် ကြွားကြွားဝင်လာခဲ့တော့၏။ လုံတစ်စင်း၊ ဒါးတစ်လက်တွင်မျှ သွေးမစွန်းရဘဲ နန်းတော်ဝလွင်ပေါ်သို့ ရောက်ခဲ့ပေပြီ။

ညီတော်မောသမိုင်းနှင့်အမတ်များ မညားနွဲ့ရှေ့တော်မှောက် သို့ရောက်လာကြပေပြီ။ အမတ်များရှေ့တွင် မောသမိုင်းကို ပြေးဖမ်း လိုက်သည်။ မျက်ရည်များထွေထွေ စီးကျလာသည်။ ဝမ်းသာသော မျက်ရည်များ။

ဓမ္မမနိတ်လူထွက်ကိုလည်း အစောင့်များက လွှတ်ထုတ် ပေးပြီ။ ဓမ္မမနိတ်သည် မင်းသားထံရောက်လာ၏။ မင်းသားက စောင့်ကြိုချက်ဆက်နေနှင့်၏။ ဓမ္မမနိတ်လူထွက် လာနေသည်ကိုမြင် သော အမတ်တစ်ယောက်က မညားနွဲ့ကို တိုးတိုးပြောလိုက်၏။

“ကျွန်ုပ်တို့သခင်ဗညားနွဲ့ကြောင့် သမိန်မဂ္ဂကသံခြေကျင်း ခတ်၍၊ အထားခံနေရပါသည်။ ယခုမှလွတ်လာပါသည်။”

“ကျွန်ုပ်အတွက်ကြောင့် ဓမ္မမနိတ်လူထွက် စိတ်ဆင်းရဲဖြစ် ခဲ့ရလေသည်။ ကျွန်ုပ် ကျေးဇူးဆပ်ရန်အတွက် ကြံပါဦးမည်”

ချက်ချင်းအကြံရသွားကာ နန်းမတက်မီပင် ဂုဏ်ဓမ္မမနိတ် ဟူသောအမည်ကိုပေးတော်မူ၏။ ဆုတော်လာဘ်တော်များကိုလည်း ပေးတော်မူ၏။

မညားနွဲ့။ ။ မည်သည်နေ့ရက်တွင် ကျွန်ုပ်နန်းတက်ရသော်သင့် မည်နည်း။

ဂုဏ်ဓမ္မမနိတ်။ ။ နက်ဖြန်တပို့တွဲလဆန်းတစ်ရက်၊ တနင်္လာနေ့ မြန်မာနာရီတက်နေတစ်ချက်တီးကျော်လျှင် မိဖုရားနှင့်တကွ နန်း တက်တော်မူပါ။ အောင်မြေလည်းနင်းတော်မူပါဘုရား။

မညားနွဲ့သည်ဂုဏ်ဓမ္မမနိတ်၏ လျှောက်ထားချက်ကို ကြား တော်မူလျှင် ဓမ္မမနိတ်ကို ပီယဂုဏ်ဓမ္မ၊ ဓမ္မမောင်ကို ဝိသုဒ္ဓိတမာယာ ညီတော်မောသမိုင်းကို မညားမိုက်ဟူ၍ ဤသုံးဦးကို အမည်တစ်နေ့ တည်းပေးတော်မူ၏။

ဂုဏ်ဓမ္မမနိတ်။ ။ ရှေးမင်းတို့သည် မုတ္တမမြို့သို့ကူး၍ အောင်မြေ

နင်းခဲ့ကြပါသည်။

မညားနွဲ့။ ။ အချို့မင်းများမှာ ရွှေမုဒ္ဒရာစေတီတော် ရင်ပြင်ပေါ်တွင်သာ အောင်မြေ့နင်းကြပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ရင်ပြင်တော်ပေါ်တွင်သာ နင်းကြပါသနည်း။

ရာဇပရာဟိတိ။ ။ အသားမင်းသားသည် ကုလားခုနစ်ထောင်ကို အောင်တော်မူသောအခါက ကုလားခုနစ်ထောင်ကို အောင်လိုက်သောနေရာတွင် စေတီတည်မည်ဟု ကြံရွယ်သည်။ ဤကြံစည်ချက်ကို ပညာရှိတို့က မနှစ်သက်ကြ။ ပညာရှိတို့က ‘အောင်မြေ့ဟူသရွေ့ မြေမြတ်ဖြစ်သည်။ ရန်သူရောက်၍ အောင်နိုင်သောနေရာပင်ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းနေရာကို စေတီမတည်သင့်’ ဟုလျှောက်ထားကြ၏။ ထို့ကြောင့် ယင်းအောင်မြေ့နေရာကို လွှတ်၍ အသားမင်း စေတီတည်၏။ ၎င်းစေတီကို ရန်အောင်မြင်ဘုရားဟုတွင်၏။ ထို့ကြောင့် အောင်မြေ့သည် လွတ်ကျန်နေရစ်ပါသည်။ ကာလရှည်ကြာသောအခါ ၎င်းအောင်မြေ့နေရာကို မသိကြ၍ အောင်မြေ့ မနင်းကြခြင်းဖြစ်သည်။

မညားနွဲ့။ ။ ၎င်းအောင်မြေ့နေရာသည် မည်သည့်နေရာ၌ ရှိပါသနည်း။

ရာဇပရာဟိတိ။ ။ ကျွန်ုပ်ငယ်စဉ်က ကျွန်ုပ်ဆရာ ပြောပြဖူး၍သိပါသည်။ **မအိန္ဒြေသး**ရှေ့တွင် ကျောက်စာတိုင်ရှိပါသည်။ ၎င်းကျောက်စာတိုင်၏ တောင်ဘက်သံတောင် တစ်တောင့်ထွာနေရာတွင် နိကျင့်ကျင့်ရွှေရောင်မြေကြီးရှိပါသည်။ ၎င်းနီရွှေရောင်မြေသည် အောင်မြေ့ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအောင်မြေ့ကို နင်းတော်မူ၍

နန်းတက်တော်မူပါလျှင် အခြားကရန်သူ လာရောက်ကြသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့သခင်ကို နိုင်အောင်တိုက်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

ရာဇပရာဟိတိလျှောက်ထားချက်ကို **မညားနွဲ့**သဘောတူညီ၏။ ၎င်းအောင်မြေ့တွင် သင့်တင့်လျောက်ပတ်မှုရှိအောင် **ရာဇပရာဟိတိ**စီစဉ်ရ၏။ နန်းတက်ပွဲမကျင်းပမီ စံနေရန်အတွက် ကနားဖျင်းကြီးတစ်ခုကို ဆောက်စေ၏။ ကနားဖျင်းကြီးတွင် ကောင်းမွန်သပ်ရပ်သောမျက်နှာကြက်ကို ကြက်စေ၏။ နံနက်မိုးသောက်သောအခါ အောင်မြေ့နင်းတော်မူမည်ဟု မှုမတ်အပေါင်း ခြံရံ၍ထွက်တော်မူလာ၏။ အောင်မြေ့နေရာသို့ရောက်၍ ဆင်ပေါ်က ဆင်းတော်မူသောအခါ **သမိန်တိဿကုမ္မာ** လက်လှမ်း၍ကြိုဆိုရ၏။ **မညားနွဲ့**သည် အောင်မြေ့ကိုနင်းတော်မူပြီးမှ **ရန်အောင်မြင်**ဘုရား ရင်ပြင်တော်ပေါ်သို့တက်၍ ဘုရားရှိခိုးခြင်း ဝတ်တက်ခြင်းအမှုတို့ကို ပြုတော်မူ၏။ ဘုရားအား ဆီမီးတန်ဆောင်၊ ပန်းပေါက်ပေါက်၊ ကွမ်း၊ လွှက်တို့ကိုလည်း ကပ်လှူတော်မူ၏။

မကြာမီ **သမိန်မဇ္ဈ**ကို ပိုမိုဝံ့သာပမ်းမိခဲ့သည်ဟု **မညားနွဲ့**ကို လာရောက်လျှောက်ထားကြ၏။

မညားနွဲ့က “သမိန်မဇ္ဈတို့ကို ဆင်ဝင်အောက်မှာထားလိုက်”ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။

အမိန့်တော်မြတ်အတိုင်း သမိန်မဇ္ဈနှင့် ဒလမည်သီရိကို ဆင်ဝင်အောက်တွင် ထားရလေ၏။

မညားနွဲ့သည် ဆင်စီး၍ အမှုအမတ်အပေါင်းခြံရံလျက်

မြို့ကိုလှည့်လည်ကြည့်တော်မူ၏။ ထို့နောက် နန်းတော်တွင်တင်
တယ်စွာ ဝံ့ပယ်တော်မူ၏။

“မင့်မချီကိုခေါ်ခဲ့ပါ” ဟု **ဧကန်မိုင်း**ကိုစေလွှတ်လိုက်၏။

ဧကန်မိုင်းသွားခေါ်၏။ **ဒလမည်ဒေါ**လိုက်မလာ။ **ဓမ္မမုနိ**ကိုမိဖုရား
အမည်ပေးထားပြီးဖြစ်သည်ကို သူသိနေ၏။ ထို့ကြောင့်လိုက်မလာ။
ငို၍သာနေ၏။ ဝမ်းနည်း၍ ကျသောမျက်ရည်များ။

ဧကန်မိုင်းသည် မည်သို့မျှခေါ်၍မရသည့်အတွက် တူတော်
ဧကလောကျန်းဧကကိုသာချီ၍ ဆင်နှင့်တင်လာခဲ့၏။ **မညားနွဲ့**အား
သားတော်လေးကိုကမ်းပေးလိုက်၏။ **မညားနွဲ့**သည် သားတော်
ဧကလောကျန်းဧကကို ရင်ခွင်၌ထားတော်မူ၏။

ထိုအခိုက် **မဟာဒေဝီ**ရောက်လာ၏။ **မဟာဒေဝီ**ရောက်လျှင်
သူမလိုလားဆုံးသူနှစ်ယောက်ကိုမေး၏။ **မပိုင်ဆရာ**နှင့်**မင်းကံစီ**။
တစ်ဘက်သို့ လှည့်ကြည့်လိုက်၏။ သူမလိုလားဆုံး နှစ်ယောက်ကို
တွေ့သွား၏။ **သမိန်မဂ္ဂ**နှင့် **ဒလမည်ဒေါ**။ သူတို့နှစ် ယောက်ကိုကြီးပြင်
တုပ်၍ ဆင်ဝင်တွင်ထားသည်ကို **မဟာဒေဝီ** မြင်သွား၏။ **သမိန်မဂ္ဂ**
ကလည်း**မဟာဒေဝီ**ကို တွေ့သွားတော့၏။ **သမိန်မဂ္ဂ** မျက်ရည်ထွေထွေ
စီးကျနေ၏။ ရွှံ့နီမ့်၍ ကျရသောမျက်ရည်များ။

မဟာဒေဝီကမူ မျက်ရည်မကျ၊ ကြိတ်မနိုင်ခဲ့မရ ဖြစ်နေ၏။
အံ့ကြိတ်၍နေ၏။ **မညားနွဲ့**မြင်သွားလေပြီ။

“သူတို့ကိုကြည့်ရသည်မှာ မျက်စေ့တွင်မြှောင့်စူးသကဲ့သို့
ငါထင်သည်။ သူတို့ယခုထိ အသက်ထင်ရှားရှိနေသေးသလော”

မညားနွဲ့သည်လည်း အံ့ကြိတ်မိပေပြီ။ အမျက်ဒေါသတို့ကို
ချုပ်တည်းမရနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်လာတော့သည်။

မင်းကံစီနှင့်**မပိုင်ဆရာ**က “ရွှေနန်းတက်တော်မူပါဦး” ဟု
တောင်းပန်သော်လည်းမရတော့။ ဘုရင့်ဒေါသ ချုပ်တည်း၍မရ
တော့။ **မနွဲ့**လက်သို့ အင်လိုက်၏။ **သမိန်မဂ္ဂ**ကို ကွပ်မျက်ခိုင်းလိုက်
တော့၏။

ထိုအခိုက် **ဓမ္မမုနိ**က “ရွှေနန်းတက်ရန် အခါတော်
ကျရောက်ပြီ” ဟု လျှောက်လာ၏။ **မညားနွဲ့**သည် သားတော်
ဧကလောကျန်းဧကကိုချီ၍ **ပိယဓာဓာဒေဝီ(ဓမ္မမုနိ)**နှင့်အတူ
ဘဝမည်းတော် ဆင်ဖြူရှင်အိမ်တော်သို့ ကူးတော်မူ၏။

သက္ကရာဇ် ၇၄၅ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း(၂)ရက် နေ့တွင်
မညားနွဲ့သည် **ဓမ္မမုနိ** အမည်ခံ၍ နန်းတက်တော်မူ၏။

နန်းတက်ပြီးနောက် **အမတ်စိန်**ကိုတွေ့သွား၏။ ဤတွင်
မိန့်တော်မူ၏။

“ငါ၏ ရန်သူတစ်ယောက်ကို သတ်ပြီးပြီ။ တစ်ယောက်
ကျန်နေသေး၏။ အမတ်စိန်ကို သတ်စေ”

အမတ်စိန်သည် ပုဆစ်တုပ်၍ **ဓမ္မမုနိ**အား ရဲဝံ့စွာ
လျှောက်ထားလိုက်၏။

“ကျွန်ုပ်ကို ကွပ်မျက်စေဟု အရှင်မင်းကြီးမိန့်တော်မူပါ
သည်။ အပြစ်ကိုပြ၍ အပြစ်ရှိမှကွပ်မျက်ခြင်းသည်သာ မင်းတော်
ရှင်တို့တွင် ဘုန်းအာနုဘော်ကြီးနိုင်ပါသည်။ အကျွန်ုပ်၏အပြစ်ကို
ပြတော်မူပါဦး”

“အမတ်တိန် အပြစ်ကိုသိလိုပါက ကျွန်ုပ်မိန့်ကြားမည်။ နားထောင်ပါ။ ငါဒဂုံမြို့သို့သွား၍ နေစဉ်ကာလအချို့အမှူးအမတ်များသည် ငါ့ကိုချစ်ကြည်လေးမြတ်သည့်အတွက် ကိုယ်စားရောက်သူများရောက်လာကြသည်။ အချို့က အကြံအား ဉာဏ်အားဖြင့် ကူညီသည်။ မောမသံသို့ ငါရောက်လာတော်မူသောအခါတွင်လည်း အမှူးအမတ်များနှင့်တကွ မြို့စောင့်တပ်သားများ ငါ့ထံသို့ခိုဝင်လာကြသည်။ မောသံပြတ်သတွင်လည်း ဤသို့ပင် ငါ့ထံသို့ဝင်လာကြသည်။ အမတ်တိန်မူကား ငါ့အထွက်အမြတ်သို့ ရောက်တော်မူသောအခါကျမှ ငါ့ကိုလာပြီး မျက်နှာချိုသွေးသည်။ ဤသို့ပြုမူခြင်းသည် အမတ်တိန်၏ အပြစ်မဟုတ်ပါလော”

“မှန်လှပါ ကျွန်တော်မျိုးအမတ်တိန် ရှိခိုးသံတော်ဦးတင်ပုံ ပါသည်ဘုရား။ ကျွန်တော်သည် အရှင်ဘခမည်းတော်၏ ကျွန်တော်ရင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ကိုလူကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သည်ဟု အရှင်ခမည်းတော်ကယူဆပြီး အမတ်တိန်အမည်နှင့် သန်လျင်မြို့စားအဖြစ် ခန့်ထားခဲ့ပါသည်။ ထီးဖြူဆောင်းသည်မင်းကိုသာ ကျွန်တော်မျိုးခစားတတ်ပါသည်။ ထီးဖြူမဆောင်းရသေးသောမင်းကို ကျွန်တော်မျိုးမခစားတတ်ပါ။ ကျွန်တော်မျိုးကို အရှင်အမျက်တော်ရှိ၍ ကွပ်မျက်ပါက ကျွန်တော်မျိုးသေရပါမည်။ သို့သော် ပြည်ရေးပြည်ရာတွင်မူကား ပျက်စီးပါလိမ့်မည်။ နောင်အခါအများတကာ ပြောစမှတ်ပြုကြပါလိမ့်မည်။ ရူးနှမ်းသော အမတ်တိန်လို မပြုကျင့်ကြနှင့်။ အမတ်တိန်သည် ထီးဖြူဆောင်းသောမင်းကိုသာ ယုံကြည်ကိုးစားနေသည်။ သောင်းကျန်းထောင်ထားသော မင်းထံသို့ တမန်စေခြင်း၊ အကြံပေးခြင်း၊ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ ဆက်ကပ်ခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ထောင်

ထားခြားနားသောမင်းသည် မင်းဧကရာဇ် စင်စစ်ဖြစ်လာသောအခါ အမတ်တိန်ကိုလည်း ကွပ်မျက်ပစ်လိုက်သည်။ မယားကိုလည်း စိတ်ညှိုးနှမ်းသွားအောင် ပြုလိုက်ပေသည်” ဟု အများတကာမှတ်သားထားကြပေရောမည်။ ထိုအခါ ပြည်ရေးပြည်ရာပျက်စီး၍ ဘုန်းကြီးသည်အရှင်လည်း စိတ်ပင်ပန်း လူပင်ပန်းဖြစ်ရပေတော့မည်။ ပြည်သူပြည်သား ရဟန်းရှင်လူတို့လည်း စိတ်ဆင်းရဲကိုယ်ဆင်းရဲဖြစ်ရပေတော့မည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးကို ဤအကြောင်းပြချက်ဖြင့် ကွပ်မျက်ပစ်လိုက်ပါက ပြည်ရေးပြည်ရာပျက်စီးကြောင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဘုရား”

ရှင်ဘုရင် ရာဇာမိရာဇ် နှုတ်ဆိတ်သွား၏။ ပပိုင်ဘုရင်နှင့် မင်းကံမီကသာကြားဝင်၍ လျှောက်ထားကြ၏။

“အမတ်တိန်၏စကားသည် မှန်လှပါသည်။ ပြည်ရေးပြည်ရာနှင့်ဆက်စပ်နေပါသည်။”

အလျှောက်ကောင်းသောအမတ်တိန်၏စကား၊ ပပိုင်ဘုရင်၊ မင်းကံမီတို့၏ ထောက်ခံချက်တို့ကြောင့် ဘုရင်ရာဇာမိရာဇ်သည် အမတ်တိန်ဟူသောအမည်ရင်းနှင့် သန်လျင်မြို့တိုစားမြစားရန် အမိန့်ချမှတ်တော်မူ၏။

အမတ်တိန်ကား ထူးခြားလှပါပေ၏။ မညားနဲ့ဘဝက ကျွန်တော်ရင်း၊ ရောင်းရင်းဘက်များပင် အမည်မရကြသေး။ အမတ်တိန်ဦးစွာ အမည်ရခဲ့ပေပြီ။

ထို့နောက် ပပိုင်ဘုရင်ကိုစစ်လွန်၊ မင်းကံမီကိုရာဇမုနိသမ္မာ၊ မောမုနိကိုဘိရိမုနု၊ မညိုင်ကိုဧဇာဒုဘိုင်၊ မပုန်ကိုဧဇာဒုဘိုင်၊

စာရေးမောင်ကို ဘာဝါဒစာ ကတတ်သောမောင်ကိုသံလိုက်ဟူ၍ အမည်ပေးတော်မူ၏။ ကျွန်ရင်းများကို အထိုက်အလျှောက်အမည် ပေးတော်မူ၍ မြို့စားရွာစားများအဖြစ်လည်း ပေးသနားတော် မူ၏။

ဗညားနွဲ့သည် နန်းတော်သို့ဝင်ခါနီးတွင် အမတ်စိန်ကို စည်တော်ရွမ်း၍ နေအိမ်သို့ပို့ရ၏။ အရီးတော်မဟာဒေဝီအား ငယ်စဉ်ကမွေးကျွေးခဲ့သော ကျေးဇူးကိုထောက်ထား၍ ဒဂုံမြို့ကို ပေးတော်မူ၏။ ပြည်သူပြည်သား အပေါင်းတို့က ရှင်ဘုရင်သည် စိတ်နှလုံး ပြည့်ဝတော်မူလွန်းသည်ဟု ပြောဆိုကြ၏။

ကျေးတော်မျိုး ကျွန်တော်မျိုးများကိုလည်း အရည်အ သွေးအလျောက်အမည်၊ မြို့စား၊ ရွာစား ပေးတော်မူ၏။ မြို့ပြကျေး မြောင်းမကောင်းသမျှကိုပြင်စေ၏။

ဗညားနွဲ့သည် ဘုရင်ရာဇာဓိပတိဟူသော ဘွဲ့တော်နှင့်အညီ ရာဇပလ္လင်မှ ပြန်လည်ကြွချီတော်မူတိုင်း စည်တော်ရွမ်း၍ အိမ် တော်သို့ ပို့ရလေ၏။

မကြာမီ အရှေ့ဘက်၃၂မြို့ (မုတ္တမ ၃၂ မြို့) သားများ မကျိုးမနွဲ့ ခုခံသောင်းကျန်းနေသောကြောင့် အရှေ့ဘက်သို့အလုံး အရင်း ဆင်မြင်းဗိုလ်ပါများစွာနှင့် ဘုရင်ရာဇာဓိပတိ ချီတက်တော် မူ၏။

ရာဇာဓိပတိသည် ပထမဦးစွာဝန်မြို့ကို လုပ်ကြံရန်စီစဉ် ၏။ မိမိလက်နက်နိုင်ငံအဖြစ် မိမိလက်အောက်တွင်နေရန် ဝန်မြို့ စားသံလိုက်ကို အကြောင်းကြားလိုက်၏။ ဝန်မြို့စား သံလိုက်က

အကြောင်းပြန်၏။

“ သူပုန်သူကန်တို့၏လက်မှ ကျွန်ုပ်လုပ်ကြံတိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ထားသော မြို့ဖြစ်၍ ဝန်မြို့တွင် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်နေနေ သည်။ ကျွန်ုပ်သည် သူပုန်သူကန်မဟုတ်ပါ။ မုတ္တမမြို့၊ လဝွန်းဗုဒ္ဓ၊ မြို့၊ တရည်မြို့၊ သံမောင်မြို့၊ သည်မြို့များသာသူပုန်သူကန်မြို့များ ဖြစ်သည်။ ထိုမြို့များကို လုပ်ကြံတိုက်ခိုက်တော်မူပါဦး။ ရာဇာဓိ ရာဇ် ချီတက်ရာလမ်းကြောင်းကို ကျွန်ုပ်ကမပိတ်မဆိုပါ။ သည်မြို့ များကိုရတော်မူပါက ကျွန်ုပ်သည်ရာဇာဓိရာဇ်၏ ကျေးတော်မျိုး ကျွန်တော်မျိုးပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမြို့များကို မရမီ ကျွန်ုပ်မြို့ကို လုပ်ကြံတော်မူပါက အလွယ်တကူရမည်ဟု မမှတ်ထင်ပါနှင့်။ ”

သံလိုက်စကားကို ရာဇာဓိပတိကြားတော်မူလျှင် မှူးမတ် များနှင့်တိုင်ပင်၏။ မှူးမတ်များက အကြံပေးကြ၏။

“ဝန်မြို့သည် ခရီးလမ်းကြောင်းလည်းကျဉ်းသည်။ လုပ် ကြံတိုက်ခိုက်ရန်လည်းခက်သည်။ သံလိုက်ကလည်း ခရီးစဉ်ကို မဟန့်မတားယုံတင်မက သူသည် အရှင်ကျေးတော်မျိုး ကျွန်ုပ်ဖြစ်ပါ သည်ဟု ပြောလာသည့်အတွက် ဝန်မြို့ကို ဦးစွာမတိုက်သင့်ပါ။ ဝန်မြို့တွင်ရှိသောလှေ၊ တိုက်ကုလားမြို့တွင်ရှိသော လှေများကို သာယူ၍ ရိက္ခာတင်ပြီးလျှင် ပန်ကတိုင်သို့သွားသင့်ပါသည်။ ပန်း ကတိုင်ကမှ ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်ညှပ်၍တရည်မြို့ကို လုပ်ကြံသင့် ပါသည်။ ”

ထိုအချိန်၌ တရည်စားမြို့သည် ဖြတ်တဝှမ်းသမက်၊ စရံ၏ သား ဧရာဝတီမြစ်သည်။ ဧရာဝတီမြစ်သည် ရာဇာဓိပတိ ချီတက် လာသည်ကိုသိသော် ကြောက်ရွံ့၍ မြောင်းမြမြို့ကို ထွက်ပြေးကြ

လေတော့၏။ ကျန်နေသော **ခဲပြမုံ** သားငွေတို့က တရည်မြို့တွင်းသို့ ရိက္ခာအလုံအလောက်သွင်းပြီး အခိုင်အမာနေကြ၏။ **ရာဇာမိရာဇ်** ရေတပ်၊ ကြည်းတပ်များဆက်လက် ချီတက်လာ၍ တရည်မြို့အနီးသို့ရောက်သောအခါ သူတို့လည်း မနေဝံ့တော့ဘဲ မုတ္တမမြို့သို့ထွက်ပြေးကြပြန်၏။ ထို့ကြောင့် **ရာဇာမိရာဇ်** သည် တရည်မြို့ကို အလွယ်တကူရလိုက်တော့၏။ ဤသတင်းသည် မုတ္တမ၊ မော်လမြိုင်တို့သို့ပြန့်နှံ့သွားသောအခါ မုတ္တမ၊ မော်လမြိုင်မြို့သားတို့ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် နေကြတော့၏။

တရည်မြို့တွင် **သံလုံ** ကို စစ်သူရဲကောင်း(၅၀၀၀)နှင့် နေစေပြီး **ရာဇာမိရာဇ်** ပဲခူးသို့ ပြန်တော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါ တရည်မြို့ကို မုတ္တမ၊ မော်လမြိုင်မြို့ကလာ၍ တိုက်ခိုက်ကြ၏။ တရည်မြို့စောင့် **သံလုံ** တွင် လာရောက်စားနိုင်သော **မသလုံ** သည် မုတ္တမ၊ မော်လမြိုင်မြို့သားတို့ကို တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ပစ်နိုင်၏။ ပွဲတိုင်းကျော် တိုက်တိုင်းအောင် **မသလုံ** သတင်းကို ကြားရသော **ရာဇာမိရာဇ်** သည် **မသလုံ** ကို ဆုလာဘ်မပြတ်ပေးပို့တော်မူ၏။

နောက်မကြာမီ ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ် ကိုယ်တိုင်ချီလာပြီး ဝန်မြို့ကိုလုပ်ကြံတော်မူ၏။ ဝန်မြို့တွင်းက ခုခံတိုက်ခိုက်မှုအား ကောင်းနေသည့်အတွက် ရာဇာဓိရာဇ်၏ စစ်သည်တော်များအသေအပျောက် အထိအရှက်များလျက်ရှိ၏။ ထိုအခါ ရာဇာဓိရာဇ်က သူလူများကို ဟစ်အော်စေ၏။

“ယခု ဝန်မြို့စားသမီး နှင်းကေသရာသည် စပါးထောင်း၊ ရေခဲပဲဖြစ်တော့မည်။ အမြန်လက်နက်ချပါ။”

“လက်နက်မချ၊ ငါရှုံးလျှင် ငါသမီးသည် ငါသမက်ကို လုပ်ကျွေးပေးလိမ့်မည်။ ငါသမက်ဆင်းရဲသောကြောင့် ငါသမီး စပါးထောင်း ရေခဲပဲပြီး၊ လင်ကို လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေး နေခြင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ လင်ကိုလုပ်ကျွေးရသည့်အတွက် အကျင့်မြတ်သည်။ ငါသမီးသည် သူကောင်းတစ်ယောက်၏ သမီးမည်ပေသည်။”

ဝန်မြို့တွင်းနှင့် မြို့ပြင် အပြန်အလှန်အော်ဟစ်ပြောကြပြီးနောက် **ရာဇာမိရာဇ်** သည် **ရဲသင်ရန်** ကို ခေါ်ပြော၏။

“မင်းနှင့် သံလိုက်သည် သွေးသောက်များ ဖြစ်ကြသည်။ သံလိုက်ကို ငါနောက်လိုက်ဖြစ်အောင် မင်းလှည့်ဖျားပြောဆိုကြည့်ပါ။”

ရဲသင်ရန် က ‘ဖြစ်ရစေမည်’ ဟု အာမခံပြီး **သံလိုက်** ကိုယ်တိုင် ဦးစီးတိုက်ခိုက်နေသော ပြသိုချဉ်းကပ်သွား၏။

ရဲသင်ရန် ။ ကျွန်ုပ်ရဲသင်ရန် မေးနေသည်။ သံလိုက်သည် ပြပေါ်မှာရှိသည်မဟုတ်လော။

သံလိုက် ။ သည်ပြပေါ်မှာ ငါရှိနေသည်။

ရဲသင်ရန် ။ ဟယ် ငရူး၊ ရာဇာဓိရာဇ်သည် မင်းသခင်သားတော် မဟုတ်လော၊ မည်သို့သောအကြောင်းကြောင့် ရာဇာဓိရာဇ် ခြေတော်ရင်းသို့ အလျင်အမြန် ရောက်မလာသနည်း။

သံလိုက် ။ ငါမခစားနိုင်၊ သတ္တိရှိလျှင် မြို့တွင်းသို့ အရောက်ဝင်ခဲ့ပါ။ ငါသည် နှယ်နှယ်ရရပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဗြတ်တဗ၊ လောက်ဖျားတို့ ပုန်ကန်ခြားနားကြသော်လည်း ဖြတ်ဟူသော ဆင်ကိုမစီးရပါ။ ငါမကား ဖြတ်ဆင် ကိုလည်းစီးရသည်။ ဝန်မြို့ကိုလည်း စားရသည်။

သံလိုက်ဟူသော အမည်ကိုလည်းခံရသည်။ ဤသုံးပါးသော ဂုဏ်ရည်နှင့်ပြည့်စုံနေပါလျက် ရာဇာဓိရာဇ်ကို ရှိခိုးရမည်လော။
ရဲသင်ရန်။ ။ တစ်ပါးသူကို ရှိမခိုးသော်ရှိပါစေ။ ရာဇာဓိရာဇ် သည် မင်းသခင် ဆင်ဖြူရှင်၏သားအရင်း ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ရာဇာဓိရာဇ်ကို ရှိခိုးကောင်းပါ၏။

သံလျက်။ ။ ရဲသင်ရန် ယင်းကဲ့သို့ မင်းမပြောပါနှင့်။

ရဲသင်ရန်။ ။ ငါအရက်သောက်လိုသည် သံလိုက်

သံလျက်။ ။ ဝင်ခဲ့ပါ။ မင်းကိုငါအရက်ဝအောင် တိုက်ပါမည်။

ရဲသင်ရန်သည် ဝန်မြို့တွင်းသို့ သူတစ်ယောက်တည်း ဝင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ရာဇာဓိရာဇ်ထံသို့ လျှောက်ထား၏။ သံလိုက်ကိုဆက်ရန် ရွှေငွေနားတောင်းလက်စွပ်တို့ကိုလည်း တောင်း၏။ ရာဇာဓိရာဇ်ကပေးလိုက်ပြီး ရဲသင်ရန်ကို ဝန်မြို့တွင်း သို့ဝင်စေ၏။

ရဲသင်ရန် သည် ဝန်မြို့တွင်းသို့ဝင်သွား၏။ **သံလျက်** ကို ပါလာသောပစ္စည်းများပေးကမ်း၏။ **ရဲသင်ရန်** သည် ဝန်မြို့တွင်းသို့ မကြာခဏထွက်လိုက် ဝင်လိုက်လုပ်နေတော့၏။

တစ်ခါသော် **ရဲသင်ရန်**နှင့်အတူ **ရာဇာဓိရာဇ်**က သူရဲသုံးရာ ထည့်ပေးလိုက်၏။ **ရဲသင်ရန်**၏ ကျွန်ယုံတော်များလည်း အများ အပြားပါသွား၏။ ချိန်းချက်ထားသော နေ့ရက်သို့ရောက်သော် **ရာဇာဓိရာဇ်**က မြို့ပြင်ကတိုက်၏။ **ရဲသင်ရန်**တို့က အတွင်းကလိုက်လံ ခုတ်ထစ်ကြ၏။ **သံလျက်**သည် **မြက်ဆင်**ကိုစီး၍ သူရဲသုံးရာနှင့် မုတ္တမမြို့သို့ ထွက်ပြေးသွားရလေ၏။

ထွက်ပြေးရာနောက်သို့ **ရာဇာဓိရာဇ်**၏အမတ် **ဧကမြလက်** သည်ဆင်မကိုစီး၍လိုက်၏။ **သံလျက်**စီးသွားသောဆင်သည်မုန်ယိုနေ သည်အတွက် ဆင်မကိုမြင်လျှင် တုံ့ဆိုင်းတုံ့ဆိုင်းလုပ်နေ၏။ နောက် သို့ပြန်လှည့်ဟန်ပြုနေ၏။ ဤသို့ဖြစ်ဖန်များသော် **ဧကမြလက်**သည် သူဆင်မနှင့် **မြက်ဆင်**ကြီးကို ယှဉ်တပ်လိုက်၏။ **ဧကမြလက်**သည် လှံဖြင့်လှမ်းထိုးလိုက်၏။ **သံလျက်**ကိုထိုးမိသွား၏။ **သံလျက်**ဆင်ပေါ်က လိမ့်ကျသွားတော့၏။ **ရာဇာဓိရာဇ်**က “သံလိုက်မသေစေနှင့်” ဟုတားလိုက်သေး၏။ သို့သော် **သံလျက်**ချက်ကောင်း အထိုးခံလိုက် ရပေပြီ။ **ရာဇာဓိရာဇ်**၏ တားမြစ်ချက်သည်လည်း နောက်ကျသွား ပေပြီ။ **သံလျက်** သေလေပြီ။

ရာဇာဓိရာဇ်သည် **သံလျက်**ကို နှမြောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် **ဧကမြလက်**ကို အပြစ်တင်တော်မူ၏။

“သည်လိုထူးချွန်သော ငါ့လက်အောက်ငယ်သားတစ် ယောက်ကို အဘယ်မှာရနိုင်တော့အံ့နည်း။ မြို့စွန့်တိုင်းစွန့်အရပ် မှာ ငါ့အတွက် ရန်ကွယ်ရန်ကာအပြစ် သူ့ကိုခန့်ထားရန် ငါကြံရွယ် ထားသည်” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဝန်မြို့ကို အောင်မြင်တော်မူသောအခါ လဝွန်းဗျည်းမြို့ ကိုလုပ်ကြံတော်မူပြန်၏။ **ရာဇာဓိရာဇ်**သည် တရည်မြို့သို့ချီလာ တော်မူ၏။ လဝွန်းဗျည်းမြို့အနီးသို့ရောက်တော်မူသောအခါ -

“လဝွန်ဗျည်းမြို့၌ ဘယ်သူနေသနည်း” ဟုမေးတော် မူ၏။

“အရှင် ကျွန်တော်မျိုးဖြစ်သော တရည်မြို့စားဗောဓိဝနာ နေပါသည်ဘုရား။”

မညားနွဲ့ ပြုံးတော်မူလိုက်၏။ တရည်မြို့ကိုလုပ်ကြံခဲ့စဉ် က **ဗောဓိဝနာ** သားထွက်ပြေး၍ တရည်ကိုအလွယ်တကူရခဲ့သည့် အဖြစ်ကို မြင်ယောင်လာ၏။

“ဗောဓိဝနာသည် တရည်မြို့ကိုလည်း ငါအားဆက်ပြီးပြီ။ ယခုလည်းလဝန်းဗျည်းမြို့ကို ဆက်ပြန်လိမ့်မည်။”

ရာဇာမိရာဇ် သည် တိုက်တိုင်းအောင်သူအဖြစ်ကို ကျေနပ် နှစ်သက်နေရင်း ဝံ့ဝံ့ကြားကြားမိန့်တော်မူလိုက်၏။

ရာဇာမိရာဇ် သည် လဝန်းဗျည်းမြို့ကို ချည်းကပ်၍ မြို့ အခြေအနေကို ကြည့်ရှုလေ့လာ၏။

လေသည် တောင်ဘက်မှမြောက်ဘက်သို့ ဦးတည်တိုက် ခတ်နေ၏။ နံနက်ပိုင်းတွင်လေငြိမ်၏။ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် လေစတိုက် ၏။

လဝန်းဗျည်းမြို့သိမ်းပွဲအတွက် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်နည်းကို မသုံးဘဲ နည်းသစ်ထွင်လိုက်၏။

အမှိုက်သရိုက်များ၊ ကျူရိုးခြောက်များကို ရွာထား၏။ မြို့တောင်ဘက်ကျုံးနားတွင်ရှိသော ဆင်တင်းကုပ်တွင် စုပုံစေ ၏။ မွန်းလွဲလေအတိုက်တွင် မီးရှို့တော့၏။

လေနှင့်အတူ မီးသည်မြို့တွင်းသို့ ကူးစက်တော့၏။ မီးသတ်ရန် **ဗောဓိဝနာ** ဆင်စီး၍ လာ၏။ ဆင်သည် မီးကိုလန့်သော ကြောင့် ထွက်ပြေးလေ၏။ **ဗောဓိဝနာ** သည် ဆင်ကို မချုပ်မထိန်းနိုင်

တော့ ဆင်သည် **ဗောဓိဝနာ** အိမ်တံစက်မြိတ်ကို ငုံ့လျိုး၍ဝင်လေ တော့၏။ အရှိန်နှင့်အတင်း တိုးဝင်သောကြောင့် အိမ်ယက်မနှင့် **ဗောဓိဝနာ** တိုက်မိပြီး သေလေ၏။

ဗောဓိဝနာ သေလျှင် **လဝန်းဗျည်း** ကိုအလွယ်တကူ သိမ်းပိုက် နိုင်တော့၏။ သံလုံတွင်နေသော **မသလုံ** ကို ယောက်ျားကောင်းပီသ သူတစ်ယောက်ဖြစ်သည့် **ရာဇာမိရာဇ်** သိလျှင် မသလုံကိုတိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်တော်မူ၏။ **ရာဇာမိရာဇ်** သည် သံလုံမြို့တွင်း၌ဝင်၍ နေတော်မူပြီး အမှူးအမတ်များကို မြို့ပြင်တပ်များတွင် နေကြစေ ၏။ ထိုစဉ် သံမောင်မြို့စား **မပြန်** သည် **ရာဇာမိရာဇ်** သစ္စာတော်ကို မစောင့်ဘဲ သူရဲကောင်းလူ(၅၀၀၀)ကျော်နှင့် ချီတက်လာပြီး မြို့ပြင်ရှိတပ်ကို တိုက်ခိုက်၏။ ညတွင် အလွန်ဝင်တိုက်ခြင်းဖြစ် သည့်အတွက် **ရာဇာမိရာဇ်** မြို့ပြင်တပ်များပျက်သွား၏။ **ရာဇာမိရာဇ်** တပ်သား များလွတ်ရာကျွတ်ရာသို့ ထွက်ပြေးကြရ၏။ မြို့ပြင်တပ် တည်နေရာတွင် မီးဟုန်းဟုန်းတောက်နေတော့၏။ **ရာဇာမိရာဇ်** သည် မြို့တွင်းကလွမ်းကြည့်နေ၏။ ထမ်းစင်ပေါ်တွင်စီး၍ **မပြန်** ကိုယ်တိုင် ကွပ်ကဲတိုက်နေသည်ကို မြင်သွား၏။

“မပြန် သည် ငါ၏ကျေးဇော်မျိုးကျွန်တော်မျိုး သို့သော် ငါ့ကိုပျက်စီးအောင်ပြုသည်။ ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်ကမပြန် ကို မည်သူသွားရောက်တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်နိုင်ပါမည်နည်း။”

ရာဇာမိရာဇ် က ဤသို့မိန့်တော်မူလျှင် မသလုံသည် **ရာဇာမိ ရာဇ်** ကိုဦးခိုက်၍ ဓားနှင့်လွှားကိုကိုင်ကာ ထွက်သွားလေတော့၏။

မြို့ပြင်ခိုရောက်သော် ထမင်းအိုးတစ်လုံးကို လက်ကဆွဲသွားလိုက်သေး၏။ **ဂျာမီဂျန်** သူရဲကောင်း ဖတ်ယောက်ယောက်၏ ခေါင်းကို ဖြတ်ပြီး အိုးထဲတွင်ထည့်ဟန်ဆောင်လိုက်၏။ အိုးထဲက ခေါင်းကို **မပြန်** အား ဆက်မည့်ဟန်သွားလေ၏။ **မပြန်** ဘက်တော်သားတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ပြုမူဆက်ဆံ၏။ **မပြန်** ဘက်တော်သား အစစ်တို့က လည်းယုံကြည်ကြ၏။ ညအချိန်ဖြစ်သည့်အတွက် သူတို့ဘက်တော်သားအချင်းချင်းဟု ယူဆလိုက်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် မည်သို့မျှတားမြစ်ခြင်းမပြုဘဲ **မပြန်** ထံသို့ ဝင်ခွင့်ပြုလိုက်ကြ၏။ **မသင်္ဂ** သည် **မပြန်** အနီးသို့ရောက်သောအခါ အိုးကိုပစ်ချလိုက်၏။ **မပြန်** ကိုခုတ်ချလိုက်၏။ **မပြန်** ၏ခေါင်းကိုယူလာခဲ့၏။ **ဂျာမီဂျန်** ထံသို့ အရောက်ပြန်သွားပြီး **မပြန်** ခေါင်းကိုဆက်၏။ **မပြန်** ၏ခေါင်းဖြစ်မှန်းမီးရောင်ထဲတွင် **ဂျာမီဂျန်** မြင်လိုက်၏။ “ကောင်းလှပေ၏” ဟု **ဂျာမီဂျန်** ကချီးမွမ်းလိုက်၏။ သို့သော် မည်သည့်ဆုလာဘ်ကိုမျှ ပေးတော်မမူ။ **မသင်္ဂ** သွား၏။ ဤမျှစွန့်စားခဲ့ရသည်ကိုပင် ဆုလာဘ်မပေး။ သည်သို့သောတောင်ပွဲကိုမျှ ကောင်းလှပေ၏ဟူသောစကားတစ်ခွန်းတည်းဖြင့် ကျေနပ်စရာတော့မည်လော။ **မသင်္ဂ** ဤသို့တွေးကာ စိတ်အတော်ထိခိုက်သွား၏။

တစ်နေ့တွင် **ဂျာမီဂျန်** သည် အမျိုးအမတ်များကိုခေါ်၍ တိုင်ပင်တော်မူ၏။

“ဝန်မြို့၊ လဝွန်းဗျည်းမြို့၊ တရည်မြို့၊ သံမောင်မြို့များကို ငါပိုင်လေပြီ။ မုတ္တမနှင့် မော်လမြိုင်မြို့တို့ ကျန်နေသေးသည်။

သည်နှစ်မြို့ကို မည်သို့လုပ်ကြံရသော် လွယ်လွယ်ကူကူရနိုင်မည်နည်း”

သန်ပြန် ။ မုတ္တမမြို့ကို လုပ်ကြံတော်မူသော် အထိအခိုက်အရှအနာ၊ အသေအပျောက်များနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အရှင်မင်းကြီးလိုက်တော်မမူသင့်ပါ။ အရှင်မင်းကြီးက လဝွန်းဗျည်းတို့တွင်သာ နေတော်မူခဲ့ပါ။ အကျွန်ုပ်တို့အမျိုးအမတ် တို့ကိုသာ ခြောက်တပ်၊ ခုနစ်တပ်ဖွဲ့စည်းပေးလိုက်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ **ကောင်းထုံ** **ကောင်းကြ** ကို ကူးပြီးလုပ်ကြံကြမည်။ ဤသို့ မုတ္တမမြို့အရှေ့ဘက်တွင်ရှိသောသောချက် (ကောင်းတုံကောင်းကြ) ကို အောင်မြင်ပါက မုတ္တမသည် အရှင်လက်နက်နိုင်ငံတော် ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။

သန်ပြန် စကားကို **ဂျာမီဂျန်** သဘောကျသွား၏။ သင့်မြတ်လျော်ကန်သည်ယူဆသွား၏။ ထို့ကြောင့် **သန်ပြန်** တစ်တပ်၊ **အမတ်ဂီနီ** တစ်တပ်၊ **ရဲသင်ရန်** တစ်တပ်၊ **ပြုပိုက်** တစ်တပ်၊ **အဲဂေါင်ပီနီ** တစ်တပ်နှင့်အခြားနှစ်တပ်ကို ဖွဲ့စည်းပေး၏။ ဆင် မြင်းအများအပြားလည်းပါသွားကြ၏။ တပ်(၇) တပ်သည် **သရုပ်ဒဗျ** သို့ကူး၍ တပ်တည်လျက် နေကြ၏။

မုတ္တမက ကြိုတင်သတင်းရသွား၏။ မုတ္တမမြို့က ဆီးကြိုတိုက်ခိုက်ရန် စီစဉ်ကြ၏။ မုတ္တမအကြီးအကဲများဖြစ်ကြသော **အဲဗျုနီ** နှင့်သူဦးလေးတော်သူတို့ကို မုတ္တမမင်းက တပ်မင်းခန့်၍ နတ်လှေများတွင် လက်နက်ကရိယာ အပြည့်တင်ပြီးလျှင်ဆန်တက်လာ၏။ ညသန်းကောင်လောက်တွင် တပ်(၇)တပ်အနီးသို့

ရောက်လာ၏။ လေ့မှကုန်းပေါ်သို့ ညတွင်းချင်းတက်ကြ၏။ ထို့နောက်(၇)တပ်ကို ဒလကြမ်းတိုက်ခိုက်ကြ၏။ (၅)တပ်ပျက်သွား၏။ **သန်မြန်နှင့်အမတ်တိန်**တပ်(၂)တပ်သာ ကျန်တော့၏။

အမတ်တိန်သည် “ သူ့ရဲမက်များကို အသံမထွက်စေနှင့် ငြိမ်ငြိမ်နေကြ ”ဟုမှာထားခဲ့ပြီး **သန်မြန်**တပ်သို့ ကူးသွား၏။

“ယခုသူတို့ကတိုက်၍(၅)တပ်ပျက်ရလေပြီ။ တို့(၂) တပ်သာကျန်တော့သည်။ တို့ဆက်ပြီးတိုက်ကြမည်လား၊ ဆုတ်ခွါကြမည်လော” ဟုတိုင်ပင်၏။

“တပ်ငါးတပ်ပျက်သွားသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ဆုတ်ခွါသွားခဲ့သော် ဘုရင်အဖို့အရှက်တော်ရပေလိမ့်။ ယခုကျွန်ုပ်တို့ဆက်ပြီးတိုက်လျှင်သူတို့ကိုမနိုင်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် တပ်ငါးတပ်ပျက်သွားသည်ကို တပ်အားလုံးပျက်သွားသည်ဟု သူတို့ထင်မှတ်အောင်ကျွန်ုပ်တို့၏ စစ်သည်ရဲမက်များကို တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်အသံ မပြုဘဲနေစေရမည်။ ထိုအခါ ရန်သူတပ်များက ကျွန်ုပ်တို့အားသေသူသေ၊ ပြေးသူပြေးကြပြီထင်မှတ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏ပစ္စည်းအထုပ်အပိုး အဝတ်အစားများကို ထမ်းပိုးယူငင်ကြပေလိမ့်မည်။ ဤသို့သယ်ယူနေခိုက် ကျွန်ုပ်တို့က သူတို့ကိုတိုက်ရမည်။ ဤသို့တိုက်ပါက ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်မည်။”

သန်မြန်အကြံပေးသည့်အတိုင်း စီစဉ်ကြ၏။ မိမိတို့တပ်များကို အသံမထွက်အောင်ငြိမ်နေကြ၏။ **သန်မြန်**ပြောသလိုပင် ရန်သူတပ်များ ဝင်ရောက်လာ၏။ သူတို့အကြွင်းမဲ့နိုင်ပြီဟု ယူဆကာ ပစ္စည်းဥစ္စာအထုပ်အပိုးတို့ကို ထမ်းကြ၊ ပိုးကြ၊ သယ်ကြ၊ ယူ

ကြ၏။ ဤသို့ပစ္စည်းကိုမက်နေကြခိုက် **သန်မြန်**နှင့်**အမတ်တိန်**တို့က ဖိတိုက်ကြ၏။ **အဲဗျံ**တို့အဓိကတွင် ခံလိုက်ရတော့၏။ ကစဉ်ကလျားထွက်ပြေးကြရ၏။ အတုန်းအဖွဲသေကြေကြ၏။ **အဲဗျံ**နှင့်သူဦးလေးတော်သူ ခေါင်းဆောင်နှစ်ယောက်ပင်လျှင် တိုက်လေ့ကြီးပေါ်မှ ဆင်းပြေးကြရ၏။ လှေငယ်တစ်စင်းကိုစီးကာ ကိုယ်လွတ် ထွက်ပြေးကြရ၏။ ကြောက်စိတ် ပြင်းထန်လွန်းသည့်အတွက် မုတ္တမမြို့တွင်းသို့မဝင်ရဲတော့။ နတ်လှေတစ်စင်းကို ယူ၍စီးပြီးလျှင် ကုလားပြည်သို့ထွက်ပြေး သွားကြလေ၏။

မုတ္တမမြို့သားတို့လည်း သူတို့တွင် အကြီးအကဲမရှိတော့သည့် အတွက်**သန်မြန်**တို့တပ်သို့ ဝင်ရောက်ခိုလှုံလာကြတော့၏။

သန်မြန်တို့နိုင်သည်ကို **ရာဇာဓိရာဇ်**ကြားတော်မူလျှင် လဝွန်းဗျည်းမြို့မှ မုတ္တမမြို့သို့ ချီတော်မူလာ၏။

သန်မြန်နှင့်**အမတ်တိန်**တို့က မည်သို့မည်ပုံ အောင်မြင်ခဲ့သည့်အကြောင်းကို စေ့စေ့စပ်စပ် ရွှေနားတော်သွင်းကြ၏။

ရာဇာဓိရာဇ်သည် **သန်မြန်**ကိုပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးတော်မူ၏။ မုတ္တမမြို့စားမယားကို ခေါ်ယူလိုက်၏။ ထို့နောက်ခမည်းတော်လက်ထက်က ရွှေ၊ ငွေ၊ ဘဏ္ဍာတော်များကို စစ်ဆေးသိမ်းယူတော်မူ၏။ **သမိန်တိဿကုမ္မာ**ကိုလည်း **ဗြဟ္မာန်**ဟုလည်းကောင်း၊ **သမိန်တိဿကုမ္မာမယား**ကို **တလနှင့်ဗျည်း**ဟုလည်းကောင်း၊ အမည်ပေး၍ မုတ္တမမြို့ကိုလည်း ပေးတော်မူ၏။ မော်လမြိုင်မြို့၊ တရည်မြို့၊ လဝွန်းဗျည်းမြို့၊ သံမောင်မြို့တို့တွင်လည်း ထိုက်သင့်

လျော်ကန်သော မူးမတ်များကိုခန့်ထားခဲ့ပြီး ဖြစ်စေအားလည်း ဝန်မြို့ကိုပေးတော်မူ၏။ ထို့နောက် **ရာဇာဓိရာဇ်**သည် ပဲခူးနေပြည်တော်သို့ ပြန်တော်မူ၏။

တိုက်ကုလားမြို့သို့ ရောက်တော်မူသောအခါ တိုက်ကုလားမြို့တွင် အမိုးငါးဆက်ရှိသောအိမ်ကြီးတစ်ဆောင်ကို ဆောက်စေ၏။ ဝန်မြို့စား သံလျင်၏သမီး ကိုယ်လုပ်တော် **နှင်းကောသရာ**ကို ငါးဆက်အိမ်ကြီးတွင်နေစေ၏။ ထို့နောက် **ဖြစ်စေ**ကိုခေါ်၍ မိန့်တော်မူ၏။

“**မသလုံ** ကိုမင်းအိမ်သို့ခေါ်ပြီး အရက်မူးအောင်တိုက်ပါ။ လူမှန်းမသိအောင် မူးသောအခါကျမှ **မသလုံ**ကို သံလျင်းထမ်းစင်ပေါ်မှာတင်ပြီး ထမ်းသွားကြပါ။ ထို့နောက် ငါးဆက်အိမ်က သလွန်ပေါ်မှာသိပ်ထားလိုက်ပါ။ **လဂွန်းအိမ်**တူသည့် ဘွဲ့သရဖူ (ခေါင်းစီး) တိုက်ကုလားမြို့ ဆင်ပေါက်ငါးစီးကို ငါပေးတော်မူသည်။ ငါ့ကိုယ်လုပ်တော်**နှင်းကောသရာ**နှင့်လည်း လက်ထပ်ပေးတော်မူသည်။ သူ့ကို ငါ့ဤသို့ပေးသည်ကို သူ့အမူးပြေပြီး နိုးလာမှ သိပါစေ။”

အမိန့်တော်မြတ်အတိုင်း **ဖြစ်စေ**ဆောင်ရွက်၏။ **မသလုံ** ခေါ်၍ အရက်မူးအောင်တိုက်၏။ မူးသောအခါ လူမှန်းမသိအောင်ထပ်တိုက်၏။ လူမှန်းမသိအောင်မူးပြီး အိပ်ပျော်သွားသော အခါကျမှ သံလျင်းပေါ်သို့တင်ကာ ငါးဆက်အိမ်သို့ ထမ်းသွားကြတော့၏။ သလွန်ပေါ်တွင်သိပ်ထားလိုက်ကြ၏။ ငါးဆက်အိမ်ကြီး

ကိုလည်း တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော် ကျင်းပနေသည့်အလား ဆီမီးထိန်ထိန်ထွန်းညှိထားလိုက်၏။ စောင်းသမားကိုလည်း စောင်းကို ငြိမ့်ငြိမ့်ညောင်းညောင်း တီးခတ်နေစေ၏။ ညှင်းသမားကိုလည်း ချွဲချွဲပြစ်ပြစ်မှတ်နေစေ၏။ သီချင်းကိုလည်း သာသာယာယာသီဆိုနေ၏။ ကချေသည်ကိုလည်း လလှပပကဲနေစေ၏။ **နှင်းကောသရာ**အားလည်း ဘုရင့်အမိန့်တော်ကိုပြောပြပြီး မသလုံနားတွင်နေစေ၏။ တိုက်ကုလားမြို့ လဂွန်းအိမ်ဘွဲ့သရဖူတို့ကိုလည်းပေးတော်မူသည်။ မင်းသမီးနှင်းကောသရာကိုလည်း လဂွန်းအိမ်နှင့်ဆောင်နှင်းတော်မူသည်ဟု အားလုံးကိုစုံစုံစေ့စေ့ ပြောဆိုမှာကြားခဲ့ပြီးနောက် **ဖြစ်စေ**ပြန်သွားလေ၏။

မသလုံသည်အမူးပြေ၍ အိပ်ယာမှနိုးသောအခါ မျက်စေ့ကိုဖွင့်လိုက်၏။ **နှင်းကောသရာ**၏မျက်နှာကို မှုံဝါးဝါးစမြင်၏။ ကခုန်တီးမှုတ်နေကြသူများကို မီးရောင်ထိန်ထိန်တွင် မြင်လိုက်ရ၏။ အိပ်ယာကိုစောင်းငဲ့၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ သလွန်ဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရပြန်၏။

“ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ် ခေတ္တတည်းခိုသော အဆောင်ကြီးကသလွန်ပါလား၊ ငါအိပ်ယာမှားပြီး ဘုရင့်သလွန်ပေါ်မှာ တက်အိပ်မိချေပြီ။ ကြာရှည်နေ၍မဖြစ်၊ အမြန်ဆင်းပြေးမှ။”

မသလုံဆင်းပြေးမည်ကြံပြီး ဆတ်ကနဲထထိုင်လိုက်၏။ **နှင်းကောသရာ**က**မသလုံ**ကို ဖက်ထားလိုက်၏။

“မောင် မောင် အိပ်ယာမှားပြီး အိပ်နေသည်မဟုတ်ပါ။ မောင်ကို ဘုရင်မင်းမြတ်က ဂုဏ်ပြုပေးသနားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်ကိုလည်း မောင့်မယားအဖြစ် ပေးတော်မူပါသည်။ သည်
တိုက်ကုလားမြို့၊ လဂွန်းအိမ်ဟူသောဘွဲ့သရဖူ ဆင်ပေါက်ငါးစီး
တို့လည်း မောင့်အားပေးတော်မူပါသည်။

မသလုံသည်နှင်းကေသရာ၏ အမွေအပိုက်တွင် ကြည်နူး
နေရင်း ပြန်လည်စဉ်းစားလိုက်၏။

“လဂွန်းဗျည်းမြို့တွင် မပြန်ကိုဝိစွန့်စွန့်စားစား ခေါင်း
ဖြတ်ပြီးဆက်ခဲ့သည်။ ကောင်းလှ၏ဟူ၍ သာမိန့်ခဲ့သည်။ မည်သည့်
ဆုလာဘ်ကိုမျှ ပေးတော်မမူ။ အော် ယခုမှ ငါ့ကိုဆုပေးခြင်းဖြစ်
ပေမည်။ ငါ့အောင်ပွဲကို ငါ့အရှင်သည်မေ့တော်မမူ၊ လေးစားထိုက်
သူပါတကား။”

ရာဇာဓိပျာဉ်ကိုစိတ်ထဲမှကြိတ်၍ ကြည်ညိုနေ၏။ ကြည်ညို
စိတ်သည်တစ်ကိုယ်လုံးသို့ ပြန့်နှံ့သွား၏။ ရာဇာဓိပျာဉ်ရှိရာသို့လှည့်
၍ ဦးသုံးကြိမ်ချလိုက်၏။

ဤသတင်းသည် ဟိုးလေးတကျော်ဖြစ်သွား၏။ တောမီး
ပမာပြန့်နှံ့သွား၏။ လက်နက်ခိုင်ငံတော်အတွင်း ချက်ချင်းသတင်း
ပြန့်သွား၏။

မသလုံ လဂွန်းအိမ်သည် နတ်စည်းစိမ်ကိုရသည်နှင့်တူ၏
ဟု ပြောဆိုနေကြတော့၏။

သက္ကရာဇ်(၇၅၀)တွင် မုတ္တမမြို့ကို ရာဇာဓိပျာဉ်ရတော်မူ
သည်။ တစ်ထီးတစ်နန်းအဖြစ်ရှိခဲ့သော မုတ္တမသည်ယိုယွင်းခဲ့ရ
လေပြီ။ မုတ္တမသားတို့လည်း ယခင်လိုမဟုတ်တော့။ ရှာပါးငတ်
မွတ်နေကြလေပြီ။

ရာဇာဓိပျာဉ်အရှေ့ဘက်(၃၂)မြို့သားတို့ကို လုပ်ကြံတိုက်
ခိုက်နေသည့်အခိုက် ဒလစားညီတော် မဉ္ဇိဝံဂေါင်သည် မြောင်းမြ
စားလောကီရူးနှင့် ညီညွတ်ကာ သစ္စာပြုကြသည်ဟု ရာဇာဓိပျာဉ်
ကြားတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် အိန္ဒြိယကို တာဝန်ပေးလိုက်၏။ မဉ္ဇိဝံ
ဂေါင်သစ္စာဖောက်ခြင်း ဟုတ်မဟုတ်သွားရောက် စစ်ဆေးစေ၏။
လောကီရူးကညီနှိုင်းလာသည်ကို ညီညွတ်မည်ဟု သစ္စာပြုကြောင်း
အိန္ဒြိယရံစမ်းသိရှိရ၏။ ရာဇာဓိပျာဉ်သည် သတင်းပုန်ကို သိရသော
အခါ မဉ္ဇိဝံဂေါင်ကိုကွပ်မျက်စေလိုက်၏။ မဉ္ဇိဝံဂေါင်၏သား
မောဏှကို အပအမွေအနှစ်နှင့်တကွ ဒလမြို့ကိုပေးတော်မူ၏။

ထို့နောက် မြောင်းမြမြို့ကို လုပ်ကြံရန် တပ်ထွက်ကြ၏။
မြောင်းမြမြို့ကိုလုပ်ကြံကြ၏။ သို့သော် အောင်မြင်မှုမရ၊ လောကီ
ရူးသည် ဆွေမျိုးများ၏ သားသမက် ကျေးကျွန်ကောင်းပေါ၏။
အလုံးအရင်းအင်အားကြီး၏။ မြို့ပြိုင်ခန့်၏။ ထို့ကြောင့်မြောင်းမြ
မြို့ကို လုပ်ကြံရသည်မှာခက်ခဲလှ၏။ မြောင်းမြကို ဆက်လက်လုပ်
ကြံ၍ မဖြစ်သေးဟုယူဆကာ ပုသိန်ဘက်သို့ တပ်ဦးလှည့်သွားကြ
၏။ ပုသိန်ကို လုပ်ကြံတိုက်ခိုက်၏။

ပုသိန်တွင် ထိုအခါ၌ မြောင်းမြစား၏သားများဖြစ်သော
နော်ရထာ၊ သမိန်ပြုပြင်၊ လောကီရှိန် တို့နေကြ၏။

ရာဇာဓိပျာဉ်ကလည်းဖိ၍တိုက်၏။ ပုသိန်မြို့တွင်းကလည်း
ခုခံတိုက်ခိုက်၏။ ကုလားစစ်သားများကလည်း ပုသိန်မြစ်တမ်း
တွင်ဆိုက်ကပ်ထားသော နတ်လှေများပေါ်သို့ လက်နက်တိရိယာ

ကြီးများကိုတင်ကာ ပြန်လည်ပစ်ခတ်ကြ၏။ ဂျာမနီတပ်၏ဝန်သည်
တော်များ အသေအပျောက် အထိအခိုက်များနေ၏။ ဤပွဲတွင်
ဂျာမနီတပ်၏ကြီးအကျယ်ဆုံးသွားရ၏။ ဖမ်းဆီးခံရသူများသည်
လက်နက်မှန်၍ ဆင်ပေါ်တွင်ပင် အသက်ဆုံးသွားရချေပြီ။

ဂျာမနီတပ်၏ အလောင်းကိုကောင်းမွန်စွာ သင်္ဂြိုဟ်တော်
ပူ၏။ အရိုးကို ရွှေအိုးတွင်ထည့်ကာ ခရစ်ယာန်လည်းကောင်း၊
ဗုဒ္ဓဘာသာလည်းကောင်း စေတီရင်ပြင်တော်တွင် အရိုးကိုမြှုပ်ရ၏။

ဂျာမနီတပ်သည် ပုသိန်ကိုလုပ်ကြံရာ၌ အောင်မြင်သင့်
သလောက်သာ အောင်မြင်သော်လည်း ပုသိန်ကိုသိမ်းပိုက်နိုင်ခြင်း
မရှိခဲ့။ ထို့ကြောင့် မြောင်းမြမြို့ကိုရပါက ပုသိန်ကို အလွယ်တကူရ
နိုင်သည်ဟုယူဆကာ မြောင်းမြမြို့သို့ပြန်၍ လုပ်ကြံကြပြန်၏။

ဂျာမနီတပ်၏မြောင်းမြဘက်သို့ တပ်ဦးလှည့်သွားပြီကိုသိ
သည်နှင့်တပြိုင်နက် ပုသိန်သားတို့က မြောင်းမြသားတို့ကို ကြိုတင်
အကြောင်းကြားလိုက်၏။

“ကျွန်ုပ်တို့က လှေတက်အများအပြားစီရင်၍ မြောင်းမြ
မြို့သို့ ဗညားနွဲ့အရင်ရောက်အောင်ကူးခဲ့မည်။ မြောင်းမြမြို့က
လည်းထွက်၍တိုက်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ရေကြောင်းကတိုက်မည်။
ဤသို့ နှစ်ဘက်ညှပ်၍တိုက်ပါက ဗညားနွဲ့သည်ခံနိုင်မည်လော”

ပုသိန်သားတို့က ဤသို့ အကြောင်းကြားပြီး မြောင်းမြသို့
လှေတက်အများအပြားနှင့် စစ်ကူလာမည်ကို ဂျာမနီတပ်သိသွား
၏။ စစ်အောင်နိုင်ရေးအတွက် လဝန်းအိမ်ကိုခေါ်၍ အမိန့်ပေး၏။

“လဝန်းအိမ် သူတို့တပ်အခြေအနေ အတည်တကျမပြန်

သေးခင် မင်းတို့ကတပ်သားများနှင့်အတူ ခေါင်းပေါင်လှလင်တို့
သွားပြီးနေကြ။ ရေကြောင်းမှာလည်း တပ်သားအချို့တို့နေပါစေ။
ရေကြောင်းမှာနေသူများက ချောင်းရေအကျတွင် ငုတ်တိုင်များကို
စိုက်ကြပေစေ။ ရေတက်၍ ကမ်းတစ်ဝက်လောက်အထိ ရေရောက်
လျှင် ငုတ်တိုင်များပေါ်နေပေစေ။ ကမ်းစပ်ထိချောင်းရေပြည့်
လာပြီဆိုလျှင် ငုတ်တိုင်များမြှုပ်နေပေစေ။ ချောင်းကိုထုတ်ချင်းခပ်
အောင် ငုတ်တိုင်များစိုက်ကြပေစေ။ တိုင်စိုက်ပြီးလျှင် လူကောင်း
ရွေးပြီး လှေပေါ်နှစ်ဆယ်လောက်နှင့် ပန်ချင်တိုင်အောင်ဆန်တက်
သွားရမည်။ ပန်ချင်တွင် ပုသိန်သားတို့ကို မထိတထိရန်စရမည်။
ဤသို့ရန်စသောအချိန်သည် ရေတက်စအချိန်ဖြစ်ရမည်။ ပုသိန်
သားတို့ထွက်တိုက်လျှင် မင်းတို့ဆုပ်ခွါခဲ့ကြ။ မင်းတို့လှေတပ်
နည်းမှန်းသိလျှင် သူတို့အလုံးအရင်းနှင့် လိုက်တိုက်လိမ့်မည်။
ငုတ်တိုင်များကို မင်းတို့လှေသားများ အမှတ်အသားနှင့်စိုက်ထား
သည့်အတိုင်း တိုင်ကြားများမှ မင်းတို့ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ်လွတ်
အောင်ထွက်ရမည်။ သူတို့ တိုက်လာသောလှေများသည် မင်းတို့
စိုက်ထားသော ငုတ်တိုင်များတွင်မာင်၍ ဖိလာကန်လန်ဖြစ်ကုန်
ကြလိမ့်မည်။ ရွေ့လျော့ကိုနောက်လှေက ဝင်တိုက်မိပြီး သူတို့လှေ
အချင်းချင်း အထပ်ထပ်ဖြစ်နေကြလိမ့်မည်။ ထိုအခါကျမှ မင်း
တို့ကအသာလေး မပြီး တိုက်ပေတော့”

လဝန်းအိမ်သည် အမိန့်တော်ကို မှတ်သားပြီးနောက်
ရွေ့တော်မူထွက်လာခဲ့၏။

ဂျာမနီတပ်သည် လဝန်းအိမ်ကြီးကြီးစားစား တိုက်စေရန်

အားပေးသည့်အနေဖြင့် မိဖုရားတမာသုတမာယာကို ဧည့်ဝတ်ပြုခိုင်းလိုက်၏။ တမာသုတမာယာသည် ကွမ်းခွက်တော်တွင် ကွမ်းထည့်၍ လျှော်နှစ်ကို ကွမ်းယာကျွေး၏။ ကွမ်းယာရလျှင်လျှော်နှစ်ကို ဦးစိုက်၍ ထွက်သွားလေ၏။ မြစ်လယ်ရှိ သူ့လှေသို့ပြန်သွား၏။ လှေထဲတွင်ပင် အိပ်နေတော့၏။

နံနက်မိုးသောက်သောအခါ အမတ်စိန်နှင့်မြတ်စွာတို့သည် တပ်များကိုလှည့်လည် ကြည့်ရှုကြ၏။ လျှော်နှစ်မသွားသေးသောကြောင့် မေးကြ၏။

“ယမန်နေ့ညက မှာတော်မူသည့်အတိုင်း လျှော်နှစ်ဝန်ခံပြီးဖြစ်သည်။ ယခု ရေလည်းတက်ပြီ။ ယခုအချိန်ထိမည်သို့သော အကြောင်းကြောင့် မသွားသေးသနည်း။”

“အရှင်သားတော် နေမကောင်း၍ဖြစ်ပါသည်။”

အမတ်စိန်နှင့်မြတ်စွာတို့က မေးသည်ကိုလျှော်နှစ်က သူတပည့်တစ်ယောက်ကို ပြောခိုင်းလိုက်၏။ အမတ်စိန်နှင့်မြတ်စွာတို့က သူတို့လှေကို လျှော်နှစ်လှေနှင့်ယှဉ်ကပ်ပြီး လျှော်နှစ်လှေပေါ်သို့ တက်သွားကြ၏။ လျှော်နှစ်ကို သွားရောက်စမ်းသပ်ကြ၏။

“ကိုယ်လည်းမပူပါလား။ မင်းမည်သို့ ပြုကျင့်နေသနည်း”

အမတ်စိန်နှင့်မြတ်စွာကမေးသော် လျှော်နှစ်သည်ထတိုင်လိုက်၏။ အမတ်စိန်နှင့်မြတ်စွာကိုရှိခိုး၍ ဤသို့ပြန်ပြော၏။

“ယမန်နေ့က ကျွန်ုပ်အား မိဖုရားတမာသုတမာယာ ကွမ်းယာဖြင့်ဧည့်ဝတ်ပြုပါသည်။ ကွမ်းယာကို ကျွန်ုပ်လက်ခံယူ

နေစဉ် မိဖုရားရင်ဝတ်တော် လျှောကျသွားပါသည်။ ကျွန်ုပ်လည်း မိဖုရား၏ မမြင်အပ်သောနေရာကို မြင်မိပါသည်။ တမာသုတမာယာကို တပ်မက်စိတ်များ ယိုဖိတ်လာပါသည်။ ကျွန်ုပ် ရေလည်းသောက်၍ မရတော့ပါ။ အစာလည်းစား၍ မရတော့ပါ။ လွမ်းပွင့်ကြွေကြွေတဖွေဖွေနှင့် ခံစားနေရပြီမို့ ကျွန်ုပ် စစ်ထွက်သွားလျှင်လည်း သည်စိတ်နှင့်ပင် သေရပါလိမ့်မည်။ သည်အတိုင်းနေလျှင်လည်း သည်စိတ်နှင့်ပင် သေရပါလိမ့်မည်။ သေရမည်အတူတူမထူးတော့ပြီ။ သည်အတိုင်းပင် နေတော့မည်။”

“မင်းယခုပြောသည့်အတိုင်း ဘုရင်ရာဇာမိရာဇ်ကို ပြန်လည်လျှောက်ထားလိုက်ရမည်လော”

“လျှောက်လိုက်ပါတော့”

အမတ်စိန်နှင့်မြတ်စွာတို့လည်း ပြန်သွားကြ၏။ ရာဇာမိရာဇ်ထံတော်သို့ ဝင်တွေ့ကြ၏။

“လဂွန်းအိမ် ယခုအချိန်ထိ စစ်မထွက်သေးပါဘုရား”

“မည်သို့သော အကြောင်းကြောင့်ပါနည်း”

“ကျွန်ုပ်စဉ်းလဲ ပြောသောစကားကို မလျှောက်ဝံ့ပါဘုရား”

“လျှောက်တော်မူလော့”

ဘုရင်ရာဇာမိရာဇ်၏ အခွင့်ရပြီဖြစ်သဖြင့် လျှော်နှစ်ပြောသည့်အတိုင်း ပြန်လည်လျှောက်ထားလိုက်၏။

“မိဖုရားကို ငါ မနှမြော၊ သူလို သူရဲကောင်းတစ်ယောက် ဆုံးရှုံးမည်ကိုသာ ငါနှမြောတော်မူသည်။”

ရာဇာဓိပတိသည် မိဖုရားတမာသုတမာယာကိုခေါ်၍ အကျိုးအကြောင်းပြောပြပြီး ဆုံးမတော်မူ၏။ မိဖုရားလည်း ခြေတော်ကို ဦးခိုက်၍ ဝိုင်း၊ သို့သော် ရာဇာဓိပတိ၏ အဆုံးအဖြတ်သည်သာ အဓိကမဟုတ်ပါလား။ **ဌေလောင်းတော်** (ဘုရင်စီးသောလှော်ကားလှေ)ကို ခေါ်တော်မူလိုက်၏။

မိဖုရားကိုရွှေလောင်းပေါ်ရှိ **ခင်စုရင်**(အမိုးပါသောအဆောင်)တွင်တင်ကာ **လဂွန်းအိမ်**ထဲသို့ပို့လိုက်၏။ **အမတ်စိန်နှင့်မြတ်ဗုဒ္ဓ**က နောက်တော်ကလိုက်၏။

လဂွန်းအိမ်သည် မိဖုရားလာနေသည်ကို အဝေးကပင် လှမ်းမြင်နေရ၏။ ထို့ကြောင့် လှေဖောင်ဦးသို့ထွက်၍ ကန်တော့ဦးခိုက်၍နေ၏။ မိဖုရားတက်လာသောအခါ ပဏ္ဏာလက်ဆောင်များစွာကို ဆက်နှင့်၏။

“ကျွန်ုပ်တို့သခင်စိတ်တော်ကို စမ်းချင်၍ ဤသို့ပြုရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်ကို ချစ်သနားကြောင်း သိရပါပြီ။”

“ဤသို့မိဖုရားကိုလျှောက်ထားလိုက်၏။ မိဖုရားလည်း ပြန်သွားရလေ၏။ လဂွန်းအိမ်သည်မူလကပင် သူ့သခင်ကသူ့ကို ချစ်မချစ်သိလိုသည့်အတွက် ဤသို့စဉ်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ပုသိန်သားများက လှေတက်များ၍ သူတို့အင်အားနည်းနေသည့် အတွက် သူ့သခင်ကသူ့ကို တကယ်ချစ်သနားပါမှ အသက်နှင့်လဲ၍ အမှုတော်ထမ်းမည်ဟု စိတ်ကူးထားခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ခေါင်းမြီးခြုံပြီး အိပ်နေလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ **အမတ်စိန်နှင့်မြတ်ဗုဒ္ဓ**လားမေးသောအခါကလည်း သူတပည့်တစ်ယောက်ကို ကြိုတင်

စကားသွင်းပြီး ငါနေမကောင်း၍ မသွားသေးဟု ဖြေခိုင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ယခုမူကား သူ့သခင်စိတ်တော်ကို အမှန်တိုင်းသိရပြီဖြစ်သည့်အတွက် ရာဇာဓိပတိရရှိရာသို့ ဦးခိုက်၍ **ဒေါင်းပေါင်လှိုင်**သို့ စစ်ထွက်သွားလေတော့၏။

လဂွန်းအိမ်နှင့်အတူ လှေတစ်ရာပါသွား၏။ ရဲလှေ ၂၀င်း လှော်ကားလှေ ၄၀င်း၊ သံလှေ ၄၀နှင့် ရိက္ခာတင်သောလှေများပါသွား၏။ **ဒေါင်းပေါင်လှိုင်**သို့ ရောက်သောအခါ ရှင်ဘုရင် **ရာဇာဓိပတိ**သင်လိုက်သည့်အတိုင်း ချောင်းပြည့်အောင် ငုတ်တိုင်များကိုစိုက်စေ၏။ လူတချို့ကို ကုန်းပေါ်တွင်နေစေ၏။ အချို့ကို လှေတပ်တွင်နေစေ၏။

ထို့နောက်လှေပေါ်၊ လှေမြန်အစီး ၂၀ရွေး၏။ လူကောင်းများကိုလည်း ရွေးချယ်လိုက်၏။ ၎င်းတို့ကို **ပန်းပင်စခန်း**တိုင်အောင် သွား၍ စစ်မြဲခိုင်းလိုက်၏။ **လောက်ရှိန်**သည် လှေ(၅၀၀)ကျော် (၆၀၀)ခန့်နှင့် **ပန်းပင်စခန်း**တွင်နေ၏။ ပုသိန်သားတို့ **လဂွန်းအိမ်**လှေများကို မြင်သောအခါ ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်ဖမ်းကြ၏။ အချိန်ကား ရေတက်ချိန်ဖြစ်သည်။ **လဂွန်းအိမ်လူများ**လည်း အတင်းလှော်ခတ်ပြေးကြ၏။ **ဒေါင်းပေါင်လှိုင်**သို့ရောက်သွားကြ၏။ ပုသိန်သားတို့လည်း ကမ်းပေါ်တွင် **လဂွန်းအိမ်လူများ**ကိုမြင်ကြ၏။ စောစောကလှော်ခတ်ပြေးကြသော လှေများမှလူများ ကမ်းပေါ်သို့ တက်ပြေးသည်ဟု ထင်မှတ်ကြ၏။ သူတို့မြင်ကွင်းတွင် လှေအနည်းငယ်ကိုသာ မြင်လိုက်ရသဖြင့် မိအောင်ဖမ်းမည်ဟု အတင်းလိုက်၏။

လူန်းအိမ်လူများသည် သူတို့မှတ်သားထားသော တိုင်များကိုလွတ်အောင်ရှောင်၍ ထွက်ခဲ့ကြ၏။ ပုသိန်သားတို့လည်း ကြောက်၍ပြေးလေသည်ဟု မှတ်ထင်ပြီး မိအောင်အပြင်းအထန် လှော်ခတ်ပြီးလိုက်၏။ သို့သော်ငုတ်တိုင်များတွင် ဖိလာကန်လန် ဖြစ်ကုန်ကြလေပြီ။ သူတို့ လှေအချင်းချင်း ဒွေးရောယှက်တင်ဖြစ် ကုန်ကြ၏။ အချို့လှေများနစ်ကုန်ကြ၏။ ထိုမြင်ကွင်းကို လူန်းအိမ် မြင်သောအခါကျမှ ဒလကြမ်းဖိတိုက်တော့၏။ ပုသိန်သားတို့ လှေပေါ်မှ ခုန်ဆင်းပြေးကြ၍ ရေနစ်သေကြ၏။ အချို့လည်း လူန်းအိမ်လက်ချက်ဖြင့် သေကုန်ကြ၏။ လောကီရှိန်သည် သူလူများ ငါဖြစ်အင်ကိုမြင်သောအခါ ကြည်းကြောင်းဖြင့်ပုသိန်သို့ထွက်ပြေး လေတော့၏။ လူန်းအိမ်အောင်ပွဲဆင်နိုင်လေပြီ။

လူန်းအိမ်သည် ဂုဏ်မီရုန်းထံသို့ပြန်သွားပြီး ပုသိန်သားတို့ ထံမှရလိုက်သော လှေတက်အများအပြားကို ဂုဏ်မီရုန်း အား ဆက်၏။ ဂုဏ်မီရုန်းလည်းအလွန် ဝမ်းသာတော်မူ၏။ အကြောင်းမူ ကား သူသင်ကြားလိုက်သည့် နည်းပရိယာယ်အတိုင်း လူန်းအိမ် ဆောင်ရွက်ပြီး တိုက်သည့်အတွက် နိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

“ပုသိန်သားတို့ကိုနိုင်လိုက်ပြီ။ ဒေးယဉ္ဇယ်တွင်စောအဲဗညား ရှိနေသေးသည်။ ဒေးယဉ္ဇယ်ကိုရမှ မြောင်းမြမြို့ကို အလွယ်တကူရ နိုင်သည်” ဟု ဂုဏ်မီရုန်းမိန့်တော်မူသည်ကို အမတ်တို့ကလျှောက် ထား၏။

“ကျွန်ုပ်တို့သခင် ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ် သည်မှာ စံတော်မူ

နေသည့်အတွက် ဒေးယဉ္ဇယ်ကို လုပ်ကြရန် ခက်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ဒလမြို့ကို ခေတ္တဆုတ်ခွါ၍နေတော်မူပါ။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်နှင့်စိတ်တူကိုယ်တူရှိသူ အများအမတ်များကိုသာ ခန့်တော် မူပါ။ ဒေးပသွယ်ကို မကြာမီရအောင် ကျွန်ုပ်လုပ်ကြပါမည်။”

အမတ်တို့နိဂမ္မိကားကို ဂုဏ်မီရုန်းလက်ခံတော်မူ၏။ထို့ကြောင့် အမတ်(၃၀)ကိုခန့်အပ်လိုက်၏။ ဆင်မြင်းအများအပြားနှင့် သူရ (၁၀၀၀၀)ကျော်ကိုလည်း ထားရစ်ခဲ့၏။ ဂုဏ်မီရုန်းမူကား ဒလမြို့ သို့ဆုတ်ခွါသွားလေ၏။

ဂုဏ်မီရုန်း ဒလမြို့သို့ရောက်တော်မူလျှင် ဤသို့ မိန့်တော် မူ၏။

“ယခုသူပုန်တို့ကို သုတ်သင်နှိမ်နင်းရှင်းလင်းနေရသည်။ စိတ်ထင်တိုင်း မပေါက်မြောက်ဘဲ စစ်ရေးအခြေအနေမလှ၍ ပြန်လည် ဆုတ်ခွါခဲ့ရချေသည်။ ဗောဓုံမှိုင်းကိုလည်း မင်းဖြစ်စေ ချင်သည်ဟု ခမည်းတော်ဘုရား မကြာခဏမိန့်တော်မူသည်။ ဗောဓုံမှိုင်းကသာ ထောင်ထားခြားနားနှင့်လေသော် ငါတို့ပဲခူးမြို့ သို့ပင် ပြန်၍ ဝင်နိုင်ပါတော့အံ့လော။”

ထို့ကြောင့် အဲဂေါင်ပိန်ကိုပဲခူးသို့စေလွှတ်လိုက်၏။ ဇာနည် မှိုင်းကိုလက်စတုံးခဲ့ရန် မှာလိုက်၏။ ဇာနည်မှိုင်းသည် အစ်ကိုဖြစ်သူ ဂုဏ်မီရုန်း၏စေခိုင်းချက်အရ အဲဂေါင်ပိန်၏လက်ချက်ဖြင့် ကွပ်မျက် ခံလိုက်ရတော့၏။

အမတ်တို့သည် ဒေးပသွယ်အနီးသို့ ချဉ်းကပ်သွားပြီး တပ်တည်နေ၏။ ထို့နောက်စောအဲဗညားထံသို့ စာပို့လိုက်၏။

“ကျွန်ုပ်တို့သခင်ဗညားနွဲ့ထံသို့ ကျွန်တော်မျိုးအမတ်တိန် နားတော်လျှောက်ထားဝံ့ပါသည်။ ယခုကျွန်ုပ်တို့သည် ဗညားနွဲ့၏ ကျွန်ဖြစ်နေရသည့်အတွက် စိတ်ချမ်းသာစွာမနေကြရပါ။ မြင်း ကျောက်ကုန်းပေါ်တွင်တင်ထားသော ဖရုံသီးကဲ့သို့ဖြစ်နေကြပါ သည်။ သည်အရပ်သည်ဒေသသို့ မည်သည့်အချိန်တွင် ရောက်ကြ ပါမည်နည်းဟု မျှော်လင့်တောင့်တ နေခဲ့ကြရပါသည်။ ယခု ရောက်ကြပါပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့သခင် စောအဲဗညားလက်မလျောစေ လိုပါ။ ကျွန်တော်တို့ကို အရှင်ကျွန်ဖြစ်အောင် ကြံဆောင်တော် မူပါဘုရား။”

ဤစာနှင့်အတူ လူယုတ်တစ်ယောက်ကို **စောအဲဗညား**ထံသို့ စေလွှတ်လိုက်၏။ **စောအဲဗညား**သည်**အမတ်တိန်**၏ စာကိုဖတ်ရသော အခါ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် သူလူတစ် ယောက်ကို **အမတ်တိန်**အား သစ္စာပေးရန်စေလွှတ်လိုက်၏။ သူလူ လည်း မြို့တွင်းကထွက်လာပြီး **အမတ်တိန်**ကိုသစ္စာဆိုခိုင်း၏။ **အမတ်တိန်**က ဥပါယ်တမည်ဖြင့် ယုံလောက်အောင်စီစဉ်ထား၏။ မည်သည့်စာပေအက္ခရာတစ်လုံးမျှမရှိသော ပေရွက်ချည်းသက် သက်ကို ကျမ်းဖြင့်ညှပ်ကာ ပုဆိုးကောင်းတစ်ထည်ဖြင့် ထုပ်ထား ၏။ ဓါတ်တော်မရှိသော ကြပ်ချည်းသက်သက်ကိုလည်း အသင့် ဆောင်ထား၏။ **စောအဲဗညား**လူလာ၍ သစ္စာဆိုခိုင်းသောအခါ အသင့်စီစဉ်ထားသော ကျမ်းနှင့်ကြပ်ကိုကိုင်၍ **စောအဲဗညား**၏ သစ္စာတော်ကိုခံယူပါမည်ဟု သစ္စာဆို၏။ **စောအဲဗညား**သည် ပြပေါ်မှ

တက်ကြည့်နေသည့်အတွက် **အမတ်တိန်**သစ္စာဆိုနေသည်ကို မြင် ရ၏။

အမတ်တိန်သည် **စောအဲဗညား**လူကို မှာလိုက်သေး၏။

“သခင်စောအဲဗညားမြို့တံခါး အပြင်သို့ထွက်၍ ကျွန် တော်ကိုယူလှည့်ပါ။ ကျွန်တော်ကလည်းအရှင်ကို တိုက်မည်ဟန် ဆောင်၍ အရှင်ထံသို့ ထွက်၍လာခဲ့ပါမည်။ ဤသို့ စီစဉ်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့တွင်ပါသည်အမှူးအမတ်များ အရှင် ကျေးကျွန်များဖြစ်ကြ ပါလိမ့်မည်။”

စောအဲဗညားလူလည်း မြို့တွင်းသို့ ပြန်ဝင်သွားပြီး သူမြင် သမျှ ကြားသမျှသိသမျှကို ပြန်လည်လျှောက်ထား၏။ **အမတ်တိန်** မှာလိုက်သောစကားကိုလည်း ပြန်လည်လျှောက်ထား၏။ **စောအဲဗ ညား**သည် **အမတ်တိန်**ကို သဘောရိုးနှင့်မှာသည်ဟု ထင်မှတ်၍ လူ ၂၀နှင့် ဆင်စီးပြီးမြို့ပြင်သို့ထွက်၏။ **အမတ်တိန်**လည်းတပ်သား များကို နေသားတကျရှိအောင် စီစဉ်မှာကြားခဲ့ပြီးနောက် ဆင်မ ကိုစီး၍ **စောအဲဗညား**ထံသို့သွားလေ၏။ သူစီးနေကျ ဆင်ရဲကြီးကို မူကားသူ့နောက်မှသူနှင့်ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်ခဲ့ဟုမှာထားခဲ့၏။ **အမတ်တိန်**သည်သူရဲ(၁၀၀၀)ကိုလည်း ခေါ်သွားလေ၏။ အမှူး အမတ်တို့လည်း ဆင်မြင်းစီး၍ သူ့နောက်မှလိုက်လာကြ၏။ **အမတ်တိန်နှင့် စောအဲဗညား**ဆင်စီးခြင်းတိုက်ပွဲ

အမတ်တိန်နောက်က ဆင်မြင်းအများအပြား လိုက်ပါလာ သည့်အတွက် **စောအဲဗညား**သည် မြို့တံခါးအနီးမှ မခွါခဲနေ၏။

“အမတ်ကြီးနောက်မှာ ဆင်ခြင်းအများအပြားပါလာသည်” ဟု ဟစ်၍ဆို၏။

အမတ်စိန်က “အလျင်အမြန် ချဉ်းကပ်တော်မူပါမှ အရှင့် စိတ်ဆန္ဒအတိုင်း အလိုတော်ပြည့်ပါလိမ့်မည်” ဟုဆို၏။

“အမတ်ကြီးသာကျွန်ုပ်ထံသို့ မလာဘဲနေခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်ကအမတ်ကြီးထံသို့ လာနေသည်။ အမတ်ကြီးနောက်တွင် အမှူးအမတ်များ ကပ်လျက်ပါလာသောကြောင့် ကျွန်ုပ်စောင့်နေရခြင်းဖြစ်သည်။

“မှူးမတ်များကို အလိုတော်မရှိပါက ကျွန်ုပ်သူတို့ကိုပြန် ခိုင်းလိုက်ပါမည်။”

“သူတို့ ပြန်ပါစေ”

အမတ်စိန်သည် မှူးမတ်များကိုပြန်လည် ဆုတ်ခွါခိုင်းလိုက်၏။ မှူးမတ်များဆုတ်ခွါသွားသည်ကို **စောအေးမည်း**မြင်လျှင်**အမတ်စိန်**ကိုအကောက်ကြသူမဟုတ်၊ စိတ်သဘောစိုးသားသူဟု ထင်မှတ်၍ မြို့တံခါးမှထွက်လာခဲ့၏။ **အမတ်စိန်**ကလည်း ရှေ့သို့တိုးလာခဲ့၏။ သူတို့နှစ်ယောက်နီးကပ်လာသောအခါ **အမတ်စိန်**သည်ဆင်မပေါ်မှခုန်ဆင်းပြီး ဆင်ပေါက်ပေါ်သို့ ခုန်တက်လိုက်၏။ ဆင်ပေါက်ကို စီး၍ **စောအေးမည်း**ကို လိုက်တိုက်တော့၏။ **စောအေးမည်း**စီးသော ဆင်မှာဆင်မသာဖြစ်၍ နောက်သို့လှည့်ပြီး မြို့တွင်းသို့ပြန်ဝင်ပြေးလေ၏။ မမိမိအောင်အတင်းလိုက်ဖမ်း၏။ **အမတ်စိန်**၏မှူးမတ်များသည် အမတ်တိန်**ဆင်ရဲစီး**၍ လိုက်နေသည်ကိုမြင်သော် အပြင်းအထန်လိုက်ကြ၏။ တံခါးစောင့်လည်း ကြက်သေသေပြီး အံ့အား

သင့်နေသည်အတွက် တံခါးကိုမပိတ်လိုက်မိ၊ **အမတ်စိန်**တို့လည်း မြို့တွင်းသို့ ဝင်မိကြတော့၏။ **စောအေးမည်း**ကို တိုက်ခိုက်ကြတော့၏။ **စောအေးမည်း**သည် **အမတ်စိန်**တို့၏လက်ချက်ဖြင့် ကျဆုံးရလေတော့၏။ **ဒေးပသွယ်**ကိုလည်း အမတ်တိန်ရလေတော့၏။

ဒေးပသွယ်ကိုရကြောင်း ရာဇာဓိရာဇ်ကြားတော်မူလျှင် ဒလမြို့မှ မြောင်းမြမြို့သို့ချီတော်မူ၏။ အမတ်တိန်ကိုလည်း မြောင်းမြတွင်ဆုံရန်မှာလိုက်၏။ **အမတ်စိန်**နှင့်ဆုံမိကြသောအခါ **အမတ်စိန်**ကိုအလွန်အားရ နှစ်သက်တော်မူသောကြောင့် နောက်ပြောင်၏။

“အမတ်ကြီးကို နှုတ်ရေး(နှလုံးရည်)သာတော်သည်ဟု ထင်မှတ်မိသည်။ လက်ရေး(လက်ရုံးရည်)လည်းတော်လှပေ၏။ ဇေယျဝံ ကျွန်းတစ်ကျွန်းလုံးတွင် ဆင်စီးသူရဲကောင်းအဖြစ် ငါတို့ဖက်ပြိုင်နိုင်မည့်သူ မရှိဟုငါထင်မှတ်နေခဲ့သည်။ အမတ်ကြီးလို ဆင်စီး သူရဲကောင်းတစ်ယောက်လည်း ရှိပါသေးပါကလား။”

ဤသို့မင်းနှင့် အမတ်ကြည်နူးနေကြပြီးနောက် မြောင်းမြမြို့သိမ်းပွဲအတွက်စီစဉ်ကြ၏။ မြောင်းမြမြို့စား **လောကီရား**ကား တုံလှုပ်ခြောက်ခြားလေပြီ။

မည်းနွဲ့နှင့်ပျဉ်းနွဲ့ ဆင်စီးခြင်းတိုက်ပွဲ

ဒေါင်းပေါင်လုလင်တွင် ပုသိန်သားတို့ကို **လဂွန်းအိမ်**ခိုင်လေပြီ။ **စောအေးမည်း**ကိုလည်း **အမတ်စိန်**ခိုင်၍ ဒေးပသွယ်ကို ရသွားလေပြီ။ မြောင်းမြစားသည် ဤသံတင်းကို ကြားသောအခါ

မြောင်းမြမြို့တွင် ဆက်လက်မနေဝံ့တော့။ နတ်လှေစီး၍ ရခိုင်သို့ ပြေးတော့မည်ဟုပြင်ဆင်၏။ ထိုအခါ ဆင်စီးသူရဲကောင်း ဗျည်းနွဲ့က မြောင်းမြစားကိုလျှောက်ထား၏။

“ ပြေးတော်မမူပါနှင့်ဦး၊ ဗညားနွဲ့ကိုစီးခြင်းတိုက်ရန် ကျွန်ုပ်အကြောင်းကြားကြည့်ပါဦးမည်။ ဤသို့အကြောင်းကြား ပါကဗညားနွဲ့သည် ကျွန်ုပ်နှင့်စီးခြင်းတိုက်မည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင် သည်။ ဗညားနွဲ့နှင့်စီးခြင်းတိုက်၍ ကျွန်ုပ်နိုင်လျှင် မင်းစည်းစိမ်ကို အရှင်ပင်စံစားတော်မူပါ။ ကျွန်ုပ်မစံစားပါ။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်ရှုံး သွားပါက အရှင်မင်းကြီးနတ်လှေစီး၍ ပြေးလိုရာပြေးပါတော့”

မြောင်းမြစားလည်း ဗျည်းနွဲ့၏ စကားကိုနှစ်သက်တော်မူ ၍သဘောတူတိုက်၏။ ဗျည်းနွဲ့ရှုံးလျှင် ပြေးရန်အတွက်နတ်လှေ (၁၀)စင်းကို စုစည်းထားလိုက်၏။

ဗျည်းနွဲ့က ရှင်ဘုရင်ဗညားနွဲ့ထံသို့ စာပို့လိုက်၏။

“ အရှင်သားသည် ဆင်စီးကောင်းတော်မူ၍ ဟံသာဝတီ နန်းကို ရတော်မူသည်။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း မိမိကိုယ်ကို ဆင်စီးသူရဲ ကောင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ပြီး မြောင်းမြမြို့တွင် အခိုင်အမာနေ နေသည်။ မြောင်းမြကိုအောင်မြင်လိုပါက ကျွန်ုပ်နှင့်စီးခြင်းတွေ့ တော်မူပါဦး။ အရှင်သားအောင်တော်မူလျှင် မြောင်းမြမြို့၊ ပုသိန် မြို့များကိုသိမ်းယူတော်မူပါ။ ကျွန်ုပ်ကိုမနိုင်လျှင် ဟံသာဝတီသို့ပြန် တော်မူပါ။ ယခု ကျွန်ုပ်ပြောဆိုသောစကားသည် တစ်ခွန်းတည်း သောစကား၊ ဧကဝစနာပါ။ သစ္စာစကားပါ။ မှန်သောစကားပါ။ စီးခြင်းတွေ့မည်ဆိုပါက မြို့တွင်းသို့ဝင်တော်မူပါ။ မြို့တွင်းတွင် တွင်း၊ ကျင်း၊ ဆူးညောင့်ခဲလတ်များ ချမထားပါ။ အရှင်သား

ယုံတော်မမူပါက အရှင်သား၏ကျေးတော်မျိုး ကျွန်တော်မှူးများကို ဝင်ပြီး ကြည့်ခိုင်းပါ။”

ဗျည်းနွဲ့ကတို့ ဂုဏ်သိရန်ဖတ်ပြီးနောက် ဗျည်းနွဲ့၏လူယုံ တော်ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူလိုက်၏။

“ငါသည် ဆင်ဖြူရှင်ဧကရာဇ်မင်း၏ သားတော်ဖြစ် သည်။ မင်းရိုးမင်းဆက်မှန်သူဖြစ်သည်။ သာသနာငါးထောင် စောင့်သည့်နတ်များကို သက်သေထား၍ တိုင်တည်ပါ၏။ ဗျည်းနွဲ့ သည်ငါ့ကိုဆင်စီးခြင်း တိုက်လိုသည်ဟုဆိုသည်။ ငါ့စိတ်ကြိုက်ပင်။ ငါ့စကားသည်ဧကရာဇ်မင်း၏စကား ဖြစ်သည်။ မှန်သောစကား ကိုသာဆိုမည်။ ဗျည်းနွဲ့နိုင်လျှင် မြောင်းမြမြို့၊ ပုသိန်မြို့၊ ခဲပေါင်မြို့ အနောက်တစ်လွှားကို ဆက်လက်ပိုင်မြဲပိုင်ကြပါစေ။ ငါ့နိုင်တော် မူလျှင် မြောင်းမြမြို့စားကို ငါမသတ်။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ခြေရင်း တွင်နေစေပြီး၊ သီတင်းသီလဆောက်တည်နေရန် ငါခွင့်ပြုတော်မူ မည်။ ဗျည်းနွဲ့ကိုငါမိန့်တော်မူလိုက်သည်။ ငါ့စကားသည် ဧကဝစ နာ။ ဘုရင့်စကားသာ။”

ဗျည်းနွဲ့၏လူယုံတော်လည်း ဂုဏ်သိရန်ဖတ်ပြီးနောက် ဗျည်းနွဲ့ထံသို့ရောက်လျှင် ဂုဏ်သိရန် မိန့်ကြားလိုက်သော အမိန့်တော်မြတ်ကို ပြန်လည်ပြောကြား၏။ ဗျည်းနွဲ့ဝမ်းသာအားရဖြစ်သွား၏။

“ဤသို့ဆိုလျှင်နတ်ဖြစ်ခါ စီးခြင်းတိုက်ကြမည်။ ဝင်တော် မူပါဟု ပြန်လည်လျှောက်ထား လိုက်ပေတော့။”

ဗျည်းနွဲ့လူလည်း ဂုဏ်သိရန်ဖတ်ပြီးနောက် တစ်ဖန်ပြန်သွားပြီး

ပျဉ်းနွဲ့၏စကားအတိုင်း ဂုဏ်မီရန်ကို လျှောက်ထားလိုက်၏။
ဂုဏ်မီရန်ကလည်း လက်ခံတော်မူ၏။ ပျဉ်းနွဲ့လည်း ပျဉ်းနွဲ့
ထံသို့ပြန်သွားပြီး လက်ခံကြောင်း ပြန်ပြောပြထား၏။

ဂုဏ်မီရန်သည် နံနက်မိုးသောက်သောအခါ စားတော်
ခေါ်၏။ ထို့နောက် ဆင်တော်ငရက်နွဲ့ကိုစီးပြီးလျှင် မြောင်းမြမြို့
တွင်းသို့ဝင်ရန် ထွက်ခွာတော်မူ၏။

ထွက်တော်မူလျှင် အပတ်တိန်နှင့်မြတ်ဗုဒ္ဓက လျှောက်ထား
ကြပြန်၏။

“ ဘုန်းကြီးသည် အရှင်မင်းကြီး။ ယခုအချိန်သည်
အလောတော်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ စီးခြင်းတိုက်ရန် အချိန်ကောင်းဖြစ်
ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်မျိုးများ ကန့်ကွက်ပါရစေ။ ဤသို့
စီးခြင်းတိုက်ကြပါက မင်းနှင့်သာမာန်သူရဲကောင်း တန်းတူဖြစ်
သွားကြပါလိမ့်မည်။ ပျဉ်းနွဲ့ကိုတိုက်ဖို့အရေးသည် ဘုရင်မင်းမြတ်
တစ်ပါး၏ အရေးမဟုတ်ဟု ယူဆမိပါသည်။ ”

ဂုဏ်မီရန်သည် အပတ်တိန်နှင့်မြတ်ဗုဒ္ဓတို့၏ လျှောက်ထား
ချက်ကို နှစ်သက်တော်မမူပေ။ ဘုရင်ကို တား၍မရသည့်အတွက်
တစ်မျိုးကြံကြံပြန်၏။ ဧကန်သင်္ဃာတို့က ဂုဏ်မီရန်၏
လက်ဝဲလက်ဖျာတို့က ဆင်တစ်စီးစီဖြင့်ဝင်ကြမည်ဟု ကြံရွယ်ပြီး
ဝင်သွားကြ၏။ ပျဉ်းနွဲ့ကမဝင်ရ ဟု တားမြစ်လိုက်၏။

“ မင်းသားဗညားနွဲ့ကိုသာ ငါစီးခြင်းတွေ့ချင်သည်။
မင်းသားကိုသာ ငါဝင်ခွင့်ပြုနိုင်မည်။ မင်းတို့လို မှူးမတ်များက
အဘယ့်ကြောင့် ဝင်ရောက်ကူညီရမည်နည်း။ ”

ပျဉ်းနွဲ့တားမြစ်လိုက်သည့်အတွက် ဧကန်သင်္ဃာတို့ပြန်ထွက်
လာခဲ့ရ၏။ ဂုဏ်မီရန်က ဧကန်သင်္ဃာတို့ကို ဆီးမေး၏။

“ သူ မည်သို့ပြောလွှတ်လိုက်သနည်း။ ”

“ အရှင်ဘုရားကိုသာ စီးခြင်းတွေ့ချင်သည်။ အရှင်ဘုရား
ကိုသာ ဝင်လာပါစေ။ မင်းတို့အဘယ်ကြောင့် ဝင်လာရသနည်း။ ”
ဟုပြောလွှတ်လိုက်ပါသည်။

“ မင်းတို့အသာနေကြပါ။ ငါဘာသာငါဝင်တော်မူမည်။
တွင်းကျင်းဆူးငြောင့် ခလုတ်ရှိမရှိကိုသာဝင်၍ ကြည့်ပေးကြပေ
တော့။ ”

မှူးမတ်များ မြောင်းမြမြို့တွင်းသို့ဝင်ကြည့်ကြ၏။ စစ်
ဆေး၏။ ထို့နောက်ပြန်ထွက်လာပြီး ရာဇာဓိရာဇ်အား တွင်းကျင်း
ဆူးငြောင့်ခလုတ်များ ထောင်မထားကြောင်း လျှောက်ထားကြ၏။
တိုက်ပွဲအချိန်တန်ပေပြီ။

ပျဉ်းနွဲ့သည် ဆင်ငရက်နွဲ့ (ဆင်နှစ်ကောင်သည် အမည်
တူဖြစ်ပါသည်)စီးပြီး မြို့တံခါးကိုကွယ်ကာ ခပ်စောင်းစောင်းအနေ
အထားဖြင့် အသင့်စောင့်ကြိုနေ၏။ ဂုဏ်မီရန်ရောက်လာလေပြီ။
မြို့တံခါးကို ဖွင့်ခိုင်းလိုက်၏။ တံခါးဘေးတွင် ပျဉ်းနွဲ့စောင့်နေ
သည်ဟုမထင်ဘဲ သတိလက်လွတ်ဝင်သွားမိ၏။ တစောင်းနေနှင့်
သူ၏ဆင်ဦးအလွန်ထိ ဂုဏ်မီရန်ဆက်စီးသွား၏။ ပျဉ်းနွဲ့သည်
ဆင်ဦးလွန်သည်နှင့်ထွက်၍ တိုက်တော့၏။ ဂုဏ်မီရန်၏ဆင်စွယ်
ဖုံးကို သူ့ဆင်အစွယ်ဖြင့်ထိုးမိ၏။ ဆင်ချင်းပူးကပ်လျက်ရှိကြ၏။
ပျဉ်းနွဲ့ကခါးနှင့် ခုတ်မည်ဟုကြံရွယ်ကာ ခါးကိုချွတ်၏။ ခါးကမ

ကျွတ်၊ ချွန်သီးကိုဆွဲ၍ ရိုက်လိုက်၏။ ဂုဏ်မီရုန်းနဖူးကွဲသွား
တော့၏။ မူးလည်းမူးသွား၏။ ဆင်တော်ငရက်နဲ့ကလည်း မြို့ပြင်သို့
ဆုတ်ခွါခဲ့တော့၏။ မြို့ပြင်သို့ (၁၀)တာ (တစ်တာ- ၇တောင်)
ကျော်သည့်တိုင်အောင် ဆုတ်ခွါခဲ့၏။ ဂုဏ်မီရုန်း အမှူးပြေသော
အခါကျမှ ဆင်ကိုချွန်းဖြင့်ပေါက်၍ မြို့တွင်းသို့ပြန်ဝင်ပြီး တိုက်ပြန်
၏။ ဖျည်းနွဲ့ဆင်ကို အစွယ်ချင်းရှက်၍ဝေ့မိ၏။ ဆင်ချင်းအား
မညီသောကြောင့် ဖျည်းနွဲ့ဆင်နောက်သို့ ဆုတ်သွား၏။ ဆုတ်ခွါရာ
နောက်သို့ထက်ကြပ်မကွာလိုက်၍ တိုက်ပြန်၏။ ပညားနွဲ့ဆင်ကတွန်း
လွဲတွန်း၊ ဝေ့လည်းဝေ့သည့်အတွက် ဖျည်းနွဲ့ဆင် လဲကျသွားတော့
၏။ ဤသို့လဲကျသွားသည့်အခိုက် ပညားနွဲ့က ဖျည်းနွဲ့ကို ချွန်းသီး
နှင့်လှန်းရိုက်လိုက်၏။ ဖျည်းနွဲ့နားရွက်ပြတ်သွားတော့၏။ ဖျည်းနွဲ့
ဆင်လည်းလဲသွားတော့၏။ ဖျည်းနွဲ့ကို လက်ရဖမ်းဆီးလိုက်တော့
၏။ ဖျည်းနွဲ့ကိုရပြီးနောက် မြို့တွင်းကထွက်လာခဲ့၏။

လောကီများထွက်ပြေးသည်ဟု ကြားရသောအခါ လိုက်ဖမ်း
ဝေ၏။ ရခဲ့ပြန်၏။

မြောင်းမြမြို့ကို အောင်မြင်စွာ သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ပေပြီ။
မြောင်းမြမြို့တွင် သူဌေး၊ သူကြွယ်ကလည်းများလှသည်။ အောင်
နိုင်သူရဲမက်တော်များသည် ငွေကိုမောက်တိုနှင့်ချင်၍ ဝေချမ်းယူ
ကြကုန်၏။ သို့ပန်းတစ်သောင်းကျော်ကိုလည်း ရတော်မူလိုက်၏။

မြောင်းမြမြို့အခြေအနေ ပြန်လည်တည်ငြိမ်သွားသော
အခါ ဂုဏ်မီရုန်းသည် စံအိမ်တော်မှထွက်တော်မူလာပြီး ဖျည်းနွဲ့ကို

ခေါ်၍ မေးတော်မူ၏။

ဂုဏ်မီရုန်း။ ။ နင်သည်ငါ့ကျေးကျွန် တစ်ယောက်မျှသာဖြစ်သည်။
ငါကဲ့သို့သော မင်းစင်စစ်တို့ပင် စီးခြင်းတိုက်မည်ပြောသည်။ နင့်
ကိုယ်ကိုနှင့် ယောက်ျားကောင်းတစ်ယောက်ဟု ယုံကြည်စိတ်
ချလွန်းပေသည်။

ဖျည်းနွဲ့။ ။ ကျွန်ုပ်သည် ကျေးကျွန်တစ်ယောက်မျှသာဖြစ်ပါသည်။
ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကို မြို့စွန့်တိုင်းစွန့် အရပ်တစ်ခုခုကိုအပိုင်စား
ပေးပြီး အရှင်ရန်ကိုကာကွယ်ရန် ရန်ကွယ်ရန်ကာ သဘောမျိုး
ထားကာ အမှုထမ်းကောင်း သူရဲကောင်းအဖြစ်ထားလို၍ မေး
သည်ဆိုပါက မေးသင့်ပါ၏။ ဤသို့ မဟုတ်ဘဲ ငါနှင့် စီးခြင်းတိုက်
မည်ပြောသည်။ တကယ်လည်း စီးခြင်းတိုက်ခဲ့သည်ဟု ရန်ငြိုး
ထား၍မေးခြင်းဖြစ်ပါက ကျွန်ုပ်ကိုမေးခွင့်မရှိပါ။ ကျွန်ုပ်ကိုမသတ်
ဘဲအသက်ရှင်လျက်ထားလျှင်လည်း ကျွန်ုပ်မပျော်တော့ပါ။ စီးခြင်း
လည်းတိုက်ခဲ့ချေပြီ။ ဓါးနှင့်ခုတ်မည်လည်းပြုသည်။ ဓါးမကျွတ်
သောကြောင့်သာ။ ဓါးသာကျွတ်ခဲ့လျှင် အရှင်သားသာမက ဆင်မှ
ချပ်ကြိုးပါပြတ်ပြီး ဆင်ကိုပါ ထိသွားပါလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်၏ဓါး
မကျွတ်သောကြောင့် ချွန်းသီးနှင့်လှမ်းရိုက်လိုက်သည်။ အရှင်သား
နဖူးကွဲသွားခဲ့သည်။ ပတ္တမြားကြေးမုံ(မှန်)တွင် ကြည့်၍ဒဏ်ရာ
ကိုမြင်တိုင်း ဖျည်းနွဲ့လက်ချက်၊ ငါခံလိုက်ရလေခြင်းဟု တဖျစ်
တောက်တောက်ဖြစ်နေပါလိမ့်မည်။ မှန်ကြည့်တိုင်း ဒဏ်ရာကိုမြင်
ဒဏ်ရာမြင်တိုင်း ကျွန်ုပ်ကို ထသတ်နေပါက ကျွန်ုပ်ခဏခဏသေ
နေရပါလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ် ခဏခဏသေလိုပါ။ တစ်ခါသာသေ
လိုပါသည်။

ရာဇာဓိရာဇ်။ ။ နင့်မီးညှပ်လောက်ကလေးဖြင့် ငါ့ကိုခုတ်၍ပြတ် မည်လော။

ဗျည်းနွဲ့။ ။ ဒုသံတောင်တစ်တောင် (၁၉.၅လက်မ)ရှိသော ကျောက်တုံးကိုယူပြီး ကျွန်ုပ်မီးနှင့်ခုတ်ကြည့်ပါ။ ကျွန်ုပ်၏မီးအကြောင်းကို သိရပါလိမ့်မည်။

ရာဇာဓိရာဇ်သည် ယုံတော်မမူသည့်အတွက် သံတောင်တစ်တောင်မြင့်သော ကျောက်တုံးတစ်တုံးကို ယူလာစေပြီးခုတ်ကြည့်၏။ တိကနဲပြတ်သွားတော့၏။ ထိုအခါကျမှ “ မင်းမီးတကယ်ကောင်းပါပေ၏။” ဟုချီးမွမ်းတော်မူ၏။

ဗျည်းနွဲ့သည် သူရဲကောင်းဖြစ်သည်။ သူရဲကောင်းကိုမွေးထားချင်သော **ရာဇာဓိရာဇ်**သည် **ဗျည်းနွဲ့**ကိုမသတ်ချင်၊ အရှင်ပင်မွေးထားချင်၏။ သို့သော် **ဗျည်းနွဲ့**ကပင် အသက်ရှင်လျက်မနေလိုတော့ပြီ ဟုဆိုသောကြောင့် ကွပ်မျက်ပစ်လိုက်တော့၏။

ရာဇာဓိရာဇ်သည်မြောင်းမြတွင် နှစ်ရက်သာနေ၍ ပုသိမ်မြို့သို့ချီတော်မူ၏။ ပုသိမ်မြို့စား**လောကီဝိနိ** ထွက်ပြေးနှင့်လေ၏။ **ရာဇာဓိရာဇ်**သည်**လဟာမနိတ်**သို့ ရောက်တော်မူလျှင် ပုသိမ်မြို့သားများခိုဝင်လာကြတော့၏။

ရာဇာဓိရာဇ်ပုသိမ်သို့ ရောက်သောအခါ **ဒလချစ်သင်**ကိုခေါ်၍မေး၏။

“ ငါ ဒဂုံတွင်နေသောအခါက မင်းကို မြောင်းမြစား **လောကီရာဇ်**ကမေးသည်ကို မင်းမည်သို့ဖြေလိုက်သနည်း”

ဒလချစ်သင်လည်းကွယ်ဝှက် လျှောက်ထားရန်အခွင့်မသာသည့်အတွက် မြောင်းမြစားကို လျှောက်ထားခဲ့သည့်အတိုင်း ပြန်လည်လျှောက်ထားလိုက်၏။ **ရာဇာဓိရာဇ်**သဘောကျသွား၏။ အမှန်အတိုင်းပြောတတ်သူဟု ယူဆကာဆုတော်လာဘ်တော်များကိုလည်းပေး၏။ **သကျည်မြို့**ကိုလည်းပေးတော်မူ၏။ **ဒလချစ်သင်**က ပြန်လည်လျှောက်ထားပြန်၏။

“ ကျွန်တော်သည် အရှင်ဘုရင်မင်းတော် ဆင်ဖြူရှင်၏ ကျေးကျွန်ရင်းဖြစ်ပါသည်။ မုတ္တမမြို့တွင် ဗြိတိသေ့ပုန်ကန်ခြားနားသောအခါက ဆင်ဖြူရှင်က ဇွယ်သူရကိုတပ်မင်းခန့်၍ မုတ္တမကိုလုပ်ကြံကြသည်။ ထိုစဉ်က ဇွယ်သူရတပ်တွင် ကျွန်တော်လည်းပါခဲ့သည်။ဇွယ်သူရသည်ဆင်ပေါ်တွင်ပင်သေနတ်မှန်၍သေခဲ့သည်။ ဤသို့ စစ်အခြေအနေမကောင်းသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ ဆုတ်ခွါခဲ့ရသည်။ဗြိတိသေ့သည်ကျွန်ုပ်တို့ကိုထက်ကြပ်မကွာ လိုက်တိုက်ပြန်သည်။**ဇောင်ကျွတ်**တွင်ကျွန်ုပ်တို့ကိုမိသွားပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သင်္ဘောပေါ်တင်၍ မြောင်းမြမြို့သို့လွှတ်လိုက်သည်။ မြောင်းမြစားက ကျွန်ုပ်တို့ယူထားလိုက်ပါသည်။ ယခု ကျွန်ုပ်သည် အရှင်ရာဇာဓိရာဇ်၏ ကျေးကျွန်ဖြစ်လာပြန်သောအခါ ကျွန်ုပ်အသက်ကိုမသတ်ဘဲ အသက်ကို လွှတ်တော်မူသည်။ ကျေးရွာလည်းပေးတော်မူသည်။ အရှင်ကျေးဇူးကြီးမားလှပါပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကိုသစ္စာတော်ပေးစေချင်ပါသည်။ အရှင်သစ္စာတော်ကို ခံပြီးနောက် သား ဗေချစ်တကို အရှင်ခြေတော်ရင်းတွင် မြဲမြံစွဲစွဲခစားနိုင်အောင် ကျွန်ုပ်ဆောင်ရွက်ပေးပါမည်။”

ဒလချစ်သင်က ဤသို့လျှောက်ထား၏။ မြောင်းမြစား

လောက်ရှိန်က ပြည်မြို့သို့ ထွက်ပြေးနှင့်တော့၏။ လောက်ရှိန်သည် ဆင်ပေါ်တွင် ရွှေ ငွေတို့ကိုတင်၍ သူရဲ(၇၀၀)နှင့် ပြည်မြို့သားတို့ နှင့် ပူးပေါင်းရန် ထွက်ပြေးနှင့်တော့၏။

မြတ်ဗုဒ္ဓကိုဆင်(၁၀)စီး သူရဲ(၇၀၀၀)၊ တပ်သား၊ အမှူး အမတ်များနှင့်လိုက်စေ၏။ လောက်ရှိန် ကိုမြတ်ဗုဒ္ဓတပ်သားများ မိလာကြတော့၏။ ပြည်မြို့သို့ဝင်ရန် အခွင့်မသာသဖြင့် မဝင်တော့ဘဲ သံတွဲမြို့သို့ပြေးလေ၏။ လောက်ရှိန်နောက်က မြတ်ဗုဒ္ဓဆက်လိုက်၏။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည်သံတွဲကိုလုပ်ကြံ၏။ မရနိုင်သောကြောင့် မြို့ကိုဝိုင်းရံကာသာနေရ၏။

သံတွဲသားတို့လည်း အမှတ်မဲ့ချက်ချင်း စစ်ရောက်လာသောကြောင့် မျိုးရိက္ခာတို့ကို မြို့တွင်းသို့ ကြိုတင်သွင်းမထားမိကြပေ။ ကြာရှည်အပိုင်းခံနေရပါက ငတ်မွတ်တော့မည်ဟု တွက်၍ စကားကမ်းလှမ်းလာကြတော့၏။

“ဗိုလ်မင်း၊ တပ်မင်းများ- ကျွန်ုပ်တို့မြို့ကို တိုက်ရန်လာသလော သို့မဟုတ် ဗိုလ်မင်းတို့၏ရန်သူကိုလိုချင်၍ လာတိုက်သလော”

သံတွဲမြို့က ကမ်းလှမ်းချက်ကို ငြိတ်ဇက အကြောင်းပြန်၏။

“ငါတို့လာတိုက်သည်မှာ မင်းတို့ကို တိုက်လို၍လာခြင်းမဟုတ် ငါတို့ရန်သူမင်းတို့ထံသို့ ပြေးဝင်လာသည်ကို လိုချင်၍ လာတိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တို့ရန်သူကိုပေးက တို့ပြန်မည်”

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ပြန်ကြားချက်ကို သံတွဲမြို့စားက သေချာအောင် ယဇ္ဇာဆိုခိုင်းပြန်၏။

“ယခုဆိုသောစကားမှန်ပါက ဗိုလ်မင်းတပ်မင်းတို့ သစ္စာဆိုပြကြပါ။ သစ္စာဆိုပြီးမှ ဗိုလ်မင်းတို့ရန်သူကို ကျွန်ုပ်တို့ပေးမည်”

မြတ်ဗုဒ္ဓမှစ၍ အမှူးအမတ်အားလုံးကို သစ္စာဆိုပြကြရ၏။ ထို့နောက် သံတွဲမြို့စားက လောက်ရှိန်ကို သားမယားနှင့်တကွထုတ်ပေးလိုက်၏။ လောက်ရှိန်တွင် ပါလာသောဆင် မြင်းလူအားလုံးကိုလည်း မြတ်ဗုဒ္ဓသို့လွှဲပေးလိုက်၏။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် လောက်ရှိန်ကိုရပြီးနောက် ပြန်ရန်စီစဉ်သောအခါ လောက်ရှိန်ကအခြေအနေကို ပြောပြ၏။

“ငါကိုပေးသည်မှာ အကြောင်းရှိသည်။ သူတို့မြို့တွင်း သားများ မျိုးရိက္ခာကို အလုံအလောက် သွင်းမထားမိသည့်အတွက် ရိက္ခာပြတ်သွားမည်ကို စိုးရိမ်၍ ငါ့ကိုထုတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ လေးရက်ငါးရက်ခန့်ဆက်ပြီး ဝိုင်းရံထားလျှင်သံတွဲမြို့ကို မင်းတို့ရတော့မည်။”

အမှူးအမတ်များကလည်း လောက်ရှိန်၏ စကားကို သဘောကျကြ၏။ အတွေးတစ်မျိုးပေါက်လာကြ၏။ ဆက်လက် ဝိုင်းရံထားချင်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်ဗုဒ္ဓကိုအကြံပေးကြ၏။

“လေးရက် ငါးရက်ဆက်ပြီး ဝိုင်းရံထားပြီး သုံးပန်းနှင့် တကွ ရာဇာဓိရာဇ်ကိုဆက်ရသော် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ပွဲကြီးလမ်းကြီး မဟုတ်လော”

မြတ်ဗုဒ္ဓကမှူးမတ်များ၏ အကြံပေးချက်ကိုလက်မခံ၊ မနှစ်သက်ဘဲ ရာဇာဓိရာဇ်ထံသို့ ပြန်ခဲ့ကြ၏။ လောက်ရှိန်နှင့်သူမယားကို ဆက်၏။ ရာဇာဓိရာဇ်က လောက်ရှိန်ကို ကွပ်မျက်ပစ်လိုက်၏။

သား မယားတို့ကို မုတ္တမသို့ပို့လိုက်၏။

သစ္စာပျက်၍ ဒုက္ခသက်ရောက်ပုံ

ရာဇာဓိရာဇ်အား မူးမတ်တစ်ချို့က မျက်နှာလိုမျက်နှာရ သံတွဲပြန်အကြောင်းကို လျှောက်ထားကြ၏။ **ရာဇာဓိရာဇ်ကပြစ်စ** ကို ခေါ်မေး၏။

ဘုရင်။ ။ သံတွဲကိုလေးရက် ငါးရက်ဆက်ပြီး ဝိုင်းရံထားလျှင် သံတွဲတစ်မြို့လုံးကိုရမည်ဟု မူးမတ်များကလျှောက်ကြသည်။ အဘယ်အရေးအကြောင်းကိုမြင်၍ သံတွဲကိုရအောင်မယူခဲ့ သနည်း

မြတ်ဗ။ ။ ကျွန်ုပ်သံတွဲမြို့သို့ မရောက်ခင် လောက်ရှိန်သံတွဲမြို့ တွင်းသို့ ရောက်သွားသည်။ သံတွဲကိုလုပ်ကြံပါသည်။ မရပါ။ မြို့ ကိုဝိုင်းရံကာသာနေရပါသည်။ ထိုအခါ သံတွဲမြို့သားများ ကျွန်ုပ် ထံထွက်လာပြီး စကားကမ်းလှမ်းကြပါသည်။ လောက်ရှိန်ကိုရလျှင် ပြန်မည်ဟု ကျွန်ုပ်သစ္စာဆိုကြရပါသည်။ ထိုအခါကျမှ လောက်ရှိန် ကို ကျွန်ုပ်တို့ရပါသည်။ ကျွန်ုပ်လက်တွင်းသို့ လောက်ရှိန်ရောက် ရှိသောအခါကျမှ သံတွဲမြို့တွင် ရိက္ခာပြတ်နေကြောင်း၊ နောက် ၄-၅ရက်ကြာလျှင် ဇော်မွတ်ကြတော့မည်အကြောင်း သိရပါသည်။ အရှင်ကျေးကျွန်မှူးမတ်အများအပြားက ဤသတင်းကိုသိရသော အခါကျမှ ဆက်လက်ပြီး ဝိုင်းရံထားချင်ကြကြောင်း ပြောကြပါ သည်။ သူတို့ဆက်နေချင်သော်လည်း ကျွန်ုပ်ကဆက်နေခွင့်မပြုဘဲ ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။ ပြန်ခဲ့သည့်အကြောင်းကို ဆက်လက်လျှောက် ထားပါဦးမည်။ စစ်ရေးတွင်နှစ်မျိုးရှိပါသည်။ နှုတ်ရေး(နှလုံးရည်) ဖြင့်ပြီးစီးသောစစ်ရေး၊ လက်ရေး(လက်ရုံးရည်)ဖြင့် ပြီးစီးသော

စစ်ရေးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပါသည်။
သံတွဲမြို့ အရေးအခင်းကား နှုတ်ရေးနှင့်သာသက်ဆိုင်ပါ သည်။ နှုတ်ရေးဖြင့်ပြောဆိုဆွေးနွေးပြီး သစ္စာပြုသောအခါကျမှ ကျွန်ုပ်တို့ရန်သူကို သံတွဲစားက ပို့လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လောက် ရှိန်ကိုရပြီးမှ သစ္စာပျက်ပြီး သံတွဲကိုတိုက်ခိုက်ပါက နောင်အခါ အခြားအခြားသောရန်သူတို့က သံတွဲမြို့ကိုပုံပြု၍ ပြောဆိုကြပါ လိမ့်မည်။ ထိုအခါ မည်သည့်ရန်သူကိုမျှ ကျွန်ုပ်တို့နှုတ်ရေးဖြင့် ပြီးပြတ်အောင်မြင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ ရန်သူမှန်သမျှကို လက်ရုံး ရည်ဖြင့်သာ တိုက်ခိုက်ရပေတော့မည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အသက်ပေါင်း များစွာကိုစွန့်ကြဲမှသာ ရန်သူကိုအောင်ပေတော့မည်။ ကျွန်ုပ်ကိုယ် ဦးကလည်း ယုံကြည်ချက်ရှိပါသည်။ မည်သို့ယုံကြည်သနည်းဆို သော် အကြင်သူတစ်ယောက်သည် အခြားသူတစ်ယောက်နှင့် သစ္စာပြုကြ၏။ သစ္စာဖောက်ဖျက်သူတစ်ယောက်သည် သစ္စာစူး၍ အသက်သော်လည်းသေရမည်။ မသေပါက စိတ်ချမ်းသာကိုယ် ချမ်းသာနှင့် မနေရပါ။ ဤသို့ ကျွန်ုပ်ယုံကြည်ထားပါသည်။ အရှင်မင်းကြီးသည်နားနားနေနေ စံစားနေသည်မရှိ၊ အမြဲလိုလို စစ်ကစားနေတတ်သူဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်သည်အရှင်အမှုတော်ထမ်း ဖြစ်သည်။ အရှင်အမှုတော်အရှည်အကြာ ထမ်းရွက်လိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်သစ္စာဖောက်ဖျက်ပါက သစ္စာစူးပြီး အရှင်အမှုတော်ကို ရှည်ကြာအောင် မထမ်းရွက်နိုင်ဘဲရှိမည်ကို စိုးရိမ်မိပါသည်။ ဤသို့ အရှည်အဝေးကို မြော်တွေးမိသည့်အတွက် သံတွဲမြို့ကပြန်ခဲ့ရ ပါသည်။”

မြတ်ဗ၏စကားကို ကြားသောအခါ ရာဇာဓိရာဇ်သည် မြတ်ဗ

ကိုချီမွမ်းခန်း ဖွင့်တော်မူ၏။

“နောင်ရေးကို အမတ်ကြီးမြင်လှပေသည်။ ဗိုလ်မင်းတပ်
မင်း ခန့်ထိုက်ပါပေ၏။” ဟုမိန့်တော်မူ၍ **သမိန်ဗေပြတ်**ဟူသော
အမည်ကိုလည်း ပေးတော်မူ၏။ အမတ်ကြီးသုံးဆောင်ရန် **ကလပ်**
ကိုလည်း **အရုံး**နှင့်တကွ ပေးတော်မူ၏။ မြောင်းမြမြို့ကိုလည်းပေး
တော်မူ၏။ **ပြတ်**နှင့်အတူပါသွားသူ **သီလဝ**အားလည်းပုသိန်မြို့ကို
ပေးတော်မူပြီး ပဲခူးသို့ **ရာဇာဓိပုဂ္ဂိုလ်**ပြန်လာခဲ့၏။

သက္ကရာဇ်(၇၅၂)ခုနှစ်တွင်**ပိယရာဇာဒဝီ**မိဖုရား(မွေမနိတ်)
နှင့် ဘိသိက်ခံတော်မူပြန်၏။

ဒလမည်ဒေါကိုလည်း အမျက်တော်ရှိ၍ စည်းစိမ်၊ ဥစ္စာ၊
ကျေးကျွန်အားလုံးတို့ကို သိမ်းယူတော်မူ၏။ ရွှေငွေအားလုံးတို့ကို
လည်း သိမ်းယူတော်မူ၏။ ဆင်ဖြူရှင်ပေးတော်မူခဲ့သော လက်စွပ်
ဆယ့်နှစ်ကွင်းကိုမူ **ဒလမည်ဒေါ**ကမပေးလိုက်။ သူ့ဆံထုံးထဲတွင်ဖွက်
ထားလိုက်၏။

ရာဇာဓိပုဂ္ဂိုလ်က**ဒလမည်ဒေါ**၏ ပစ္စည်းများကိုစစ်ဆေးကြည့်
သောအခါ လက်စွပ်(၁၂)ကွင်းလိုနေကြောင်း သိရတော့၏။
လက်စွပ်(၁၂)ကွင်းကိုပါ သွားသိမ်းချေဟု **အမတ်ကြီး**ကိုခိုင်းလိုက်
ပြန်၏။ **အမတ်ကြီး**ကသွား၍ရှာ၏။ မတွေ့။ **ဒလမည်ဒေါ**ကိုတောင်း
၏။ မပေး။ အဘယ်မှာထားသနည်းဟု မေးသောအခါ“မသိ”
ဟုသာဖြေ၏။ “ပထမအခေါက် သွားရောက်သိမ်းယူခဲ့ကြသူ
များတွင်တာဝန်ရှိသည်။ သူတို့သိရမည်” ဟု ကြံဆကာ တာဝန်

လစ်ဟင်းခဲ့သူများကိုခေါ်မေး၏။ နှစ်မျက်နှာကို ထောက်ထားနေ
ကြသည့်အတွက် အမှန်ကိုမပြောကြ။ “မသိ”ဟုသာဖြေကြ၏။
အမတ်ကြီးကရိုက်နှက်ပြီး စစ်ဆေးမေးမြန်းသောအခါကျမှ အမှန်
ကိုဖြေကြ၏။ “ကျွန်ုပ်တို့သခင်မ ဆံထုံးထဲတွင်ဖွက်ထားပါသည်”
ဟု အစစ်ခံကြ၏။

အမတ်ကြီးသည်**ရာဇာဓိပုဂ္ဂိုလ်**ကို တစ်ခေါက်ပြန်၍လျှောက်
ထား၏။

“ဆံထုံးကိုဖြေပြီးယူ” ဟုအမိန့်တော်ချမှတ်လိုက်၏။

အမတ်ကြီးသည် စိတ်အတော်ထိခိုက်သွား၏။ တစ်ဘက်က
ဘုရင်၊ တစ်ဘက်ကမိဖုရားဟောင်း၊ သူမည်သို့ လုပ်ရပါ။ တွေးမရ၊
ကြံမရ၊ မျက်ရည်ကျရတော့၏။ မျက်ရည်စက်လက်ဖြင့် **ဒလမည်ဒေါ**
ထံသို့ ပြန်သွား၏။ **ဒလမည်ဒေါ**ရှေ့တွင် ပုဆစ်ခွေးတုပ်ထိုင်လိုက်၏။
ဒလမည်ဒေါကိုရိုခိုးလိုက်၏။ မျက်ရည်ထွေထွေစီးကျနေသည်ကို
ဒလမည်ဒေါ မြင်သွား၏။

“အမတ်မင်း ဘာကြောင့်ငိုနေရပါသနည်း”

“ဘုရင်အမိန့်တော်မြတ်ပါလာပါသည်။ သခင်မဆံထုံး
ထဲတွင်ရှိသောလက်စွပ်(၁၂)ကွင်းကို ရအောင်ယူခဲ့ဟု ကျွန်ုပ်အား
မိန့်တော်မူပါသည်။ ဘုရင်အမိန့်တော်ကို ကျွန်ုပ်မလွန်ဆန်ရဲပါ။
ကျွန်ုပ်သည် အမျိုးလေးပါးတွင် ဆင်းရဲသားမျိုးဖြစ်ပါသည်။
ကျွန်ုပ်ဆင်းရဲသားမျိုးရိုးလက်ဖြင့် မင်းဧကရာဇ်၏ သမီးတော်ကို
မထိကောင်းပါ။ မင်းဧကရာဇ်သမီးတော်၏ ဦးခေါင်းတော်
ဆံတော်တို့ကို မထိမကိုင်ရဲပါ။ ထို့ကြောင့် သခင်မစိတ်ထဲတွင်

မည်သို့မျှ အောက်မေ့တော်မမူပဲ ဤကိစ္စအတွက် ဆောင်ရွက်ပေး
စေလိုပါသည်။”

အမတ်တိန် ကားဆုံးလျှင် **ဒလမည်ဒေါ၏** မျက်လုံးတို့သည်
ပြာဝေသွားတော့၏။ စိတ်ကိုမထိန်းနိုင်တော့ဘဲ လဲကျသွားတော့
၏။

အမတ်တိန် ဘာလုပ်ရမည်နည်း၊ မကိုင်ရဲ၊ မထိရဲ။ အခြွေ
အရံများကလည်း အပါးမှာမရှိကြတော့။ အားလုံးအနုတ်အသိမ်း
ခံထားရပြီ။ **ဒလမည်ဒေါ**သည် သူ့ကိုယ်သူ အားတင်းလိုက်၏။
အမူးပြေစပြုလာပြီ။ စိတ်တင်းပြီး လဲနေရာမှ ထထိုင်လိုက်သည်။
မည်သို့မျှမပြော။ ခေါင်းကိုစမ်းလိုက်သည်။ ဆံထုံးကိုဖြေလိုက်
သည်။ လက်စွပ်(၁၂)ကွင်းကိုယူလိုက်သည်။ **အမတ်တိန်**ကို ကမ်းပေး
လိုက်သည်။

ဒလမည်ဒေါအဖော်မရှိ တစ်ကိုယ်တည်းထားခဲ့ပြီး **အမတ်တိန်**
ထွက်သွားသည်။ **ရာဇာဓိပတိ**ထံသို့သွားသည်။ လက်စွပ်(၁၂)ကွင်း
ကိုရခဲ့ကြောင်းလျှောက်သည်။

“ ဝိယရာဇာဒေဝီ(မွေမနိတ်)ကိုပေးလိုက် ” ဟု အမိန့်
တော်ချမှတ်သည်။ အမတ်တိန်သည် **ဝိယရာဇာဒေဝီ**အား လက်စွပ်
(၁၂)ကွင်းကို ဆက်လိုက်သည်။ **ဝိယရာဇာဒေဝီ** **အမတ်တိန်**လက်စွပ်
(၁၂)ကွင်းဆက်နေချိန်၌ သူ့ကို **ဒလမည်ဒေါ**က လက်စွပ်(၁၂)ကွင်း
လက်ကမ်း၍ ပေးလိုက်ပုံကိုပြန်လည် မြင်ယောင်နေမိသည်။
ဒလမည်ဒေါအတွက် သူ့စိတ်မကောင်း။

ဒလမည်ဒေါလည်း နှလုံးစိတ်ဝမ်းကြေကွဲလျက်ရှိသည်။
အစားလည်းမစား၊ ရေလည်းမသောက်တော့။ ရှင်လျက်သေသုအ
ဖြစ်ရပ်တည်မနေနိုင်တော့။ မနုဿတုလ္လဘကိုလည်း သူမယုံ
တော့။ အဖန်ငါးရာ၊ ငါးကမ္ဘာကိုလည်း သူမကြောက်တော့။
ရှင်လျက်သေနေရသော သူ့ဘဝကိုသူ စက်ဆုပ်လာချေပြီ။
“သေခြင်းသည်သာ အမြတ်တရား”ဟု သူထင်လာချေပြီ။ သေပွဲ
ဝင်ရန်သူဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်တော့သည်။

ဘိုးမသိမ့်နှင့် သမ္ဘရာတွင် ဆေးထည့်ပြီးစားလိုက်သည်။
သူ့ဘဝနိဂုံး ကမ္မတ်အဆုံးသတ် သွားရှာတော့၏။

သားတော်လေး **မောလောကျန်းဇော**မှာ တစ်ယောက်တည်း
ကျန်ရစ်ရှာတော့၏။ ဘုရင်ရာဇာဓိပတိက **နဲအဲဂ်ဂေါင်**ကိုအထိန်း
တော်ခန့်၍ ညီးခြားအိမ်တစ်အိမ်ဆောက်ပြီး **မောလောကျန်းဇော**
ကိုထား၏။

ရာဇာဓိပတိသည် မင်းဖြစ်စကအောင်မြေ နင်းခဲ့သည့်
အတွက် ကြီးစွာသောအောင်မြင်ခြင်းတို့ဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သည့်
၎င်းအောင်မြေကိုနင်းတော်မူပြန်၏။ မျိုးမတ်အပေါင်းနှင့်အောင်
သေ၊ အောင်သားသောက်စားကာ ပျော်မြူးနေ၏။ ကျေးတော်ရင်း၊
ကျွန်တော်ရင်းများကိုလည်း အထိုက်အလျောက် ဘွဲ့အမည်၊
အဆောင်အယောင်၊ ကျေးရွာစည်းစိမ်တို့ကို ပေးတော်မူ၏။
ရွှေမုဋ္ဌောမြတ်စွာဘုရားကိုလည်း တစ်ကိုယ်လုံးရွှေချတော်မူ၏။
ရွှေမုဋ္ဌောစေတီပုထိုးလည်း တံဆောင်းများဆောက်လုပ်
လှူဒါန်းတော်မူ၏။ ရွှေမုဋ္ဌောစေတီအရှေ့ဘက်တွင် **ဘုရားစိန်**

အောင်၊ တောင်ဘက်တွင်ရွှေကျည်တိုင်အောင်၊ အနောက်ဘက်တွင် ကျက်ပေါ်တိုင်အောင်၊ မြောင်ဘက်တွင် သံတွဲတီရတိုင်အောင် တံဆောင်းဆောက်လုပ် လှူဒါန်း၏။ (ရွှေမုဋ္ဌာစေတီတော်ကြီး၏ တစ်မျက်နှာတစ်မျက်နှာလျှင် သာလွန်ကြီး အဆူလေးဆယ်တည် ၏။) သံဃာတော်မြတ်(၁၀၀၀)ကျော်ကိုလည်း ပင့်ဖိတ်၍ ခုနစ် ရက်ပတ်လုံး အလှူကြီးပေးတော်မူ၏။ ရဟန်းတော်တစ်ပါးလျှင် ကြေးပိဿာငါးရာစီလှူတော်မူ၏။ မြောင်းမြမြို့စားလောက်ဖျား ကိုလည်းအသက်ကိုချမ်းသာပေးပြီး ရွှေတိဂုံစေတီတော်ခြေရင်း တွင် သီတင်းသီလဆောက်တည် နေစေ၏။

ထိုအချိန်ခါတွင် ဟံသာဝတီပြည်ကြီးသည် နတ်ပြည်ကဲ့သို့ စည်ပင်သာယာလျက်ရှိ၏။ ထင်တိုင်းပေါက်မြောက်နေသော ဂျာဓိဇာန်သည် ဂုဏ္ဍတိမြို့ကို လုပ်ကြံရန်စီစဉ်ပြန်၏။ ဂုဏ္ဍတိမြို့စား သည် ဂုဏ္ဍတိကိုအခိုင်အမာတပ်စွဲနေ၏။ ဂျာဓိဇာန်သည်ပုသိန်မြို့၊ မြောင်းမြမြို့၊ ခဲပေါင်မြို့များမှ စစ်သည်ရဲမက် လူသူများကိုစုရုံး၍ ရဲလှေ၊ လှော်ကားလှေများပေါ်တွင် လက်နက်ကိရိယာများ တင်ပြီး ဂုဏ္ဍတိကို ချီတက်လုပ်ကြံတိုက်ခိုက်၏။ ဂုဏ္ဍတိကိုသိမ်းပိုက်ရပြန်၏။ ဂုဏ္ဍတိမြို့တွင်သစ်သားမြို့ရိုး ဆောက်စေ၏။ ဒလချစ်သင်္ဃာတ၊ သမိန်ငွေချစ်တနှင့်သမိန်သံကြယ် တို့ကိုအလုံးအရင်းနှင့် အခိုင်အမာ နေစေ၏။ ဂျာဓိဇာန်ဂုဏ္ဍတိမှ ပြန်ခါနီးတွင် “သားတော်လေး ဗောဓိဇာန်သည် ဆင်ကိုအစွယ်ချွန်၍ စီးနေသည်၊ ဆင်စီး မြင်းစီးတတ်ကျွမ်းအောင်လေ့ကျင့်နေသည်” ဟုကြားရ၏။

“ ငါ ရှေးအခါဒဂုံမြို့တွင်ထောင်ထားခြားနားခဲ့စဉ်က

ငါ့အသက်ဘယ်အရွယ်ရှိသေးလို့လဲ။ ခပ်ငယ်ငယ်ပင်ရှိသေးသည်။ ငါ့မှာဆင်မြင်း၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာလည်းရှိခဲ့သလော၊ ကျေးကျွန်၊ အလုံးအရင်းများလည်းရှိခဲ့သလော၊ ယခုဗောဓိဇာန်တော် ကျန်းတော ငါ ကိုထောင်ထားခြားနားခဲ့သော် ငါတွင်အခက်မကြုံပေလော”ဟု ဂျာဓိဇာန်မိန့်တော်မူပြီး၊ အဲဂေါင်ပိန်ကိုခေါ်လိုက်၏။ နားနားသို့ တိုးတိုးလေး ကပ်ပြောလိုက်၏။

“ ဗောဓိဇာန်တော်ကိစ္စအတွက်မင်းကို ငါတာဝန် ပေးလိုက်ပြီ။ ကိစ္စတုံးအောင်လုပ်ခဲ့ပေတော့ ”

အဲဂေါင်ပိန်လည်း ဘုရင်မိန့်မှာတော်မူသည့်အတိုင်း ပဲခူး သို့သွား၏။ ဗောဓိဇာန်တော်အား ဘုရင်အမိန့်တော်ကိုပြန် ပြောပြ၏။ ဗောဓိဇာန်တော်က ရင်ထုမနာပြန်ပြော၏။ “ငါတို့ မင်းသားဟူသည် အဌာရသ ၁၈ရပ်ကို တတ်အောင်သင်ရသည်။ ဆင်စီးမြင်းစီးကို တတ်အပ်သောပညာဟု ယူဆပြီး စီးနင်းသည်။ ခမည်းတော်ကို အထွေအထူး ကြံစည်ခြင်းမရှိလျှင် ငါ့မှာအပြစ် မရှိ။ ငါ့မယ်တော်မိဖုရားသည် ဘခမည်းတော်နှင့် သားချင်း တော်စပ်သူ ဖြစ်သည်။ မင်းဧကရာဇ်သမီးတော်လည်းဖြစ်သည်။ မင်းမျိုးမင်းရိုးလည်းဖြစ်ပါလျက် သူ့ကိုစွန့်ပစ်ပြီး ဖြစ်ကတတ်ဆန်း မိန်းမတစ်ယောက်ကိုယူကာ မိဖုရားခေါင်ကြီးအဖြစ်ထားတော် မူသည့်အတွက် ငါ့မယ်တော်သည်မလှတမ၊ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးစသခဲ့ ရပြီ။ ငါလည်း မလှတမ သေရပြန်တော့မည်။ သည်တော့ အဲဂေါင်ပိန် မင်း ငါ့ကိုခေတ္တစောင့်ပါဦး၊ ငါ ဘုရားတရားဆောက် တည်ပါဦးမည်”

ထိုသို့ပြောပြီးနောက် ရွှေမုဋ္ဌာမြတ်စွာဘုရားပေါ်သို့

တက်၏။ သူ့ကိုယ်တွင်ဝတ်ဆင်ထားသော လက်ကောက်၊ လက်စွပ်
တို့ကိုချွတ်လိုက်၏။ လက်ဝတ်လက်စားများကို ဘုရားအား
လှူလိုက်၏။ ထို့နောက်ဘုရားအား ရှိခိုးပူဇော်ပြီးနောက်ဆုတောင်း
လိုက်၏။

“ငါသည် ဤဆရာမသေလွန်သောအခါ အခြားတစ်ပြည်
ထောင်ကမင်း၏သားဖြစ်ပြီး ငါအဖေကိုစစ်ပြိုင်တိုက်ရပါလို၏”

မောလောကျန်းဏှာသည် ရွှေမုဋ္ဌောစေတီမှ ဆင်းသက်လာ
သောအခါအင်္ဂါဝိမိန်သည် မောလောကျန်းဏှာကို ကွပ်မျက်ပစ်လိုက်
တော့၏။ ၎င်းနှစ်တွင်မြောင်းမြစားလည်း ကွယ်လွန်သွားလေ၏။

ရာဇာဓိရာဇ်သည် ဟံသာဝတီသို့ ပြန်ရောက်တော်မူ
သောအခါ အင်္ဂါဝိမိန်ကိုခေါ်၍ မောလောကျန်းဏှာမသေခင်
မည်သို့မည်ပုံ မြို့မဆောင်ရွက်သွားဆနည်းဟု မေးတော်မူ၏။

မောလောကျန်းဏှာ ဆုတောင်းသွားပုံကို ပြန်လည်လျှောက်ထား
လိုက်၏။

ရာဇာဓိရာဇ်သည် ရွှေမုဋ္ဌောစေတီပေါ်သို့ တက်တော်မူပြီး
မကိုင်းတော်ကိုချွတ်၍ ဘုရားအားလှူလိုက်၏။

“ဗောလောကျန်းတော တစ်ပြည်ထောင်မင်းသားဖြစ်၍
ငါ့ကိုစစ်တိုက်လာခဲ့သော် ငါကဆင်နှင့်တိုက်၍နိုင်စေသော” ဟုဆု
တောင်းလိုက်၏။

အင်းဝဘုရင်မင်းငေါင် နတ်ရွာလားသည်ဟု ကြားတော်
မူသောအခါ ရာဇာဓိရာဇ်သည် မိဖုရားကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

“ငါစစ်မတိုက်လိုတော့ပြီ။ ငါ့အသက်လည်းကြီးပြီ။ ပုခုံး

တစ်ဘက်ဖြင့် ညီးတို့ကိုထမ်း၍ကျွေးမွေးမည်။ ပုခုံးတစ်ဘက်ဖြင့်
သံသရာအကျိုးစီးပွားအတွက် ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုမည်ဟု ငါ
ကြံရွယ်တော် မူသည်။”

ထိုနေ့မှစ၍ စစ်မတိုက်တော့ဘဲ ဘုရား ပုထိုး၊ ဂူကျောင်း
စရပ်စသည်တို့ကိုသာ တည်ဆောက်နေတော်မူ၏။ ပိဋကတ်သုံးပုံ
ကိုလည်း ရေးကူးပြုစုစေ၏။ သာသနာမြတ်အကျိုးစီးပွားကိုသာ
ဆောင်ရွက်နေတော်မူ၏။ ဒါနသီလဘာဝနာနှင့်သာနေတော်မူ၏။

နောက်၂နှစ်ခန့်ကြာသောအခါ ဆင်ကိုစိတ်ဝင်စားလွန်း
သည့်အတွက် လပူဇော်သလ္လင်ချောင်းတောသို့ ဆင်ဖမ်းထွက်တော်မူ
ပြန်၏။ ဆင်ကောင်းတစ်စီးသည် အလွန်လှပသည်ဟု သတင်းရ
သောကြောင့် တောထဲ၌ဆင်ကျုံးလုပ်၍ ကိုယ်တိုင်ဆင်ကို
ကျော့တော်မူ၏။ ဆင်ကိုကျော့မိလျှင် ဆင်သည် အတင်းရုန်း၍
ထွက်၏။ သူ့လူများနှင့်သူ့ကိုယ်တိုင်ပါ ကြိုးများဖြင့်ဖမ်းချုပ်ကြ၏။
ဆင်သည် အတင်းရုန်းကန်လိုက်သောအခါ ရာဇာဓိရာဇ်၏ပေါင်ကို
ထိသွားတော့၏။ ရာဇာဓိရာဇ်ပေါင်အရိုးသို့တိုင် ထိသွားလေ၏။

ရာဇာဓိရာဇ်၏ အနာရင်းပြီး ကိုက်ခဲလှသောကြောင့်
တဲတော်အရှင်လုပ်ပြီး တဲပေါ်တွင်ရာဇာဓိရာဇ်ကိုတင်၍ တဲတော်
ကိုအမှုထမ်းများက ထမ်းခဲ့ကြရ၏။ ပဲခူးမြို့သို့ အမြန်ရောက်ရှိ
ရေးအတွက် လမ်းဟောင်းအတိုင်းမပြန်ဘဲ ခရီးအပြောင့်အတိုင်း
လမ်းသစ်ထွင်၍ သွားကြ၏။ ရှေ့ကဆင်(၁၀)စီးကို သွားခိုင်း၏။
ဆင်သွားရာလမ်းဖြစ်စေကာ တဲတော်ကိုနောက်က ထမ်း၍လိုက်
ကြရ၏။ တဲပေါ်တွင် ဆေးသမားလေးယောက်က ရာဇာဓိရာဇ်

အနာအကိုက်အခဲ သက်သာအောင် မန်းမှော်ပြီးလို့ကြရ၏။
ဒုက္ခရာပြုပြီးတုန်းကတော့ လမ်းခရီးတွင်ပင် ဘုရင်
ဇာတိရန် နတ်ရွာစံတော်မူ၏။

အလောင်းတော်ကို ခေါ်မြှင့်တင်၍ လမ်းခွဲကြ၏။ ကမ္ဘာ
သိမ်ပျိုက် အရပ်သို့ရောက်သောအခါ မိဖုရား ကိုယ်လုပ်မောင်းမ၊
သားတော်၊ သမီးတော်တို့က ကြုံနေကြ၏။ အားလုံးစုစုံညီညီ
ရောက်လာကြသောအခါ ကမ္ဘာသိမ်ပျိုက်အရပ်မှာပင် သင်္ဂြိုဟ်တော်
မူကြ၏။ အရိုးတော်ကိုပဲခူးမြို့အတွက် သစ်တပ်အသစ်ဆောက်ရာ
တွင် မြှုပ်၏။

သီဟသူဟူသော ရှင်ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ်တွင် ကောင်းရင်း
ကျွန်ရင်း၊ ဗိုလ်မင်း၊ တပ်မင်း၊ များကောင်း၊ မတ်ကောင်းများ၏
နှစ်လုံးရည် လက်ရုံးရည်နှင့် ပြည့်စုံသူများသည် များပြား၏။
သားမျှဥပါယ်၊ ဘေးဥပါယ်၊ နေဥပါယ်၊ ဒုက္ခဥပါယ်၊ ဤဥပါယ်
လေးပါးနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။

ဤသို့ အားလုံးပြည့်စုံတော်မူရုံတွင်မက၊ ခပ်သိမ်းသော
ရန်သူတို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်သော ရာဇာဓိရာဇ်မင်းဖြစ်ပါလျက်
သေမင်းစစ်ကို မနိုင်ချေ။ မိုးကြိုးစက်သွား ကျသည်ကိုခံနိုင်အောင်
မတတ်နိုင်သကဲ့သို့ သေမင်းနိုင်ငံသို့ လိုက်သွားရတော့၏။

ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါရှင်လူအပေါင်းတို့သည် မဂ်ဉာဏ်
ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ မရောက်အေးသရွေ့ ဤသေမင်းလက်မှလွတ်သူ
ဟူ၍ မရှိပေ။ ယင်းသို့ဖြစ်သောကြောင့် ခပ်သိမ်းသောလူအပေါင်း
တို့သည် သေမင်း၏စစ်သည်ကိုအောင်မည့်အကြောင်းဖြစ်သော

မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်တည်းဟူသော ဝရဇိန်လက်နက်၊ လက်နက်
စကြာရတနာတို့ကို ခိုင်မြဲစွာကိုင်စွဲနိုင်အောင် ရှာသင့်ပေ၏။
ကောင်းစွာနှလုံးသွင်း၍ ကျင့်ကြံအားထုတ်သင့်ပေ၏။

သက္ကရာဇ် ၇၁၁ ခု တပို့တွဲလဆန်း ၆ရက်နေ့ ကရကဋ်
လက်၊ တနင်္ဂနွေခွင်၊ ကန်တွင်ဗုဒ္ဓဟူး၊ မိန့်တွင်အင်္ဂါ၊ သိန်တွင်စန်း၊
ဗြိတ္တာတွင်စနေ၊ ၎င်းဇာတာအလိုနှင့်ယှဉ်၍ မသုံးမန့်စက်ကိုပွားသည်။
နောက်မညားနွဲ့တွင်သည်။ နောက်ရှင်ဘုရင်ဖြစ်မှ ဇာတိရန်
အမည်ကိုခံသည်။ နောက် သားတော်မောင်လေးကျွန်းတော်ကို သတ်ပြီး
သစ်တည့်အမည်ကို ခံတော်မူသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၄၅ခု နယုန်လဆန်း၃ရက်ကြာသပတေးနေ့
တွင် ဒဂုံမြို့သို့သွား၍ ထောင်ထားခြားနားသည်။

၎င်းသက္ကရာဇ် တပို့တွဲလဆန်း၂ရက် ကြာသပတေးနေ့
တွင် မင်းဖြစ်တော်မူသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၈၃ ခုနှစ်တွင် နတ်ရွာစံတော်မူ၏။ ။

တန်ဖိုး	- ၃၅၀/-ကျပ်
ပထမအကြိမ်	- ၂၀၀၃-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ
အုပ်စု	- ၅၀၀ အုပ်
ထုတ်ဝေသူ	- ဦးသန်းမြင့် လင်းလင်းစာပေ (၀၁၀၄၀)
မျက်နှာဖုံး/ အတွင်းပုံနှိပ်	- ၄/၂၉၊ မြဝတီမင်းကြီးလမ်း၊ (၁၀)မိုင်၊ ရန်ကုန်မြို့ ဦးမြင့်လွင်ခိုင် (မြ - ၀၁၉၈၁) သိဒ္ဓိပလရောင်နံပုံနှိပ်တိုက် အမှတ်(၂၀၈)၊ လမ်း(၃၀)၊ ပန်းဘဲတန်း၊ ရန်ကုန်၊ ဖုံး - ၃၇၄၈၅၀
မျက်နှာဖုံးပန်းချီ	- စာရေးဆရာမြင့်ဝင်းနီ ဥက္ကဋ္ဌ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့၊ တောင်ဥက္ကလာပဗြိဇ္ဇာယ်၊ ရန်ကုန်၊ မောင်ပြီးဝေခိုင်
မျက်နှာဖုံးကွန်ပျူတာ	- သိဒ္ဓိပလရောင်နံပုံနှိပ်တိုက် မြကျွန်းသာကာလာခွဲ
မျက်နှာဖုံးဖလင်	- အမှတ်(၂၀၂)ဆိပ်ကမ်းသာလမ်းကျောက်တံတား၊ ရန်ကုန်၊ ဖုံး - ၃၇၅၇၅၀
အတွင်းဖလင်	- အောင်ကျော်
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၆၅၆/၂၀၀၃(၆)
စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၂၇/၂၀၀၃(၁)
ဖြန့်ချိရေး	- အောင်ဆုယူစာပေ (၂၉)လမ်း၊ ပန်းဘဲတန်း၊ ရန်ကုန်

မောင်ချစ်ဖေ (မဟာဝိဇ္ဇာ)

မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့၊ ဦးထင်လုံး + ဒေါ်တောင် တို့မှ
(၂၁-၁၀-၁၉၃၆) နေ့တွင်မွေးဖွားခဲ့သည်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာနတွင် နည်းပြဆရာ
အဖြစ် ၁၉၆၂ - ခုနှစ်တွင် စတင်အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ပုသိမ်
ကောလိပ်တွင်လည်း အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ - ခုနှစ်မှ
၁၉၇၈-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအထိ စစ်တက္ကသိုလ် မြန်မာစာ
ဌာနတွင် (၃)နှစ်အမှုထမ်းခဲ့ပါသည်။

ဤမွေမနိတ် ဒဏ်မည်ဒေါ နှင့် ဘုရင်ရာဇာစာအုပ်
သည်လည်း စစ်တက္ကသိုလ်တွင်ရှိစဉ်က ရေးခဲ့သောစာအုပ်
ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က၁၉၇၆-ခုနှစ်က အောင်စစ်သည် အဆောင်ရှေ့ရှိ ကြည်းရေလေစစ်သည်သုံးဦး
လက်တွဲချီတက်နေပုံ ရုပ်တုကြီးအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ကမ္မည်းရေးထိုးပေးခဲ့ပါသည်။

“ကြည်းရေလေထု၊ အားမာန်ပြု၍၊ ပြည်သူ့အိုးအိမ်၊ ပြည်စည်းစိမ်တွက်၊ ဒိုလက်မြဲမြဲ၊ ခိုင်ခိုင်တွဲတွဲ။”

“ရဲသော်မသေ၊ သေသော်ရဲမလား” ပြဇာတ်ကိုလည်း စစ်တက္ကသိုလ်တွင် ၁၉၇၇-ခုနှစ်၌
စင်တင်ခဲ့ပါသည်။

၁။ တရုတ်စကားပြော လေ့လာချက်စာအုပ်

၂။ တွင်းသင်းစာဆို စာအုပ်

၃။ မြန်မာစောင်းကောက် စာအုပ်များကိုရေးသားခဲ့သည်။

ချစ်ဇာနည်၊ မောင်ရွှေကျေး၊ မွေ့ရစ် ကလောင်ခွဲများဖြင့်လည်းရေးခဲ့သည်။ တားအံ့ကောလိပ်၊
ထားဝယ်ကောလိပ်၊ ပဲခူးကောလိပ်တို့တွင် ကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဗဟိုဝန်ထမ်း
တက္ကသိုလ် (ဖောင်ကြီး) တွင်လည်း ဒု-ကျောင်းအုပ်ကြီး (ယခုအခေါ် ဒု-ပါမောက္ခချုပ်) အဖြစ်
ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် လှိုင်နယ်မြေ၊ ဗိုလ်တထောင်နယ်မြေဌာနမှူး (ကောလိပ်
ကျောင်းအုပ်ကြီး) အဖြစ်လည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၆-ခု၊ ဇန်နဝါရီလကုန်တွင်အငြိမ်းစားယူခဲ့

